بەڵگەنامەکانی کۆنگرەی چواردەهەمی
حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران

کۆنگرەی گەشەکردن و بەجەماوەریترکردنی خەبات

۲۰ تا ۲٤ی خەرمانانی ۱۳۸۷ هەتاوی

۱۰ تا ۱٤ی سێپتامبری ۲۰۰۸ی زایینی

پێڕست

- ✓ راپۆرتی کومیتەی ناوەندی بۆ کۆنگرە
- ✓ بەرنامەو پێڕەوی نێوخۆی حیزب
- ✓ پەیامەکانی کۆنگرە بۆ ...
- ✓ پەیامی حیزب و رێکخراوە کوردستانییەکان بۆ کۆنگرە
- ✓ پەیامی کەسایەتییە کوردستانییەکان بۆ کۆنگرە
- ✓ پەیامی حیزب و رێکخراوە ئێرانییەکان بۆ کۆنگرە
- ✓ پەیامی کەسایەتییە ئێرانییەکان بۆ کۆنگرە
- ✓ پەیامی حیزبە بیانییەکانی دۆستی حیزب بۆ کۆنگرە
- ✓ پەیامی کەسایەتییە بیانییە دۆستەکانی حیزب بۆ کۆنگرە
- ✓ راسپاردەکانی کۆنگرەی

راپۆرتی کۆمیتەی ناوەندیی

حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران

بۆ کۆنگرەی ١٤

سەرەتا

هاوڕێیانی بەڕێز!

خۆشك‌و برایانی خۆشەویست!

لە لایەن كومیتەی ناوەندیی حیزبە تێكۆشەرەكەمانەوە پڕ بەدڵ بەخێرهاتنتان دەكەم بۆ سالۆنی كۆنگرەی چواردەی حیزب، كۆنگرەی گەشەكردن‌و بە جەماوەریتركردنی خەبات.

لە كۆنگرەی سێزدەوە تا ئێستا زیاتر لە چوار ساڵ تێدەپەڕێ. لەو چوار ساڵەدا زۆر ئاڵوگۆڕی بەرچاو لە رادەی نێونەتەوەیی‌و نێوخۆییدا روویان داوە كە، باسكردن‌و لێكدانەوەی هەموو ئەو ئاڵوگۆڕانە دەرفەت‌و دەرەتانی زۆری دەوێ، بۆیە ئێمە تێكۆشاوین ئەو ئاڵوگۆڕانەی كە بە شێوەیەك پێوەندییان بە چارەنووسی گەلانی ستەملێكراوی ناوچە، دێموكراسی، مافی نەتەوایەتی‌و بەتایبەت مافی نەتەوەی كوردەوە هەبێ، لێكیان بدەینەوەو، بە پێی ئەو لێكدانەوەیە، سیاسەت‌و ئەركەكانی خۆمان بۆ ماوەی دوای كۆنگرەی چواردە، كۆنگرەی گەشەكردن‌و بە جەماوەریتركردنی خەبات، دیاری بكەین.

بێگومان لێكدانەوەی زانستییانەی ئەم رووداوانەو قامكدانان لەسەر خاڵە هەستیارەكان، یارمەتیدەرێكی باشمان دەبن لە دۆزینەوەی هۆو ئاكامی ئاڵوگۆڕو رووداوەكان‌و بەرچاوڕوونییەكی باش دەبن بۆ نیشاندانی راستەڕێی ساڵانی داهاتووی تێكۆشان‌و خەباتی حیزبەكەمان.

بۆیە پێویستە ئێوە هاوڕێیانی خۆشەویست، بە بەشداریكردنی چالاكانەو بەرپرسانە لە باسەكانی راپۆرتی كومیتەی ناوەندیدا، كەم‌وكووڕی‌و هەڵەكانی راپۆرتەكە راست

بکەنەوە بۆ ئەوەی بە دەنگو بۆچوونی هەمووان، داهاتووی تێکۆشانی حیزبەکەمان دەستنیشان بکەین.

ئەو باسانەی کە لەم راپۆرتەدا پێشکەش دەکرێن، چەند تەوەری سەرەکیی وەك: ١ـ رەوشی نێونەتەوەیی ٢ـ رەوشی رۆژهەڵاتی نێوەڕاست ٣ـ رەوشی کورد ٤ـ رەوشی ئێران لە خۆ دەگرن و ئەو پرسە گرنگانەی کە پێوەندیyان بە چارەنووسی گەلی کوردو گەلانی دیکەی ئێرانەوە هەیە، دەیانهێنینە ئاراوەو لێکدانەوەمان لەسەریان دەبێ.

١ـ ئاڵوگۆڕە نێونەتەوەیی‌یەکان

دوای داڕووخانی بلووکی سوسیالیستی، جیهان لەگەڵ سیستمێکی نوێ بەرەوڕوو بۆتەوە کە چەند ناوەندێکی گرنگی هەیەو بریتین لە: دەوڵەت ـ نەتەوەکان، ناوەندە نێونەتەوەیی‌یەکان، رێکخراوە ناحکوومی‌یەکان (NGO)و، کۆمپانیا زەبەلاحو فرەنەتەوەیی‌یەکان، کە هەرکام لەو ناوەندگەلە بە نۆرەی خۆیان لەسەر بەڕێوەبەریی جیهان کاریگەرییان هەیە. ئەمریکا لەم سیستمە جیهانی‌یەدا گەورەترین زلهێزە، بەڵام بوونی ئەم زلهێزە تاقانەیە لە لایەن بەشێك لە دەسەڵاتەکانی دنیاوە بەربەرەکانێی لەگەڵ دەکرێ.

لە ماوەی چەند ساڵی رابردوودا رێکخراوی نەتەوە یەکگرتووەکان هەوڵی داوە کە ئەویش وەکوو هێزێکی بڕیاردەر دەوری خۆی بگێڕێ، بەڵام بە دوو هۆ لەو هەوڵانەدا سەرکەوتوو نەبووە:

یەکەم: توانای ئەو رێکخراوە بۆ بەرگریکردن لە کردەوە یەك لایەنەکانی وڵاتانی بڕیاردەر زۆر لاوازە.

دووهەم: تا ئێستاش ئەو رێکخراوە لە چوارچێوەی ئوسوولە نادادپەروەرانەکانی ئاکامی شەڕی دووهەمی جیهانی‌دا ماوەتەوەو نەیتوانیوە لەو بارەوە ئاڵوگۆڕی

پێویست بە سەر خۆیدا بێنێ. یەکێك لەو ئوسوولە ناعادلانەیە بریتی‌یە لـەوەی کـە بـە پێچـەوانەی ناوەکـەی، ڕێکخـراوی نەتـەوە یـەکگرتووەکان نیـە، بـەڵکوو ڕێکخـراوی دەوڵەتەکانە کە زۆربەیان لە ئاکامی دابەشکاریەیە کۆلۆنیالی‌یەکانی ئاکامی دوو شـەڕی یەکـەم‌و دووهــەمی جیهــانی‌دا دامــەزراون. بەشــێك لــە ئاکــامی ئــەم دابەشــکردنە نادادپەروەرانەیـە، بێ‌مـافیی دەیـان نەتـەوەی بندەسـت‌و مـافخوراو لـە سەرانسـەری جیهاندایە.

یەکێکی دیکە لە پێناسەکانی دنیای ئەمڕۆ، ئەو ئـاڵوگۆڕە بنەڕەتی‌یانـە دەگرێتـەوە کە لە پێوەندیی نێـوان وڵاتـانی دنیـا بەتایبـەت وڵاتـە بڕیاردەرەکانـدا هاتۆتـە پێشـێ. کەشـی زاڵ بـە سـەر ئـەو پێوەندی‌یانـە لـە سـەردەمی شـەڕی سـارددا بریتـی بـوو لـە ململانێـی تونـدو تەنانـەت تێکهەڵچـوونە ناڕاسـتەوخۆکان لـە نێـوان ئەوانـداو هـەروەها دابەشکردنی جیهان بەسەر دوو ناوچـەی ژێـر کاریگـەریی ڕۆژهـەڵات‌و ڕۆژئـاوادا، بـەڵام ئەمڕۆکە کەشی زاڵ بەسەر پێوەندیی نێوان ئەو دەوڵەتانەدا کەشی دیـالۆگ‌و هاوکـاری بۆ دۆزینەوەی ڕێگاچارەی ئاشتیخوازانە لە بۆچوونە جیاوازەکاندایە، بـە چەشـنێك کـە بەرژەوەندیی هەموویان لە بەرچاو بگیرێ. ئەم هاوکاری‌و دۆستایەتی‌یە لە چەند سـاڵی ڕابردووداو، بەتایبەت دوای سەرهەڵدان‌و پەرەگرتنی تیرۆریـزم، چـەکی نـاوکی‌و... کـە بەرژەوەندیی هەموو ئەم زلهێزانـە دەخاتـە مەترسـی‌یەوە، پـەرەی گرتـووەو ڕۆژبـەڕۆژ زیاتر بەرەوپێش دەچێ. بەڵام هاوکات دەبیـنین کـە دەوڵەتـەکانی ڕکەبـەری ئامریکـاو ڕۆژئـاوا، بەتایبـەت چـین‌و رووسـیە، خوێندنـەوەو بۆچـوونی جیاوازیـان بەرامبـەر بـەو پرسانە، وەك مەترسـیی تیرۆریـزم، بڵاوبوونـەوەی چـەکی نـاوکی، دێموکراسـی‌و مـافی مرۆڤ هەیەو بەرژەوەندیی تایبەتیی خۆیان لە گۆشەو کەناری جیهاندا ڕەچـاو دەکـەن. بەتایبەت لە ڕۆژهەڵاتی نێوەڕاسـتدا دەبیـنین کـە ئامریکـاو هاوپەیمانـەکانی دەیانـەوێ لانیکـەم هەڵسـوکەوتی ڕێژیمـە سـەرەڕۆکان ئاڵوگۆڕیـان بـە سـەردا بـێ‌و لـە هێنـدێ

نموونــەدا، رێژیمــەکانیان گــۆڕی، بــەڵام ئــەو دەوڵەتانــە تــا ئــەو جێگایــەی بەرژەوەندییەکانیان رێگا بدا، پشتیوانی لەو رێژیمانە دەکەنو ئامادەی گوشارهێنان بۆیان نین. لەو ململانێیە جیهانییەدا، بەشێك لە سیاسەتەکانی رۆژئاوا بۆ دژایەتی لەگەڵ تیرۆریزمو پەرەدان بە دێموکراسیو رەچاوکردنی مافی مرۆڤ لە جیهانو بەتایبەت لە رۆژهەڵاتی نێوەڕاست لەگەڵ سیاسەتەکانی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران یەك دەگرنەوە. بەتایبەت کە حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران زیاتر لە ٦ دەیەیە کە بۆ دابینبوونی دێموکراسی خەبات دەکاو قوربانیی تیرۆریزمی دەوڵەتیی کۆماری ئیسلامییە، بۆیە لەو بوارانەدا خۆی لە بەرەی دژ بە تیرۆرو پەرەدان بە دێموکراسیدا دەبینێتەوە.

پێناسەیەکی دیکەی ئەم سەردەمە، پەرەگرتنی دەوری رێکخراوە ناحکوومیکانە لە راستای پشتگیری لە مافی مرۆڤ لە واتا بەرینو بەربڵاوەکەی خۆیدا (NGO). کارو هەڵسووڕانی ئەم رێکخراوانە لە پێکهێنانی وێنەیەکی نوێ لە پێکەوەژیانی جیهانیدا، دەورێکی بەرچاوی بووە. ئەوان لە بەربەرەکانێ لەگەڵ هێزە سەرکوتکەرەکان، توندوتیژیو ئیدئۆلۆژییە چەقبەستوەکاندا، هەنگاوی گرنگیان ناوە. دەخالەتی مرۆڤانی کە ئەمڕۆ وەك ئەسڵێکی بنەڕەتی بۆتە جێگای پەسندی جیهانی، یەکێك لە ئاکامەکانی کارو هەڵسووڕانی ئەم رێکخراوانەیە.

رەچاوکردنی ئەسڵی دەخالەتی مرۆڤانی زەربەیەکی قورس بوو لە جەستەی سیاسەتی رێئاڵ پولیتیك لە پێوەندی لەگەڵ دەست وەرنەدان لە کاروباری دەوڵەتەکاندا. گرتنەبەری ئەم سیاسەتە، گیانی بە میلیۆنان کەس لە خەڵکی بێدەرەتانی لە بەرانبەر هێرشو تۆقاندنی حکوومەتە سەرەڕۆکاندا پاراستووە. وەك ئەو دەستوەردانانەی کە لە کوردستانی عێراق بۆ پێکهاتنی ناوچەی پارێزراو لە سەرەوەی مەداری ٣٦ دەرەجەو هەروەها لە بۆسنی هێرزۆگوڤین، تیمووری

ڕۆژهەلاتو کۆسۆڤۆ، بۆ خەڵکانی هەڕەشەلێکراوی ئەو ناوچانەو دەستێوەردانی نێونەتەوەیی لە کێشەی دارفوورو ئێتیۆپیو ڕوانداو ... بەڕێوەچوون.

بێگومان ڕێژیمە دیکتاتۆرو دژی گەلیەکان کە بەرژەوەندیەکانی خۆیان بەهۆی تێکۆشانو پەرەگرتنی ئەم ڕێکخراوانە لە مەترسیدا دەبینن، لە هیچ چەشنە دوژمنایەتیو بەربەرەکانێیەك لەگەڵ ئەم ڕێکخراوانە درێغی ناکەن. بەلام لەگەڵ ئەوەشدا ڕەوتی مێژوو لە ڕاستای دێموکراتیزاسیۆنو بەجیهانیبوونی بەهاکانی مافی مرۆڤ ـ هەرچەند بە لەسەرەخۆییش بێ ـ بەرەوپێش دەچێ. هیواداریین کە ئەسڵی دەستێوەردانی مرۆڤانی، حکوومەتی ئەو وڵاتانەش بگرێتەوە کە کوردستانیان بەسەردا دابەش کراوە، بۆ ئەوەی نەتەوەی کوردو نەتەوە ستەملێکراوەکانی دیکە لە دەست چەوساندنەوەو سەرکوت ڕزگاریان بێو بچنە ڕیزی ئەو نەتەوانەی کە لەم ساڵانەی دواییدا بە مافەکانیان گەیشتوون.

یەکێکی دیکە لە پێناسەکانی دنیای ئەمڕۆ، جیهانگیریی ئابووریو سیاسەتو ئەو بەرنامانەن کە بەشێك لە خاوەن نەزەران بە سیاسەتی "نئولیبرال"ی ناو دەبەن کە لە ماوەی ساڵانی ڕابردوودا ئاڵوگۆڕی بنەڕەتیو پێکهاتەیی قووڵیان لە بواری تێکنۆلۆژی، ڕاگەیاندنو زانست بەدواوە بووە. ئەم ئاڵوگۆڕانە بێجگە لە کاردانەوەیان بۆ سەر پێوەندیەکانی نێوان هێزە سەرەکیە سەرمایەدارییەکانو پەرەگرتنی هاوکاتی بەربەرەکانیو لێك نیزیکبوونەوەیان لە چوارچێوەی بەدەستەوەگرتنی بازاڕەکانو سەرچاوە سروشتیە ستراتیژیکەکانی جیهان، شوێنەواری نەرێنیی قووڵی لە سەر ژیانی ڕۆژانەی بە دەیان میلیۆن لە دانیشتووانی گۆی زەوی داناوە.

لە لایەکی دیکەوە بەجیهانیبوون لەسەر بناغەی پەرەپێدانو کەڵەکەبوونی سەرمایە دامەزراوە کە بازاڕی ئازاد، تایبەتیکردنو بەجیهانیکردن لە نیشانە بەرچاوەکانیەتی. لەم نیزامەدا کۆمپانیا زەبەلاحە نێونەتەوەییەکانی سەر بە وڵاتە گەورە

سەرمایەدارییەکان، ژیانی بەشێکی بەرچاو لە دانیشتووانی گۆی زەوییان بەدەستەوە گرتووەو بەم چەشنە لە پێکهێنانی هەژاریو نایەکسانی لە جیهاندا، شوێنی بەرچاویان داناوە.

دیارە لە بەرانبەر ئەم سیاسەتەشدا، هێزی نوێ لە رادەی جیهانیو ناوچەییدا هاتوونەتە کایەوەو بە توندی دژی ئەم دیاردانە بەربەرەکانێ دەکەن. رێکخراوە کرێکارییەکان، سەندیکاکان، بزووتنەوە جووتیارییەکان، رێکخراوەکانی ژنان، جووڵانەوەکانی دژی زۆرداریو جیاوازیدانان، رێکخراوە ژینگەپارێزەکان، رێکخراوە ناحکوومییەکانو زۆری دیکە لەو بەرەیەدان.

رێکخراوەکانی ژنێواکاڵو یو ئێن پی ئۆو ئەنتێرناسیۆنال سۆسیالیست کە حیزبی دێموکرات لە هەر سێکیاندا ئەندامە، لە رێزی ئەو رێکخراوانەدا جێ دەگرن. هاوکات حیزبی دێموکرات دەبێ لەو جۆرە رێکخراوە جیهانییانەی لایەنگری ئاشتی، مافی مرۆڤ، پاراستنی ژینگەو پەرەدان بە دادپەروەری، نیزیک بێتەوە، چوونکە پاراستنی کەرامەتی مرۆڤو دابینبوونی دەرەتان بۆ گەشەی ژیانی مرۆڤەکان، یەکێك لە ئارمانو پرەنسیپەکانی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێرانە.

٢ـ رۆژهەڵاتی نێوەڕاست

رۆژهەڵاتی نێوەڕاست، بەهۆی هەڵکەوتەی جوغرافیایی، پێکهاتەی دانیشتووانو حەشیمەتی زۆرو بازاڕێکی گەورەی شتومەكو سەرچاوە بەرفراوانە ژێر زەویو سەرزەوییەکانی، لە کۆنەوە جێگای ململانێو دەستێوەردانی زلهێزە دەرەکیو هێزە نێوخۆییەکان بووەو، لە هەمان کاتدا ناوەندی گرفتو کێشەو ناکۆکییە ئایینیو نەتەوەییەکانە. بەم پێیە سروشتییە کە هێزەکانی رۆژئاوا یانی ئەمریکاو ئورووپا، بەتایبەتی دوای کۆتاییهاتنی شەڕی سارد، لەم ناوچەیەدا کەوتوونەتە ململانێ بە

مەبەستی پەرەپێدانی نفووزو دەسەلاتی خۆیان. هەرچەند لەو مەیدانەدا ئەمریکا شوێنپەنجەی دیار بووە، بەلام ئورووپاش هەوڵی داوە کە بە قەدەر خۆی لە ناوچەدا پەل باوێ‌و چارەسەری کێشەکان بە ئاقارێکدا بەرێ کە بەرژەوەندییەکانی دابین بکا، لە لایەکی دیکەوە رووسیەو لەم دواییانەدا چینیش بەدوای بەرژەوەندیی خۆیان لەم ناوچەیەدا دەگەڕێن.

هێرشی تیرۆریستیی بناژوە ئیسلامییەکانی ئەلقاعیدە بۆ سەر ئەمریکا لە ١١ی سێپتامبری ٢٠٠١دا بوو بەهۆی ئاڵوگۆڕێکی گرنگ لەو ناوچەیەدا. ئەمریکا بە مەبەستی بەرگریکردن لە خۆی لە بەرانبەر هێرشی تیرۆریستیدا‌و، بەو نیازەی کە شەڕ لەگەڵ تیرۆریستەکان لە دەرەوەی ولاتەکەی خۆیدا بکاو تیرۆریزم لە ماڵی خۆیدا بە چۆکدا بێنێ، هێرشی کردە سەر حکوومەتی تالیبان لە ئەفغانستان‌و حکوومەتی بەعس لە عێراق‌و هەردوو ڕێژیمەکەی رووخاند. بەلام بەهۆی بوونی سەرچاوەیەکی دیکەی تیرۆر کە ڕێژیمی ویلایەتی فەقیهی لە تارانە، نەک هەر بەو هێرشانە تیرۆریزم کۆتایی پێنەهات، بەڵکوو بە شێوەیەکی بەربلاوتر لە جاران لە ناوچەدا کەوتە کارو تێکۆشان‌و بنکەو پشتیوانی تازەتریان بۆ پێک هات.

جوولانەوەی شیعەکان لە عێراقدا کە زۆربەی حەشیمەتی ئەو ولاتە پێک دێنن، پاشەکشەی هێزەکانی سووریە لە لوبنان‌و پڕکردنەوەی بەتالایی ئەو هێزانە لە لایەن حیزبوڵلای لوبنانەوە کە هێزێکی شیعەی بەستراوە بە کۆماری ئیسلامییە لە لایەک‌و، بەسترانەوەی هێزەکانی ئەمریکا لە ئەفغانستان‌و عێراق‌و درێژەکێشانی شەڕی ئەمریکا لەو شوێنانەدا لە لایەکی دیکەوە، بوونە هۆی ئەوە کە کۆماری ئیسلامیی ئێران کە لە سەرەتاوە خەونی ئیمپراتۆریی ویلایەتی فەقیهی بەهۆی (ناردنە دەرەوەی شۆڕش)ی ئیسلامی لە ناوچەو جیهاندا دەبینی، بە نەمانی دوو دوژمنی بەهێزی وەک تالیبان‌و بەعس، بە یارمەتیدانی زیاتری تیرۆریزم، بۆخۆی بوو بە یەکێک لە ناوەندە هەرە

بەهێزەكانی ئاژاوەو تیرۆر لە ناوچەدا. بێجگە لەوانە پرۆژەی رێژیم بۆ پیتاندنی یۆرانیۆم بەمەبەستی دەستڕاگەیشتن بە چەكی ناوكی، نیگەرانییەكانی ئەمریكاو ئورووپای زیاتر كرد.

سیاسەتی ئەمریكاو ئورووپا لە پێوەندی لەگەڵ كێشەكانی ناوچەو چارەسەركردنیان كەمو زۆر لێك نیزیك بوونەتەوە. لە سێپتامبری ساڵی ٢٠٠٢دا دەوڵەتی ئەمریكا "ستراتیژیی ئەمنییەتی میللی (Notional Security Strategy) راگەیاندو بە "ستراتیژیی ئەمریكا بۆ دنیای پاش ١١ی سێپتامبر" یان "دوكترینی بووش" ناوی دەركرد.

بەدوای ئەوەدا لە دیسامبری ساڵی ٢٠٠٣دا شووراى ئورووپا (كۆبوونەوەی سەرۆكەكانی وڵاتانی ئەندام) لە بروكسێل (ستراتیژیی ئەمنییەتیی ئورووپا)ی Europian Security Strategy پەسند كرد.

لە هەردووكی ئەم گەڵاڵانەدا، كێشەو هەڕەشەكانی رۆژهەڵاتی نێوەڕاست لە:

- هەژاری، بێكاریو نزم بوونی ئاستی خوێندەواری
- بە چارەسەرنەكراو مانەوەی كێشە ناوچەییەكان
- نەبوونی ئازادی، دێموكراسیو زاڵبوونی دیكتاتۆری
- شكڵنەگرتنی كۆمەڵگای مەدەنی
- دیاردەی تیرۆریزم
- مەترسیی بڵاوبوونەوەی چەكە كۆمەڵكوژەكاندا

دەبینن.

هەردوولاش لە رێگاچارەی ئەم دیاردانەدا زۆر لێك نیزیكنو، سیاسەتیان لەو پێوەندییەدا تا ئێستاش گۆڕانێكی ئەوتۆی بەسەردا نەهاتووە. ئەوەی گۆڕانی بەسەردا هاتووە، هەڵوێستو چۆنیەتیی بەرەنگاربوونەوە لەگەڵ ئەو دیاردانەیە.

لە سەرەتای خولی یەکەمی سەرکۆماریی جۆرج بووشدا، ستراتیژیی ئەمنییەتی نەتەوەیی ئەمریکا ڕێگای دەدا بەو وڵاتە لە کاتێکدا کە هەست بە مەترسیی چەکە کۆمەڵکوژەکان لە جێگایەك بکا - ئەگەر بە پێویستی زانی - بە بێ پەسندی ڕێکخراوی نەتەوە یەکگرتووەکان - "زەبری بەرگریکەرانە" (Pre - emptive Strike)ی لێبوەشێنێ.

بێجگە لە چین‌و ڕووسیە کە بە تەواوی دژی دوکترینی بووش لە ڕۆژهەڵاتی نێوەڕاست بوون، وڵاتانی ئورووپاییش - جگە لە بریتانیا - ئەو هەڵوێستەی ئەمریکایان بە لەژێرپێنانی یاسا نێونەتەوەیی‌یەکان‌و رەچاوکردنی سیاسەتی "خۆ بە میحوەردانان‌و بایەخ نەدان بە لایەنەکانی دیکە" دەزانی‌و بە کۆسپی سەر ڕێگای هاوکاری‌و هاوهەنگاویی نێونەتەوەیی‌یان دادەنا.

ئەو بڕگەیە لە بەڵگەنامەی "ستراتیژیی ئەمنییەتی نەتەوەیی" هەرچەند تا ئێستاش وەك خۆی ماوەتەوە، بەڵام لە دەوری دووهەمی سەرکۆماریی سەرۆك بووشدا، بەکردەوە وەلا نراو، تەنیا جاروبار لە وەڵامی پرسیارەکاندا وەك ئامرازێکی گوشارو، وەك دوا ئالترناتیف ئاماژەی پێ دەکرێ.

ئەو گۆڕانە لە سیاسەتی ئەمریکا نەك هەر ڕێگای بۆ لێك نیزیکبوونەوەی سیاسەت‌و کردەوەکانی ئەم وڵاتەو ئورووپا لەو ناوچەیەدا خۆش کرد، بەڵکوو بوو بەهۆی نەرمبوونی هەڵوێستی چین‌و ڕووسیە لە بەرامبەر ئەمریکادا. یەکێك لە ئاکامەکانی ئەو هاودەنگی‌یە لە ناوچەدا، پەسندکرانی ٣ بڕیارنامەیە دژی ڕێژیمی کۆماری ئیسلامیی ئێران لە ئەنجومەنی ئاسایشی نەتەوە یەکگرتووەکان لە ماوەی کەمتر لە دوو ساڵدا.

لەم ماوەیەداو بەدوای گۆڕانی سیاسەتی ئەمریکا، ئەکتیف بوونی سیاسەتی ٢ دەوڵەتی بەهێزی ئورووپا، قورسایی هێزی بەتەواوی بەلای ئەمریکادا وەرسووڕاند.

گـۆڕانی حکوومـەت لـە ئاڵمـانو هاتنـە سـەرکاری حیزبـی دێمـوکرات مەسـیحیو بەتایبەت هاتنـە سـەرکاری سـارکۆزی لـە فەرانسـە وەك سـەرۆك کۆمـار، لـە ئـاڵوگۆڕە گرنگەکانی سیاسەتی ئورووپا لەم ماوەیەدا دەژمێردرێ. بـەدوای هێرشـی تیرۆریسـتیی ١١ی سـێپتامبرو هێرشـی ئـەمریکا بۆسـەر عێـراق، فەرانسـەو ئاڵمـان بـە تونـدی دژی هێرشەکە راوەستانو لە ئەمریکا دوور کەوتنەوە. لە حاڵێکدا ئێسـتا ئـەو دوو دەوڵەتـە لەگەڵ سیاسەتی ئەمریکا بـۆ دژایـەتی لەگـەڵ تیرۆریـزمو بەرنامـە ناوکیـیەکانی ئێـران کۆکنو هەموو پێکەوە سیاسەتی هاوبەش لە ناوچە دەبەنە پێش.

کۆمەڵـە فاکتـەرێکی دیکـەش شـوێنی خۆیـان هـەبووە لـە پێکهـاتنی ئـەو ئـاڵوگۆڕە بەرچاوانەدا کـە گرنگترینیـان پـەرەئەسـتاندنی ئیسـلامی رادیکـاڵو مەترسـیی جیـددی تیرۆریزم لە ناوچەو جیهاندا بوو کە کۆماری ئیسلامیی ئێرانو کردەوەو سیاسـەتەکانی لە هەردووکی ئەم بوارانەدا یارمەتیدەرێکی بـەهێز بـوون بـۆ لێـك نیزیکبوونـەوەی ئـەو لایەنانـە، بەتایبـەت هەڕەشـە ئاشـکراکانی لـە وڵاتـی ئیسـرائیل. ئـەو مەترسـییانەش پێویستیان دەکرد کە ئەو لایەنانە بە یەکگرتوویی بەرەوڕووی ببنەوە. دەرکەوتەی ئەو ئاڵوگۆڕو لێك نیزیکبوونەوانە ـ بەتایبـەت لـە نێـوان ئـەمریکاو ئورووپـادا ـ ئەوەیـە کـە ئەمریکاو ئورووپا رێك کەوتوون کە کێشەی ئیسرائیلو فلستینییەکانو وزەی ئەتۆمیی ئێران چارەسەر بکەن.

بۆ ئەو مەبەستە دوو سیاسـەتی هاوتـەریب لـە نـاوەوەو دەرەوە دەبەنـە پـێش: لـە نـاوخۆ، وتوویـژەکانی نێـوان ئیسـرائیلو رێکخـراوی فـەتح بـە سـەرۆکایەتی مـەحموود عەباس بەردەوامن، لە لایەکی دیکەوە وتووێژەکانی نێوان سووریەو ئیسرائیل هەنگاوی باشی بەرەوپێش هەڵگرتووە، لەو پێوەندییەدا تەنانەت ئیسرائیل بـاس لـە پاشەکشـە لـە بەرزاییـیەکانی گـولانو پاشەکشـە بـۆ هێڵـی ٣٦ دەرەجـەی پـێش شـەڕی نێـوان عەرەبو ئیسرائیل لـە سـاڵی ١٩٦٧ دەکـا. لـە دەرەوەش هـەردووك لایـەنی ئـەمریکاو

ئورووپاو وڵاتانی کەنداوی فارسیش بەرنامەی چڕوپڕیان هەیە بۆ بەرەوپێشبردنی ئاشتیی نێوان ئیسرائیلو فلستین.

ئەوەی تاکوو ئێستا وەك گرێ کوێرەیەك لەو ناوەدا ماوەتەوەو کۆسپە، ئەو دووبەرەکییەیە کە لە نێوان لایەنەکانی فلستینیدا بەردەوامەو تا کاتێك سازانێك لە نێوان حەماسو حکوومەتەکەی مەحموود عەباسدا نەیەتە کایەوە، وتووێژی ئیسرائیل لەگەڵ یەکێك لەوان بە ئەنجام ناگا. کۆماری ئیسلامیی ئێران دەوری هەرە سەرەکیی هەیە لە بەهێزکردنی دووبەرەکایەتیی نێوان لایەنی ڕێکخراوی فەتحو حەماسو بێئاکام هێشتنەوەی هەوڵەکانی ئاشتی لە هەموو لایەکەوە. هەرچەند لەم چەند مانگەی رابردوودا وەك باس کرا هەنگاوی بەرچاو لە پێوەندی لەگەڵ کۆتاییهێنان، یان لانیکەم کەمکردنەوەی گرژییەکان لەو ناوچەیە هەڵگیراوە، بەو حاڵەش کارو تێکۆشانی زۆرتر هەڵدەگرێ، چونکە مەسەلەکان زۆر ئاڵۆزو پێکەوە گرێدراون.

بەو حاڵەش لە لێکدانەوەو هەڵسەنگاندنی هەموو لایەنەکان، وا چاوەڕوان دەکرێ کە لە ئەگەری سەرکەوتنی ئەو هەوڵانەدا ئاڵۆزییەکانی ناوچە بەرەو کەمبوونەوە بچنو سەردەمی هێزنواندنو دەستتێوەردانی کۆماری ئیسلامی لە ناوچەدا مەودای بەرتەسك بکرێتەوە، بەتایبەت ئەگەر هەروا لە سەر بڕیاری پیتاندنی یۆرانیۆم سوور بێ.

لە پێوەندی لەگەڵ کێشەکانی رۆژهەڵاتی نێوەڕاست، هەڵوێستی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران ئەوەیە کە:

١- پشتیوانی لە مافی فلستینییەکان دەکا بۆ دامەزراندنی وڵاتێکی سەربەخۆو، ژیانێکی شیاوی مرۆڤی ئەم سەردەمە. لە هەمان کاتدا مافی ئیسرائیلییەکانیشە کە ژیانێکی پڕ لە ئاسایشو دوور لە ئاڵۆزی لەگەڵ جیرانەکانیان هەبێ. باشترین ڕێگاش بۆ بەدەستهێنانی ئەو مافە ڕەوایانە، وتووێژی ئاشتیخوازانەو سنگ فراوانییە کە پێویستە لە هەردووك لاوە هەنگاوی جیددیی بۆ هەڵگیرێ.

لەم پێوەندی‌یەدا رادەگەیەنین كە گەلی كورد لە كوردستانی ئێران‌و حیزبی دێموكراتی كوردستان بەتایبەتی، بە پێچەوانەی سیاسەتەكانی رێژیمی كۆماری ئیسلامیی ئێران، هیچ چەشنە دوژمنایەتی‌یەكیان لەگەڵ ئیسرائیلدا نیە.

٢ـ لە هەنگاوەكانی ئاشتی بە مەبەستی چارەسەركردنی ئەم كێشە لەمێژینەیە لە لایەن هەر لایەنێكەوە هەڵگیریّ پشتیوانی دەكاو، دژی هەموو دەستێوەردانێكی كۆماری ئیسلامیی ئێران بە مەبەستی پەكخستنی ئەم پرۆسەیە.

٣ـ بە پێچەوانەی ئەو سیاسەتەی كە تا ئێستا لە بۆچوونی رۆژئاوایی‌یەكاندا بە نیسبەت ئەو ناوچەیە باو بووەو، ویستوویانە كێشەی ئەو ناوچەیە لە چوارچێوەی كێشەی نێوان ئیسرائیل‌و فلستینی‌یەكاندا بەرتەسك بكەنەوە، ئێمە لەو باوەڕەداین كە كێشەی كوردەكان كەمتر لە كێشەی فلستینی‌یەكان نیە.

٤ـ جێگیربوونی سیستمی دێموكراتیك‌و رەچاوكردنی مافی مرۆڤ‌و یەكسانی لە نێوان نەتەوەو ئایین‌و ئایینزاكان، خواستی حیزبی دێموكراتی كوردستانی ئێران بۆ سەقامگیری لە ناوچەیە.

كوردەكان بە حەشیمەتێكی نیزیك بە ٣٥ میلیۆن، یەكێك لە گەورەترین نەتەوەكانی بێ‌دەوڵەتن كە خاكیان بەدوای شەڕەكانی چالدران‌و یەكەمی جیهانی‌دا دابەش كراوەو ماوەی زیاتر لە سەدەیەكە لە دژی زوڵم‌و زۆری دەسەڵاتداران بۆ بەدەستهێنانی سەرەتایی‌ترین مافەكانی خۆیان خەباتیان كردوە. ئەو حكوومەتە دیكتاتۆرانەی خاكی كوردیان بەسەردا دابەش كراوە، لە هیچ كردەوەیەكی دژی ئینسانی دەرحەق بەو گەلە كۆتایی‌یان نەكردوە. هەر ئێستاش كوردەكان لە بەشەكانی توركیا، ئێران‌و سووریە بۆ بەدەستهێنانی مافی نەتەوایەتی‌و دێموكراتیكی خۆیان خەبات دەكەن.

بۆیە چارەسەری كۆتایی كێشەكانی رۆژهەڵاتی نێوەڕاست، كاتێك بە ئەنجام دەگا كە كوردەكانیش بتوانن لەو وڵاتانەی كە تێیدا دەژین، لە ژێر زوڵم‌و زۆرداری رزگاریان

بێو بە مافە نەتەوایەتی‌یەکانی خۆیان بگەن. داخوازی‌یەکانی نەتەوەی کورد لە هەموو پارچــەکانی کوردســتاندا، لــە چوارچــێوەی جاڕنامــەی گــەردوونیی مــافی مرۆڤــدا دەگونجێن‌و ئەمەش بەو مانایەیە کە دۆزی کورد مەسەلەیەکی نێوخۆیی ئەو وڵاتانە نیە کــە کوردیــان تێــدا دەژی، بــەڵکوو مەســەلەیەکە کــە پێوەنــدیی بــە کۆمــەڵگای نێونەتەوەیی‌یەوە هەیەو پێویستە کۆمەڵگای نێونەتـەوەیی بەرپرسـایەتی‌یەکانی خـۆی لەو پێوەندی‌یەدا وەئەستۆ بگرێ‌و نەتەوەی کورد نەك هەر نابێ ببێتە قوربانیی رەوتی ئاشتی‌و سەقامگیری لە رۆژهەڵاتی نێوەڕاست، بەڵکوو دەبێ یـەکێك بـێ لـە بنـەماکانی ئاشتی لە رۆژهەڵاتی نێوەڕاست.

٣- پرسی کورد

لـە سـەردەمی شۆڕشـی زانیـاری‌و پێوەندی‌یـە خێراکانـدا، ئـەو حکوومەتانـەی کـە کوردیان بەسەردا دابـەش کـراوە، نـاتوانن وەك رابـردوو و بـە بێـدەنگی کـورد قەڵاچـۆ بکـەن، چـونکە لـە سـایەی ئـەم ئـاڵوگۆڕە بەرینانـەی راگەیانـدن پێکیـان هێنـاوە، داپڵۆسین‌و ستەم‌و سەرکوتی ئەو خەڵکـەو هـەروەها نێـوەرۆکی مافخوازانـەی خـەباتی رزگاریخوازیی ئەوان، تاڕادەیەکی زۆر لە جیهان ناسراوە. بەو حاڵەش تا ئێستا کـورد - بێجگە لە کوردەکانی کوردستانی عێراق - وەك گەورەترین نەتەوەی بێ‌حکوومـەت هـەر لە ژێر ستەم دایەو لە سەرەتایی‌ترین مافەکانی خۆی کە خوێنـدن بـە زمـانی زگمـاکی‌و مافی دیاریکردنی چارەنووس بە دەسـتی خۆیـەتی، بێبـەش کـراوە. تـا ئێسـتا پرسـی کورد وەك نەتەوەیەك نەکەوتۆتە رۆژەڤی ناوەندە دەسەڵاتدارەکان‌و رێکخراوی نەتەوە یەکگرتووەکانەوە.

- لە تورکیە کە بەرینترین خاك‌و زۆرترین حەشـیمەتی کـوردی تێـدا هەڵکـەوتوە، بـە هەزاران گوند بە مەبەستی بەربەرەکانێ لەگەڵ جووڵانەوەی کورد لەگەڵ خاك یەکسـان

کراون، هەروا بە وێرانی ماونەتەوەو دانیشتوانیان لە پەراوێزی شارە گەورەکان، لە خراپترین وەزعدا ژیان تێپەڕ دەکەن. لەگەڵ ئەوەی کە لەم ٣ ـ ٤ ساڵەی دواییدا زەختی نێونەتەوەیی بۆ سەر حکوومەتی تورکیە بە مەبەستی چارەسەری ئاشتیخوازانەی پرسی کورد لەو وڵاتەدا کەمو زۆر بەردەوام بووە، بەڵام، تا ئێستا حکوومەت دەیەوێ پرسی کوردی ئەو وڵاتە وەك پرسی تیرۆریزم بە جیهان بناسێنێو بە هەموو تواناوە هەوڵی سەرکوتکردنی داوە.

کوردەکان لەو وڵاتەشدا وەك باقیی وڵاتانی حاکم بەسەر کورددا، لە ریزی بێبەشترین حەشیمەتی دانیشتووی ئەو وڵاتەدان. جێی خۆشحاڵی ئەوەیە کە کوردەکانی ئەو وڵاتەش لە خەبات کردن بە چۆکدا نەهاتوونو ملیان بۆ سیاسەتەکانی دەوڵەتی تورك کە تواندنەوەی کوردە، رانەکێشاوە. جیاوازییەك کە لەو بەشە لە هەڵسەنگاندن لەگەڵ باقیی بەشەکانی کوردستان دەبینرێ، ئەوەیە کە خەباتی سیاسیو مەدەنی کەمو زۆر رێگای بۆ کراوەتەوەو خەڵکی وشیاری ئەو بەشەش بە خۆشییەوە لەو شێوە خەباتە بە مەبەستی بەرەوپێشبردنی ویستە دێموکراتیکەکانیان کەڵکی باش وەردەگرن.

ـ خەباتی کورد لە سووریە وەك کوردی هەرکام لە بەشەکانی دیکە تایبەتمەندیی خۆی هەیە. لەگەڵ ئەوەی کە لەو وڵاتەدا کورد خەباتی چەکدارانەی نەکردوە، خەباتی سیاسی بۆ وەدەستهێنانی مافەکانیان بەردەوامە. ناوچە کوردنشینەکان لەگەڵ جیاوازیدانانی زۆر لە لایەن حکوومەتەوە بەرەوڕوونو بە دەیان هەزار کەس لە ناسنامەی ئەو وڵاتەش بێبەش کراونو بەم چەشنە تەنانەت مافی هاووڵاتیبوونیشیان لێ سەندراوەتەوە. لە ٢ ـ ٣ ساڵی رابردوودا چەندین حەرەکەتی ئیعترازیی خەڵك بە دژی رێژیم رووی داوەو ئەوەش بۆتە هۆی کوژرانو زیندانیکردنی ژمارەیەکی بەرچاو لە خەڵكو پێکهێنانی وەزعی ئەمنییەتیی توندوتیژ بەسەر خەڵکەکەدا. بە عەرەب

كردن‌و گۆڕینی دێموگرافیای ئەو بەشە لە كوردستان بە هۆی كۆچپێدانی عەرەبەكان لە لایەن حكوومەتەوە، بەتایبەت لە ناوچە سنووری‌یەكانی توركیەو عێراق.

حیزبی دێموكراتی كوردستانی ئێران، وەك پرەنسیپی نەتەوەیی هەمیشەیی خۆی، پشتیوانی لە خەباتی مافخوازانەو دێموكراتیكی كورد لە كوردستانی توركیەو سووریە دەكاو هیواداره حیزب‌و هێزە بەپرەنسیپ‌و مەسئوولەكانی هەركام لەو بەشانە بە لەبەرچاوگرتنی تایبەتمەندی‌یە سیاسی ـ ژێئۆپۆلیتیكی‌یەكانی ئەو بەشانە، هەلەكانی بەردەم خەباتی ڕەوای كورد بقۆزنەوەو هەنگاوی ڕوولەپێش بۆ گەیشتن بە ئامانجە نەتەوەیی ـ دێموكراتیكەكان هەڵگرن. هەروەها خوازیاری ئەوەیە كە ڕێكخراوی نەتەوەیەكگرتووەكان‌و باقی ناوەندە نێونەتەوەیی‌یەكانی بڕیار بەدەستی جیهان، ڕێگایەك بدۆزنەوە بۆ زەخت خستنە سەر حكوومەتی ئەو وڵاتانەی كوردیان بە سەردا دابەش كراوە تا ڕێگاچارەیەكی ئاشتیخوازانە بۆ پرسی كورد ڕەچاو بكەن‌و دەست لە قەڵاچۆ كردنی كوردستان هەڵبگرن.

كوردستانی عێراق

لە چوارچێوەی ئاڵوگۆڕەكانی پێكهاتوو لە ناوچەی ڕۆژهەڵاتی نێوەڕاست‌و لە گۆشەنیگای كێشەی كوردەوە، ڕووخانی حكوومەتی سەددام حسێن، بە گرنگترین‌و شوێندانەرترین ئاڵوگۆڕ دەژمێردرێ. بە پێكهاتنی حكوومەتی نوێی عێراق‌و یاسای بنەڕەتیی ئەو وڵاتە، كوردستانی عێراق یەكەم بەش لە كوردستانی دابەشكراوە كە بە یاساو بەكردەوە دەبێتە خاوەن حكوومەت‌و دەسەڵاتی بەڕێوەبردنی ناوخۆیی‌و كورد لە پلەی بەرزی دەسەڵاتدا لە بەڕێوەبردنی كاروباری گشتیی عێراقدا بەشدار دەبێ. لە دوای ١١ مانگ تەمەنی حكوومەتی كۆماری كوردستان لە شەڕی دووهەمی جیهانی بەملاوە، ئەم ئاڵوگۆڕە گرنگترین ئاڵوگۆڕی ناوچەیە كە بە قازانجی كورد هاتۆتە پێش.

هەرچەند تاکوو ئێستاش کورد لەم بەشە لەگەڵ کۆمەڵێك کۆسپو تەگەرەی نێوخۆییو دەرەکی رووبەڕوویەو هێشتا بە بەشێك لەو مافانەی کە لە یاسای ئەم وڵاتە دەستنیشان کراون، نەگەیشتووە، بەڵام هەمووی ئەوانە شتێك لە گرنگیی ئەو دەسکەوتە مێژووییە ناگۆڕن. هەربۆیەش ئەگەر دوژمنانی مافی نەتەوایەتیی گەلی کورد لە نێوخۆی عێراقو دەرەوە، ئەم ئاڵوگۆڕە بە دژی بەرژەوەندییەکانی خۆیان دەزاننو بۆ نەهێشتنی یان بەرتەسکردنەوەی تێدەکۆشن، نەتەوەی کوردیش لە هەر کوێی گۆی زەوی بێ، ئەم دەسکەوتە بە دەسکەوتی خۆی دەزانێو بە چاوی رێزەوە سەیری دەکا. ئەم هەستە بێگومان ئەرکی سەرشانی بەڕێوەبەرانی حکوومەتی کوردستانو نەتەوەی کورد بەگشتی قورستر دەکا، بەم واتایە کە گەلی کورد لە هەموو بەشەکاندا پێویستە بە گوێرەی توانا بەرگری لەو دەسکەوتە بکاو لە سیاسەتو کردەوەدا بۆ بەهێزترکردنو سەقامگرتوویی ئەم دەسەڵاتە هەوڵ بدا. لە بەرانبەردا حکوومەتی هەرێمی کوردستانیش وەکوو ئەرکێك، پێویستە یارمەتیدەری جووڵانەوەی بەشەکانی دیکە بێ بۆ بەدەستهێنانی ئازادیو مافە دێموکراتیکەکانیان، پێکهێنانی هاوسەنگییەکی گونجاو لە نێوان ئەم دوو چاوەڕوانیو ئەرکەدا، پێویستی بە وردبینیو لەبەرچاوگرتنی بەرژەوەندیی نەتەوەیی لە لایەن هەموو بەشەکانەوە هەیەو دابینبوونی بەرژەوەندیی هیچ بەشێك نابێ زەرەر بە بەرژەوەندیی بەشی دیکە بگەیەنێ.

٤ـ ئێران

دیکتاتۆری ئاشکراتر لە رابردوو

ئێران وڵاتێکی فرەنەتەوەیەو هەرکام لە نەتەوەکانی پێکهێنەری ئەم وڵاتە ـ کورد، فارس، تورك، عەرەب، بەلووچو تورکمەن ـ بە شێوەی گشتی لە سەر خاکی خۆیان

نیشتەجێن. بەهۆی زاڵ بوونی حکوومەتە دژی گەلی‌یەکانی پەهلەوی‌و کۆماری ئیسلامییەوە ئەو نەتەوانە لە هەموو مافە نەتەوەیی‌یەکانیان بێبەش کراون.

رەوتی رووداوەکان لە ئێراندا لە ماوەی نێوان کۆنگرەکانی ١٣ ـ ١٤ (١٣٨٣ ـ ١٣٨٧)دا درێژەی ئەو رەوتەیە کە لە ساڵانی پێشترەوە دەستی پێ‌کردبوو، بەو جیاوازی‌یەوە کە رۆژ لەگەڵ رۆژ رادەی دیکتاتۆری‌و زەبرو زەنگ، هەژاری، بێکاری، گەندەڵیی دەزگای بەڕێوەبردن، پشتگیری لە تیرۆریزم، لەژێرپێ‌نانی مافی مرۆڤ، سەرکوتی جووڵانەوە نەتەوەیی‌یەکان‌و ...، بەرەو ژوورتر هەڵکشاوە.

لەو ماوەیەدا هەرچەند بە رواڵەت هەڵبژاردنێك بۆ مەجلیسی شوورای ئیسلامی‌و هەڵبژاردنێکیش بۆ سەرۆك کۆمار کراوە، بەڵام هەڵبژاردنەکان لە چەشنی هەڵبژاردنەکانی پێشوو سەرەڕای پێ‌هەڵگوتنەکانی رێژیم‌و هەراوهووریا ساز کردن بۆ چەواشەکاریی رای دەرەوە، دەسکەوتێکیان بۆ خەڵك نەبووە. بەناو نوێنەرانی هەڵبژێردراو لە چەندین پاڵاوێنەدا پاڵێوراون تا هیچ ئاسەوارێکیان لە بیری ئازادو خەمی خەڵکیان پێوە نەبێ‌و ملکەچی بێ‌ئەملاو ئەولای نیزام بن‌و بەرژەوەندی‌یەکەی بپارێزن، بۆیە دەبینین کە مەجلیس هەروا بێ‌دەسەڵاتە‌و لە بەرامبەر ئەو هەموو بێ‌قانوونی‌و لەژێرپێ‌نانی مافی ئاشکرای خەڵك، نەك هەر بێدەنگ‌و چاولێکەرە، بەڵکوو بێعەداڵەتی‌و ستەمەکان دەسەلمێنێ. ئامادەکاری بۆ هەڵبژاردنی مەحموود ئەحمەدی‌نژادیش وەك سەرۆك کۆمار، بەپێچەوانەی هەموو ئەو دروشمانەی کە لە سەردەمی هەڵبژاردندا بە خەڵکی دا، وەرچەرخانێکی تەواو بوو بۆ دواوە، بەو واتایەی کە سەرکوتی جیابیران، جیاوازی دانان‌و هەلاواردن، سەرکوت‌و بێحورمەتی بە ژنان، کرێکاران‌و هەڵسووڕاوانی مافی نەتەوایەتی‌و باقی توێژەکانی هەژاری وڵات، زیاتر لە رابردوو پەرەی گرت‌و دیکتاتۆری ئاشکراتر خۆی نواند. لەو ماوەدا بەتایبەت لە دوو ساڵی رابردوودا سەرەڕای بەرزبوونەوەی زیاتر لە سێ قاتی نرخی نەوت، هەژاری‌و بێکاری لە وڵاتدا بە

شێوەیەکی بێوێنە پەرەیان گرتو جیرەبەندی بێنزین بە هۆی کەمیو هەروەها بڕانی چەندین کاتژمێر کارەبا لە ڕۆژدا ئاکامی ئیدارەی سەرکۆمارن.

ئەگەر بمانەوێ خاڵێکی ئەرێنی لە ماوەی سەرۆکایەتی ئەحمەدینژاددا باس بکەین، هیچ شتێك نابینینەوە بێجگە لەوەی کە سیاسەتو کردەوەکانی ئەو، ڕووی درێوی حکوومەتی کۆماری ئیسلامیی ئێرانی بۆ ئەو بەشە لە دنیای پێشکەوتوو ئاشکرا کرد کە پێشتر بە گوێرەی پێویست شارەزای سیاسەتە دواکەوتووانەکەی ڕێژیم نەبوون. گرنگترینی ئەو سیاسەتانە بریتی بوون لە حاشا کردن لە هولوکوستو هەڕەشەی سڕینەوەی وڵاتی ئیسرائیل لە سەر گۆی زەوی، دەستێوەردانی ئاشکرا لە کاروباری وڵاتانی ناوچە بەتایبەت عێراق، فلستین، سوریەو لوبنان بە ناردنو پشتگرتنی تیرۆریزمو هەوڵدان بۆ سەرنەگرتنی هەوڵەکانی ئاشتی لەو ناوچەداو، پێداگری لە سەر پیتاندنی ئۆرانیۆم.

پێویستە هەر لێرەدا جارێکی دیکە ئەو ڕاستییە دووپات بکەینەوە کە ئەحمەدینژادو باقی ئورگانو مۆرە وردو درشتەکانی ئەم حکوومەتە، کەمو زۆر وەك یەك بێدەسەلاتنو تەنیا ئەرکیان بەڕێوەبردنی بڕیارو فەرمانەکانی ولایەتی فەقیهە. بۆیە لە دیاریکردن یان بەناو هەڵبژاردنیشیاندا تەنیا پێوانە وەفاداری بە ویلایەتەو هیچی دیکە. ئاکامی ئەو چەشنە سیاسەتانەش هەروەك تا ئێستا ئەزموون کراوە، بێجگە لە خراپتربوونی ڕۆژبەڕۆژ زیاتری ژیانی خەڵکی ئێران شتێکی دیکە نیە. هەر بۆیە هیواداری بە ڕیفۆرم، ئاڵوگۆڕی بەرەوپێشو باشتربوونی ژیانی خەڵك لە ناوخۆ، حورمەت دانان بۆ یاسا نێونەتەوەییەکان، پشت کردن لە تیرۆریزم لە سیاسەتی دەرەوەی ئەم ڕێژیمەدا، هیوادارییەکی بێئاکامەو بێجگە لە ڕووخاندنی کۆماری ئیسلامیو هێنانە سەرکاری حکوومەتێکی گەلیی دێموکرات، ڕێگایەکی دیکە بۆ ڕزگاربوون لە چنگ ئەو ڕێژیمە سەرەڕۆیە نیە.

بۆ روونبوونەوەی زیاتری وەزعی ئێران لە ژێر دەسەڵاتی کۆماری ئیسلامیدا، هێما بە چەند لایەنی دیکەی کەم و کووڕی‌یەکان دەکەین:

ئا- لەشساغی و دەرمان

بە وتەی پسپۆڕانی بواری دەرمانی، کەمکردنەوەی بوودجەی دەرمانی و بێهداشت بۆتە هۆی ئەوە تێچووی چارەسەریی نەخۆشی‌یەکان بە رادەیەکی ئەوتۆ هەڵکشێتە سەرەوە کە ئەگەر لە بنەماڵەیەکی مامناوەندی‌دا کەس یان کەسانێك دوچاری نەخۆشی بن، خەرجی چارەسەری نەخۆشی وەزعی ئەوان دێنێتە خوارەوەی هێڵی هەژاری. بە پێی ئەم راپۆرتانە، ئێران لە نێوان ١٩١ وڵاتی دنیادا پلەی ١١٢ی هەیە، کە ئەوەش بە بوونی داهاتی زۆری نەوت، وەزعێکی زۆر خراپە. لە ١٠٪ی بنەماڵە هەژارەکان، ١٥٪ تێچووی پێداویستییەکان خەرجی دەرمانە، لە حاڵێکدا ١٠٪ی بنەماڵە دەوڵەمەندەکان تەنیا ١/٥٪ تێچووی پێداویستی‌یەکانیان خەرجی دەرمان دەکەن. ئەوەش دەگەڕێتەوە بۆ دوو هۆی سەرەکی:

یەکەم: لە ساڵانی دواییدا خواردنی مەوادی نشاستەیی چونکە لە لایەن دەوڵەتەوە سوبسیدی بۆ دەدرێ و نرخی هەرزانترە، بنەماڵە هەژارەکان ئەو مەوادەیان لە جیاتی گۆشت، میوە و سەوزی بەکار هێناوە، لە ئاکامدا دوو لەسەر سێی خەڵك بەهۆی کەمیی کەلسیۆم دوچاری پووکیی ئێسك و باقیی نەخۆشی‌یەکان هاتوون.

دووهەم: بەهۆی بەرزبوونەوەی خەرجی چارەسەریی نەخۆشی‌یەکان، بنەماڵەکان لە توانایاندا نیە کە لە ژێر چاوەدێریی دوکتوردا بن یان ئەگەر هەستیان بە نەخۆشی کرد، زووتر بڕۆنە لای دوکتورو، بۆیە کاتێك بە ناچاری دەچنە لای دوکتور کە نەخۆشی‌یەکانیان زۆر سەخت بووە و چارەسەرکردنەکەی خەرجی یەکجار زۆری تێدەچێ.

راپۆرتی ئەم شارەزایانە هەروەها ئیشارە بە وەزعی خراپی رەوانیی خەڵك دەكاو، دەڵێ ٢٠ ـ ٢٥٪ی خەڵك لەگەڵ مەترسیی نەخۆشییە رەوانییەکان بەرەوڕووون.

نەبوونی بیمەی بەساڵداچووان لە داهاتوودا وەزعەکە لەوەش خراپتر دەكا. راپۆرتەکە دەڵێ ٢٠٪ی ئەو کەسانەی لە شارەکان کار دەکەنو هێندێك لە کارگاکان کەمتر لە ٥ کەس کاری تێدا دەکەن، بیمەی خانەنشینییان نیە. ٢٠٪ لە حەشیمەتی ئێران کە نیزیك بە ١٤ میلیۆن کەس دەگرێتەوەو زیاتر لە قەراخ شارەکان دەژین لەو حاڵەتەدان. بەکورتی بە پێی ئاماری بانکی ناوەندی لە ماوەی ساڵێکدا (٨٤ ـ ٨٥) خەرجی دەرمان ١٨/٧٪ زیادی کردوەو بە پێی ئەم لێکدانەوەیە رادەی بەرەوژوو چوونی خەرجی دەرمانی لە ساڵەکانی ٨٦و ٨٧دا زۆر لەو رەقەمە تێدەپەڕێ.

ئێمە لەو باوەڕەداین کە لە ئێرانی داهاتوودا پێویستە دەرمانو لەشساغی بۆ چینو توێژە کەم داهاتو هەژارەکان دابین بکرێ.

ب ـ هەژاریو بێدەرەتانی

هەژاریو بێدەرەتانی یەکێك لە دیارییەکانی کۆماری ئیسلامی بۆ خەڵکی ئێرانە کە بەداخەوە ساڵ بە ساڵ پەرەگرتووتر دەبێ. خەڵکی ئێران کە بە بوونی وڵاتێکی دەوڵەمەند لە باری سەرچاوە سەرزەویو ژێرزەوییەکان دەبوایە خەڵکێکی بەختەوەرو خوەشگوزەران بان، بەهۆی سیاسەتی ئابووریی هەڵە، بێکیفایەتیی دەسەڵاتبەدەستانو بەتایبەتی گەندەڵیو فەسادی ئیداری، دوچاری رەوشێکی وا هاتوون کە جاری وایە بۆ پەیدا کردنی نانی شەو یان چارەسەری نەخۆشی منداڵیان دەست دەدەنە هەموو کردەوەیەکی ناشایستو ناڕەوا. دیارە ئاسەوارە نالەبارەکانی سزا نێودەوڵەتییەکان لە سەر ئابووریی ئێران بەبۆنەی پێداگری رێژیم لە سەر پیتاندنی ئۆرانیۆمیش بەشێك لە هۆیەکانی ئەم هەژاریو گرانیەن.

"ناوەندی پارێزەرانی مافی مرۆڤ" لە ساڵی ١٣٨٤دا دەنووسێ لە خۆشبینانەترین هەڵسەنگاندنی رەسمیی دەوڵەتدا، ١٠ تا ١١ میلیۆن کەس لە حەشیمەتی ئێران ناتوانن لانیکەمی پێداویستییە بنەڕەتییەکانی خۆیان دابین بکەن. بەڵام بە پێی راپۆرتی رۆژنامەی "آفتاب یزد" کە لە رێکەوتی ٢٣ی جۆزەردانی ١٣٨٧دا بڵاو بۆتەوە، ١٤ میلیۆن کەس لە ژێر هێڵی هەژاریدا دەژین، کە دەبێتە ٢٠٪ لە حەشیمەتی گشتیی وڵات.

بە پێی ئەم ئامارانە، لە نێوان ساڵەکانی ١٣٨٤ ـ ٨٧، لانیکەم ٣ میلیۆن کەس چوونەتە ژێر هێڵی هەژاری.

گۆڤاری ئابووریی "شونیکس" ئاستی ئاوسانی رەسمی لە ١٨٠ وڵاتی دنیا لە ساڵی ٢٠٠٧ی بڵاو کردۆتەوە. بە پێی ئەو ئامارانە، وڵاتی وێنزۆئێلا بە نرخی رەسمی ئاوسانی ١٨٪ و کۆماری ئیسلامی بە نرخی ئاوسانی ١٩٪ی لە روتبەی ١٧٥ و ١٧٦ دان و تەنیا چوار وڵاتی ئێریترە، گینە، میانمارو زیمبابوە کە تووشی قەیران بوون، نرخی ئاوسانیان لە ئێران زیاترە.

بێجگە لەوە کە ئەو ئامارانە جێگای بڕوا نین، چونکە لە لایەن ناوەند یان کاربەدەستانی رەسمیی وڵاتەوە راگەیەندراون، شارەزایانی ئابووری لەو باوەڕەدان کە ئاماری راستەقینە لە ئێران زۆر لەو رادەیە زیاترە.

هەڵدانی واقعی ئابووری "رشد واقعی اقتصادی" لە سەرمایەدانانەوە سەرچاوە دەگرێ، لە حاڵێکدا بە پێی ئامارێك کە لە لایەن بانکی ناوەندییەوە بڵاو کراوەتەوە، نرخی هەڵدانی سەرمایەدانانی ناخالیس لە ١٤٪ لە ساڵی ١٣٨٠ گەیشتۆتە نێزیك بە سفر لە ساڵی ١٣٨٦دا.

بە لەبەرچاوگرتنی وەستانی هەڵدانی سەرمایەدانان، چۆن دەکرێ لەگەڵ بێکاری بەربەرەکانێ بکەی. قووڵایی ئەم تراژیدیایە کاتێك روونتر خۆی دەنوێنێ کە لە بیرمان

نەچێ ٨٠٪ی داهاتی ئەرزیی ئێرانو ٦٠٪ی بوودجەکەی لە داهاتی نەوت دەست دەکەوێو، ئەگەر سەیرێکی قیمەتی نەوت بکەین لە ماوەی ٣ساڵی رابردوودا قیمەتی نەوت زیاتر لە ٣ قات چۆتە سەرێ، بەڵام بە پێچەوانەی ئەو هەموو داهاتانە، خەڵك رۆژبەرۆژ زیاتر برسیو بێکار دەبێو، حەشیمەتی زیاتر دەکەونە ژێر هێڵی هەژاری.

لێکۆڵینەوەیەکی دیکە باس لەوە دەکا کە پێکهاتەی ئابووریی ئێران، پێکهاتەیەکی نەوتییە. بوونی دامەزراوە هاوتەریبەکان (نهادی موازی)و بونیادە جۆراوجۆرەکان، فەزای ئابووریی وڵاتیان ناڕوون کردوە.

ـ ئەم بونیادانە نیزیك بە نیوەی بەرهەمی ناخالیسی نەتەوەیی (ملی)یان لەبەردەست دایەو، تا ئێستا لە دانی ماڵیات چاوپۆشییان لێ کراوەو زۆربەیان سەر بە سوپای پاسداران یان ئاخوندە دەستڕۆیشتووەکانن.

ـ لە ساڵی ١٣٨٧دا ٢ میلیاردو ٦٤٣ میلیۆن دۆلار سەرمایە لە ئێران چۆتە دەرێ، ٢٠٠ شیرکەت بەهۆی ئێرانییەکانەوە لە دوبەی سەبت کراون.

ـ لە بەندەرەکانی ئێراندا ١٦٠ ئێسکلە هەیە کە هیچ کۆنترۆڵێکیان بەسەرەوە نیە. گومرگی مێهرئابادی ٥ لە کۆنترۆڵی بەرپرسانی ئەو فرۆکەخانەیەدا نیە، بایی ساڵانەی قاچاخی شتومەك لە ئێراندا لە نێوان یەك میلیاردو ٦٠٠ میلیۆن دۆلار تا ٧ میلیارد راگەیەندراوە، کە زۆربەی لە ژێر کۆنترۆڵی سوپای پاسداران دایە.

تا رێژیمی کۆماری ئیسلامیو باندە جۆراوجۆرە ئابووریو تاڵانچییەکان لەسەر کار بنو دەستیان بەسەر ئابووریی ئێراندا گرتبێ، قەیرانەکان زیاترو زیاتر دەبنو خەڵکی ئێران هەژارترو کێشەکان زیاتر قووڵ دەبنەوە.

ج ـ پەرەگرتنی دیاردە دزێوە کۆمەڵایەتی‌یەکان

لە وەزعێکی ئابووریی ئەوتۆدا کە پێشتر ئیشارەی پێ کرا، چوونەسەری ڕۆژبەڕۆژی ئاستی بێکاری، شتێکی چاوەڕوان کراوە. ناوەندی ئاماری ئابووریی ئەمریکا، ڕادەی بێکاری لە ئێراندا ١١٪ باس دەکا. بە لەبەرچاوگرتنی ئەو ڕاستی‌یەی کە تەنانەت ئەو کەسانەی کە لە ئێراندا کاریشیان هەیە، ڕادەی داهاتەکەیان ئەوەندە نزمە کە وەڵامدەری پێویستی‌یە سەرەکی‌یەکانی ژیانیان نیە، دەکرێ بێنینە بەرچاومان کە حاڵو گوزەرانی ئەو حەشیمەتە بێکارە چەندە سەختو تاقەت پڕووکێنە. بەڵام بێگومان ئاستی بێکاری هەر بەوەندەی کە هەیە ڕاناوەستێو پێ بە پێی چوونەسەری ئاوسانی دراو، داخرانی کارخانەکان، وەزعی خراپی جووتیاران بەتایبەت لەم وشکەساڵی‌یەداو، بەگشتی ئاڵۆزتربوونی وەزعی ئابووریی ئێران، ڕوو لە پەرەگرتن دەکا.

دەردی سەرباری ئەو دەردانەش کە خەڵکی ئێران دوچاری بووە، ڕوولە زیادبوونی ڕادەی موعتادەکانە، کە پڕئێش‌وئازارترین دەردی کۆمەڵایەتیی ئەمڕۆی خەڵکی ئێرانەو لە دیاری‌یەکانی ڕێژیمی کۆماری ئیسلامیی ئێرانە. فەزای حاکم بەسەر خەڵکی ئێراندا بەهۆی گرانی، بێکاری، ناهومێدی بە داهاتوو، نەبوونی سەرگەرمیی سالمو لەوەش زیاتر ئامادەکاریو ئاسانکاریی ڕێژیم لە بڵاوبوونەوەی ئەم ماددە ماڵوێرانکەرەدا، ڕادەی موعتادەکان بە شێوەیەکی بەرچاو ڕوو لە زیادبوون دەکا.

زیندانەکانی کۆماری ئیسلامی، قوتابخانە ناوەندی‌و تەنانەت هێندێك لە سەرەتایی‌یەکان، مەکۆی دوچاربوونی لاوەکان بەو ماددانەن. بۆیە ئێستا یەکێك لە گەورەترین نیگەرانی‌و دڵەڕاوکێی بنەماڵەکان ئەوەیە کە چۆن منداڵەکانیان لە دوچاربوون بەو بەڵایە بپارێزن، یان ئەگەر کەس یان کەسانێك لە بنەماڵەکانیاندا دوچاری ئەم دەردە بوون، چۆن ڕزگاریان بکەن.

هەمووی ئەم وەزعەش دەستیان داوەتە یەكو فەزایەكی ئالوودەیان پێك هێناوە بۆ پەرەگرتنی لەشفرۆشی، هەڵوەشانەوەی بنەماڵەكانو دەیان دەردی بێدەرمانی دیکە. دیارە رێژیمیش هەروەك لە رابردوودا نەیتوانیوەو زۆرجاریش نەیویستوە بەرگری لە پەرەگرتنی ئەم دیاردە دزێوانە بكا، لە داهاتووشدا ناتوانێو بەداخەوە دەبێ چاوەڕوانی پەرەگرتنی زیاتری ئەو دیاردانە بین. چونکە دەسەڵاتدارانی رێژیم بێجگە لەوەی کە تەنیا لە فکری خۆیاندانو ئەوەی بیری لێ ناکەنەوە سەلامەتی کۆمەڵگاو بەختەوەریی خەڵکە، تەنانەت ئەگەر بیشیانەوێ، بەم عەقڵییەتو ئیدئۆلۆژییە دواکەوتووانەیە ناتوانن گرفتەکانی ئەم سەردەمەی کۆمەڵگا چارەسەر بکەن. تەنیا رێگایەك کە ئەوان بیریان لێ کردۆتەوە، سەرکوتو زەبرو زەنگ نواندن بەسەر خەڵکدایە. ئاکامی ئەم کارەش هیچ نەبووە بێجگە لە تووڕەییو بێزاریی زیاتری خەڵکی وەزاڵەهاتوو کە رۆژبەرۆژ زیاتر لە رێژیم دوور دەکەوێتەوەو لە بەرانبەریدا رادەوەستێ.

لێرەدا بۆ روونبوونەوەی زیاتر ئاماژە بە ئامارێك دەکەین کە لە لایەن دەسەڵاتدارانی رێژیمەوە راگەیەندراوە. ماڵپەڕی رەسمیی مەجلیسی رێژیم لە راپۆرتێکدا رادەگەیەنێ: "بە پێی ئامارەکانی ستادی بەرگری لە مادده سڕکەرەکان کە لەبەر دەستدایە، نیزیك بە ٢٠ هەزار قوتابی کەوتوونەتە داوی ئێعتیادەوە."

سەرنجڕاکێشتر ئەوەیە بە پێی راگەیەندراوی ئەو ماڵپەڕە "لە کاتی هاتنە سەرکاری ئەحمەدینەژاد، بوودجەی بەرگریی لە ئێعتیاد لە ٢٠ میلیارد تمەنرا بۆتە نێزیك بە ٢ میلیارد تمەن. ناوەندی لێکۆڵینەوەکانی مەجلیس رەوتی ئێعتیاد، خۆکوژی، دزی، هەڵاتن لە ماڵ، قەتڵ، شەڕو تاوانە جنسییەکانی (جرائم جنسی) خستۆتە بەر لێکۆڵینەوەو رایگەیاندوە کە لە ئاکامی لێکۆڵینەوە لەو خەسارانەدا دەرکەوتووە کە هێندێك لەوان وەك ئێعتیاد، رەوتێکی بە تەواوی بەرەو هەڵکشانیان هەیە، بەشێوەیەك کە لە دەورەیەکی ٧ ساڵیدا، دەگاتە دوو بەرانبەر."

ناوەندی خەبەریی "ئیسنا"، رۆژی ٧ی نوامبری ٢٠٠٧ لە قەولی رەوانپزیشكی رێكخراوی بێهزیستیی خوراسان رادەگەیەنێ رادەی موعتادان لە وڵاتدا لە نێوان ٢ تا ٤ میلیۆن كەسە. ئاماری ناوەندی لێكۆڵینەوەی وەزارەتی بێهداشت لە ساڵی ١٣٨٠دا بوونی ٣ میلیۆنو ٧٦١ هەزار موعتاد لە وڵاتدا دەسەلمێنێ. ئەو رەوانپزیشكە دەڵێ ئەگەر وای دابنێین كە هەر كەسێكی موعتاد لەگەڵ ٥ كەس لە نێزیكانو ئەندامانی بنەماڵەی خۆیدا پێوەندیی هەبێ، ١٠ تا ٢٠ میلیۆن كەس لە حەشیمەتی ئەم وڵاتە بە دەردی "ئێعتیاد"ـەوە دەناڵێنن.

دوایین بابەت كە لەو پێوەندییەدا پێویستە ئاماژەی پێ بكەین، بڵاوبوونەوەی مەواددی موخەددیر لە زیندانەكاندایە. سەرۆكی رێكخراوی زیندانەكانی ئێران بەشێوەی فەرمی دانی بەوەدا ناوە كە ماددەی سڕكەر لە زیندانەكاندا بڵاو دەبێتەوەو مەسرەف دەكرێ. ئەو دەڵێ لە ماوەی ٣ ساڵی رابردوودا ٨٠ كیلۆگرەم هێرۆئین لە زیندانەكاندا دۆزراوەتەوە.

پرسێكی گرنگو جێگای ئافەرین كە لەپێوەندی لەگەڵ بەربەرەكانێ دژ بە ئێعتیاد دەبێ ئاماژەی پێبكەین، ئێقدامی ژمارەیەك لە خەڵكی نیشتمانپەروەرو خێرخواز لە كوردستاندایە كە لەگەڵ ئەو هەموو بێدەرەتانییە دەستیان داوەتە دەستی یەكو شوێنگەلێكیان پێكهێناوە بۆ فریاكەوتنی تووشبووان بە مادە سڕكەرەكانو، لەو رێگایەوە توانیویانە ژمارەیەكی بەرچاو لەو تووشبووانە رزگار بكەن. ژمارەیەك لە پسپۆڕو شارەزایانی بواری ئێعتیاد لەو شوێنانە خۆبەخشانە كار دەكەنو زەحمەت دەكێشن.

حیزبی دێموكرات لەو باوەڕەدایە كە ئەم كارە مرۆڤانییە بێجگە لەوەی كە گیانی ژمارەیەك لە تووشبووان رزگار دەكا، هیواش دەبەخشێ بەو بنەماڵانەی كە جگەرگۆشەكانیان تووشی ئەم بەڵا پڕمەترسییە بوون، لە هەمانكاتدا بەربەرەكانییە

لەگەڵ سیاسەتەکانی ڕێژیم کە لە کوردستاندا بە پێی بەرنامە گەنجەکان تووش دەکاو هەر بۆیە پشتیوانییان لێدەکاو داوا دەکا کە خەڵك بەتایبەت دەوڵەمەندەکان هەرچی زیاتر لەو ڕێگایەدا هەنگاو هەڵبگرنو بە فریای لاوەکانی وڵاتەکەیانەوە بێن.

***

سەرەڕای هەموو ئەو گرفتو قەیرانە ئابووری، کۆمەڵایەتی، لەشساخیو دەروونییە کە بەهۆی کردەوەو سیاسەتەکانی کۆماری ئیسلامییەوە تووشی کۆمەڵگای ئێران بوون، ڕێژیمی کۆماری ئیسلامی درێژە بە سیاسەتی بێدەنگو سەرکوتکردن، قبووڵنەکردنی هیچ دەنگو ڕەنگێکی جیاوازو هەوڵی فاشیستی بۆ یەکدەستکردنی کۆمەڵگا دەدا.

هەموو داواکاریی مافو ئازادییەك سەرکوت دەکا، هیچ ڕەخنەو تەنانەت بۆچوونێکی ساکاری جیاوازیش قبووڵ ناکاو دوژمنی تێکنۆلۆژیی پێشکەوتووی گەیاندنی زانیاریی دروست بە خەڵکە. ڕێژیمی ویلایەتی فەقیە لەم چوار ساڵەی دواییدا بە دەیان جارو لە دەیان ڕاگەیەندراوی کۆڕو کۆمەڵە جیهانییەکانی لایەنگری مافی مرۆڤو ئازادیدا، وەك پێشێلکەری مافی مرۆڤو سەرکوتکەری ئازادی مەحکووم کراوەو بە هاتنە سەرکاری ئەحمەدینەژاد، سیمای ڕاستەقینەی کۆماری ئیسلامی بۆ هەموو جیهان روون بۆتەوە.

قەیرانە جۆربەجۆرەکانی نێو کۆمەڵگا، چینو توێژەکانی خەڵکی ئێرانی وەدەنگ هێناوەو خەباتی بەربڵاو بۆ گەیشتن بە مافو ئازادییەکان بەڕێوەن.

ئەمڕۆ لە هەموو گۆشەو کەناری ئێراندا، ئێمە شاهیدی دەربڕینی ناڕەزایەتیی کرێکاران، ژنان، مامۆستایان، خوێندکارانو بەشێك لە کەسایەتییە ئایینییەکانین. ئێستا کەلێنی نێوان خەڵکو حکوومەت زیاتر لە هەموو ساڵانی رابردوو بەرینتر بۆتەوەو بەربەرەکانێی خەڵك رادیکاڵتر بۆتەوە.

بـەڵام بەداخــەوە ئێســتاش لەبــەر ئــەوەی بەربــەرەکانێی خــەڵك کــەمتر لــە ژێــر ڕێبەرایەتیی حیزبە سیاسیو سەندیکاکانو بە شێوەی یەکگرتوو بەڕێوە دەچێ، ڕێـژیم ئاسانترو بـە نرخێکـی هـەرزانتر بـۆ ڕێژیمەکـەی، حەرەکەتـە ئێعترازیـیـەکان سـەرکوت دەکا. هەربۆیەش لەم کاتەدا گرنگترین ئەرکی ڕێکخراوەکانی ئۆپۆزیسـیۆنی دێمـوکرات ئەوەیە کە یەکگرتوویییەك لەسەر خاڵە هاوبەشەکان پێك بێـننو بـەم چەشـنە لەسـەر یەکگرتوویی ریزەکانی خەڵکی دژ بە ڕێژیم، شوێندانەر بن.

خاڵی گرنگی جێـی سـەرنج ئەوەیـە کـە لەبـەر جۆربـەجۆریی ویستـەکانی کۆمـەڵانی خـەڵکی ئێـرانو جیـاوازیی نەتـەوەییو فرەنەتـەوەییبوونی کۆمـەڵگا، تاکـە حیزبێکـی سیاسی بە هەر بیروباوەڕێکەوە، ناتوانێ هەموو ویستو داواکاریـیەکانی خەڵکی ئێـران لــە خــۆیدا کــۆ بکاتــەوە، بــەڵکوو بــۆ بەرەوپێشچــوونی خــەباتی مافویســتانەو دێموکراسیخوازانە لە ئێران، پێویست بە ڕێککەوتنی هێزو حیزبەکانو پێکهاتنی بەرەی سیاسیی ئۆپۆزیسیۆنی دێموکرات دەکا.

حیزبی دێموکرات لە مێژ ساڵە لەو پێوەندیـیەدا هەوڵی داوە، هەرچەند ئاکـامی ئـەو هەوڵانە زۆر کەمتر لـە رادەی چـاوەڕوانیـیەکانە، بـەو حاڵـەش ئێمـە بـێهیوا نـەبووینو پێویستە لەو بوارەدا هـەوڵی زیـاتر بـدەین. کـۆنگرەی نەتـەوەکانی ئێرانـی فێـدراڵ تـا ئێستا باشترین دەسکەوتی حیزبو باقیی هێزەکانی نەتەوە چەوساوەکانی ئێرانە. ئـەو کۆنگرە سەرەڕای خاڵە لاوازەکانی، تەنیا هاوبەندیی (یەکگرتنی) گشتـییە کە تا ئێستا لە ئێرانـدا هەیـە. ئـەرکی حیزبـی دێمـوکرات، پشـتیوانیو بـەهێزترکردنی زیـاتری ئـەم کۆنگرەیەیە.

خەباتی نەتەوە ستەملێکراوەکان

لەم چەند ساڵەی دوایی‌دا بینەری هەڵکشانی ویستی نەتەوەکان لە ئێران بۆ گەیشتن بە مافو ئازادی‌یەکانیان بووین. لە هەموولایەکی ئەم وڵاتە، نەتەوە ماف لێ زەوتکراوەکان، خەباتی مافویستانەیان گەشەی سەندو هاوکات سەرکوتو زەبروزەنگی رژیم بۆ سەر ئەو نەوتەوانە توندتر و درندانەتر بوو. لە بەلووچستان زۆر بێ‌بەزەیی‌یانە خەڵك دەکوژنو بە ناوی "ئەشرار"، دەیان کەسیان ئێعدام کردوە. لە تازەترین نموونەدا رۆژنامەنووسو چالاکی مەدەنی، "یەعقووب مێهرنەهاد"یان لە بەرچاوی هەموو دنیاو سەرەڕای نارەزایی جیهان ئێعدام کرد.

لە ئازەربایجان هێنانە ئارای ویستە سەرەتایی‌یەکانی نەتەوەیی لەگەڵ زیندانو ئەشکەنجە بەرەورووو دەبێو سووکایەتیی بە نەتەوەی تورك گەیشتە ئاستی بڵاوکراوە رەسمی‌یەکانی حکوومەت. لەو پێوەندی‌یەدا سووکایەتیی رۆژنامەی "ئێران" لە کاریکاتۆرێکدا نارەزایی بەربڵاوی تورکەکانی لێکەوتەوە. لە سەرانسەری ناوچە تورکنشینەکانی ئێراندا، تورکەکان رژانە شەقامەکانو بە دروشمەکانیان ئەو بێ‌حورمەتی‌یە بە خۆیان مەحکووم کرد. ئاکامی ئەم رێپێوانانە بوو بە هۆی کوژران، بریندار بوونو زیندانی کردنی سەدان کەس لە تورکە ئازەری‌یەکان.

رێژیم لە خووزستانو دژ بە عەرەبی ئەهوازی، هەموو شێوەکانی سیاسەتی سڕینەوەو بێ‌دەنگ کردن بەڕێوە دەباو خۆپیشاندانی خەڵکی عەرەب دژ بە سیاسەتی قەلاچۆی بێ‌دەنگ، بە شێوەیەکی دڕندانە سەرکوت کردو ئێستاشی لەگەڵ بێ چالاکانو رۆژنامەنووسانی خووزستان، بە تاوانی ئەو خۆپیشاندانە دەخاتە زیندانو ژێر ئەشکەنجەو لە دوایین کردەوەی‌دا "یووسێف بەنی توروف" چالاکی عەرەبی ئەهوازیی بە تۆمەتی داواکردنی خوێندن بە زمانی زگماکی ٥ ساڵ زیندانی بەسەردا سەپاند.

تورکمەنەکان کە لە باری ئابووریی‌یەوە لـە هـەژاریدا راگـیراونو زۆربـەیان لـە بـاری ئایینی‌یـەوە لەگـەڵ ئـایینی رەسمیـی ئێـران جیاوازی‌یـان هەیـەو لـە ژێـر زەبروزەنگـی دوولایەنــەدان. هەڵســوورِاوانی سیاســی‌یان بــە تــاوانی جیــایی‌خواز، قاچاخچــی‌و بەکرێگیراوانی بێگانە زیندانی‌و ئێعدام دەکرێن.

رێژیم سەرەرِای حاشاکردن لە بوونی نەتەوەی جیاوازو سووکایەتی بە شوناسی ئـەو نەتەوانـە، بەرامبـەر بـە نەتـەوە سـتەملێکراوەکان درێـژە بـە سیاسـەتی هەمیشـەیی کوشتوبرِو قەڵاچـۆکردنو سـەرکوتی بی‌بەزەیی‌یانـە دەدا. بـە خۆشـی‌یەوە کـۆنگرەی نەتەوەکانی ئێرانی فیدراڵ کە بە بەشـداری چـەند رێکخـراوی سیاسـی‌و ئەنجومـەن لـە نەتەوەکانی ئێران پێکهاتووە، رادەی ئەندامەکانی ئێسـتا گەیشـتۆتە پـازدە رێکخـراوو ئەنجومەن. هەوڵی یەکگرتووی ئەم کۆنگرەیە پێکهێنانی ئێرانێکی فیدراڵـە کـە لـەوێدا هەموو نەتەوەکان ئیـدارەی ناوچـەی خۆیـان بەدەسـتەوە بگـرنو لـە ژێـر زوڵـمو زۆری حکوومەتەکانی ناوەندی رزگاریـان بـێ، تـا ئێسـتا ئـەم کۆنگرەیـە تـەنیا یـەکگرتنێکی ئوپۆزیسیۆنە کە لە ئێراندا بوونی هەیە.

لە بەرانبەر ئەم یەکگرتنەو برایەتی‌و هاوخەباتیی نەتەوە ستەم لێکراوەکان، رێژیمی کۆماری ئیسلامی هەوڵی داوە کە لە بەکرێگیراوانی خۆی هێندێك رێکخراو لـەو نەتەوانـە پێك بێنێ کە ئەرکی پێ‌ئەسپێردراویان بریتی‌یە لە پێکهێنانی دووبەرەکی‌و دوژمنایـەتی لە نێوان نەتەوەکانی ئێران. لەم دوایی‌یانەدا رێژیم تێکۆشانی خۆی لـەم بـوارەدا چـرِتر کردۆتەوەو، بەتایبەت کار دەکا بۆ دووبەرەکی پێکهێنان لـە نێـوان کـوردو تورکـەکانی ئازەربایجان. بۆیە ئەرکی هەموو نەتەوەکانی ئێران ئەوەیە کە وریـا بـنو بـە برایـەتی‌و خەباتی هاوبەش ئەم پیلانانەی رێژیم پووچەڵ بکەنەوە.

بەڵام رێژیمی کۆماری ئیسلامی هـەر بـەوە نەوەسـتاوەو تێکۆشـاوە بـە شـێوەیەکی نهێنــی‌و لەســەرەخۆ پیلانــی گــۆرِینی دێموگرافیــای ناوچــەکانی غــەیری فارسنشــین

بەتایبەت ناوچە سنوورییەکان بەڕێوە بەرێ، کە دیارە ئەو پیلانەش نهێنی نەماوەتەوەو نەتەوە وشیارەکانی ئێران لێی ئاگادارنو بەپێی توانا بەربەرەکانێی لەگەڵ دەکەن.

رێژیمی کۆماری ئیسلامی، بە پێی سیستمە ئیدئۆلۆژیکییە چەقبەستووەکەی، توانای وەدیهێنانی هیچ داواکاریو ویستێکی کۆمەڵگای ئێرانی نیەو تا دێ ستەمو سەرکوت بەرامبەر بە خەڵکی ئێران زیادتر دەکا. سەرکوتو چەوساندنەوەو کپ کردنی دەنگی مافخوازانەی خەڵك، رەوتی هەمیشەیی سیاسەتی رێژیم بووەو لەم ساڵانەی دواییدا خێراترو دڕندانەتر بەڕێوە چووەو بەرامبەر بە ویستو داواکاریی کۆمەڵانی خەڵك، تیغی لە کالان دەرکێشاوە. لە بەرامبەر ئەم سیاسەتەی رێژیمیشدا، هەموو پێکهاتەکانی کۆمەڵگا، بە هەموو چینو توێژەکانەوە، هاتوونەتە مەیدانی خەباتو مافخوازیو خەباتی چینو توێژە جیاجیاکان پەرەی گرتوە. قووڵتر بوونەوەی بزووتنەوە کۆمەڵایەتییەکان، دەرەنجامی سیاسەتی سەرکوتی رێژیمو وشیار بوونەوەی زیاتری خەڵکە. لێرەدا بە کورتی ئاماژە بە هێندێك لەو بزووتنەوە کۆمەڵایەتییانە دەکەین کە لەم چەند ساڵەی دواییدا رەوتێکی خێراتریان وەپێش گرتوەو گۆڕەپانی خەباتیان پڕ جۆربەجۆریو پلۆرال کردوە.

ـ بزووتنەوەی کرێکاران

سەرەڕای پەسندکردنی یاسای دژە کرێکاری لە مەجلیسو دامو دەزگاکانی رژیم دا، دەستبەسەرکردنو بانگکردنی کرێکاران بۆ بێدادگاکانی رژیم، پەرەیان ئەستاندوە. دەستبەسەرکردنی چالاکانی کرێکاری لە هەموو شارەکانی ئێران، سەرکوتی ئەندامانی سەندیکای ئۆتوبووسرانیی تاران، سەرکوتی بێبەزەییانەی هەموو نارەزایەتییەکی کرێکارانو بەتایبەت هێرشی دڕندانە بۆ سەر کرێکارانی نارازیی نەیشەکەری هەفت

تەپە، ئازارو ئەشکەنجەی چالاکانی کرێکاریو ... سیاسەتی رەچاوکراوی کۆماری ئیسلامی بوون.

هەمووی ئەم ستەمو زەبروزەنگەش تەنیا لە بەر داخوازی رەوای کرێکاران وەك زیاد کردنی مووچەی کار بە گوێرەی گرانی بازاڕ، دانی مووچەی دواکەوتوویان کە جاری وایە بۆ ماوەی ٨ مانگ نادرێو، لەکار دەرنەکرێنو بێکار نەبن. بەڵام وەزعی کرێکارانی کوردستان لەونێوەدا خراپتر لە کرێکارانی بەشەکانی دیکەیە. بە هۆی نەبوونی کار لە کوردستان خەڵکی هەژارو بێدەرەتان بۆ پەیدا کردنی کار روو دەکەنە کوورەخانەکانو شوێنە دوورەدەستەکان. لەو شوێنانەش بە مووچەی کەمتر لە کرێکارانی خۆجێی دەیانچەوسێننەوەو هیچ ئۆرگانێکیش بەرگری لە مافە زەوت کراوەکانیان لە بەرانبەر خاوەن کاردا ناکا. بەشێکی زۆر لەو کرێکارانە ساڵانە بەهۆی نەبوونی ئاسایشی کار، یان بە هۆی هەلومەرجی دژواری کار، نەخۆشو کەمئەندام دەبن یان دەکوژرێن. بەشێکی دیکەش کە لەبەر ناعیلاجی روو دەکەنە کاری تاقەتپڕووکێنی کۆڵبەری لە ناوچە سنووریەکان، رۆژانە دەکەونە بەر دەسرێژی بەکرێگیراوانی رێژیمو گیانیان لەدەست دەدەن.

کۆماری ئیسلامی رێگەی بە کرێکاران نەداوە کە رێکخراوی کرێکاریی سەربەخۆ پێك پێنن و ویست و داواکاریەکیان وەڵام نەدراوەتەوە.

ـ بزووتنەوەی ژنان

لەم چەند ساڵەی دواییدا بزووتنەوەی ژنان بۆ دەستەبەرکردنی مافەکانیان گوڕوتینێکی زۆری بەخۆوە بینیو سەرەڕای سەرکوت و داپڵۆسینەکانی رژیم، ئەم بزووتنەوە کۆڵی نەداوە. رژیم بە دەرکردنی یاسای دواکەوتوانەی دژ بە ژنانو هێنانە ئارای پلانی بەناو ئەمنییەتیو کۆمەڵایەتیی جۆربەجۆر، گوشاری سەر ژنانی زیاتر

کـــردوەو لـــە بەرامبـــەردا ژنـــانی یەکســـانیخوازیش بـــە کۆبوونـــەوەو دەربڕینـــی ناڕەزایەتییەکانو خۆپیشاندانو وەڕێخستنی کەمپەین بۆ لابردنی هەڵاواردنو ستەم خەباتیان کردوە.

ســـەرەڕای سیاســـەتەکانی دەســـەڵات، ژنـــان لـــە ئێـــران بـــە دەســـت کـــەلتووره دواکەتوانەکانی کۆمەڵگاشەوە دەناڵێنن.

خاڵی جێگای سرنج لە چالاکیی ژنان لە ئێران، ڕۆڵی بەرچاوو پێشەنگیی ژنانی کورد لەو خەباتە مافخوازنەدایە. لە پێناو ئەم خەباتەی کە ژنانی کورد لە کوردستان دەیبەنە پێش، ژمارەیەکی بەرچاویان تا ئێستا زیندانی کراون. بەڵام هەمووی ئەوانە نەیانتوانیوە ورەی بەرزی ژنانی وشیاری کوردستان دابەزێنن.

ـ بزووتنەوەی مامۆستایانی قوتابخانە

توێژی زەحمەتکێشی مامۆستایانی قوتابخانە لە ئێران، تووشی وەپەراوێزخران و ئاوەڕنەدانەوە لە ویستەکانیان بوونو چالاکیی هێمنانەی ئەم توێژە بەتایبەت کۆبوونەوەی هێمنانەیان لە ٢٣ی ڕەشەممەی ١٣٨٥ لە بەردەم مەجلیسی ڕێژیم بەرەورووی خراپترین سەرکوتو لێدان بۆتەوەو جگە لە سووکایەتی پێکردنو دەسبەسەرکردنی چالاکانی ئەو بەشە، وەڵامێکی دیکە بە ویستەکانیان نەدراوەتەوە. لەم بوارەشدا دەوری مامۆستایانی کورد لە کوردستان بەرچاوە. هەر ئێستا ژمارەیەك لە مامۆستایانی قوتابخانەکانی کوردستان لە زینداندانو سزای قورسیان بۆ دیاری کراوە.

ـ بزووتنەوەی خوێندکاران

ڕێژیم وەك هەمیشە زانستگاو خوێندکاری ڕەخنەگری پێ قبـووڵ نـاکرێو بـە هاتنـە سـەرکاری ئەحمـەدی نـژاد، هـەوڵی سـەپاندنی زەختـی نیزامـی ـ ئیـدئۆلۆژیکی لـە زانستگاکاندا زیاتر بووە، مامۆستایانی جودابیر وەدەر نراونو پرۆژەی ئیسـلامیکردنی زانسـتگا درێـژەی پـێ دەدرێ. هەڵسـوکەوتی دڕندانـەو سـەرکوتکەرانە بەرامبـەر بـە چالاکانی خوێندکاری لە ئێراندا توندتر بۆتەوەو بە دەیان خوێندکار تووشـی دەرکـردن لە زانستگا، گرتن، ئەشکەنجەو زیندانی درێژماوە بـوون. بزووتنـەوەی خوێنـدکاری بـە جیاکردنەوەی ڕێگای خـۆی لـە قۆڵـەکانی نێـو حاکمیـەت، ڕەوتـی دێموکراسـیخوازی و ڕەخنەی رادیکاڵی گرتۆتە پێش.

***

لە سەرتای هاتنە سەرکاری ڕێژیم، بەتایبەت لەم ٣ ـ ٤ سـاڵەی دوایـیدا، داخسـتنی ڕۆژنامە جیابیرەکان، فیلتەرکردنی سایتەکانو کاناڵە ماهوارەییەکان، محاکمـە کردنـی ڕۆژنامەنووسەکانی نـاحکوومیو سـەپاندنی سـزای قـورس بەسـەر ئەوانـدا، لـە دیـاردە بەرچاوەکانی نەبوونی ئازادیی ڕادەربڕین لە ئێران بوون.

بەڵام سەرەڕای ئەوەش، خەڵکی ئازادیخوازی ئێران بە چۆکدا نەهاتوونو ئـەوانیش ئازایانــەترو لێبڕاوانــەتر لــە پێشــوو بــە گــڕ هێــزە ســەرکوتکەرەکەکانی ڕێژیمــدا هاتوونەتـەوە. بەگژداهاتنـەوەی خـەڵكو سـەردانەنواندنیان، دژکـردەوەی توندوتیـژیی بەدواوە بووە، بۆیە دەبینین لەو ساڵانەدا ڕادەی ئێعدام تەنانـەت ئێعـدامی مێرمنـداڵان ڕوو لە زیاد بوونە.

لەو ناوەدا، وەزعی منداڵو مێرمنداڵان لەوپەڕی خراپیدایە. بێجگە لەوەی کە لەبـەر زۆر بوونی ژمارەی ئەو توێژەو کەم بوونی ڕادەی قوتابخانـەکانی پێویسـتو، هـەروەها بەهۆی دابین نەبوونی خەرجی خوێندنی منـداڵان لـە بنەماڵـە هەژارەکانـدا، ژمارەیـەکی

زۆر لەوان ساڵانە لە دەرس خوێندن‌و قوتابخانە دوور دەکەونەوەو تووشی چەندەها گرفتی کۆمەڵایەتی دەبن. ئەوانەش کە لە قوتابخانەکاندان، بیرو زەینیان بە کلتووری دواکەوتووانە، توندوتیژی، ئیدئۆلۆژی ئایینی رێژیم دەئاخێندرێن. نموونەی بەرچاوی ئەم شێوە پەروەردەیە بەسیجە کە فێر دەکرێن لە سەر هاوکلاس‌و تەنانەت دایک‌و باب‌و دانیشتوانی گەڕەکەکانیشیان خەبەر بێننەوە. ئەم سیاسەتەی رێژیم گەورەترین زەربەیە لە سایکۆلۆژی ئەم منداڵانە کە لە داهاتوودا دەبنە بەڕێوەبەری وڵات‌و بنەماڵەو، لە ئاکامدا ئەم کلتوورە دژی مرۆڤانی‌یەی کە تێیدا پەروەردە بوون، دەگوێزنەوە بۆ نەسڵەکانی داهاتوو.

حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران پشتیوانیی خۆی لە خەبات‌و چالاکیی مافویستانەی نەتەوە ستەملێکراوەکان، کرێکاران، ژنان، خوێندکاران‌و مامۆستایان‌و بەگشتی هەموو بزووتنەوە کۆمەڵایەتی‌یەکان دەردەبڕێ‌و بڕوای وایە کە قووڵتربوونەوەی خەباتی نەتەوەکان‌و چین‌و توێژە جیاوازەکانی کۆمەڵگا، رێژیمی کۆماری ئیسلامی کە هیچ وەڵامێکی سەردەمیانەی بۆ ویستەکانی ئەو بزووتنەوەگەلە پێ نیە، بەرەو دارمان‌و هەرەسهێنان دەباو ئەو بزاڤانە، هۆی قووڵبونەوەی دێمۆکراسی‌و گەرەنتیی سەقامگیریی سیستمی دێموکراتیک و دادپەروەرانەی داهاتوون.

د ـ سیاسەتی نێونەتەوەیی کۆماری ئیسلامی

یەکێك لە بنەماکانی سیاسەتی نێونەتەوەیی کۆماری ئیسلامیی ئێران هەر لە رۆژەکانی سەرەتای هاتنە سەر حوکمی ئەو رێژیمە، ناردنی شۆڕشی ئیسلامی بۆ دەرەوە بوو. دیارە ئاکامی ئەم سیاسەتەش یارمەتیدان‌و بەهێزکردنی تاقم‌و گرووپە توندڕەوە ئیسلامی‌یەکان لە وڵاتانی دیکەو پێکهێنانی ئەم چەشنە گرووپانە بەتایبەت

لە وڵاتانی رۆژهەڵاتی نێوەڕاست بووە بەمەبەستی ناردنەدەرەوەی شۆڕشی ئیسلامی. مەبەست لەو کارەش بێهێزکردنی حکومەتەکانی ناوچەو پێکهێنانی حکومەتو دەسەڵات لە چەشنی دەسەڵاتی خۆیان بووە. رێژیمی کۆماری ئیسلامی لە پێناو ئەو ئامانجەدا لە بواری ماڵی، لۆجستیکی، چەکو پەروەردەکردنی کەسانی پسپۆڕو شارەزا لە بواری تەقینەوەو تیرۆر لە هیچ چەشنە یارمەتییەکی ئەو گرووپانە کۆتایی نەکردوە. هەرچەند ئەو رێژیمە لە سەرەتاوە لە راگەیاندنی ئەم دروشمە بە ئاشکرا باکی نەبووەو ئەو ئەرکەی وەکوو ئەرکێکی ئیسلامی خۆی زانیوەو شانازیی پێوە کردوە، بەڵام حکومەتەکانی ئورووپاو بە تایبەت رۆژهەڵاتی نێوەڕاست ئەم پرسەیان بە هێند نەگرت تا ئەو کاتەی کە مەترسییەکانی بەڕێوەبردنی ئەم سیاسەتە بەرۆکی یەك یەکی ئەوانی گرتەوە.

ئاکامی ئەم سیاسەتە بۆ خەڵکی ئێرانیش، هەزینەیەکی زۆری بووە کە قورسایی خستۆتە سەرشانی ئەوان. یارمەتیدان بە گرووپە تیرۆریستییەکان لە گۆشەو کەناری جیهان، گرتنەبەری پرۆژەی دەستڕاگەیشتن بە چەکی ناوکی، دەستتێوەردانی ئاژاوەگێڕانە لە پرسە ناوچەییەکان، سزای زۆری بۆ ئێران بەدواوە بووەو ئەم سزایانە، یەکێك لە هۆیەکانی هەژاریو برسیەتیی خەڵکی ئێرانە.

لەبەر ئەوەی رێژیم دژی بڕیارو پەیماننامەکانی کۆمەڵگای نێونەتەوەیییەو تەنیا باس لە بایەخە ئیسلامییەکانی شێوەی خۆی لە جیهاندا دەکا، لە دنیادا وەك وڵاتێکی سەرەڕۆ لە ئوسوولو پرنسیپە نێونەتەوەیییەکان ناسراوە. درێژەی ئەم سیاسەتە بەتایبەت لەم ٢ ـ ٣ ساڵەی دواییدا بۆتە هۆی ئەوەی کە ئێران بەرەو لێواری شەڕێکی پڕمەترسی بکێشرێ کە ئاکامەکەی بۆ کەس پێشبینی ناکرێ.

لە پێوەندی لەگەڵ سیاسەتە نێونەتەوەییەکانی کۆماری ئیسلامیی ئێراندا، رادەگەیەنین کە ئەو سیاسەتە لە دژایەتیی تەواو دایە لەگەڵ ویستو ئاواتەکانی خەڵکی کورد لە کوردستانی ئێرانو حیزبی دێموکراتی کوردستان. بۆیە ئێمە:

ـ پشتیوانی لە ئاشتی لە ناوچەو چارەسەری ئاڵۆزییەکان لە رێگای دیالۆگەوە دەکەین

ـ دژی پەرەگرتنی چەکی ناوکی لە جیهانو ناوچەداین

ـ بە پێچەوانەی دروشمەکانی کۆماری ئیسلامی کە بە نیازی دەستڕاگەیشتن بە وزەی ناوکییە بە مەبەستی وەدەستخستنی چەکی ناوکیو دەیەوێ ئەوە بکاتە ویستێکی نەتەوەیی خەڵکی ئێران، ئێمە رادەگەیەنین کە خەڵکی پێویستییان بە کار، نان، ئازادی، دێموکراسیو مافی نەتەوایەتیی خۆیان هەیە.

حیزبی دێموکرات بە گوێرەی توانای خۆی لەسەر ئەم سیاسەتانە کە جێگای پەسندی گەلی کوردو بگرە هەموو نەتەوەکانی ئێرانە، پێ دادەگرێ، تەبلیغی دەکاو لە پشتی رادەوەستێ.

کوردستانی ئێران

کوردستانی ئێران چوار پارێزگای ئیلام، کرماشان، کوردستانو ئازەربایجانی رۆژئاوا لەخۆ دەگرێ. حەشیمەتی ئەم چوار پارێزگایە، بە پێی ئەو سەرژمێرییەی لە لایەن رێژیمەوە ساڵی ٢٠٠٠ کراوە، ٧٨٥١٠٠٠ کەسە کە نێزیک بە ١١/٥٪ی حەشیمەتی تەواوی ئێرانە. بەرینایی کوردستان ١٠٦٥٧٧ کیلۆمێتری چوارگۆشەیەو یەك لە پازدەی خاکی تەواوی ئێرانە، (شەهید دوکتور قاسملوو لە کتێبی کوردستانو کورددا پێوانەی ناوچە کوردنشینەکانی ئێران بە ١٢٤٩٥٠ کیلۆمێتری چوارگۆشە بەراورد دەکا).

هەمووی ئەو وەزعە نالەبارەی کە لە باری ئابووری، سیاسیو کۆمەڵایەتی‌یەوە بەسەر ئێراندا زاڵەو پێشتر باسیان کرا، بە چەند قات بەسەر کوردستانیشدا زاڵە.

کوردستان لە باری ئابووری‌یەوە یەکێك لە دواکەوتووترین بەشەکانی ئێرانە. کارخانەو کارگایەکی ئەوتۆی تێدا نیە کە لانیکەم بەشێك لە پێداویستی‌یەکانی ئەم ناوچەیە بەرهەم بێنێو لە هەمان حاڵدا ببێتە شوێنی کارکردنی ژمارەیەکی بەرچاو لە کرێکاران. روانینی رێژیم بۆ کوردستان، روانینێکی ئەمنییەتی‌یەو بۆیە سەرمایەدارەکانی ئێران ناوێرن لە کوردستان سەرمایەیان وەگەڕ بخەن. تەنانەت بەشێك لە سەرچاوە ژێرزەوی‌یەکان کە لە کوردستان دۆزراونەتەوە وەك کانگای بەردو زێڕ، لە کوردستان بار دەکرێنو لە شارەکانی دەرەوەی کوردستان بە تێچوویەکی زۆرەوە ئامادە دەکرێنو دەنێردرێنە بازاڕەکانی نێوخۆو دەرەوەی وڵات.

زۆربەی ئاوی بەنداوەکانی کوردستان، دەگوێزرێنەوە دەرەوەی کوردستانو بەم هۆیەوە بەهرەیەکی ئەوتۆیان بۆ کوردستان نیە. ئەم شێوە هەڵسوکەوتەی رێژیم لەگەڵ کوردستان بۆتە هۆی ئەوەی کە سەرمایەدارەکانی کوردیش سەرمایەکانی خۆیان لە کوردستان وەگەڕ نەخەنو، ئەگەر بیانەوێ ئەو کارە بکەن، لەگەڵ کۆسپو تەگەرەی جۆراوجۆر لە لایەن رێژیمەوە بەرەوڕوو دەبن. زەرەرو ئاکامە نالەبارەکانی ئەم سیاسەتگوزاریە بۆ دەسەڵاتدارانی ئێرانیش روونو ئاشکرایە، بەڵام بۆ ئەوەی کوردستان لە دواکەوتوویی‌دا بمێنێتەوە، ئامادەی قبووڵکردنی ئەو زەرەرو زیانانەشن.

سەرۆکی "ستاد توسعەی پایدار"ی شاری تاران، دەڵێ: "بە پێی ئاخر سەرژمێریی وڵات لە گەلاوێژی ساڵی ١٣٨١دا ٥٤٢٣٦٠ یەکەی پیشەسازی لە پارێزگای تاران ناسراوە، کە ٣٦٠ هەزاری لە مەحدوودەی شاری تاران هەڵکەوتووە. کەڵەکەبوونی یەکە پیشەسازی‌یەکان لە پارێزگای تاران لە هەر کیلۆمیتری چوارگۆشە ٤٧٠ یەکەیە، لە حاڵێکدا کە لە باقیی پارێزگاکان ١٧ یەکە لە هەر کیلۆمیتر دایە."

ئەو لە درێـژەی قسـەکانیدا دەڵـێ: "ئـەو ئامـارە نیشـان دەدا کـە هـۆی بنـەڕەتیی گرفتەکان، نەبوونی دابەشکردنی دادپەروەرانەی سامانی وڵاتە... ."

پێویستە لێرەدا ئاماژە بەو راستییە بکەینەوە کە لە پارێزگـای کوردسـتانو بـاقیی پارێزگاکـان کـە کوردیـان تێـدا نیشـتەجێیە، نـەك هـەر ۱۷ یەکـەی سـەنعەتی لـە کیلۆمیترێکی چوارگۆشەدا نیە، بەڵکوو زۆر لەوە کەمتریش بوونی نیە.

لە "هەڵسەنگاندنی ئاستی پێشکەوتنی پارێزگاکـانی وڵات کـە لـە مـاوەی ساڵەکانی ۱۳۸۲ ـ ۱۳٦٥" کـراوەو، لـە یەکـەم "کـۆنگرەی ناوچـەیی رێگاکـانی پێشـکەوتنی ئابووریی پارێزگای کوردستان" کە لە رۆژانی ۱۷و ۱۸ی رەزبـەری ۱۳۸٤ لـە دانشـگای ئازادی ئیسلامیی سنە بەڕێوە چوو، خراونەتە بەرباسو لێکۆڵینەوە.

"ئاکـامی ئـەو لێکۆڵینەوەیـە دەریدەخـا پارێزگاکـانی بەهرەمەنـدی وڵات وەکـوو سمنان، تاران، یەزد، ئیسفەهانو... وەکوو پارێزگاکـانی پێشـکەوتوو و، پارێزگاکـانی وەك کوردستان، سیستانو بەلووچستان، کرماشان، ئازەربایجـانی رۆژئـاوا، ئـیلامو... وەك پێشنەکەوتوو لە تەواوی برگە ئامارییەکانی ژێر لێکۆڵینەوەدا، لە جیگـای خۆیـان (پێشـنەکەوتوو) ماونەتـەوە. سـەرنجراکێش ئەوەیـە کـە ٤ پارێزگـا کـە کوردیـان تێـدا نیشتەجێیە لەو ئاستەدان."

بێگومان ئاسـتی نزمـی پێشـکەوتوویی پارێزگاکـانی کوردسـتان، لـە سـاڵی ۸۲ڕا تـا ئێستا ئەگەر ئاڵوگۆڕێکیان لەو بـارەوە بەسـەردا هاتبـێ، ئـاڵوگۆڕ بـەرەو دواوە بـووە نەك بەرەو پێشەوە.

ئـەم جیاوازییـە ئابووریيـەی کـە بەسـەر کوردسـتاندا سـەپاوە، هاوکـات لەگـەڵ سەرکوتو زەبرو زەنگی بێوچانو نەبراوەی سەر خەڵك بەتایبەت خوێنـدکاران، ژنـان، کرێکاران، مامۆستایانو رۆژنامەنووسان، ژیانی خەڵکی بە شێوەیەکی ترسناك سەختو دژوار کردوە.

كۆماری ئیسلامی بە درێژایی تەمەنی خۆیو بەتایبەت لە ماوەی ٣ ـ ٤ ساڵی دواییدا جینایەتەكانی خۆی بەرانبەر خەڵكی كوردستان درێژە پێ داوە.

بە پێی ئامارێك كە لە سەرچاوەكانی "كوردستان میدیا"، "چالاكانی مافی مرۆڤی ئێران"و "ئاژانسی هەواڵی موكریان" كۆ كراونەتەوە، لە ٦ مانگی یەكەمی ساڵی ٢٠٠٨دا، لانیكەم ١١٣ كەس گیراون، زیاتر لە ٢٥ كەس كوژراون، ١٤ كەس بریندار كراون، ١٧ خوێندكار دەستبەسەر كراون، ٦٨ چالاكی مافی مرۆڤو NGOكان حوكمی زیندانیان بەسەردا سەپاوە كە ماوەی زیندانیەكانیان لە نێوان ساڵێك تا ئەبەدە، ٤ چالاكی سیاسی دوور خراونەتەوە، ١٢ كەس بە شێلاقكاری لەبەر چاوی خەڵك سزا دراون، ١١ كەس بەهۆی مینە چێندراوەكانی رێژیمەوە گیانیان لە دەست داوە.

تەنانەت منداڵانو مێرمنداڵانیش لەو توندوتیژیە بێبەش نەبوونو بە پێی راپۆرتەكان لەو ماوەیەدا، ٤ منداڵ كوژراون كە یەك لەوان ٨ ساڵ تەمەنی هەبووە، ٣ منداڵی دیكە بریندار كراون كە یەكێكیان ٩ ساڵان بووەو دوو كەسیش كە یەكیان ١٢و ئەوی دیكەیان ١٤ ساڵان بووە، گیراون.

ماڵپەڕی "ایران پرس نیوز" دەنووسێ كە تەنیا لە پارێزگای كوردستان ١٨١٢٥٠ نەفەر نیروی ئینتیزامی، نیزامیو ئیتیلاعاتی تێكۆشانیان هەیە، یانی لە بەرانبەر ٨ كەس لە خەڵكی ئەو پارێزگایە ١ نەفەر هێزی سەركوتكەر خەریكی كارو چالاكیە.

هۆی بنەڕەتیی ئەم هەموو ستەمە ئاشكرایەی كە رێژیم بەسەر خەڵكی كوردیدا سەپاندوە، بە بۆچوونی ئێمە دەگەڕێتەوە بۆ وشیاریی خەڵكو مل دانەنواندن بۆ ویستی رێژیم.

سەرەڕای هەموو ئەو سەركوتو تەبلیغو پیلانانەی كە رێژیم لە ماوەی ٣٠ ساڵی رابردوودا، دژی خەڵكی كورد بەكاری هێناوە، نەك هەر نەیتوانیوە سرنجی خەڵك بۆلای

خۆی رابکێشێ‌و پردێکی بڕوا بە یەکتربوون لە نێوان خۆی‌و خەڵکدا دروست بکا، راست بە پێچەوانە ئەگەر لە ساڵەکانی سەرەتای هاتنەسەر دەسەڵاتی رێژیمدا، ژمارەیەك لە کوردەکان بەهۆی جۆراوجۆرو بەتایبەتی نەناسینی ناوەرۆکی راستەقینەی ئەو رێژیمە لە دەوری هالآبوون، بە ناسینی رێژیم‌و ئامانجە دژی کوردیی‌یەکانی لێی دوور کەوتنەوە.

حیزبە سیاسی‌یەکانی کورد سەرەڕای پیلانەکانی رێژیم، هەر یەکەی بە گوێرەی توانای خۆی لە نێو خەڵکدا حوزووریان بووەو بە شێوەی نهێنی توانیویانە خەڵکەکە ئۆرگانیزە بکەن‌و ورەیان بەرز رابگرن. بە شێوەیەك کە دەتوانین بڵێین کوردەکان خاوەنی زۆرترین وشیاریی نەتەوەیی‌و رێکخراوترین خەڵکی ئێرانن. بەرچاوترین بەربەرەکانێی گشتی دژی رێژیم لە ماوەی ٤ ـ ٥ ساڵی رابردوودا لە کوردستان رووی داوەو خەڵك ئامادە بوون بایی ئەو بەربەرەکانێ‌یانە بە تەحەممولی زیندان، ئەشکەنجە، جەریمەو تەنانەت ئێعدامیش بدەن. خوێندکارانی کورد نەك هەر لە کوردستاندا دانیشگاکانیان کردۆتە مەکۆی دەربڕینی نارەزایەتی بە دژی رێژیم، بەڵکوو لە باقیی دانشگاکانیشدا ئالآهەڵگرو پێشڕەوی خەباتی دێموکراسیخوازی‌و نەتەوەیی بوون‌و، ورەیان بە باقیی خوێندکارەکان داوە.

ژنانی پێشکەوتنخوازی کورد لە بەربەرەکانێ دژی رێژیم‌و بەدەستهێنانی مافی یەکسانی لەگەڵ پیاوان لە نێو بنەماڵەو کۆمەڵگادا رچەشکێن بوون‌و بە دەیان کەسیان لەو پێناوەدا زیندانی‌و بە شێوەیەکی وەحشیانە ئەشکەنجە کراون. لاوەکانی کورد درەوشاوەترین دەوریان نواندوە لە بەربەرەکانێ دژی رێژیمی ملهۆڕی سەدەکانی نێوەڕاست. ئەوان لە خەباتی چەکداری‌ڕا بیگرە هەتا خەباتی مەدەنی، لە هیچ مەترسی‌یەك سڵیان نەکردۆتەوەو هەمیشە لە ریزی پێشەوەدا بوون.

مامۆستایانی قوتابخانە، کرێکاران، بازاڕیانو باقیی چینو توێژەکانی کۆمەڵی کوردەواریش لەم ساڵانەی دواییدا، ماندوو نەناسانەو نەترسانە لە مەیدانی بەربەرەکانێ دژی ڕێژیمدا ئامادە بوون.

ڕۆژنامەنووسانو رووناکبیرانی دەروەست (متعهد) ئامادە بوون بچنە زیندان، بەڵام لە دەربڕینی دەنگی حەق وێژی خەڵکە ستەمدیدەکەیان ساتێك دوچاری گومانو دوو دڵی نەبوون.

هونەرمەندو ئەدیبو نووسەرانی کورد سەرەڕای ئەوە زمانی زگماکیان لێ قەدەغە کراوە، هونەر لەو وڵاتەدا وەك یەکێك لە بێبایەخترین شتەکان سەیری دەکرێو سەرکوت دەکرێ، بەو حاڵەش ئەم توێژە ملیان بۆ ویستی ڕێژیم رانەکێشاوە. لە تەواوی ئەو ماوەیە بەتایبەت لەم ساڵانەی دواییدا، بە کاری نەپساوە پەرەیان بە زمان، ئەدەبو کلتوور داوەو لە ئاستی ئێرانو تەنانەت دنیادا هونەرو ئەدەبی سەرکوتکراوو لە سێدارەدراوی کوردستانیان بە دنیا نیشان داوە. ئەوان بەم زەحمەتو تێکۆشانە بە دنیایان نیشان داوە کە خەڵکی ئێرانو بەتایبەت گەلی کورد جیاواز لە ڕێژیمی دواکەوتوو و تیرۆریستی کۆماری ئیسلامیی ئێران، هۆگری پێکەوەژیانی بە ئاشتی، پێشکەوتنو دێموکراسین.

لەو بوارەدا زۆرن ژمارەی ئەو هونەرمەندو نووسەرانەی کورد کە لە ئاستی جیهاندا ناسراونو خەڵات کراون.

ژمارەیەکی بەرچاو لە مامۆستایانی ئایینی لە ژێر هەموو زەختو بێحورمەتییەکانی ڕێژیم، لایەنی کوردایەتیو نیشتمانپەروەرییان بەر نەداوەو نەبوونەتە بڵیندگۆی تەبلیغی سیاسەتە چەوتو دژی گەلییەکانی ڕێژیم.

ئـەوەی روونـە، کەشـێکی ئەوتۆلـە کوردسـتان دا، دڵخـوازی رێـژیمی دواکـەوتووی کۆماری ئیسلامی نیە، گۆمی مەنگی ئـارامی لـێ دەشـڵەقێنێو رووی راستەقینەی بـە دنیا نیشان دەدا.

مافی نەتەوایەتی، دێموکراسی، ئازادیو یەکسانی کە زیـاتر لـە نەتـەوەکانی دیکـەی ئێـران ویسـتو داخـوازیی نەتـەوەی کـوردەو لـە پێنـاوی وەدەسـتهێنانیاندا لـە هـیچ مەترسییەك سڵ ناکاتـەوە، لـە قامووسـی رێژیمـدا جێگایـەکیان نیـە، هەربۆیـە رێـژیم تێکۆشەرانی کورد بە شێواندنی رای گشتی، شەڕ لە گەڵ خوداو دژی شۆڕش دەناسێو حیزبــە سیاســـییەکانمانو بەتایبــەت حیزبــی دێمــوکراتی کوردســـتانی ئێـــران بـــە "تجزیەطلب"و بەستراوە بە ئەمریکا، ئیسرائیلو سەردەمانێك بە شـورەوی ناسـاندوەو بەم پێیە قورسترین سزای بۆ هەڵسووڕاوانی ئەم حیزبانە دیاری کردوون.

حیزبـی دێمـوکراتی کوردسـتانی ئێـران کـە هـەڵقولاوی ئـەو کۆمـەڵگا زینـدوو و پێشکەوتنخوازەیە، شانازی بە قارەمانەتی، لەخۆبردووییو بوێریی هەموو چینو توێژە جیاجیاکانی خەڵکی وشیاری کوردسـتان دەکـاو، ئامادەیـە لـە پێنـاو گەشـەکردنو بـە جەماوەریکردنی هەرچی زیاتری خەباتی رۆڵە بە ئەمەگـەکانی گـەل، زیـاتر لـە رابـردوو تێبکۆشـێو بـە پشـتیوانیو ئـیرادەی لـەبڕان نـەهاتووی گـەلی کـوردو بـاقیی گـەلانی ستەملێکراوی ئەم وڵاتە، زەمینەی داهاتوویـەکی گەشـترو ژیـانێکی سـەردەمیانەتر بـۆ مرۆڤ لە ئێرانو کوردستاندا بڕەخسێنێ.

حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران

هاوڕێیانی بەڕێز!

ئێستا کە لە "کۆنگرەی چواردەیەم، کۆنگرەی گەشـەکردنو بـە جـەماوەریترکردنی خەبات" ئامـادەین، لـە حـەوتووەکانی سـەرەتای دەسـتپێکردنی شەسـتو چـوارەمین

ساڵی خەباتی بێوچانی حیزبە خۆشەویستەکەمانین. ٦٣ ساڵ تێکۆشان لە پێناوی ئازادیو رزگاریی گەلێکی ستەملێکراو کە بەرهەمی کارو تێکۆشانی سەدان هەزار کادر، پێشمەرگەو ئەندام، بە نرخی زیندانی، ئەشکەنجەو شەهیدبوونی دەیان هەزار کەس، مێژووی خەباتێکی نەپساوەی خوێناویی پڕ لە ئەزموونە کە نەك هەر لە ئێراندا، بەڵکوو لە ناوچەدا کەم وێنەیە. حیزبی دێموکرات بە درێژایی ئەم تەمەنە سەختو دژوارە، رێبەرانی لەگەڵ کادرو پێشمەرگەکانی، لە ژیانی شاخ، زیندانو قوربانیداندا شانبەشانی یەك چوونەتە پێش. رادەی شەهیدبوونی رێبەرانی لە مەیدانی خەباتو رووبەڕووبوونەوە لەگەڵ دوژمنانی گەلو ئازادی، باشترین شاهیدی ئەو راستییەن.

حیزبەکەمان، بەو مێژووە خوێناویو پڕلە شانازییە، ئێستاش گرنگترینو شوێندانەرترین حیزبی کوردستانی ئێران لە نێوخۆو دەرەوە دایە، بەشێك لە هۆیەکانی ئەم وەزعییەتەش دەگەڕێنەوە بۆ:

ئا- پاراستنی سەربەخۆیی سیاسیی حیزب

سەربەخۆیی سیاسی بە مانای بڕیاردان لە چوارچێوەی قازانجو بەرژەوەندییەکانی نەتەوەیی، بە تایبەت نەتەوەی کورد لە کوردستانی ئێرانداو بە پێی لێکدانەوەی خودی حیزب، نەك قازانجو ویستی گرووپ یان لایەنێکی دیکە. ئەم سیاسەتە زۆر جاری واش بووە کە لە کورتخایەندا تەنگوچەڵەمەی بۆ حیزب دروست کردوە، بەڵام لە درێژخایەندا قازانجی حیزبو گەلی لێ کەوتۆتەوە.

ب - واقیع بینی

حیزبی دێموکرات لە برگە جیاجیاکانی ساڵانی خەباتو هەلومەرجە سەختو دژوارەکان، یان رۆژانی سەرکەوتنو زێڕینی خەباتدا نە بە چۆکدا هاتوەو نە لەخۆبایی

بووەو دواڕۆژی فەرامۆش نەکردوە، بۆیە دوچاری خۆشخەیاڵی یان داماوی نەبووە. لە ڕۆژانی پرشنگداری کۆمارو سەرەتاکانی دوای شۆڕشی گەلانی ئێران کە بەشێکی بەرچاو لە خاکی کوردستان لە ژێر دەسەلاتی ئەو حیزبەدا بووە، دوچاری بەرزەفڕی نەبووەو، لەو ڕۆژە سەختو دژوارانەشدا کە ڕێبەرە خۆشەویستو بژاردەکانی بەدەستی غەدرو خەیانەتی حکوومەت شەهید کراون، پشتی نەچەماوەتەوەو ورەی بەر نەداوەو لە ڕێڕەوی راستی خەبات لای نەداوە.

دروشمە بریقەدارو رادیکاڵەکانی لایەنە جیاجیاکانی بزووتنەوەی کوردو سەرانسەری، پێدا هەلگوتنو چەپلە لێدانەکان یان رەخنە وێرانکەرەکان، هیچکام نەیانتوانیوە حیزب لە بەڕێوەبردنی سیاسەتەکانیدا بە لاڕێدا بەرن.

ج ـ راستوێژیو شەفافییەت لەگەڵ خەڵك

حیزبی دێموکرات لەو ماوەیەدا هەمیشە هەوڵی داوە لەگەڵ خەڵکی خۆی راستوێژ بێ، بۆیە لە بلاوکردنەوەی هەواڵی چەواشە، فریوکارانە، وادەو بەڵێنی بێبنەما، کە رەنگە بتوانێ بۆ ماوەیەك دڵخۆشیو رەزامەندیی خەڵك فەراهەم بکا، خۆی پاراستوە. ئەم رەوشە بۆتە هۆی ئەوەی حیزبی دێموکرات جێی متمانەی خەڵك بمێنێتەوەو، راگەیەندنەکانی وەك سەرچاوەی راستییەکان چاوی لێ بکرێو، تەنانەت زۆرجار دوژمنانیش بە سرنجو گرنگیی تایبەتەوە روانیویانەتە راگەیەندنەکانی حیزب.

د ـ هێزی گەل پشتیوانی لەبڕان نەهاتووی حیزبی دێموکرات

وێڕای ئەوەی حیزبی دێموکرات لە ماوەی تەمەنی ٦٣ ساڵەی خۆیدا، بێوچان هەوڵی داوە لە ناوخۆی ئێرانو لە دەرەوە، دۆستو لایەنگر بۆ خۆیو جووڵانەوەی کورد لە کوردستانی ئێراندا زیاتر بکاو لەو پێناوەدا بەشێك لە ئیمکاناتی خۆی سەرف

بکا، بەلاّم هیچکات لە بیری نەچۆتەوە کە بەهێزترینو جێی متمانەترین پشتیوانی بزووتنەوەو حیزبەکەمان، نەتەوەی کورد بەگشتیو گەلی کورد لە ئێراندا بەتایبەتی‌یە. باوەڕ بە خەڵك بۆتە هۆی ئەوە کە بۆچوونەکانیان بە گرنگ وەربگیرێ، ڕێز بۆ باوەڕو ئاییینیان دابنرێ، حیزب نەبێتە دیاردەیەکی بالاّتر لە خەڵكو ئامانج، بەڵکوو حیزب وەك کەرەسەیەك چاو لێ بکا کە لە خزمەت ئامانجەکانی گەل دایە.

هـ ـ دیالۆگی ئاشتیخوازانە ڕێگاچارەی ناکۆکییەکان

حیزبی دێموکرات لەسەر ئەو باوەڕە پێداگر بووە کە باشترین ڕێگای چارەسەری ناکۆکی‌یەکان، وتووێژی ئاشتیخوازانە بە لەبەرچاوگرتنی بەرژەوەندیی لایەنەکانە. هەرچەند بە داخەوە زۆر جار دوژمن لەو سیاسەتەی حیزبی دێموکرات بە مەبەستی زەربەوەشاندن کەڵکی وەرگرتووە، بەلاّم بەو حاڵەش حیزبی دێموکرات لەسەر ئەو بۆچوونەی خۆی سوورەو، ئەو ڕووداوە تاڵانەی کە لەو پێوەندی‌یەدا هاتوونەتە ئاراوەو ئەو زەرەرانەی کە حیزب لەو پێوەندی‌یەدا کردوویەتی، شتێك لە ئەسڵی ئەو مەسەلەیە ناگۆڕێ، بەڵکوو لەو هەنگاوانە ئەزموونی وەرگرتوە بۆ پێداچوونەوەو کەم کردنەوەی خاڵە لاوازەکانی.

و ـ بیرکردنەوەو هەڵسوکەوت کردنی سەردەمیانە

یەکێك لە تەوەرە سەرەکی‌یەکانی سیاسەتو کردەوەی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران، هاوئاهەنگ بوون لەگەڵ بیرو هزرە سەردەمیانەکانو پێڕەوکردنو بەرچاوگرتنی دەسکەوتە بەرزە مرۆڤانی‌یەکان بووە. زۆرجار حیزبی دێموکرات بۆ ئەو شێوازە سیاسەتو کردەوەگەلە چ لە نێوخۆی حیزبو چ لە لایەنی دەرەکی‌یەوە کەوتۆتە بەر توانجو پلار، بۆ وێنە لە هێنانەبەرباسو ئەندێشەی سوسیالیزمی

دێموکراتیك لە لایەن ڕێبەری مەزنمان، دوکتور قاسملووی نەمرەوە باسێکی زۆری لە نێوخۆو دەرەوەی حیزبدا هێنایە پێش، بەڵام ڕەوتی ڕووداوەکان ڕاستی‌و دروستیی سیاسەتی حیزبی دێموکراتیان دەرخست. یان دەتوانین ئاماژە بە شێوازی دروستی خەباتی حیزبی دێموکرات لە هەموو کاتەکاندا بکەین کە قەت پەنای بۆ تیرۆرو مرۆڤ ڕفاندن‌و بارمتەگرتن نەبردوەو مێژوو سەلماندوویەتی کە حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران، حیزبی قازی، قاسملووو شەرەفکەندی، حیزبێکی سەردەمیانەیە کە سیاسەت‌و بۆچوونەکانی مرۆڤتەوەرانەیە.

کۆنگرەی چواردە، کۆنگرەی گەشەکردن‌و بە جەماوەریترکردنی خەبات، وێڕای پێداگرتنەوە لەسەر درێژەدانی ئەم پرەنسیپانەی کە ئاماژەمان پێ‌کردن، بە پێویستی دەزانێ کە لە سەر ئەم بنەمایانەش پێ داگرێتەوەو بیکاتە چرای ڕێگای خەباتی داهاتووی حیزبە تێکۆشەرەکەمان لە ساڵانی دوای کۆنگرە.

ئینزبات‌و قانوونمەندی

حیزبی دێموکرات حیزبێکی جیددی‌و بەرپرسەو، دۆست‌و دوژمنانیش هەر بەو چاوە لێی دەڕوانن. لە خۆڕا نیە کە تێکۆشەرانی حیزبی دێموکرات زیاتر لە هەموو لایەنەکانی دیکە، دەکەونە ژێر زەختی کۆماری ئیسلامی‌و بە سزای قورس مەحکووم دەکرێن. بۆیە ئەو حیزبە هەمیشە لە مەترسیی هەڕەشەو هێرش‌و پیلانگەلی جۆراوجۆری ڕێژیمدا بووەو دەبێ. ئەگەر ڕەوتی خەبات لە ئێراندا بەرەو گەشەکردنەو هیوا بە سەرکەوتنی دواڕۆژ بۆ خەڵك زۆر بەهێزە، لە هەمان کاتدا پێویستە حیزبی دێموکرات لە چاوەڕوانیی ڕۆژانی سەخت‌و ڕووداوە چاوەڕوان نەکراوەکاندا بێ‌و، تا ئەو کاتەی سەرکەوتنی یەکجاری دەست نەکەوتووەو بەربەرەکانی بەردەوامە، هیچ کات ئەم حاڵەتانە پشت گوێ نەخاو بەردەوام لە ئامادەیی‌دا بێ.

بۆ ئەوەی بتوانێ ئەم ئامادەیی‌یە پێك بێنێو بی‌پارێزێ، لە پێش هەموو شتێکەوە دەبێ حیزبێکی بەهێز لەباری بیروبڕوا، قایمو یەکگرتوو لە مەیدانی کردەوەدا، قانوونمەندو بە دیسیپلین لە بەڕێوەبردنی قانوونو بڕیارەکاندا بێ. ئێمە کاتێك دەتوانین لە بەرامبەر رەشەبای رووداوەکاندا بە سەربەرزی بمێنینەوە کە خاوەنی رێبەرایەتی‌یەکی یەکگرتووو فیداکار، بەدەنەیەکی ئاگاو ئەرکشناس بین. هەرچەند ئەو تایبەتمەندی‌یانە لە رابردووشدا لە سەرتاپای حیزبی دێموکراتدا بووە، بەڵام لەم سەردەمەدا، پێویستی‌یەکەی زیاتر هەست پێ دەکرێ، چونکە ئەگەری ئاڵوگۆڕ لە ئێراندا زیاتر لە رابردوویەو، ئامادەیی بۆ قۆزتنەوەی هەرچی باشتری بەرهەمی ئەو ئاڵوگۆڕانە بە قازانجی گەل، بە هێزی بە نەزمو قانوونمەند دێتە دی. دەبێ جێگەو پێگەی حیزبی دێموکرات لە کوردستانو ئێران بە دروستی بناسینو رۆژبەڕۆژ زیاتر ئەو پێگەیە بەهێزتر بکەین. ئەو راستی‌یە دەبێ جارێکی دیکە دووپات بکەینەوە، حیزبێك کە ریزەکانی لە کەسانی بێباوەڕ، لەرزۆكو دوودڵ پێك هاتبێ، لە بەرامبەر رووداوە چاوەڕوان نەکراوەکاندا ناتوانێ خۆ راگرێ.

کۆنگرەی چواردە، "کۆنگرەی گەشەکردنو بە جەماوەریترکردنی خەبات"، لەسەر بڕوای قووڵ بە ئامانجو ویستەکان، یاسامەندیی رێکخراوەیی‌و دیسیپلینی ئاگایانەی نێو هەموو ئەندامانی حیزب پێ دادەگرێتەوە.

ئازادیی رادەربڕین

ئازادیی رادەربڕین کۆڵەکەی بنەڕەتیی دێموکراسی‌یە. دێموکراسی بە بێ ئازادیی رادەربڕین شتێکی نەگونجاوو نامومکینە. ئازادیی رادەربڕین لە نێو حیزبدا بە بۆچوونی ئێمە بریتی‌یە لەوەی کە هەر کەسێك لە هەر پلەیەکی تەشکیلاتی‌دا بێ، مافی ئەوەی هەیە بۆچوونی خۆی لە هەموو کۆبوونەوەیەکی حیزبی‌دا دەربڕێ، رەخنە بگرێ،

پێشنیار بدا یان بە نووسراوە بیگەیەنێ بە بەرپرسو ئۆرگانەکانی سەرەوە. پێویستە ئۆرگان یان بەرپرسانی پێوەندیدارو هەموو هاورێیان، گوێ لە بۆچوونەکانی بگرنو بە حورمەتەوە وەڵامی بدەنەوە.

دەبێ کلتووری ئاوەزی گشتی، راوێژکردنو رێزدانان بۆ رای جیاواز، زۆرتر لە رابردوو بکرێتە کولتووری زاڵ، بە چەشنێك کە جێگایەك بۆ خۆ سەپاندن، خۆ بەزلزانیو سەرەڕۆیی نەمێنێتەوە. لە هەمان کاتدا بڕیارەکانی حیزبی لە لایەن موخالیفو موافقانەوە وەك یەكو بە جیددی بەرێوە بچێ. حیزبێکی دێموکرات بەو واتایە، حیزبێکی واقیعبینو خاوەن توانای ئاڵوگۆڕە، بڕیارەکانی لە حاڵەتی راوەستاوو چەقبەستوو دێنە دەرێو بە پێی راستییەکانی سەردەم دەگۆڕێن، هەرکات هەست کرا کە بڕیارێك هەڵەی تێدایە، یارمەتی بە بەرەوپێشچوونی کارەکان ناکاو بە زەرەری حیزب تەواو دەبێ، پێویستە لە زووترین کاتدا بگۆڕدرێو ئەوەی مافی گۆڕینی هەیە ئۆرگانە بڕیاردەرەکەو ئۆرگانی سەرەوەترە، بێجگە لەوە کەس یان کەسانێکی دیکەو ئۆرگانی دیکە مافی گۆڕینی هیچ بڕیارو یاسایەکیان نیە.

هەموو ئەو ئەرکانە لە پێوەندی لەگەڵ ئازادیی رادەربڕیندا، دەبێ بەرێوە بچن. بۆ ئەوەی هیچ هۆیەك بۆ رەخنەگرتن بەدوور لە چوارچێوەی حیزب نەمێنێتەوە.

رێبەرایەتیی هەڵبژێردراوی کۆنگرەی گەشەکرنو بەجەماوەریترکردنی خەبات، وێڕای لەبەرچاوگرتنو بەرێوەبردنی ئەم ئەسڵە گرینگە، ئەرکی سەرشانیەتی کە میکانیزمێك دیاری بکا کە یاسادەروەریو ئازادیی رادەربڕینی نێوخۆی حیزب، پێکەوە پێش بچنو لە سەرتاپای حیزبدا ئەو ئەسڵانە جێگرتووتر بن.

حیزبی دێموکرات لە ماوەی نێوان کۆنگرەی ١٣ ـ ١٤دا

کۆنگرەی سێزدەهەمی حیزب یەکێك لە کۆنگرە گرینگەکانی حیزب بوو. لەڕاستیدا ئەم کۆنگرەیە، کۆنگرەی ئاڵوگۆڕ بوو، دروشمی حیزبی دێموکرات پاش چەند دەیە، لە "دێموکراسی بۆ ئێرانو خودموختاری بۆ کوردستان" گۆڕدراو جێگای خۆی دا بە "دابینکردنی مافە نەتەوایەتییەکانی گەلی کورد لە چوارچێوەی ئێرانێکی دێموکراتیکی فێدراڵدا"، هەڵکردنی ئاڵای کوردستان پەسند کرا، ژمارەیەکی زیاتر لە کادرە لاوەکان لە ریزی رێبەرایەتیی حیزبدا خۆیان دیتەوە، بەڵام بەدوای بەڕێوەچوونی ئاخربەشی کاری کۆنگرە کە هەڵبژاردنی ئەندامانی رێبەرایەتیی حیزب بوو، بەهۆی ناڕەزایەتیی ئەندامانی کۆنگرە لە شێوەی بەڕێوەبردنو هەڵسوکەوتی ژمارەیەك لە ئەندامانی بەڕێوەبەرایەتیی پێشوو و لە ئاکامدا، دەنگی متمانەیان پێنەدرا. ئەوانەی ساڵانێك لە نێو حیزبی دێموکراتدا بوونو ئیددیعای دێموکراسییان دەکرد، بەدوای دەنگ نەهێنانەوە لە کۆنگرەیەکی دێموکراتیکدا کە بۆخۆیان ئامادەیان کردبوو، بە پێچەوانەی هەموو بڕیارو پرنسیپەکانی حیزبی، دەستیان دایە کارشکێنیکردن دژی رێبەرایەتیی هەڵبژێراوی کۆنگرە، نەفی کردنەوە، هاندانی ئەندامانو کادرو پێشمەرگە بە لەژێرپێنانی دیسیپلینی حیزبی، هەوڵدان بۆ شکاندنی کەسایەتییەکانی ناو حیزب کە لەگەڵ ئەوان نەبوونو بە کورتی دژایەتی کردنێکی ئاشکرا لەگەڵ حیزب. ئەم وەزعییەتە نیگەرانییەکی قووڵی لە نێو سەرجەم ریزەکانی حیزبدا پێك هێناو تۆوی نیگەرانی بەرامبەر درێژەدانی خەباتی لە دڵی خەڵکدا چاندو دڵی کۆماری ئیسلامیی خۆش کرد.

باسو قسەی جیناحیی بێئاکام، سەرتاپای ئۆرگانەکانی حیزبی گرتەوەو زۆربەی تواناو کاتی حیزبی بە خۆیەوە خەریك کردو لەڕاستیدا حیزبی گەیاندە بونبەست. کۆبوونەوەو وتووێژی رێبەرایەتیی حیزب لەگەڵ ئەو جەماعەتە لەسەر ویستو

داخوازەكانیان كە ویستو داخـوازیی گرووهـی بـوونو لەگـەڵ ئوسـوولو پرنسـیپەكانی حیزب نەدەهاتەوە، ببوو بە كارێكی بێئاكامی رۆژانەو تاقـەت پـڕووكێن. بـەو حاڵـەش رێبەرایەتیی حیـزب بـە هەسـت بـە بەرپرسـایەتیكردنو لەبەرچـاوگرتنی بەرژەوەنـدیی حیزب، ئامادە بـوو بـە لـەخۆبردوویی چـەندین مـانگ ئـەو دانیشـتنانە درێـژە بـداو لـە ئاكامدا لەگەڵ زۆربەی داخوازەكانی ئەوان موافقەت بكا، تەنانەت ئامادە بوو كۆنگرەی چواردەهەم پێش بخا بۆ ئەوەی بە یـەكگرتوویی جـارێكی دیكـە لـە كـۆنگرەدا بەشـدار بنو ئاكامی كاری كۆنگرە قبووڵ بكەینو ملی بۆ راكێشین، بەڵام ئەمجارە كە زانیـانو بەهۆی هەست بە بەرپرسایەتی كردنی رێبەرایەتیی حیزب وتوویـژەكان بـەرەو بـەئاكام گەیشـتن دەچـنو وەڵامـی ئـەرێنی بـە زۆربـەی داخوازەكـانی ئـەوان دەدرێتـەوەو بـەم شێوەیە پاساوێك بۆ كارشكێنییەكانیان نامێنێتەوە، چەندین خاڵیان وەك پێشـمەرجی درێژەدانی دانیشتنەكان دیاری كردو بەم چەشنە ویستی نهێنیـی ئـەوان بـۆ دابـڕان لـە حیزب بۆ هەموو لایەك روون بۆوە.

لە رەوتی ئەم وتووێژو باسو خواستەدا كە لە ماوەی نێوان كـۆنگرەی ١٣ تـا كـاتی جیابوونەوەیان لە حیـزب نێزیـك بـە ٣٠ مـانگی كێشـا، بـە سـەدان كەسـایەتی، حیزبـە كوردییـەكان، نوێنـەری ئەنـدامان لـە نـاوخۆی وڵات، كـادرو پێشـمەرگە، ئەنـدامانی بنەماڵەی شەهیدانو... بە حوزووری یان بە نامە تكایان كرد كـە ئـەو كێشـانە كۆتـایی پێ بێنن بۆ ئەوەی رووداوی ناخۆش لە حیزبدا نەیەتە پێش ـ هەرچـەند ئـەوان زۆرجـار رایانگەیاند كە بە هیچ جۆر مەبەسـتیان جیابوونـەوە لـە حیـزب نیـە ـ بـەڵام سـەرەڕای ئەوەش، لە رێكەوتی ١٣٨٥/٩/١٥دا بە راگەیاندنێك حیزبیان بەجێهێشتو بەم چەشنە زنجیرەیەك كێشەو گرفتی دیكەیان بە شـێوەیەكی دیكـە بـۆ حیـزب پێكهێنـا كـە دوای تێپەڕكردنی نیزیك بە ٢ ساڵ ئێستاش درێژەیان هەیە.

دوای ئەوەی حیزبیان بەجێهێشت دیسان دڵسۆزانی حیزب لە هەموو لایەك، کەوتنە نێوانو هەوڵیان دا بۆ یەکگرتنەوەی دووبارەی حیزبو هەیئەتی نوێنەرایەتیی حیزب داواکەی ئەوانی قبووڵ کرد، بەڵام بۆ بە ناکام کردنی ئەو هەوڵانەش، ئەو لایەنە پێشنیاری دانانی مەرجی نادێموکراتیکی هێنا ئاراوە کە بێجگە لە روونتربوونەوەی زیاتری ئامانجی ئەم تاقمە بۆ بەجێهێشتنەکەیان، هیچ ئاکامێکی دیکەی لێ نەکەوتەوە.

کومیتەی ناوەندیی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران، بەدوای ئەم کارەی ئەوان لە کۆبوونەوەیەکدا ئەم رووداوەی خستە بەر باسو لە ئاکامدا بەرپرسانە بڕیاری دا کە حیزبی دێموکرات هیچ دوژمنایەتی‌یەکی لەگەڵ ئەم جەماعەتە نیەو ئامادەی وتووێژو دامەزراندنی پێوەندی لەگەڵیانە، تەنیا ئەوەندە کە ئەوان ئێستا کە بە ویستی خۆیان حیزبیان بەجێهێشتووەو ڕێگایەکی دیکەیان هەڵبژاردوە، ناوێك لەسەر خۆیان دابنێن کە غەیری ناوی حیزبی دێموکرات بێ بە شێوەیەك کە خەڵك بەدیتنی ناوەکان جیاوازیی نێوان حیزبو ئەوان هەست پێ بکەن، ئەو داخوازە داخوازێکی رەواو ئەساسنامەیی بوو، چونکە ئەوان لە کاتی رۆیشتیاندا ٦ ئەندام لە سەرجەم ٢٣ ئەندامی کومیتەی ناوەندیو کەمایەتی‌یەك لە بەدەنەی حیزبیان لەگەڵ بوو، بۆیە ئەم پێشنیارە خرایە بەرچاویانو داوایان لێکردن کە بە مەبەستی قازانجو بەرژەوەندیی جووڵانەوە لە کوردستانی ئێرانو دوورکەتنەوە لە هەر چەشنە ناکۆکی لە داهاتوودا، ئەم پێشنیارە دڵسۆزانەیە پەسند بکەن، بەڵام بەداخەوە ئەم هەوڵدانە دڵسۆزانەیەش بێئاکام مایەوە.

وێڕای هەموو ئەمانەو پێداگریی ئەم گرووپە لەسەر سیاسەتە هەڵەکانی خۆیان، کۆنگرەی چواردەیەم، دیاریکردنی چۆنیەتیی شێوەی رەفتار لەگەڵ ئەم گرووپە بە کومیتەی ناوەندیی هەڵبژێردراوی کۆنگرەی ١٤ دەسپێرێ بۆ ئەوەی، هەرکاتێك

زەمینەی دامەزراندنی پێوەندی لەگەڵ ئەو جەماعەتە پێك هات، هەنگاوی پێویست هەڵگرێ.

لەگەڵ تەواوی ئەو گرفتانەدا، تەنیا ئاماژەمان بە بەشێك لەوان لە ماوەی نێوان كۆنگرەی ١٣ ـ ١٤دا كرد، بەو حاڵەش حیزبی دێموكرات بە تێكۆشانی هەموو كادرو پێشمەرگەو ئەندامانی دڵسۆز، توانی چەند دەسكەوتێكی بەرچاو بەدەست بێنێ.

ناردنی دەنگی رادیۆ دەنگی كوردستانی ئێران بۆ سەر ماهوارە، دامەزراندنی تلویزیۆنێكی ماهوارەیی لە بواری راگەیاندن، ئەندامەتیی حیزب لە رێكخراوەكانی UNPO، Geneva Call و كۆنگرەی نەتەوەكانی ئێرانی فیدراڵ، چوونەسەری پلەی ئەندامەتیی حیزب لە ئەنتێرناسیۆنال سوسیالیست، بە ئەندامبوونی یەكیەتیی لاوانو یەكیەتیی ژنان لەو یەكیەتی‌یانەی ئەنتێرناسیۆناڵ سوسیالیستو بەشداریی نوێنەرانی پێوەندی‌یەكانی حیزب لە چەندین كۆڕو كۆبوونەوەی گرنگی نێونەتەوەیی، رێكخستنی چەند حەرەكەتی ناڕەزایەتیی خەڵكی كوردستانو دامەزرانی رێكخراوی خوێندكاری لە ریزی ئەو دەسكەوتانەن كە حیزبەكەمان لەو ماوەیەدا بەدەستی هێناون.

مەسەلەیەكی دیكەی جێگای سەرنج ئەوەیە كە بەدوای رۆیشتنی ئەو تاقمە لە حیزب، بۆ ماوەیەك هەلومەرجێكی زۆر دژوارمان بۆ هاتە پێش. بەشێك لە ئیمكاناتی راگەیاندن بەهۆی وەزعی تایبەتی لە ژێر دەسەڵاتی ئۆرگانەكانی حیزبدا نەمان، ژمارەیەك لە هەڵسووڕێنەرانی كاروباری حیزبی لە ئۆرگانە جیاجیاكاندا لەگەڵ ئەو جەماعەتە كەوتنو پشتیان لە حیزب كرد، گوێزتنەوەی شوێنی پێشووی كاركردنمانو نیشتەجێبوون لە شوێنگەلی ناجۆرو نالەبار، سەرەڕای گێرەو كێشەی نەخوازراوی رۆژانە كە یەكێك لە بەرهەمەكانی ئەم كردەوە نابەجێیە بوو، هاوڕێیانمان بە كاری چەند بەرانبەرو ماندوونەناسانە شانیان دایە بەرو جێگا بەتاڵەكانیان پڕ كردەوەو بە

ئیمکاناتێکی زۆر سەرەتایی کارەکانیان راپەڕاند، بە چەشنێك کە کەموکووڕیو بەتاڵایی بە کارەکانەوە بەدی نەدەکرا.

کادرو پێشمەرگەکانی حیزب لەو هەلومەرجە ناسکەدا پشتی رێبەرایەتیی حیزبەکەیان گرتو، رێبەرایەتیش بە کارو هەڵسووڕانی بەرچاو بە بێ دوودڵیو بە هیوابەخشین بە بەدەنەی حیزب، فەزایەکی کەم وێنەیان لە کارو یەکدڵی پێك هێنا کە تەنیا لە حیزبی دێموکراتو لە رۆژانی سەختدا چاوەڕوان دەکرێ.

لە ماوەیەکی کورتدا ئەندامانو لایەنگرانی نهێنیو ئاشکرا لە حاڵەتی ئەم شۆکەی کە ئەم جەماعەتە پێکیانهێنابوو، هاتنە دەرو وێڕای بەداخبوون لەو رووداوە، لێبڕاوانە رێگای حیزبە خۆشەویستەکەیان گرتە بەرو وەك هەمیشە بە پشتیوانیی بێدریغیان، هیوایان بە رێبەرایەتیو کادرو پێشمەرگەکان بەخشی.

لە ماوەیەکی کورتدا هەموو ئۆرگانەکانی حیزبی لە هەر جێگایەك سازماندەهی کرانەوەو ژمارەیەکی بەرچاو لە لاوانی نیشتمانپەروەر روویان لە ریزی ئەندامەتیو پێشمەرگایەتیی حیزب کرد، بە چەشنێك کە نەك هەر جێگای بەتاڵی هاوڕێیانی پێشوو پڕ بۆوە، بەڵکوو بە شێوەیەکی بەرچاو، ئەندامانی حیزب روویان لە زیادبوون کرد. بە نیشانەی پێزانینو وەفاداری بۆ ئەو هەموو تێکۆشانو لەخۆبردوویی‌یەی کادر، پێشمەرگەو ئەندامانی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران، کۆنگرەی چواردەهەم، کۆنگرەی گەشەکردنو بە جەماوەریترکردنی خەبات، سوپاسو رێزی خۆی پێشکەش بە هەموو ئەو تێکۆشەرانە دەکا کە لەم برگە هەستیارەی مێژووی حیزبەکەیان ماندوونەناسانە بە کارو تێکۆشانی بێوچان، سەری حیزبەکەیان بەرز راگرت. ئێستا دوای تێپەڕکردنی ئەم ماوەیە هەموومان حەقمانە شانازی بە حیزبەکەمان، ورەی بەرزی ئەندامانو کادرو پێشمەرگەکان بکەینو دڵنیا بین کە ئەم بڕوا قایمیو فیداکاری‌یە، دەتوانێ لە رۆژانی سەختتریشدا رزگاریدەری حیزبەکەمان بێ.

بەڕێزان!

پەسندکردنی "گەشەکردنو بە جەماوەریترکردنی خەبات" بۆ ناوی کۆنگرەکەمان، بڕیارێکی سەردەمیانەو پێویستییەکی هەرە گرنگی خەباتی ئێستامانەو لە هەمان کاتدا قورساییەکی زیاتر دەخاتە سەر شانمان.

گەشەکردنی حیزب لە باری گەشەپێدانی ڕێکخستن، ڕاگەیاندن، پێوەندییەکانو باقیی بەشەکانی حیزب، هەروەها گەشەی هزرو زانیاریی یەك یەکی ئەندامانی حیزب، گەشەی ستراکتۆری حیزب لە باری وەگەڕخستنی خوێنی تازە لە شادەمارەکانی حیزبەکەمان بە ڕەخساندنی زەمینەی لەبار بۆ پەروەردەکردنی زیاتری لاوانو سپاردنی ئەرکی بەرپرسایەتیو بەڕێوەبردن لە ئاستی ڕێبەرایەتیو باقیی ئۆرگانەکانی حیزبی بە لاوانی پێگەیشتوو کە بە خۆشییەوە لە ڕیزەکانی حیزبەکەماندا ژمارەیان زۆر بەرچاوەو گەشەکردنیانو هەڵدانیان لە تەنیشت کادرە بە ئەزموونەکانی حیزبی کە لە کورەی خەباتی چەندین ساڵەدا قاڵ بوونەتەوە، بەشێك لەو ئەرکە قورسەیە.

سەبارەت بە جەماوەریتر کردنی خەبات، دەبێ بڵێین هەرچەند حیزبی دێموکرات هەمیشە حیزبێکی جەماوەری بووە، بەڵام ئاڵوگۆڕەکان وا دەخوازن کە خەباتەکەمان لەوەش زیاتر بە جەماوەری بکەین. پێوەندییەکانمان لە ڕێگای ڕێکخستنو ڕاگەیاندنەوە لەگەڵ خەڵك زیاتر پەرە پێ بدەین، سیاسەتو بەرنامەکانی حیزب کە سیاسەتی ئەمڕۆییو پێشکەوتوون، هەڵسووڕتر لە پێشوو بەرینە نێو کۆمەڵانی خەڵك. دەبێ هەرچی زیاتر خەبات لە نێو هەموو چینو توێژەکانی کۆمەڵگای کوردستاندا، قووڵتر کەینەوەو خەڵکی زۆرتر بە هەر شێوەیەکی گونجاو لە خەباتی ڕزگاریخوازانەو ئازادیو یەکسانیخوازانەدا بەشدار بکرێن، تا هەم سەرکەوتنی خەبات مسۆگەرتر بکرێو هەم لە سەرکەوتندا هەموو چینو توێژەکانی کۆمەڵگا بەشداربنو بە هەموان

داهاتوو دیاری بکرێ. حیزبی ئێمە پوتانسیەلی ئەوەی هەیەو دەتوانێ ئەم ئەرکە قورسو چارەنووسسازانە وەئەستۆ بگرێو بە سەربەرزییەوە بیانگەیەنێتە ئامانج. بۆ بە جەماوەریترکردنی خەبات، پێویستمان بە ورەو ئیمانی بەرز، سنگ فراوانی، نرخدانان بۆ بیرو باوەڕی خەڵکو لێبوردەیی هەیە. بۆ ئەو مەبەستە پێویستە لە هەموو شێوەکارێکی دێموکراتیکو پێشکەوتووانە کەڵك وەربگرین تا سیستمی داهاتوو بە مانای دروستی وشە دێموکراتیکو خەڵکی بێ.

ـ سەرکەوێ کۆنگرەی چواردەیەمی حیزبەکەمان، کۆنگرەی گەشەکردنو بەجەماوەریترکردنی خەبات

ـ سڵاو لە گیانی پاکی شەهیدانی ڕێگای رزگاریو دێموکراسی، لە سەروویانەوە قازی، قاسملوو و شەرەفکەندی

ـ سڵاو لە گەلی وشیارو قارەمانی کورد، پشتیوانانی هەمیشەیی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران

ـ سڵاو لە زیندانیانی سیاسی، بەتایبەت زیندانیانی سیاسیی کوردستان کە هێمای ورەو وشیاری نەتەوەکەمانن

ـ سڵاو لە ژنان، خوێندکاران، رۆژنامەنووسان، کرێکاران، لاوانو هەموو ئەو چینو توێژانەی کوردستان کە بۆ دابینبوونی مافە ڕەواکانیان خەبات دەکەن

ـ سڵاو لە حیزبی دێموکرات، ئاڵاهەڵگری خەباتی حەقخوازانەی خەڵکی کوردستان

ـ پتەوتر بێ هاوخەباتیی نەتەوەکانی ئێران لە پێناو وەدیهێنانی ئامانجە نەتەوەیی‌یەکانیان

ـ نەمان بۆ رژیمی دیکتاتۆرو کۆنەپەرستی کۆماری ئیسلامیی ئێران

***

بەرنامەو پێڕەوی نێوخۆی

حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران

پەسندکراوی کۆنگرەی چواردەهەم

پێشەکی

کوردستان نیشتمانی کورد لە ناوچەی ڕۆژهەڵاتی نێوەڕاست هەڵکەوتوە، ناوچەیەك کە کۆمەڵێك ئاڵۆزیی تایبەت بە خۆی هەیە، ئەو ناوچەیە شوێنی سەرهەڵدانی چەند ئایینی جیاوازە، کە هەرکام لقی جۆراوجۆریان لێ بۆتەوە. هەروەها چەندین نەتەوە لەو ناوچەیە نیشتەجێن کە هەرکام خاوەنی فەرهەنگو کەلتووری تایبەت بە خۆیانن. ئەو پێکهاتە فرەچەشنە، لە کاتی دامەزرانی دەوڵەتە مۆدێرنەکان لە سەرەتای سەدەی بیستەمەوە، لەبەر بێبەشکرانی بەشێك لە گەلانی ئەو ناوچەیە لە مافی دیاریکردنی چارەنووسیانو جێگیرنەبوونی دێموکراسی بووە بە مەکۆی کێشەو گرفتەکان.

کورد گەورەترین نەتەوەی بێدەوڵەت لەو ناوچەیە دایە. خاکی کوردستان لەپاش شەڕی چاڵدران لە ساڵی ١٥١٤ی زایینیدا لە نێوان دوو ئیمپراتۆری عوسمانیو سەفەویدا بە کردەوە دابەش کراو لە ساڵی ١٦٣٩ی زایینیدا بە واژۆی پەیمانێکی دژە کورد لە نێوان شاعەبباسی سەفەویو سوڵتان موڕادی عوسمانیدا، بە فەرمی ڕاگەیەندرا. دوای شەڕی یەکەمی جیهانیو دابەشکردنی ئیمپراتۆریی عوسمانی، خاك و خەڵکی کوردستان جاریکی دیکە بەرەورووی دابەشکردنێکی تازە بوونەوە و بە سەر چوار وڵاتی ناوچەکەدا دابەش کرایەوەو لە هەموو بەشەکانیدا مافی نەتەوایەتی پێشێلکراو ڕەوتی بێمافیی نەتەوەی کورد، لایەنی یاساییو حقووقی بە خۆیەوە گرت.

خەباتی نەتەوایەتی لە کوردستان

تێکۆشانی نەتەوەیی کورد بۆ وەدەستهێنانی مافی دیاریکردنی چارەنووس لە کوردستانی ئێران، بەشێك لە خەباتی گشتیی نەتەوایەتیی کوردە کە لە ساڵانی کۆتایی سەدەی نۆزدەوە، بە گەشەکردنی هزری نەتەوەیی لە ڕۆژهەڵاتی نێوەڕاستدا

سەری هەڵداوە. لە ساڵی ١٨٨٣ بەدواوە بە دەستپێکردنی راپەڕینی شێخ عوبەیدوڵڵا نەهری لە دژی هەر دوو دەسەڵاتی عوسمانیو قاجارو بە هێنانەگۆڕی داخوازیی دامەزرندانی دەوڵەتێکی سەربەخۆی کوردی، بەردی بناغەی بیری نەتەوەیی لە هەموو کوردستاندا دانرا. بەڵام بەهۆی گەشەنەکردنی بواری ئابووریو پیشەسازیو رێگانەدان بە گەشەکردنی سیستمی پەروەردەو بەڕێوەبەرییەکی خۆماڵی لە شارەکانی کوردستانی ئێرانداو کاناڵێکی پێوەندی بۆ بڵاوکردنەوەی هزری نەتەوەیی لە نێو کۆمەڵانی خەڵکداو لەم رێگەشەوە خەباتێکی رێکخراوەیی هەمەلایەنە بۆ رزگاریی نەتەوەیی تا نێوەڕاستی سەدەی ٢٠ لەو دوو بەشەی کوردستاندا شکڵی نەگرت. سەرەڕای ئەمەش پێشەنگەکانی کۆمەڵی کوردستان ساتێك لە بیری رزگاریی نەتەوەیی غافڵ نەبوون. بۆیە یەکەم هەوڵی دەسەڵاتدارانی نوێی ئێران لە سەرەتای سەدەی بیستەم بۆ دامەزراندنی سیستمێکی بەستراو بە ناوەندەوە لەگەڵ خۆڕاگریی خەڵکی کوردستان بەرەوڕوو بوو. لە ساڵانی کۆتایی شەڕی جیهانیی یەکەمدا، بە هاتنە سەرکاری رەزاخانی پەهلەوی، لە هەرێمەکانی باکووری کوردستانی ئێران، سمایل ئاغای شکاك، بەرخۆدانێکی بەرینی دەست پێکرد. هاوکاتبوونی راپەڕینی سمکۆ لەگەڵ سەرهەڵدانە نەتەوەییەکانی شێخ مەحموودی بەرزنجیو شێخ سەعیدی پیران لە کوردستانی عێراقو کوردستانی تورکیەو لە بەرامبەر دەوڵەتە تازە دامەزراوەکانی عێراقو تورکیەدا، دەرەفەتێکی مێژوویی بۆ کورد رەخساند کە بەسەر چارەنووسی خۆیدا زاڵ بی. بەڵام هەلومەرجی دژواری نێونەتەوەیی کە بە هۆی شۆڕشی سۆسیالیستی پێکهاتبوو، زیاتر ناوچەی کردە مەیدانی گەمەی زلهێزەکان، ئامادەنەبوونی زەمینەی نێوخۆییو هێرشە هەمەلایەنەکانی هەر سێ دەوڵەتو پشتیوانەکانیان هەر سێی ئەو راپەڕینانەی تێك شکاند.

گەلی کورد لە کوردستانی ئێران بە کەڵك وەرگرتن لە هەلومەرجی ناوچەو جیهان لە نێو بژاردەی خەباتکاران و رووناکبیرانی کورد لە کوردستانی ئێراندا، پێویستی پێکهێنانی رێکخراوێکی سیاسی کە بتوانێ هەستی رزگاریخوازانەی نەتەوەی کورد لەو پارچەیەی کوردستاندا پەرە پێ بدا، بە قوولی هەست پێ دەکرد. لە ئاکامدا رۆژی ٢٥ی گەلاوێژی ١٣٢١ی هەتاوی رێکخراوێکی نهێنی (کۆمەڵەی ژیانەوەی کورد) دامەزرا. دوای سێ ساڵ خەباتی نهێنیو ئەزموونی رێکخراوەیی، لە ٢٥ی گەلاوێژی ١٣٢٤ی هەتاوی لەسەر بنەمای نەتەوەییو تەشکیلاتی ئەم رێکخراوەیە، بە خوێندنەوەیەکی واقیعبینانەو سەردەمیانە، حیزبی دێموکراتی کوردستان، وەك رێکخراوێکی مودێرن دامەزرا. دامەزرانی حیزبی دێموکراتی کوردستان بە رێبەریی پێشەوا قازی محەممەد، وەڵامێکی بەجێو مێژوویی بوو، بۆ ئەو قۆناغە گرنگەی بزاڤی رزگاریخوازانەی نەتەوەکەمان. حیزبی دێموکراتی کوردستان وەك رێبەرو رێکخەری جووڵانەوەی میللی ـ دێموکراتیکی خەڵکی کوردستان لە مێژووی خەباتی نەتەوایەتی کورد لە پێناو مافی دیاریکردنی چارەنووسدا بە خاڵێکی وەرچەرخان دەژمێردرێو لە رووی مێژووییەوە، یەکەمین حیزبی کوردستانی بوو، کە هەستی بە گرنگی ئۆرگانیزاسیۆنی سیاسی کردو بە رێبەرایەتی ئەم حیزبە پێشڕەوە بوو، کە بۆ یەکەمجار لە مێژووی کورددا، خەڵکی کوردستان بوونە خاوەنی دەسەڵاتێکی نیشتمانیو دێموکراتیك لە فۆرمی کۆماریداو رێبەری هەڵکەوتووی ئەم حیزبە پێشەوا قازی محەممەد، بوو بە یەکەمین سەرکۆماری کوردستان. تەمەنی ئەم کۆمارە هەر چەند لە ١١ مانگ تێنەپەڕی، بەڵام کۆمەڵێك دەسکەوتی بەنرخی بۆ گەلی کورد بە دیاری هێنا.

لە رووخانی ئەو کۆمارەوە تا ئێستا، حیزبی دێموکرات لە لایەك بۆتە رووگەی ئەویندارانی رزگاریو ئازادیو مەکۆی خەباتی رۆڵە شۆرشگێرو نیشتمانپەروەرەکانی

کوردو لە لایەکی دیکەشەوە بووەتە درێژەپێدەرو وەدیهێنەرەوەی ئامانجە بەرزەکانی کۆمارو حیزبی رێنوێن‌و رێکخەری بزاڤی میللی ــ دێموکراتیکی کۆمەڵانی خەڵکی کوردستان.

خەباتی چەکدارانەی ٤٦ ـ ٤٧ی هەتاوی لە لایەن حیزبی دێموکراتەوە، جارێکی دیکەش دوای کۆماری کوردستان، دەنگی ئازادیخوازیی کوردی لە کوردستانی ئێران بە گوێی جیهانیان گەیاند. هەرچەند ئەو جارەش پۆلێك لە رێبەرانی شۆرشگێری دێموکرات خوێنیان رژایە سەر خاکی کوردستان‌و لاپەڕەیەکی پڕ لە شانازی‌و حەماسەیان لە مێژووی جووڵانەوەی کورددا تۆمار کردو ئەو راستییەیان بە دۆست‌و دوژمنانی ئازادی‌و نەتەوەکەمان سەلماند، کە رێبەرانی حیزبی دێموکرات هەمیشە لە ریزی پێشەوەی خەبات‌و گیانبازی دان، ئەو فیداکاری‌و لەخۆبردووییەیە کە بووەتە یەکێك لەو هۆکارانە کە حیزبی دێموکراتی کودستانی ئێرانی کردۆتە حیزبی خۆشەویست‌و جێگای بڕواو متمانەی کۆمەڵانی خەڵکی کوردستان.

پاش سەرکوتی ئەم جووڵانەوەیە، رێبەری هەمیشە زیندووی کود، د. قاسملوو، رێبەرایەتیی بزووتنەوەی میللی ــ دێموکراتیکی نەتەوەکەمانی بە دەستەوە گرت‌و بەرنامەو پێرەوو ساختاری حیزبی لەسەر بنەمای فەرهەنگی شۆرشگێرانەو ئوسووڵ‌و پرنسیپە دێموکراتیکەکان رێك خستەوە.

دوای راپەرینی بەرینی گەلانی ئێران لە ساڵی ١٣٥٧دا، حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران داخوازە نەتەوەیی‌یەکانی گەلی کوردی بە شێوەی ئاشتیخوازانە خستە بەر دەست رێبەرایەتیی نوێی ئێرانەوە، بەڵام بە شەڕو سەرکوت وەڵامی درایەوە. رێژیمی تازە بەدەسەڵات گەیشتوو هەر لەو کاتەدا شەپۆلێکی توندئاژۆیی‌و دوژمنایەتی لەگەڵ گەلان‌و وڵاتانی جیابیر دەست پێکرد.

لە هەلومەرجێكی ئاوادا حیزبی دێموكراتی كوردستانی ئێران كە هەستی بە ناوەڕۆكی دواكەوتوانەی ئەم ڕێژیمە كردبووو ریفراندۆمی دیاریكردنی نیزامی تەحریم كرد، هەروەها كاتێك كە ڕێژیم بە پێچەوانەی ڕێو شوێنە نێونەتەوەییەكان باڵوێزخانەی ئەمریكای لە تاران داگیر كرد، حیزبی دێموكراتی كوردستانی ئێران بوێرانە ئەم كردەوە پێشێلكارانەیەی مەحكووم كرد.

لەو كاتەوە داخوازیی نەتەوەیی گەلی كورد لە كوردستانی ئێران بە بەردەوامی، بەڵام بە داخوازیی گونجاو لەگەڵ هەلومەرجی سەردەم، بووە بە هاندەرو هەوێنی گشت چالاكییە سیاسییەكانی كۆمەڵانی خەڵك. بزووتنەوەی نەتەوەیی لە كوردستانی ئێران هەر لەو كاتەشدا بوو بە مەكۆی خەبات لە دژی كۆنەپەرستی، دیكتاتۆریو چەوساندنەوە. بە شێوەیەك كە نە تەنیا هەموو ئازادیخوازانی كورد لە هەموو بەشەكانی كوردستان، بەڵكوو تێكۆشەرانی بەشەكانی دیكەی ئێرانیش لە كوردستانەوە هاواری ئازادیخوازیی خۆیان بە گوێی نەتەوەكەیانو بە ئاگاداریی جیهان گەیاندوە. بۆیەش خەباتی هەنووكەیی نەتەوەكەمان لە كوردستانی ئێران لەسەر دوو هێڵی نەتەوەییو دێموكراتی دەچێتە پێش.

بنەما فیكریو سیاسییەكانی

حیزبی دێموكراتی كوردستانی ئێران

سیاسەتی حیزبی دێموكراتی كوردستانی ئێران، لەسەر بنەمایەك ڕاوەستاوە كە كەرامەتی مرۆڤ بە گرنگترین بەهای ژیان دەزانێ. لە فیكری سیاسیی مۆدێرندا، كەرامەت وەك بەهایەكی گەردوونی ناسراوەو لە جاڕی گەردوونیی مافی مرۆڤدا لە ساڵی ١٣٤٨، گرنگییەكی سەرەكیی پێ دراوەو وەك "بناخەی ئازادی، دادپەروەریو ئاشتی لە جیهاندا" جەختی لەسەر كراوە.

لە روانگەی حیزبی دێموکراتەوە، کەرامەت دوو سەرچاوەی سەرەکیی هەیە: لە لایەکەوە دابینکردنی پێداویستیی ماددیی مرۆڤو لە لایەکی دیکەوە پێکهێنانی فەزایەکی سیاسیی ئازادە بۆ ئەوەی هەر تاکێك بەهرەمەند بێ لە ناسنامەی ئیتنیکی، ئایینیو نەتەوەیی خۆی. مرۆڤێك کە لە هەژاریدا دەژی، مرۆڤێکە کە کەرامەتی لێ زەوت کراوە. مرۆڤێك کە ناسنامەی ئیتنیکی، ئایینی یان نەتەوەیی نکۆڵی دەکرێ یان دەکەوێتە بەر تەوژمی سیاسەتی تواندنەوەو سووکایەتیپێکردن، مرۆڤێکە کە کەرامەتی لێ زەوت کراوە. ئەم پێناسەیە لە کەرامەت، لە دوو ئامانجی سەرەکیی حیزبی ئێمەدا رەنگ دەداتەوە. واتە سوسیالیزمی دێموکراتیكو رزگاریی نەتەوەی کورد.

ئێمە مەسەلەی نەتەوایەتی لە ئێراندا تەنیا بە کێشەیەکی مادی نابینین، بەڵکوو مەسەلەی ئێمە، مەسەلەی ناسنامەی نەتەوەیییە. حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران پێی وایە هەروەك ئەندامانی نەتەوە ستەملێکراوەکان مافی نەتەوەایەتییان پێشێل دەکرێ، سیاسەتی خۆسەپاندنی رێژیمە یەك لەدوای یەکەکانی ئێرانیش بە پێرەوکردنی سیاسەتێکی چەوت بووەتە هۆی شێواندنی ناسنامەی نەتەوەکان لە ئێران دا.

سیاسەتی ئینکارکردنو تواندنەوە بۆ زیاد لە سەد ساڵ بە کەڵکوەرگرتن لە زەبروزەنگی فیزیکیو سایکۆلۆژی، نەیتوانیوە، کورد بە چۆکدا بێنیو لە ویستەکانی خۆی پاشگەزی بکاتەوە. ناسنامەی ئیتنیکیو نەتەوەیی، بنەمایەکی بابەتیی هەیە (خاك، زمان، مێژووی هاوبەشو هتد)، بەڵام هاوکات لە پێوەندی لەگەڵ نەتەوەی دیکەدا بەرژەوەندی هاوبەش شکڵ دەگرێ. کەوابوو، دانپێدانان بە ناسنامەی یەکتر لە ئێراندا، پێشمەرجی پێکەوە ژیانی نەتەوەکانی ئێران لە داهاتووی ئەم وڵاتە دایە.

چوارچێوەی فیکریی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێرانو ئەو فەلسەفەیەی کە لە سەری راوەستاوە، بە روونی لە دژایەتی دایە لەگەڵ ئەو تیۆکراسییەی کە "کۆماری ئیسلامی" لە پاش شۆڕشی ١٩٧٩ لەسەری بونیاد نرا. تیۆکراسی (حکوومەتی دینی) لەگەڵ دێموکراسیدا (حکوومەتی خەڵك) لە نێوەرۆکدا لە تەزاددان لەگەڵ یەکتر.

سەبارەت بە نیزامی سیاسیو شێوەی رێکخستنی کۆمەڵگا، حیزبی دێموکرات بە لەبەرچاوگرتنی هەلومەرجی مێژوییو هەنووکەیی سیاسیی ئێرانو ناوچەی رۆژهەڵاتی ناڤین، نیزامی فێدراڵی بە گونجاوترین سیستمی سیاسی دەزانێ بۆ ئەوەی ئەندامانی نەتەوەکانی ئێران، بە مافە نەتەوایەتییەکانیان بگەن.

بە لەبەرچاوگرتنی فرەنەتەوەییبوونی ئێران، دەبێ سنووری یەکە پێکهێنەرەکانی ئێرانی فیدراڵ لەسەر بنەمای نەتەوەیی دیاری بکرێن. هەروەها دەبێ دەسەڵاتو توانستەکان لە نێوان حکوومەتی ناوەندیو حکوومەتی هەرێمەکاندا وا دابەش بکرێ کە مافی نەتەوەکانی ئێران لە چوارچێوەی هەرێمی خۆیاندا، دەستەبەر بکاو هەروەها بەشداریان بکا لە بەڕێوەبردنی وڵات بەگشتی.

سوسیالیزمی دێموکراتیك

لە روانگەی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێرانەوە، پێکهێنانی کۆمەڵگایەکی بەختەوەر لەسەر بنەمای یەکسانیی کۆمەڵایەتی، ئامانجێکی نەگۆڕە. بۆ وەدەستهێنانی ئەو مافە ساڵانێکە کە حیزبی دێموکرات سوسیالیزمی دێموکراتیکی وەك ئامانج دیاری کردوە.

خاڵە سەرەکییەکانی ئەو کۆمەڵە دێموکراتو سۆسیالیستییە ئەمانەن:

- بۆ ئەوەی ئازادی بۆ هەموو ئەندامێکی کۆمەڵ دەستەبەر بێ، پێویستە لە پاڵ یەکسانیی سیاسی (دێموکراسی)دا هەوڵ بدەین بۆ دادپەروەریی کۆمەڵایەتی (سوسیالیزم).

ـ دادپەروەریی كۆمەڵایەتی لە نیزامێكی وەك نیزامی سەرمایەداریدا، ئامانجێكە كە دەبێ هەمیشە خەباتی بۆ بكرێ، چوونكە سەرمایەداری ئەگەر لە رێگای سیاسەتێكی سوسیالیستیو دێموكراتیكەوە چوارچێوەیەكی بۆ دانەنرێو ئەو سەروەتەی كە تێیدا بەرهەم دەهێنرێ، بە شێوەیەكی عادڵانە دابەش نەكرێ، نایەكسانیو كێشەی كۆمەڵایەتی بەرهەم دێنێ.

ـ دادپەروەریی كۆمەڵایەتی لە رێگای پێكهێنانی سیستمێكی رەفاهییەوە بە باشترین شێوە دەستەبەر دەكرێ، چونكە ئەو سیستمە پێداویستی ماددی هەموو ئەندامانی كۆمەڵ لەبەرچاو دەگرێو هەوڵی دابینكردنی مافی كۆمەڵایەتی بۆ هەموان دەدا.

حیزبی دێموكراتی كوردستانی ئێران بە پابەندبوونو پێداگری لەسەر ئەم پرەنسیپانەو بە پشتیوانیی خەڵكی كوردستان، خەباتو تێكۆشانی خۆی بە هەموو تواناوە درێژە دەدا.

* حیزبی دێموكراتی كوردستانی ئێران، لە هەموو ئاستەكانو بە گشتی لە پێوەندی لەگەڵ دۆزی رەوای كورددا، باوەڕی بە ئاشتیو دیالۆگی بنیاتنەر هەیەو هەمیشە خۆی بە پابەندی ئەو پرەنسیپە شارستانییە دەزانێ.

* حیزبی دێموكراتی كوردستانی ئێران بۆ گەیشتن بە ئامانجە بەرزە مرۆڤانیو نەتەوەییەكانی لە هەموو شێوازەكانی خەبات كە لەگەڵ بنەما فیكریو سیاسییەكانی حیزبو پێوانە نێونەتەوەییەكانی خەباتی رەوا دەگونجێن، كەڵك وەردەگرێ.

* حیزبی دێموكراتی كوردستانی ئێران، نەتەوە ماف پێشێلكراوەكانی ئێرانو هێزە دێموكراتو پێشكەوتنخوازەكانی وڵات بە هاوپەیمانی ئیستراتیژیكی خۆی دەزانێو لەسەر پێوەندیو هاوخەباتیی توندو تۆڵی نێوان نەتەوەكانی ئێران پێ دادەگرێتەوە.

* حیزبی دێموکراتی کوردستان، پابەندە بە سەربەخۆیی بڕیاردان، خۆپاراستن لە دەستێوەردان لە کاروباری نێوخۆیی هێزەکانو لەسەر بنەمای ڕێزگرتنی دوو لایەنەو هاوکاریی دۆستانە پێداگری دەکات.

* حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران، پابەندی پاراستنی هەموو مافەکانی مرۆڤەو خۆی لە بەرەی دژە تیرۆریزمو دژە کۆنەپەرستیدا دەبینێتەوە.

* حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران، هاوهەنگاوە لەگەڵ ڕەوتی دێموکراتیزاسیۆنو لەسەر ئەو باوەڕەیە کە تەنیا سیستمێکی دێموکراتی فێدراڵی، دەتوانێ مافی نەتەوە زوڵم لێکراوەکانی ئێرانو یەك لەوان نەتەوەی کورد دەستەبەر بکا.

بۆ ئەو مەبەستەش ئەم بەرنامەیە دەخاتە بەرچاوی خەڵکی کوردستانو داوا لە هەموو دانیشتوانی کوردستان دەکا، بۆ وەدیهێنانی ئامانجەکانی ئەم بەرنامەیە، شێلگیرانە تێبکۆشن. ئەرکی سەرشانی ئەندامانو لایەنگرانی حیزبە ئەم بەرنامەیە بەرنە نێو کۆمەڵانی خەڵکی کوردستانو سەرجەم بەندەکانی بۆ خەڵك شی بکەنەوەو سیاسەتو ستراتیژییەکانی حیزب بە ئاگاداری کۆمەڵانی مافخوازی خەڵکی کوردستان بگەیەنن. هەروەها پێویستە هەموو خەڵکی ئێران بە گشتیو نەتەوە ستەم لێکراوەکانی ئێران بە تایبەت لە ویستو داخوازە نیشتمانیو دێموکراتیكو نەتەوەییەکانی خەڵکی کوردستان ئاگادار بکرێن.

حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران، گەورەترین هێزو ئۆرگانیزاسیۆنی سیاسیو نەتەوەیی کوردستانی ئێرانەو زۆربەی خەڵکی کوردستان پشتیوانی لێ دەکەن، هەر بۆیە دەبێ تێبکۆشین هێزی لەبڕان نەهاتووی نەتەوەکەمان بۆ وەدەستهێنانی ئەو ئامانجانەی کە لە بەرنامەی حیزبەکەماندا داڕێژراون بکەوێتە کار، لە وەها ڕەوشێك دایە، کە بەرنامەی حیزب دەبێتە هێزێکی ماددیو کاراو دەتوانێ مافە دێموکراتیكو نەتەوەییەکانی نەتەوەی کورد لە چوارچێوەی ئێرانێکی دێموکراتیکی فێدراڵدا وەدی بێنێ.

***

بەشی یەکەم
بەرنامەی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران

✓ فەسڵی یەکەم:

ئامانجە گشتییەکان

١ـ حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران، حیزبی پێشڕەوو ئاڵاهەڵگری خەباتی نەتەوەیی - دێموکراتیکی خەڵکی کوردستانی ئێرانەو هاودەنگ لەگەڵ باقی نەتەوەکانی ئێرانو شان بە شانی هێزە دێموکراتو پێشکەوتنخوازەکانی ئێران بۆ دامەزراندنی سیستمێکی دێموکراتی لە ئێرانو وەدەستهێنانی مافی دیاریکردنی چارەنووسی نەتەوەی کورد لە کوردستانی ئێراندا خەبات دەکا.

٢ـ ئامانجی دوارۆژی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران، پێکهێنانی کۆمەڵێکی دێموکراتیکی سوسیالیستیی‌یە.

٣ـ دروشمی ستراتیژیکی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران، بنیاتنانی سیستمێکی دێموکراتیکی فێدراڵییە لە ئێرانو دابینکردنی مافی نەتەوەیی‌یە بۆ نەتەوەی کورد لە کوردستانی ئێراندا.

٤ـ حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران، نەتەوەکانی ئێران بە هاوپەیمانی ئیستراتیژیی خۆی دەزانێو لە بزووتنەوەی رزگاریخوازانەی ئەوان بۆ وەدەستهێنانی مافی نەتەوەیی پشتیوانی دەکا.

٥ـ پشتیوانی لە خەباتی میللی ـ دێموکراتیکی نەتەوەی کورد لە هەموو بەشەکانی کوردستان، ڕێبازی هەمیشەیی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێرانە.

٦ـ حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران لە خەباتی دێموکراسیخوازانەو نەتەوەیی هەموو نەتەوەکانی جیهان پشتیوانی دەکاو لایەنگری دۆستایەتیو ئاشتیی هەموو نەتەوەکانی جیهانە.

✓ فەسڵی دووهەم:

بنچینەکانی ئیدارەی حکوومەتی هەرێمی کوردستان

١ـ کوردستان یەکێك لەو هەرێمانەیە کە بە شێوەی دڵخوازانەو هاوشان لەگەڵ هەرێمەکانی دیکەی پێکهێنەری ئێراندا، کۆماری فێدراڵیی ئێران پێك دێنن.

٢ـ حکوومەتی هەرێمی کوردستان لەسەر بنەمای سەروەریی خەڵكو سەربەخۆیی سێ دەسەڵاتی یاسادانان، ڕاپەڕاندنو داد وەك دامەزراوی جیاواز لە یەکتر پێك دێ.

٣ـ حکوومەتی هەرێمی کوردستان لەسەر بنەمای سێکولاریزم دادەمەزرێو بۆ پاراستنی پیرۆزیی ئایین، هەردوو دامەزراوەی ئایینو حکومەت لە یەکدی جودا دەکاتەوە.

٤ـ هەرێمی کوردستان، هەموو خاکی کوردستانی ئێران دەگرێتەوە، چوارچێوەی جوغرافیایی هەرێمی کوردستان بە پێی پێوەرە جوغرافیاییو قەومیو ویستی زۆربەی دانیشتوان دیاری دەکرێ.

٥ـ لە هەرێمی کوردستاندا، سەرچاوەی دەسەڵات خەڵکە، کە ئەو دەسەڵاتە لە ڕێگای نوێنەرانی خۆیان لە پارلمانی کوردستانداو لە ڕێگای ئۆرگانەکانی حکوومەتی هەرێمەوە بە کاری دێنن.

٦ـ پێوەندیی نێوان حکوومەتی هەرێمی کوردستانو دەوڵەتی فێدراڵی ئێران، لەسەر بنـەمای ڕەزامەنـدیی دوولایەنـە دیـاری دەکـرێ. ناسـنامەی نەتـەوەکانی پێکهێنـەری سیستمی فێدراڵی ئێران، دەبێ لـە کاروبـاری هاوبەشـی وەك پێوەندییـەکانی دەرەوە، پاراســتن، دانــانی بەرنامــەی درێژخایــەنی ئــابووری، سیســتمی دراڤو ســەمبۆلە هاوبەشەکانی وڵاتدا دیار بێ. خەڵکی هەرێمی کوردستان وەك گەلانی دیکەی ئێـران لـە ڕێگەی دەزگاکانی فێدراڵەوە بە بێ هیچ چەشنە جیاوازییەك لە بەڕێوەبردنی کاروبـاری وڵاتدا بەشدار دەبن.

٧ـ هەرێمی کوردستان، ئاڵاو سـروودو جێـژنی نەتـەوەیی خـۆی هەیـە. لـە هـەرێمی کوردستاندا، ئاڵای کۆماری فێدراڵی ئێران لە تەنیشت ئاڵای کوردستاندا هـەڵ دەکـرێو ئاڵای کوردستان لە پارلمانی کوردستاندا بڕیاری لەسەر دەدرێ.

٨ ـ دادگای بەرزی فێدراڵ کە لە پسـپۆڕانی هـەموو نەتـەوەکانی ئێـران بـە شـێوەی بەرامبــەر پێــك دێ، بــە کێشــە یاســاییەکانی نێــو دەوڵــەتی فێــدراڵو دەوڵەتــە هەرێمییەکاندا دەچێتەوەو بالانسی دەسەڵات لە نێوانیاندا ڕادەگرێ.

٩ـ پارلمانی کوردستان بەرزترین ئۆرگانی یاسادانانی هەرێمی کوردستانە. نوێنەرانی پارلمان لە ڕێگای هەڵبژاردنێکی گشتی، وەك یەكو نهێنیو ڕاستەوخۆ هەڵدەبژێردرێن.

١٠ـ پارلمانی کوردستان، حکوومەتی هەرێمی کوردستان دیاری دەکا کە بەرامبەر بە پارلمانی کوردستان وەڵامدەرە.

١١ـ پاراسـتنی هێمنـیو نـەزمی نێوخـۆیی هـەرێمی کوردسـتان لـە ئەسـتۆی هێـزە خۆجێیە ئینتیزامییەکانی حکوومەتی هەرێمدایە. ئەرکی هێزی پێشمەرگە، پاراسـتنی بەرژەوەندییەکانی هەرێمی کوردستانە.

١٢ـ زمانی کوردی، زمانی فەرمیی هەموو ئاستەکانی خوێندنو پێوەندییە ئیدارییەکانی هەرێمی کوردستانە، زمانی فارسی لە هەرێمی کوردستانیش لە پاڵ زمانی کوردی لە قوتابخانەکاندا دەخوێندرێ.

١٣ـ پێوندییە فەرمییە ئیدارییەکانی هەرێمی کوردستان لەگەڵ ئۆرگانەکانی سەر بە دەوڵەتی فیدراڵ لە کوردستانو هەرێمەکانی دیکەی ئێراندا بە زمانی فارسی دەبێ.

١٤ـ کەمینە نەتەوایەتیو کولتورییەکانی هەرێمی کوردستان لە هەموو مافەکانی دیاریکراو لە جاڕنامەی گەردوونیی مافی مرۆڤ بەهرەمەند دەبنو لە لایەن حکوومەتی هەرێمی کوردستانەوە بۆ پەرەپێدانو پاراستنی کەلتووری خۆیان یارمەتی دەدرێن.

١٥ـ پێوەندی هەرێمی کوردستان لەگەڵ بەشەکانی دیکەی کوردستانو ئەو وڵاتانەی کە بەرژەوەندی کوردیان تێدایە لە رێگای نوێنەرایەتییەکانی هەرێمی کوردستانەوە لە چوارچێوەی سیاسەتی دەرەوەی دەوڵەتی کۆماری فدراڵدا بەڕێوە دەچێ.

✓ فەسڵی سێهەم:

مافەکانی دانیشتووانی هەرێمی کوردستان

١ـ هەموو ئەو مافو ئازادییانە کە لە جاڕنامەی گەردوونیی مافەکانی مرۆڤو پەیماننامە پێوەندیدارەکانیدا دەستنیشان کراون، لە ناوچەی ژێر دەسەڵاتی حکوومەتی هەرێمی کوردستانداو لە هەموو هەرێمەکانی دیکەی ئێران دەستەبەر دەکرێنو هەموو دانیشتوانی کوردستان بە بێ هیچ جیاوازیدانانێکی جینسی، نەتەوەیی، رەگەزیو مەزهەبی لە مافی کۆمەڵایەتیو ئابووریو سیاسیو فەرهەنگیی وەك یەك کەڵك وەردەگرن.

٢ـ ژن‌و پیاو لەنێو خێزان‌و لەنێو كۆمەڵدا، مافی وەك یەكیان هەیەو بۆ كاری وەك یەك مووچەی وەك یەك وەردەگرن‌و بۆ سڕینەوەی كولتوری پیاوسالاری، حكوومەتی هەرێمی كوردستان بەرنامەیەكی تۆكمە دادەڕێژێ‌و لە كۆمەڵگادا پراكتیزەی دەكات. حكومەتی هەرێمی كوردستان دەبێ مافی كەڵك وەرگرتن لە مەرەخسی بە حقووقەوە لە دەورانی دووگیانی‌و زەیستانی‌دا بۆ ژنانی كارمەندو كرێكار دابین بكا.

٣ـ بۆ دەستەبەركردنی بەرابەریی رەگەزی، راستكردنەوەی ئەو بێعەداڵەتییە سیاسی، كۆمەڵایەتی‌و كولتوورییەی كە ژنانی كوردستان لەگەڵی بەرەوڕوون، لە كارو شوێنە گرینگەكانی سیاسەت‌و بڕیارداندا هەڵاواردنی ئەرێنی بۆ ژنان پێك دەهێنرێ. بۆ بردنە سەری ئاستی بەشداریی ژنان لە بەڕێوەبەریدا، حكوومەتی هەرێمی كوردستان هەوڵ دەدا رادەی ئەندامانی دەزگاكانی بەڕێوەبەری، لە هەر رەگەزێك لە ٣/١ كەمتر نەبێ.

٤ـ حكوومەتی هەرێمی كوردستان بەرامبەر بە دەستەبەركردنی هەموو مافەكانی منداڵان خۆی بە بەرپرسیار دەزانێ.

✓ فەسڵی چوارەم:

سیاسەتی ئابووری‌و كۆمەڵایەتی

١ـ بەرەوپێشبردن‌و گەشەپێدانی ئابووری لە رێگای بەرنامە دارشتنێكی زانستی یەوە لە هەرێمی كوردستاندا لە ئەستۆی حكوومەتی هەرێمی كوردستانە. بۆ قەرەبووكردنەوەی دواكەوتوویی ئابووری كە بەرهەمی ستەمی نەتەوایەتی‌و بوروكراسیی ناوەندگەرایە، پێویستە دابەشكردنی داهاتی گشتیی وڵات لە لایەن دەوڵەتی فیدراڵەوە بە چەشنێك بێ كە بەشی دانیشتوانی هەرێمی كوردستان بە پێی رادەی دواكەوتوویی زیاتر لە داهاتی نێونجیی سەرانەی وڵات بێ.

٢ـ ڕێگای ئەسڵیی پێشکەوتنی ئابووریی کوردستانو سەرانسەری ئێران سەنعەتی کردن بە پێی دەسکەوتەکانی زانستو تێکنیك لە لایەكو پێداویستیو ئیمکاناتی سروشتیی وڵات لە لایەکی دیکەوەیە. پێکهێنانی ئاڵوگۆڕێکی بنچینەیی ئابووریو کۆمەڵایەتی کە بۆ سەنعەتیکردن پێویستە، یەکێك لە بنەڕەتیترین ئەرکەکانی دەوڵەتی فێدراڵیو حکوومەتی هەرێمی کوردستانە.

٣ـ حکوومەتی هەرێمی کوردستان بە هۆی بەشی گشتیی ئابوورییەوە کە بەشی بنەڕەتی بۆ پێشکەوتنی ئابووری یە، سەنعەتی پێشکەوتوو لە کوردستان دادەمەزرێنێو هەموو ئاسانکارییەك دەکا بۆ بەشداریی سەرمایەی تایبەتیو دەرەکی لە پێشخستنی ئابووریی وڵاتو بە تایبەتی سەنعەتیکردنداو هەر لەو کاتەدا لە سەنعەتە خۆماڵیو نەتەوەییەکانیش پارێزگاری دەکا.

٤ـ سەرچاوە سروشتیو ژێرزەمینییەکانی کوردستان وەك هەموو هەرێمەکانی ئێران سامانی گشتینو حکوومەتی هەرێمی کوردستان بە ڕێکەوتن لەگەڵ دەوڵەتی فیدراڵی بە قازانجی هەموو خەڵکی ئێران کەڵکیان لێ وەردەگرێ.

٥ـ حکوومەتی هەرێمی کوردستان گرنگی دەداتە بواری مێکانیزەکردنی کشتوکاڵ وەك بەشێکی گرنگ لە سیاسەتی ئابووری چاوی لێ دەکاتو ڕێوشوێنی گەشەسەندنی بۆ دابین دەکات.

٦ـ حکوومەتی هەرێمی کوردستان بوار بۆ پەرەپێدانی بازرگانیی نێوخۆو برەوپێدانی کەسب وکارو پیشەسازی لە کوردستان دا دەرەخسێنێ.

٧ـ بردنەسەرەوەی ئاستی ژیانی خەڵك بە تایبەتی زەحمەتکێشانی کوردستان نێوەرۆکی ئەسڵیی سیاسەتی ئابووریی حکوومەتی هەرێمی کوردستانە. ئەم حکوومەتە هێزو توانای خۆی وەکار دەخا بۆئەوەی هاووڵاتیانی کوردستان ژیانێکی شیاوی ئەم سەردەمەیان بۆ دابین بکرێ.

٨- سەعاتی رەسمیی کار لە حەتوودا نابێ لە ٤٠سەعات تێ پەڕێ. ئەو کرێکارانەی کاری سەخت دەکەن دەبێ سەعاتی کاریان کەمتر بێ. لانیکەمی هەقدەستی کرێکاران بە پێی خەرجی بەڕێچوون دیاری دەکرێ‌و لەگەڵ چوونەسەری خەرجی گوزەران زیاد دەکرێ. کرێکاران بەرامبەر بە پێشهاتەکانی کارو نەخۆشیو پەککەوتەیی وبێکاریو پیری بیمە دەکرێن. ئەو کەسانەی کە تەمەنیان لە ١٥ ساڵ کەمتر بێ، نابێ کاریان پێ بکرێ.

٩- خاوەندارێتی زەوی تا ئێستاش هێندێ بێعەداڵەتیی تێدا هەیە. بۆیە دەبێ لە شێوەی ئیستای خاوەنداریتی زەوی دا ئاڵوگۆرێکی پێویست بە قازانجی زەحمەتکێشانی بێ‌زەوی رووبدا.

١٠- حکوومەتی هەرێمی کوردستان، پێویستە بە پێی گەڵاڵەیەکی زانستیو بە پێی رێکەوتن لەگەڵ جوتیاران، رێگا لە بەش بەشبوونو پارچەبوونی زەوی بگرێ، پارچەبوونێك کە زیان بە چوونەسەرەوەی بەرهەمی کشتووکاڵی دەگەیەنێت.

١١- حکوومەتی هەرێمی کوردستان، دەبێ یارمەتیی وەرزێران بدا بۆ ئەوەی بتوانن ئامرازی پێشکەوتووی کشتوکاڵ بۆ خۆیان دابین بکەن. هەروەها پێویستە بەرهەمی کشتوکاڵیان بە نرخی تەزمینی لێ بکڕێ‌و بۆ پەرەپێدانی کاروباری کشتوکاڵ قەرزی درێژماوەیان بە سوودی کەمەوە بداتێ. جوتیاران لەپێش دا بەرامبەر بە پێشهاتەکانی کارو نەخۆشیو پاشان بەرامبەر بە پیریو پەککەوتەیی بیمە دەکرێن.

١٢ـ حکوومەتی هەرێمی کوردستان، پێویستە بە لێوردبوونەوەو سەرنجو روانگەیەکی خەسارناسییەوە، ئاوڕ لە دیاردە دزێوە کۆمەڵایەتییەکان بداتەوەو بەرنامەیەکی زانستی بۆ چارەسەرکردنی ئەو دیاردە دزێوانە دابڕێژێ.

١٣ـ حکوومەتی هەرێمی کوردستان، سەرنجێکی تایبەتی دەداتە پێگەیاندنو پەروەردەکردنی منداڵانو لاوانو ئیمکاناتی پەروەردەییو فێرکارییان بۆ پێك دێنێ.

١٤ـ حكوومەتی هەرێمی كوردستان، پێویستە پلانی ئاژەڵداریی زانستی بە كەڵك وەرگرتن لە تكنیكی نوێ دابڕێژێت.

١٥ـ پارێزگاریی ژینگە، سەرچاوە سروشتییەكان، لێرەوارەكان، دەریاچەكانو پارێزگاریی ژینەوەر، یەكێك لە ئەركەكانی حكوومەتی هەرێمی كوردستانە. هەربۆیە دەبێ لە راوی بێ سەرەوبەرە پێشگیری بكرێو لە هەڵبژاردنی جۆرو جێگای سەنعەتی تازەو لە لێدانی رێگاو كێشانی رێگای ئاسندا، پێویستە پاراستنی ژینگە لە بەرچاو بگیرێ.

١٦ـ حكوومەتی هەرێمی كوردستان، بناخەكانی پیشەسازی توریسم دادەرێژێو بەرنامەی گونجاو بۆ پاراستنی شوێنەوارە مێژوویی یەكانو نۆژەن كردنەوەیان دادەرێژێ.

✓ فەسڵی پێنجەم:

ئا: سیاسەتی فەرهەنگی

١ـ هەموو منداڵانی كوردستان، هەتا پازدە ساڵی دەبێ بخوێنن. حكوومەتی هەرێمی كوردستان بۆ لەنێوبردنی نەخوێندەواری هەنگاو هەڵ دێنێتەوە. لە حكوومەتی هەرێمی كوردستاندا دابینكردنی پێداویستییەكانی خوێندنی سەرەتایی لە ئەستۆی دەزگای دەوڵەتی یەو خوێندن لە قۆناغەكانی دیكەدا بە خۆڕایی یە. یارمەتیی حكوومەتی هەرێمی كوردستان لەو بارەیەوە قوتابخانە ئایینی یەكانیش دەگرێتەوە. حكوومەتی هەرێمی كوردستان، خەرجی خوێندنی منداڵانی چینو توێژەكانی كەم داهات لە تەواوی فێرگە پیشەییو هونەرستانەكان دابین دەكاو خەرجی خوێندنی منداڵانی بلیمەتو هەڵكەوتووی كەم داهات لە زانستگەو فێرگە بەرزەكانیشدا وەئەستۆ دەگرێ.

٢- حكوومەتی هەرێمی كوردستان بۆ بردنەسەرەوەی ئاستی فەرهەنگیی گەلو دامەزراندنی بنكەی فەرهەنگیو زانستی وەك : فەرهەنگستان، سینەما، تیئاتری میللی، بنكەی وەرزشی، فێرگە بەرزەكانو زانستگاكان هەنگاو هەڵدێنێتەوەو بۆ كۆكردنەوەو پاراستنی كەلەپووری كورد تێدەكۆشێ.

٣- بایەخدان بە پێشكەوتنی زمانو ئەدەبیاتی كوردیو پیشتیوانی لە نووسەرانو هونەرمەندان، پسپۆرانو زانایانی كورد، رێبازی هەمیشەیی سیاسەتی فەرهەنگیی حكوومەتی هەرێمی كوردستانە.

٤- حكوومەتی هەرێمی كوردستان، پێویستە هەوڵ بدات، لە سیستمی خوێندندا كولتووری پێكەوە هەڵكردنو تلۆرانس جێگیر بكاو قوتابیان بەدوور لە كولتووری توندوتیژی پەروەردە بكرێن.

ب: سیاسەتی لەشساغی

١- حكوومەتی هەرێمی كوردستان، بۆ بردنەسەرەوەی ئاستی لەشساغیی هەموو خەڵك تێدەكۆشێو هەلومەرجێك پێك دێنێ كە هەموو خەڵكی كوردستان بتوانن لە یارمەتی پزیشكیو دەرمانی كەڵك وەربگرن.

٢- حكوومەتی هەرێمی كوردستان بۆ دامەزراندنی ئاسایشگە، شیرخۆرگەو زایینگە، هەنگاو هەڵ دێنێتەوە، بۆ بەخێو كردنی كەمئەندامانو بەساڵاچوانی رەبەنو بێ خاوو خێزان بنكەو بنیاتی تایبەتی دادەمەزرێنێ.

✓ فەسڵی شەشەم:

کۆماری فێدراڵی ئێران: دەستووری فێدراڵو دابەشکردنی دەسەڵات

١- دابەشکردنی سەروەری، بنەمای سیستەمی فێدراڵیستییەو دەبێ دابەشکردنی سەروەری لە نێوان هەرێمە جوگرافیایی - نەتەوەیی‌یەکان لە دەستووردا دەستەبەر بکرێ.

٢- لە کۆماری فێدراڵدا هەرکام لە دەسەڵاتەکانی یاسادانان، دادوەری‌و راپەڕاندن لە یەکتر سەربەخۆن.

٣- لە کۆماری فێدراڵیی ئێراندا، بڕیارەکان لە دوو پارلمانی شووراو فێدراڵدا پەسەند دەکرێن. پارلمانی فێدراڵ لە نوێنەرانی نەتەوەکانی وڵات بە رادەو مافی وەك یەك پێك دێ‌و هەموو ئەو بڕیارانەی شوورا کە پێوەندییان بە مافو بەرژەوەندییەکانی هەرێمەکانەوە هەیە، دەبێ لەلایەن پارلمانی فێدراڵەوە پەسند بکرێن.

٤- مافی پەسندکردنی هەموو ئەو یاسایانەی کە پێوەندییان بە هەرێمەکانەوە هەیە، بە پێی بنەما دەستوورییەکانی کۆماری فێدراڵیی ئێران بە هەرێمەکان دەدرێ.

٥- هەموو نەتەوە پێکهێنەرەکانی ئێران، بێ هەڵاواردن لە دامەزراندنی کۆماری فیدراڵی ئێران دا بەشدارن‌و ئەم ڕێسایە لە یاسای بنەڕەتیی کۆماری فیدراڵدا پەسەند دەکرێ.

٦- یاسای بنەڕەتیی کۆماری فیدراڵ، بە پێی پێوەرە جیهانییەکانی مافی مرۆڤو لەوانە کولتووری، سیاسی، ئابووری‌وو پەیماننامە نێونەتەوەیی‌یەکان بە جۆرێك رێك دەخرێت کە مافی هەموو پێکهاتە نەتەوەیی، ئێتنیکی، ئایینی، زمانی‌و کۆمەڵایەتییەکانی نێو ئەو کۆمارە فێدراڵە لە چوارچێوەی سنووری پێناسەکراوەی جوگرافیایی - نەتەوەیی هەرێمەکاندا بە فەرمی بناسرێ.

٧ـ حکوومەتی هەرێمی کوردستان، هەر چەشنە تیرۆریزمێك مەحکوومو دژی ئەم دیاردە دژە مرۆییە خەبات دەکا.

✓ فەسڵی حەوتەم:

سیاسەتی دەرەوەی کۆماری فێدراڵ

١ـ کۆماری فیدراڵی ئێران لە گەڵ هەموو دەوڵەتان لەسەر بناخەی رێزگرتنی دوولایەنەو ناسینی مافی سەروەریی نیشتمانی پێوەندی دامەزرێنێو لەگەڵ وڵاتانی پێشکەوتنخوازو دێموکراتو ئەو وڵاتانە کە رێز بۆ مافی مرۆڤ دادەنێن پێوەندیی دۆستانە پێك دێنێ.

٢ـ کۆماری فیدراڵی ئێران لە نێو رێکخراوی نەتەوە یەکگرتووکانو لە دەرەوەی ئەم رێکخراوە لە ئاشتیی جیهانیو پێکەوە ژیانی بە ئاشتی لە نێو نەتەوەکاندا پشتیوانی بکاو لایەنگری چارەسەری گیروگرفتە نێونەتەوەییەکان لە رێگای وتووێژەوە بە بێ بەکارهێنانی زۆر بێ، مەگەر لە کاتێکدا کە کۆمەڵگای نێونەتەوەیی بە پێویستی بزانێ.

٣ـ سیاسەتی دەرەوەی کۆماری فێدراڵ، دەبێ بۆ نزیك بوونەوەو یەکیەتیی نەتەوەکانو پێکهێنانی یەکیەتیی سیاسی، ئابووریو کولتووری لە ناوچەی رۆژهەڵاتی نێوەڕاستدا هەوڵ بدا.

٤ـ پێویستە، کۆماری فیدراڵ پشتیوانی لە چەسپاندنی بنەماکانی دێموکراسی لە هەموو جیهان دا بکاو لە خەباتی دیاریکردنی چارەنووسی نەتەوە بندەستەکان داکۆکی بکاو پەنابەریی سیاسی بداتە مرۆڤە دێموکراسیخوازو نیشتمانپەروەرە خەباتکارەکانو تێکۆشەرانی کوردی پارچەکانی دیکەی کوردستانو لە سیاسەتی پەنابەریو نیشتەجێبووندا، پارلمانی کوردستان بەپێی هەلومەرج بڕیار دەدا.

✓ فەسڵی هەشتەم:

سیاسەتی بەرگری

١ــ سیاسەتی بەرگریی کۆماری فێدراڵی ئێران، لەسەر بنەمای پاراستنی بەرژەوەندیی هاوبەشی نەتەوەکانی پێکهێنەری کۆماری ئێرانی فێدراڵ دادەمەزرێ.

٢ـ ئەرتەشی کۆماری فێدراڵ لە کۆی یەکە چەکدارەکانی هەرێمە فێدراڵەکان پێک دێ‌و فەرماندەییەکی هاوبەشی دەبێ کە بە رێکەوتن لەنێو هەرێمەکاندا دادەمەزرێ.

٣ـ کۆماری فێدراڵی ئێران لە درووست کردنی چەکی کۆمەڵکوژو قەدەغەکراو، خۆ دەپارێزێ‌و پێبەند دەبێ بە هەموو رێکەوتنە جیهانییەکانی پێوەندیدار بە کاتی شەڕەوە.

بەشی دووهەم

پێڕەوی نێوخۆی
حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران

✓ **ماددەی یەکەم: ناوو نێوەرۆکی حیزب**

١- ناوی حیزب "**حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران**"ـە.

٢- حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران، حیزبی پێشڕەوو شۆرشگێڕی خەڵکی کوردستانی ئێرانەو چین وتوێژە نیشتمانپەروەرو ئازدیخوازەکانی نەتەوەی کورد لە ریزەکانی خۆیدا کۆ دەکاتەوە.

٣- ئارمی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران، پێکهاتووە لە:

بازنەیەك بە رەنگی شین کە لە لای چەپپیەوە گوڵە گەنمێکە بەڕەنگی زەردو لە لای راستییەوە، چەرخێکی پیشەسازییە بە رەنگی سپی کە لە حەوت دەندە پێك هاتووە. ناوەندی بازنەکە خۆرێکە کە دە تیشکی لێ بۆتەوەو کێوەکە بە رەنگی سەوزە. خوارەوەی ئارمەکە لە نێوان گوڵە گەنمو چەرخە پیشەسازییەکەدا، زەمینەیەکی سوورە کە کتێبێکی سپیی لەسەرەو ١٣٢٤ لە خوارەوەی کتێبەکەدا نووسراوە کە ساڵی دامەزراندنی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێرانە.

✓ ماددەی دووهەم:ئەندامەتی حیزب

هەموو کوردو هاونیشتمانێکی کوردستانی ئێرانو هەموو کوردێکی دانیشتووی وڵاتی ئێرانی فێدراڵ، دەتوانێ ببێتە ئەندامی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران بە مەرجێك:

- تەمەنی لە ١٨ ساڵ کەمتر نەبێ.
- بەرنامەو پێڕەوی نێوخۆی حیزب پەسند بکا.
- بە مرۆڤێکی خۆشناوو نیشتمانپەروەر بناسرێ.
- بە تاوانی جینایی وەك قەتڵ، فرۆشی ماددەسڕکەرەکانو بازرگانی بە مرۆڤەوەو هتدەوە سزای لەسەر نەبێ.

تێبینی ١: هەموو کوردێکی هاووڵاتی ئێرانو ئەو کوردە ئێرانیانەی کە پەڕیوەی هەندەران بوون یان لە تاراوگە لە دایك بوون، دەتوانن ببنە ئەندامی حیزبو هەروەها کوردی بەشەکانی دیکەی کوردستان دەتوانن لە ڕێکخراوو ئەنجومەنەکانی لایەنگری حیزبی دێموکرات دا ببنە ئەندامو ئەگەر زیاتر لە ٢ ساڵ لە کوردستانی ئێران ژیابن ، دەتوانن ببنە ئەندامی حیزب.

تێبینی ٢: ئەو کەسانەی ژیانی هاوسەرییان لەگەڵ کوردێکی ئێرانی پێك هێنابێ، ئەگەر داوای ئەندامەتی بکەن، بە ئەندام وەردەگیرێن.

✓ ماددەی سێهەم: شێوەی وەرگرتنی ئەندام

بۆئەوەی کەسێك بە ئەندام وەربگیرێ پێویستە:

- بەفەرمی داوای ئەندامەتی بکا.
- دووئەندامی حیزب بی ناسێنن.
- لانیکەم شەش مانگ لە ژێر تاقیکردنەوەدا بێ.

ـ لە لایەن زۆربەی ئەندامانی شانەیەکی حیزبی یان ئۆرگانێکی سەرەوەتر بە ئەندام وەربگیرێ.

ـ ئەندامی حیزبو رێکخراوێکی سیاسیی دیکە نەبێ.

تێبینی: ئەو بەندەی سەرەوە کوردەکانی دانیشتوی وڵاتانی رۆژئاوایی ناگرێتەوە کە ئەندامیرێکخراوە پێشکەوتنخوازو دێموکراتیکەکانی ئەو وڵاتانەن.

✓ ماددەی چوارەم: ئەرکەکانی ئەندامی حیزب

ئەرکی سەرشانی ئەندامی حیزبە کە:

ـ بۆ وەدیهێنانی ئامانجەکانی حیزب کە لە بەرنامەدا هاتوون، تێبکۆشێ.

ـ بە هەموو تواناوە بۆ پاراستنو گەشەکردنی یەکیەتیی سیاسیو تەشکیلاتیی حیزب هەوڵ بدا.

ـ بە پێی پێڕەوی نێوخۆ پەیڕەوی دیسپلینی حیزب بێ.

ـ لە یەکێك لە ئۆرگانەکانی حیزب دا تێبکۆشێ.

ـ نهێنییەکانی حیزب بپارێزێ.

ـ پلەی زانیاریی سیاسیو کۆمەڵایەتیی خۆی بەرێتە سەرێ.

ـ سیاسەتی حیزب بەرێتە نێو کۆمەڵانی خەڵكو پێوەندی لەگەڵ ئەوان بەهێز بکاو لە بیروڕاو ئەزموونەکانیان کەڵك وەربگرێ.

ـ بڕیارەکانی حیزبیو رێکخراوەیی بەڕێوە بەرێ.

ـ هەقی ئەندامەتی بدا.

تێبینی:

ئەو کەسانەی پشتیوانی لە سیاسەتی حیزب دەکەن، بەڵام ئەرکەکانی ئەندام بە تەواوی بەجێ ناگەیەنن، بە لایەنگری تەشکیلاتیی حیزب دەناسرێن.

✓ ماددەی پێنجەم: مافەکانی ئەندامی حیزب

ئەندامی حیزب مافی ئەوەی هەیە کە:

- لە هەڵبژاردنو هەڵبژێراندا، بەپێی یاسا پێوەندیدارەکان بەشداری بکات.

- بە ئەندامی هەرکام لـە ئۆرگانـەکانی حیـزب هەڵبـژێردرێو هەڵبـژێران بـۆ ئۆرگانـە سەرەوەکانی حیزب، بە پێی مەرجی دیاریکراو دەبێ.

- لە هەر ئەندام یا ئۆرگانێك لە کۆبوونەوەکانی حیزبیدا رەخنە بگرێ.

- لە رێگای تەشکیلاتییەوە بە هەموو ئۆرگانێکی حیزب پێشنیار بکا، بیروڕای خـۆی رابگەیەنێو پرسیارەکانی بخاتە ڕووو وەڵام وەربگرێتەوە.

- لە هەر ئۆرگانێك لە لای ئۆرگانی سەرەوەتر شکایەت بکا.

- لە هەر کۆبوونەوەیەکی ئۆرگانی خۆی دا کە تێکۆشانی حیزبیو سیاسیی ئەو هەڵ سەنگێنیو بیهەوێ بڕیاری لەسەر بدا، بەشدار بێ

✓ ماددەی شەشەم: دیسیپلینی ئەندام

١ـ ئـەو کەسـانەی ئـەرکی خۆیـان بـەجێ ناگەیـەنن، یـان بـە پێچـەوانەی پێـڕەوی نێوخۆی حیزب دەجوڵێنەوە، یان کردەوەیەك ئـەنجام دەدەن کـە زیـان بـە پریسـتیژو سامانی حیزب دەگەیەنێ بە پێی رادەی پێشێلکردنی دیسیپلینەکانی حیـزب، بڕیـاری لەسەر دەدرێ، بەم چەشنەی خوارەوە:

- سەرکۆنە بەدەم
- سەرکۆنە بە نووسراوە
- ئەستاندنەوەی لێپرسراوی
- هەڵپەساردن
- وەرگرتنەوەی مافی ئەندامەتی لە حیزبدا

تێبینی:

١ــ درێــژترین مــاوەی هەڵپەســاردن ســاڵێكە، ئەنــدامی هەڵپەســێراو لــە مــاوەی هەڵپەسـێراندا، نـاتوانێ بـە ئەنـدامی هیچـكام لـە ئۆرگانـەكانی حیـزب هەڵبـژێردرێ‌و بەرپرسایەتی پێ بدرێ.

٢ـ سزای حیزبی لە لایەن رێكخراوی حیزبیی پەیوەندیدار وبە زۆربەی دەنـگ دیـاری دەكرێ‌و بـۆ وەرگرتنـەوەی مـافی ئەندامـەتی، پێویسـتە ئۆرگـانی سـەرەوەتر بڕیـاری لەسەر بدا.

٣ـ مەبەسـت لـە سـزای حیزبـی، پێگەیانـدنی ئەندامـەو تـەنیا ئەوكاتـە ئەنـدام سـزا دەدرێ كە رێگای دیكە وەك رەخنەو ڕێنوێنی‌و ئێقنـاع لـە بـاش كردنـی ئاكـاری ئـەودا كاریگەر نەبووبێ.

٤ـ ئەندامی دەركراو مافی ئەوەی هەیە لە ئۆرگانی سـەرەوەتر داوای پـێ ڕاگەیشـتن بكاو دەتوانێ ئەو داوایەش بۆ كۆنگرە بنێرێ.

٥ـ ئەندامی هەڵپەسێراو پاش ماوەی هەڵپەساردن، رابـردووی حیزبیـی بـۆ لەبەرچـاو دەگیرێ‌و لە ڕێگای ئۆرگانی سەرەوەترەوە كاری بۆ دیاری دەكرێ.

✓ ماددەی حەوتەم: قەوارەی حیزب

ئەسڵی بنەڕەتیی داڕشتنی قەوارەی حیزب لە سەر ئەو بنەمایەیە كە:

ـ هەموو ئۆرگانێكی حیزبی لە خوارەوە بۆ سەرێ هەڵدەبژێردرێ.

ـ ئۆرگانەكانی حیزب بە رێكوپێكی راپۆرتی تێكۆشانی خۆیان هـەم بـەو ئەندامانـەی كە هەڵیان بژاردوون‌و هەم بە ئۆرگانی سەرەوەتر دەدەنەوە.

ـ ئەندام پەیڕەوی رێكخراوو كەمایەتیی ئەندامان، پەیڕەوی زۆرایەتی ئەندامانە.

- لە نێو حیزبدا بۆ هەموو ئەندامان بە پێی ئەساسنامەو بێ جیاوازی یەک دیسپلین هەیە.

- بڕیاری ئۆرگانی سەرەوەتر لە لایەن ئۆرگانی خوارەوەتر جێ بەجێ دەکرێ.

- داڕشتنی پلانو بڕیار لە بەرزترین ئۆرگانەوە تا خوارترین ئۆرگان بە کۆمەڵە. تەک ڕەویو سەرەڕۆیی لە حیزبدا جێگای نیە.

✓ ماددەی هەشتەم: کۆنگرەی حیزب

١- بەرزترین ئۆرگانی حیزب کۆنگرەیە.

٢- کۆنگرەی حیزب هەر چوار ساڵ جارێک لە ئەندامانی ئەسڵیو جێگرو موشاویرانی کومیتەی ناوەندیو بە ڕادەیەک کە کومیتەی ناوەندی دیاری دەکا لە نوێنەرانی ئەندامانی دیکەی حیزب پێک دێ.

٣ـ کۆنگرەی نائاسایی لەسەر داخوازی کومیتەی ناوەندی، یان دوو لە سێی پێرسۆنێلی تەواو وەختی حیزب پێک دێ.

ئەرکو دەسەڵاتی کۆنگرە ئەمانەن:

- ڕاپۆرتی کومیتەی ناوەندی بۆ کۆنگرە تاوتوێ دەکاو بڕیاری لەسەر دەدا.

- ڕێبازی گشتیو سیاسەتە ستراتیژیەکانی حیزب پاش تاوتوێکردن دیاری دەکات.

- بەرنامەو پێڕەوی نێوخۆی حیزب تاوتوێ دەکاو ئەگەر پێویست بوو دەستکاری دەکاو پاشان پەسەندی دەکا.

- ئەندامانی ئەسڵیو جێگرەکانی کومیتەی ناوەندی هەڵ دەبژێرێ.

تێبینی ١:

کومیتەی ناوەندی هەقی هەیە ئەو پەڕەکەی بە ئەندازەی یەک لە سێی ژمارەی ئەندامانی ئەسڵیی خۆی، لە ئەندامانی حیزب بە هەقی دەنگدانەوە لە کۆنگرە بەشدار

بكا. ئەم كارە دەبێ پێش بەستنی كۆنفرانسەكانی حیزب بكرێو ئەو جۆرە كەسانە لـە كۆنفرانسەكان دا هەقی دەنگدانیان نابێ.

تێبینی ٢:

كەسانێك دەتوانن ببنە ئەندام یان جێگری كومیتەی ناوەندی كە لانیكەم سـێ سـاڵ رابردووی ئەندامەتییان لە حیزب دا هەبێ.

✓ ماددەی نۆهەم: كۆنفرانسی حیزب

١ـ كۆنفرانسی حیزب لە كاتێكدا دەبەسترێ كە:

ـ دەرەتانی بەستنی كۆنگرە نەبێ.

ـ گیرو گرفتێكی وا هاتبێتە پێش كە كومیتەی ناوەندی نەتوانێ چارەسەری بكا.

ـ لە هەلومەرجێكی وادا كۆنفرانس سەلاحییەتی كۆنگرەی هەیە.

٢ــ كـۆنفرانس لـە ئەنـدامانی ئەسـڵیو جێگـر وموشـاویرانی كومیتـەی ناوەنـدیو نوێنەرانی كومیتەكانی شارستانو ناوەندو كومیتەو كومیسیۆنەكانی سەر بە دەفتـەری سیاسی پێك دێ.

٣ـ رادەی نوێنەرانی ئەو كومیتەو كۆمیسێونانە لەلایەن كومیتەی ناوندییەوە دیـاری دەكرێ. بەڵام لە هەرحاڵ دا دەبێ ژمارەی نوێنەرانی هەڵبژێردراو لە ژمارەی ئەندامانی ئەسڵیو جێگرو موشاورانی كومیتەی ناوەندی زیاتر بێ.

✓ ماددەی دەهەم: كومیتەی ناوەندی

١ـ لە ماوەی نێوان دوو كـۆنگرەدا، كومیتـەی ناوەنـدی بـەرزترین ئۆرگـانی حیزبـەو كاروباری حیزب بەڕێوە دەبا.

٢ـ ئەركو دەسەڵاتی كومیتەی ناوەندی بەم جۆرەیە:

ـ بڕیارەكانی كۆنگرە جێبەجێ دەكا.

- بەرپرسی پەیوەندییەکانی حیزب لە گەڵ حیزبو ڕێکخراوەکانی دیکەیە.

- دەفتەری سیاسیو سکرتێری گشتیو جێگری سکرتێری حیزب هەڵدەبژێرێ کە بەرامبەر بە کومیتەی ناوەندی بەرپرسیارن.

- ڕادەی حەقی ئەندامەتیی ئەندامانی حیزب دیاری دەکا.

- ئاییننامەی نێوخۆیی بۆ کاوباری خۆیو هاوئاهەنگیی نێوان کومیسیونەکانی سەر بە کومیتەی ناوەندی دادەنێ.

- لانیکەم ساڵێ سێ جار کۆ دەبێتەوە. ئەندامانی جێگرو موشاوێرانی کومیتەی ناوەندی لە کۆبوونەوەکانی کومیتەی ناوەندیدا بەشدار دەبنو دەنگی مەشوەرەتییان هەیە.

تێبینی:

١- کومیتەی ناوەندی دەتوانێ هەتا نیوەی ژمارەی ئەندامانی ئەسڵی، موشاویر بۆ خۆی هەڵبژێرێ.

٢- کۆبوونەوەکانی کومیتەی ناوەندی بە بەشداری لانیکەم دوو لە سێی ئەندامانی ئەسڵی ڕەسمییەت پەیدا دەکەنو بڕیارەکانی وەختێك قەتعی دەبن کە زیاتر لە دوو لە سێی ئەندامانی بەشدار لە کۆبوونەوەدا دەنگیان بۆ بدەن.

٣- لە هەلومەرجێکدا کە پاش دەعوەتی دەفتەری سیاسی بۆ پێکهاتنی پلێنۆم ٢/٣ ئەندامانی کومیتەی ناوەندی ئامادەی بەشداری نەبوون، لە قۆناغی دووهەمدا دەفتەری سیاسی دەتوانێ پلێنۆم بە بەشداری زۆربەی ئەندامانی کومیتەی ناوەندی پێك بێنێ، لەو حاڵەتەدا پلێنۆم ڕەسمیەتی هەیەو بڕیارەکانی بە ٢/٣ی ئەندامانی کومیتەی ناوەندی بەشدار لە پلێنۆمدا ڕەسمیەت پەیدا دەکا.

✓ ماددەی یازدەهەم: دەفتەری سیاسی

١ـ لە ماوەی نێوان دوو کۆبوونەوەی کومیتەی ناوەندیدا، دەفتەری سیاسی ئەرکەکانی کومیتەی ناوەندی وەئەستۆ دەگرێ‌و بەرپرسی جێبەجێکردنی بڕیارەکانی کومیتەی ناوەندییە.

٢ـ دەفتەری سیاسی کۆبوونەوەکانی خۆی بە پێی پێویست پێك دێنێ‌و راپۆرتی تێکۆشانی خۆی دەداتەوە بە کومیتەی ناوەندی.

✓ ماددە دوازدەهەم: رێکخراوەکانی حیزب

١ـ بناخەی رێکخراوی حیزب، شانەیە. ژمارەی ئەندامانی شانە نابێ لە سێ کەس کەمتر بێ.

٢ـ لە هەلومەرجی تایبەتی‌دا کومیتەی ناوەندی بە پێی هەلومەرج، شێوەی گونجاوی دیکە بۆ رێکخراوی حیزب پەسند دەکا.

٣ـ کومیتەی هەر رێکخراوێك لە لایەن ئەندامانی ئەو رێکخراوە یان نوێنەرانی ئەوانەوە هەڵ دەبژێردرێ.

٤ـ بەرزترین ئۆرگانی هەر رێکخراوێك، کۆنفرانسی ئەو رێکخراوەیە کە دوو ساڵ جارێك لە نوێنەرانی هەموو ئەندامانی حیزبیی ئەو رێکخراوە پێك دێ.

✓ ماددەی سێزدەهەم: داهاتی حیزب

داهاتی حیزب بریتی یە لە:

- هەقی ئەندامەتیی ئەندامانی حیزب.
- داهاتی بنکەو بنیاتەکانی حیزب.
- یارمەتیی ئەندامان‌و لایەنگران‌و دۆستانی حیزب.

پەیامەکانی کۆنگرە بۆ ...

پەیامی کۆنگرەی چواردەهەمی حیزبی دێموکرات، بۆ بنەماڵەی بەڕێزی شەهیدان

ئازیزان، خۆشەویستان، ئەندامانی بنەماڵەی سەربەرزی شەهیدان!

کۆنگرەی چواردەهەمی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران، کۆنگرەی گەشەکردنو بەجەماوەریتر کردنی خەبات، سڵاوی رێزو ئەمەگناسیتان پێشکەش دەکاو لەو بڕوایەدایە کە باشترین پاداش بۆ شەهیدان درێژەدانی رێگایانە، بۆیە بەشدارانی کۆنگرە وەك نوێنەرانی ئەندامانو کادرو پێشمەرگەکانو هەروەها بەڕێوەبەرایەتیی حیزب ئەو بەڵێنییە دووپات دەکەنەوە کە رێبازی شەهیدان، یانی خەبات تا گەیشتن بە ئامانجو ئاواتەکانیان درێژە بدەنو بە باوەڕە سیاسیو نەتەوایەتییەکانیان وەفادار بمێننەوە.

ئەگەر خەباتی نەتەوەی کورد لە ئێران بە بەشداری زۆربەی زۆری یەکەکانی کۆمەڵی کوردەواری بەڕێوە دەچێو هەر کەسو هەر لایەنێك بە جۆرێك ئەرکی خۆی بەرانبەر بە کوردو لابردنی ستەم لەسەری بەئەنجام دەگەیەنێ کە جێگای رێزو پێزانینە، شەهیدان وەك فیداکارترین، لە خۆبردووترین رۆڵەکانی ئەو نەتەوەیە سەیر دەکرێن کە بە نرخترینو خۆشەویستترین سەرمایەی ژیان یانی گیانیان لە پێناو ئازادیو مافی نەتەوایەتی کورددا بەخت کردووەو وەفاداری بە ئامانجەکانی کوردیان بە خوێنی خۆیان مۆر کردووە. بۆیە شەهیدان مافێکی زیاتریان بەسەرمانەوە هەیەو دەوری سەروەریمان بۆ دەگێڕن.

ئاشکرایە ئێوە ئەندامانی بنەماڵەی شەهیدان وەك یادگاری ئازیزی ئەو ئازیزانە، بە لەدەستدانی خۆشەویستێکی خۆتان شوێنێکی تایبەتییان لە خەباتو لە نێو خەڵکدا بۆ خۆتان دەستەبەر کردووە. بە تایبەت کە بێجگە لە هەڵگرتنی خەمی قورسی لەدەست دانی ئازیزانتان باری گرانی ژیانی پڕ کەمو کوڕیو بێبەشیشتان کەتۆتە سەرشانو بەو حاڵەش هەرگیز لە بەرانبەر دوژمنو قورسایی ژیانی پڕ نەهامەتیدا، بە چۆکدا نەهاتوونو زۆر جاریش هەر لە چوارچێوەی بنەماڵەدا جێگای ئازیزانی شەهیدتان لە ریزەکانی خەباتو خۆڕاگریدا پڕ کردۆتەوە.

لە روانگەی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێرانەوە، ئێوە یەك بە یەك خەباتگێڕو خۆڕاگرنو بە چاوی رێزەوە سەیر دەکرێن. جێگای خەفەت بۆ حیزبی ئێمە ئەوەیە کە ئیمکاناتو هەلومەرج رێگایان نەداوە کە ئەو حیزبە پڕ بە دڵو بارتەقای حەزو ویستی خۆی، خزمەت بە یادگاری ئازیزانی لە دەست چوو بکاو بە ژیانو گوزەرانیان بە شێوەیەکی شایان رابگاو بە رادەیەکی پێویست وەدی بێنێ کە ئەوە نە لە کەمتەرخەمییەوە، بەڵکوو لە بێ دەرەتانیو دژواری هەلومەرجەوە بووە.

جێگای رێزو سوپاسی زیاتر ئەوەیە کە یەکە یەکی ئێوە لە ژیانی پڕ گیروگرفتی خۆتاندا هەمیشە حورمەتی شەهیدانی خۆتانو نەتەوەکەتان پاراستووەو بە گشتی کارێکتان نەکردووە کە لەتمە بە ئێعتیبارو گەورەیی شەهیدان بگەیەنێو گیانیان ئازار بدات. نەك ئەوە بەڵکوو لە پێگەیاندنو پەروەردەکردنی یادگارەکانیان یانی ئازیزانو جگەرگۆشەکانیاندا ئەو پەڕی هەوڵو هیمەتتان داوە بە جۆرێك ئەو یادگارانە ئەمڕۆ لە نێو کۆمەڵدا هەم بە ئازیزی لەدەست چوویانو هەم بە کەسایەتیی خۆیان سەربەرزو جێگای رێزو حورمەتن.

کۆنگرەی چواردەهەمی حیزب، کۆنگرەی گەشەکردنو بە جەماوەریتر کردنی خەبات بە ئەرکی خۆی دەزانێ بە رێبەرایەتی هەڵبژێردراوی ئەم کۆنگرەیە بسپێرێ کە سەرەڕای کەم ئیمکاناتیو کەم دەرەتانی، ئاوڕێ زیاتر لە بنەماڵەی سەربەرزی شەهیدان بداتەوەو سێبەرێکی بەرینتر لە نەوازشو پێڕاگەیشتن بەسەر ئەو ئازیزە ژیان شێواوانەدا بکێشێ.

سەربەرزی بۆ شەهیدانو بنەماڵە داغدارو زام هەڵگرتووەکانیان

سەرکەوتن بۆ رێبازی پڕ لە شانازی شەهیدان

کۆنگرەی چواردەهەمی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران

پەیامی کۆنگرەی ١٤ بۆ خەڵکی کوردستانی ئێران

کۆمەڵانی خەڵکی کوردستانی ئێران!

کـۆنگرەی چـواردەهـەمـی حیزبـی دێمـوکراتی کوردسـتانی ئێـران، کـۆنگرەی بەرینترکردنەوەو بەجەماوەریترکردنی خەبات، گەرمترین سڵاو بۆ ئێوە خەڵکی خەباتگێڕی کوردسـتانی ئێـران دەنێـرێ‌و لـە بـەرامبـەر خـۆڕاگریی ئێـوەو ئـیرادەی بـەرزو لـەشکان نەهاتووتاندا بۆ درێژەدان بە بەربـەرەکانێ لـەگـەڵ سیاسـەتـی سـەرکوتو زەبـروزەنگـی کۆماری ئیسلامی لە کوردستاندا، سەری رێزو ئەمەگناسی دادەنەوێنێ.

مێژووی پڕ لە سەروەری‌و گیانبازیی بزووتنەوەی میللی ـ دێموکراتیکی گەلەکـەمـان لـە کوردستانی ئێران ئەو راستییە دەردەخـا کـە ئێـوە کۆمـەڵانـی هـەراوی خـەڵك هـەمیشـە پشتیوانی بێ ئەملاولای ئـەو بزووتنـەوەیـە بـوون‌و سـەرکـوتو زەبـروزەنـگ نـەیتوانیـوەو ناتوانێ لەو هەڵوێستە نەتەوەیی‌و شۆڕشگێڕانەیەتان دوور خاتەوە.

ئەو خۆپیشاندان‌و مانگرتن‌و خورۆشە جەماوەرییـەی کـە ئێـوە ئـەمسـاڵ لـە سـاڵرۆژی شەهیدبوونی رێبـەری مـەزنـی گـەل، شـەهید دوکتـور قـاسملوو، واتـە لـە رێکـەوتـی ٢٢ی پوشپەڕدا، بەڕێوەتان برد، جارێکی دیکەش ئەو راستییەی دەرخستەوە کە سیاسەتەکانی کۆمـاری ئیسـلامی لـە کوردسـتاندا شکسـتیان خـواردوەو ئـەو رێژیمـە جگـە لـە حـوزوری نیزامی‌و پۆلیسی، هیچ جێیەکی لە نێو کۆمەڵانی خەڵکی کوردستاندا نیە.

کۆنگرەی چواردەی حیزبی دێموکراتی کوردسـتان، بـە هـەڵسـەنگانـدنی هـەلومـەرجـی سیاسیی نێوخۆیی‌و نێونەتەوەیی‌و بە لـەبـەرچـاوگرتنی ئـاڵوگۆڕە سیاسـییەکـانی ئێـران‌و ناوچەو هەروەها بە سەرنجدان بەو راستییە کە کۆماری ئیسـلامی نـە توانـای وەڵامدانـەوە بە داخوازە رەواکانی گەلی کوردو گەلانی دیکەی ئێرانی هەیەو نـە دەشـتوانێ ئـاڵوگۆڕ لـە ماهییەتی ئیستبدادی‌و دواکەوتووانەی خۆیدا پێك بێنـێ، جـارێکی دیکـەش پـێ لـە سـەر درێژەدان بە خەباتو بەربەرەکانێ بۆ وەدیهاتنی مافـە نـەتـەوەیـی‌یـەکـانی گـەلـی کوردو

دابینکردنـی دێموکراسـی لـە وڵاتـەکـەمانـدا، دادەگرێتـەوە، کـە دیـارە پێشـمەرجـی دەستەبەربوونی ئەو ویستانەش وەلانانی رێژیمی کۆماری ئیسلامی لە تەواویەتی خۆیدایە.

روونە، ئەو کارەش بە بێ خەباتێکی بەرینو جەماوەری لە هەموو ئاستەکانـدا ئیمکـانی نیە. هـەر بۆیـە کـۆنگرەی چـواردە لێـبڕاوە کـە هـەمـوو تـوانـاو زەرفییـەتـەکـانی حیـزبو بزووتنەوە بۆ خزمەت بە پێکهێنانی زەمینەی زیاترو گەشـەپێدانو رێکخسـتنو پاراسـتنی ئەو خەباتە جەماوەرییە وەگەڕ بخا.

حیزبی دێموکرات لـە خـەبـاتو تێکۆشـانی سـەخـتو دژواری خۆیـدا، رێگایـەکـی دوورو درێژی بڕیوەو گەلێك ئەزمونی وەسەریەك ناونو لە کوورەی خەباتو بـەربـەرکانـێدا قـاڵ بۆتەوە. زۆرجار کـەوتۆتـە بـەر شـاڵاوی پۆلیسـیو پیلانـی جۆراوجـۆری دوژمنـانی گـەلو بزووتنـەوە. بـەڵام هـەرگیـز ئـاڵای خـەبـاتی رزگاریخوازانـەی خـەڵکـی کوردسـتانی هەڵنەساردوەو مەیدانی خەباتی خاڵی نەکردوە. شتێك کە حیزبی دێموکراتی لەو مـەیدانـە سەختو دژوارەی خەباتدا هێشتۆتەوە، ئەوە بووە کە ئەو حیزبە لە هەموو هەلومەرجێکدا پشتی بە قەڵای لەگیران نـەهاتووی خـەڵکـی کوردسـتانەوە بـووەو ئیلـهامی لـە خـەبـاتو ئامانجە سیاسیەکانی ئێوە، وەرگرتووە.

کۆنگرەی چواردەی حیزب، بۆ جارێکی دیکەش پەیمان بە ئێوە دەدا کە لە داهـاتوودا، هـەروەك رابـردوو، حیزبـەکـەمـان هـەروا سوارچـاکی مـەیـدانی خـەبـاتو بـەربـەرکانـێ دەمێنێتەوەو ئاڵای خەباتی میللی ـ دێموکراتیکی خەڵکی کوردسـتان، بـەرزتـرو شـەکاوە رادەگرێ. دیارە لەو رێگا دژوارەداو لە بەڕێوەبردنی ئـەو ئـەرکـە مـەزنـەدا، کـە ئـەرکێکـی نەتەوەییو نیشتمانییە، پێویستی بە پشتیوانیی هەمەلایەنەی ئێوە هەیە.

با هەموو پێکـەوەو لـە هـەمـوو ئاسـتەکانـدا، بـۆ لێکگرێـدانی شـێوە جۆراوجـۆرەکـانی خەباتو بەرینترکردنەوەی بەربەرکانێی رەوای گەلەکەمان، دەست لە نێـو دەسـتی یـەکـتر بنێینو هەموو هێزەکانمان بخەینە خزمەت ئەو ئامانجە سەرەکییە.

بە ئومێدی سەرکەوتن! بۆ پێشەوە

پەیامی کۆنگرەی چواردەهەمی حیزبی دێموکرات بۆ زیندانییانی خۆڕاگری سیاسی

زیندانیانی مافویستو خۆڕاگری سیاسی!

هاوڕێیانی تێکۆشەر!

ئێوە هەنووکە لە نێو چاڵە رەشەکانی کۆماری خومەینیدا، گەرووی پڕ لە هاواری نەتەوەیەکی ماف پێشێلکراوو بندەستن، ئێوە ئەو مۆمە رووناکیدەرانەن، کە دوژمنانی رووناکی بۆ بەرگرتن بە تیشک پرژێنیتان، بە نارەواو بە دوور لە هەرچەشنە پرنسیپێکی مرۆڤانی، خراونەتە ئەو چاڵە رەشانەی کە لە رەشیدا، هاوشێوەی دەروونی جەلادانو کاربەدەستانی کۆماری خوێنو جینایەتن.

خۆڕاگریو سووربوونو پێداگریتان لەمەڕ ستەمو تێکۆشانتان بۆ دابینبوونی هەموو ئازادییەکانی گەلی کوردستان، لە لایەکەوە دەربڕی کەسایەتیی بەرزو شۆڕشگێڕانەتانەو لە هەمان کاتیشدا، ورەبەخشو ئیلهام بەخشی تێکۆشەرانی رێگای ئازادیی کوردستانە.

کۆنگرەی چواردەی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران، سەری رێز بۆ ورەو باوەڕی قووڵتان بە ئازادی، دادەنەوێنێو هیوادارە، ئێوەی هەتاو، بە خەباتی بێپسانەوەی هەموو چینو توێژەکانی کۆمەڵگای کوردستانو بە گوشاری ناوەندو کۆڕو کۆمەڵە مرۆڤدۆستەکان بۆ سەر رێژیمی سەدە ناوەڕاستیی ئاخوندی، لە ژێر ئەو هەورە رەشو چڵکنەدا بێنە دەرو کۆمەڵگاکەمان بتوانێ لە ئەزموونو رووناکیتان کەڵکی شیاو وەربگرێت.

بەو هیوایە کە تێکۆشەرانی نەتەوەکەمان، لە باتیی زیندانو شکەنجە، میدالیای رێزلێنان لە سینگیان بدرێو ئێران لە چنگی دێوەزمەی رێژیمی ئاخوندی رزگار ببێو نەتەوەکەمان بە هەموو مافو ئازادییەکانی شاد ببێ.

سڵاو لـە زیندانییانی خـۆڕاگری سیاسـی، مۆمـە ڕووناکیـدەرەکانی چاڵەڕەشـەکانی ڕێژیمی ئاخوندی

سڵاو لە بنەماڵەی زیندانییانی سیاسی، ورەبەخشی تێکۆشەرانی نێو گرتووخانەکان

مەرگو نەمان بۆ ڕێژیمی زیندانو شکەنجە

سەرکەوێ خەباتی ڕزگاریخوازانەی کوردستان

کۆنگرەی چواردەهەمی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران

پەیامی کۆنگرەی چواردە
بۆ شووراى مافی مرۆڤی ڕێکخراوی نەتەوەیەکگرتووەکان

PDKI بە پێی سوننەتی دێموکراتیکی خۆیو بڕوا بە بایەخە دێموکراتیکەکان، هەر چوارساڵ جارێك تەنانەت لە دژوارترین هەلومەرجدا، کۆنگرەی خۆی پێك دێنێ.

ئەمجارە، حدکا کۆنگرەی ١٤ی خۆی لە کاتێکدا دەبەستێ کە ڕێژیمی کۆماری ئیسلامی بە شێوەیەکی کەم دیتراو هێرشی کردۆتە سەر ئازادییە دێموکراتیکەکانو بە شێوەی سیستماتیك مافەکانی مرۆڤ پێشێل دەکا.

لەو بەینەدا گەلی کورد کە لە سەرەتاییترین مافە سیاسی، ئینسانیو فەرهەنگییەکانی بێبەشەو تەنانەت خوێندن بە زمانی زگماکی لە منداڵانی کورد قەدەغە کراوە، کەوتۆتە بەر پەلاماری دەزگای قەزاییو دەزگا سەرکوتکەرەکانی دیکەی کۆماری ئیسلامی. ئەوڕۆ لە کوردستانی ئێراندا خەباتی مەدەنیی ڕووناکبیرانو چینو توێژەکانی کۆمەڵی کوردەواری بۆ وەدیهێنانی ئازادیو مافە سیاسیو مەدەنییەکانی بەردەوامە. حدکا وەك هێزی سیاسیی سەرەکیی کوردستانی ئێران بە ٦٣ ساڵ رابردووی خەباتو تێکۆشان لە پێناو سەربەستیو مافە مەشرووعەکانی گەلی کورد لە چوارچێوەی ئێران دا، هەمیشە لە سەر ئەو راستییە پێی داگرتووە کە ئێرانی فرە گەلی تەنیا لە ڕێگای دێموکراتیزەکردنو دابینکردنی مافە نەتەوایەتیو ئینسانییەکانی گەلانی بندەست لە ئێرانێکی فیدراڵیو دێموکراتیکدا دەتوانێ کۆتایی بە دیکتاتۆریو تیرۆریزمی دەوڵەتی کۆماری ئیسلامی بێنێو مافەکانی مرۆڤ بپارێزێو یارمەتی بە سەقامگیریی سیاسیو ئەمنییەتی ناوچەکە بکا. مەسەلەی مافی مرۆڤ بە گشتیو پێشێلکردنی ڕۆژانەی مافە ئینسانییەکانی گەلی کورد بەتایبەتی، چەند ساڵە بە هۆی کێشەی ناوکیی کۆماری ئیسلامی لەگەڵ کۆمەڵگای نێونەتەوەییو تەنیا لە پەراوێزدا گرنگی پێ دەدرێ.

ئێمـە لـە هـەمان كاتـدا كـە هەسـت بـە مەترسـیی دەسـت پێڕاگەیشـتنی رێـژیمی غەیرەمەسئوولی كۆماری ئیسلامی بە چەكی نـاوكی بـۆ ئەمنییـەتی جیهـانی دەكـەین، پێمـان وایـە، هـەروەك لـە ٢ ـ٣ سـاڵی رابـردوودا دەركـەوتووە بێـدەنگیی كۆمـەڵگای نێونەتـەوەیی لـە ئاسـت سـەركوتو پێشـێلكردنی مـافی مرۆڤـ لـە ئێرانـدا، كۆمـاری ئیسلامی نـەك هـەر لـە درێژەپێـدانو بـەكارهێنانی سـەركوتو زۆر دژی ئـازادیخوازانو چالاكانی بواری مافی مرۆڤـ درێتر كراوە، بەڵكوو هیچ یارمەتییەكیشی بە مـل راكێشـانی كۆماری ئیسـلامی بـە داخوازەكـانی كۆمـەڵگای نێونەتـەوەیی لـە مەسـەلەی بەرنامـەی ناوكیدا نەكردوە !

گەلی كوردو حدكا چاوەڕوانییان لە رێكخـراوە نێونەتەوەییـەكانی پـارێزەری مـافی مرۆڤـ بەتایبەتی شوورای مافی مرۆڤی رێكخراوی نەتەوەیەكگرتووەكان هەیە كە بە بـێ لەبەرچـاوگرتنی بەرژەوەندییـە سیاسـیو ئابوورییـەكان كۆمـاری ئیسـلامی بخەنـە ژێـر فشار كە دەست لە ئیعدامی تێكۆشەرانی كوردو ئازادیخوازانی ئێـران هـەڵ بگـرێو رێـز لە مافە ئینسانیو سیاسییەكانی گەلانی ئێران بگرێ.

كۆنگرەی چواردەهەمی حیزبی دێموكراتی كوردستانی ئێران

پەیامی کۆنگرەی چواردەهەمی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران بۆ کۆنگرەی نەتەوەکانی ئێرانی فێدراڵ

ڕێکخراوەکانو حیزبەکانی ئەندامی کۆنگرەی نەتەوەکانی ئێرانی فیدراڵ، لەگەڵ ڕێزێکی تایبەتیدا!

حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران وەك ئەندامێکی ئەم کۆنگرەیە، چواردەهەمین کۆنگرەی خۆی "کۆنگرەی گەشەکردنو بە جەماوەریترکردنی خەبات"ی لە خەرمانانی ١٣٨٧ی هەتاویدا بەڕێوەبرد. ئەم کۆنگرەیە لە پرسو باسەکانی پێوەندیدار بە ئێرانو تاوتوێ کردنی هەڵکەوتەی ئۆپۆزیسیۆنی دێموکرات، پێکهێنانی کۆنگرەی نەتەوەکانی ئێرانی بە دەستکەوتێکی پڕبایەخ لە چوارچێوەی هاودەنگیو هاوئاهەنگی نەتەوەکانی ستەملێکراوی ئێران بۆ گەیشتن بە دێموکراسی لە ئێرانداو دابین بوونی مافە نەتەوایەتیەکانی نەتەوەکانی ئێران ناودێری کرد. یەکگرتوویییەك کە لە پرۆسەی خەباتی ئازادیخوازانەی ئێران بێ وێنە یان کەموێنە بووە.

بێگومان گەیشتن بە وەها دەسکەوتێك سەرەتا بۆ هاودەردیو هەستی هاوبەشێك دەگەڕێتەوە کە نەتەوەکانی ستەملێکراوی ئێران لە هەمبەر یەکتردا هەیانەو هەروەها بۆ داخوازییو دروشمێکی هاوبەش کە لە ئێرانێکی دێموکراتو فیدراڵدا سەری هەڵداوە. هەبوونی وەها ڕێکخراوێك نەتەنیا بۆ ڕێژیمی کۆماری ئیسلامی وەك ڕێژیمی نادێموکراتیكو ڕەتکەرەوەی مافی مرۆڤو پێشێلکەری مافە نەتەوایەتییەکانی نەتەوەکانی ئێران جێگەی داخە، بەڵکوو بۆ ئەو تاقمە لە هێزەکانی ئۆپۆزیسیۆنیش کە لەگەڵ وەدیهاتنی مافە نەتەوایەتییەکانی نەتەوەکانی ئێرانی ناکۆکنو بە نۆرمگەلی جۆراوجۆر خۆیانی لێ گێل دەکەن، دڵخواز نیە.

هەر بەم هۆیەوە لە سەر ئەو بڕوایەین کە نەتەنیا بۆ مانەوەی ئـەم ڕێکخـراوە دەبـێ هەوڵ بدرێت، بەڵکوو دەبێ بۆ بەهێزکردنو چالاکتر کردنی ئەم ڕێکخراوەیە لە بوارگەلی جۆراوجۆری خەباتدا، دەبێ کارگەلێکی زیاتر ئەنجام بدرێت.

حیزبی دێموکراتی کوردسـتانی ئێـران لـەم پێوەندییـەدا بـە ئـەرکی خـۆی دەزانـێو ئامادەیە کە لە ڕێگای ناسراوتربوون، چالاکتر کردنو کاریگەرتر بوونی ئـەم ڕێکخراویـە کـە حیزبـەکانی ئەنـدامی لـە ڕوانگـەی فیکـری، سیاسـیو کردەکـی، نوێنەرایـەتی نەتەوەکانی ئێران دەکەن، زیـاتر لـە جـاران هـەوڵ بـداتو کـاری بـۆ بکـات. دەبـا ئـەم ڕێکخراوەیە لە پرۆسەی ڕووداوەکانی ئێـران بـە شـێوەیەکی بەرچـاوتر کـار بکـاتو لـە ئێرانی داهاتوودا ڕۆڵێکی کاریگەرتر بگێڕێ.

دەستی هاوکاریی یەك بە یەکی ئەندامانی کۆنگرە دەگوشینو لە سەر هاوکـاریی لـە چوارچـێوەی خـەبات بـە دژی ڕێـژیمی کۆمـاری ئیسـلامی ئێـران هەمـدیس جـەخت دەکەینەوە.

پتەوتر بێ هاوپێوەندیی نەتەوەکانی ستەملێکراوی ئێران بۆ گەیشتن بە دێموکراسی لە ئێرانو وەدیهاتنی مافە نەتەوایەتیەکانی نەتەوەکانی ئێران

کۆنگرەی چواردەهەمی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران

پەیامی کۆنگرەی چواردەهەم
بۆ ئەندامان و کادرو پێشمەرگەکانی حیزبی دێموکرات

هاوڕێیانی بەڕێز!

بە پێی ئوسووڵی دێموکراتیکی حیزبەکەمان بە خۆشییەوە کۆنگرەکانی حیزب لە هەر هەلومەرجێکی تەنانەت سەختو دژواریشدا بەڕێوە چوون بۆ ئەوە بە وەخت وەزعی گشتیی جیهان، ناوچەو ئێران و کوردستان و سەرجەم ئاڵوگۆڕەکان هەڵسەنگێندرێنەوەو بەکارو چالاکییەکانی رابردوودا بچینەوەو رێبازی شیاو بۆ درێژەی خەبات دەست نیشان بکەین.

کۆنگرەی ئەمجارەمان کۆنگرەی چواردەهەم، کۆنگرەی گەشەکردن و بەجەماوەریتر کردنی خەبات لە مانگی خەرماناندا بەڕێوە چووو هەروەك پێشبینی دەکراو بەرنامەڕێژی بۆ کرابوو بە شێوەیەکی رێك و پێك ئەرکەکانی خۆی بە ئەنجام گەیاند.

بەشدارانی ئەم کۆنگرەیە سڵاوی رێزو ئەمەگناسییان پێشکەش دەکەن و سوپاسی کارو تێکۆشانی یەك یەکی ئێوە تێکۆشەرانی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران دەکەن کە لە ماوەی چوارساڵی رابردوودا بێوچان فیداکاریو چالاکیتان لە خۆتان نیشان داو لە بەرەوپێشبردنی خەباتە رەواکەماندا شوێندانەر بوون. کۆنگرە لە لێکدانەوەی خۆیدا هەوڵ و هیمەت و فیداکاریی ئێوەی بە یەکێك لە هۆیەکانی سەربەرزیو درێژەی رەوتی خۆڕاگریی بزووتنەوەی کورد لە کوردستانی ئێران بە رێبەرایەتیی حیزبە تێکۆشەرەکەمان داناو لەو پێوەندییەدا بە رێزەوە سەیری دڵسۆزیو هەوڵی ماندوویی نەناسانەی ئێوەی کرد. بەشدارانی کۆنگرە لەوە بەداخ بوون کە جێگای نوێنەرانی حیزب لە نێوخۆی وڵات یانی ئەوانەی بە حەرەکەتە ئێعترازییەکانی خۆیان پشتی رێژیمیان لەرزاند بە تاڵ بوو، ئەوەش دەگەڕێتەوە بۆ هەلو مەرجێك کە کۆنگرەی تێدا گیرا. هیوادارین کە کۆنگرەکان داهاتوو لە کوردستانی ئازادو بە ئامادەبوونی ئەو ئازیزانە بەڕێوە بچن.

بێگومان دروشمی کۆنگرەی چواردەهەمی حیزب یانی "گەشەکردنو بە جەماوەریتر کردنی خەبات" ئەرکێکی گەلێك گرینگ دەخاتە سەرشانی کادرو پێشمەرگەو ئەندامانی حیزب لە هەر شوێنێك بۆ ئەوەی ئەو دروشمە بەرگی بە کردەوە بپۆشێو ئامانجەکانی خۆی بە گوێرەی پێویست بپێکێ.

بۆ وەدیهاتنی ئەو مەبەستە نیازمان بە نەزمو دیسپلینێکی زیاترو ئاگاهانەترو قانونمەندییەکی پتر لە کارو پێوەندیی نێوان ئۆرگانەکاندا هەیە، ئاشکراشە هەرچی رەوتی خەباتەکەکان بەرەو پێشتر بچێو بەرینیی زیاتر بە خۆیەوە دەبینێ، رێژیمی کۆماری ئیسلامیی ئێران وەکوو رێژیمێکی دژی گەلی هارترو هەروەك تا ئێستاش نیشانی داوە دەورێکی زیاتر لە پیلانگێڕیو سەرکوتو راونان دەگێڕێ. بۆیەو بۆ پووچەڵکردنەوەی هەر پیلانێکی رێژیم پێویستە ئەندامان، لایەنگران، کادرو پێشمەرگەکانی حیزب زیاتر لەسەر هەست بن، وریاترو چاوکراوەتر هەڵسو کەوت بکەن، چوونکە سەرمایەی ئەسڵیو بڕبڕەی پشتی حیزبەکەمانن . ئەو حیزبەی نەتەوەیەك بە چاوی هومیدەوە سەیری دەکاو بۆتە چقڵی چاوی دوژمنانی نەتەوەی کورد. لە هەمان کاتدا پێویستە هەر کردەوەیەكو هەڵسوکەوتێکی تێکۆشەرانی دێموکرات وەڵامدەری ئەو پرستیژ، ئێعتبارو ئەو سیما دێموکراتە بێ کە رازێنەرەوەی قەڵافەتو ناسێنەری نێوەرۆکی حیزبەکەمانن لە یەك قسەدا دەبێ خۆمان بۆ رەوتێکی نوێ لە خەبات ئەویش بە کردەوەو هەڵسوکەوتێکی دێموکراتییانە ئامادە بکەینو قۆناخێکی دیکە بەرەو سەرکەوتن ببڕین. لەو پێوەندییەدا لە سەر هەوڵو هیمەتو کاری ماندوونەناسانەی ئێوە حیسابێکی تایبەتی دەکرێ.

جارێکی دیکە دەستی هاوڕێیەتیتان دەگوشین، هەنگاوتان قایمترو، رێگای سەرکەوتنتان کەم مەوداتر، خۆشەویستیتان لە دڵی کۆمەڵانی خەڵکی کوردستاندا زیاترو زیاتر بێ.

کۆنگرەی چواردەهەمی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران

پەیامی کۆنگرەی چواردەهەمی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران بۆ لاوانی کورد لە کوردستانی ئێران

کۆنگرەی چواردەهەمی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران، بە سەرنجدان بەوەی کە هێزی لاوان، لە کۆمەڵگای کوردستاندا لە لایەك خاوەن ئێستاو داهاتووی کۆمەڵگەیەو لە لایەکی دیکەوە، ئەرکدارە بۆ دۆزینەوەی پێناسە بۆ خۆیو نیشتمانەکەمان، حیزبی دێموکرات، هەر لە سەرەتای دامەزراندنییەوە لەو باوەڕەدابووە، ئەو توێژە چالاکترو کارامەتر بکاتو بۆ ئەو مەبەستەش رۆڵی سەرەکی بۆ دامەزرانی یەکیەتیی لاوانی دێموکراتی کوردستان گێڕاو یارمەتیدەر بووە بۆ ئەوەی لاوی کورد، وێڕای ئەوەی خەبات دەکات، لە پێناو گەیشتنی نەتەوەکەی بە مافەکانی خۆی، هەوڵی بێوچانو زانستی بدات بۆ دەستەبەربوونی مافە سێنفییەکانیو لە ئاکامدا لە دەنگدان، بەڕێوەبەریو دەسەڵاتو بنیادنانەوەی وڵاتو داڕشتنی یاساو سەرجەم بوارەکانی دیکە، پڕ بە پێستی وشەی بەشداربووان، بەشدار بێو ئاسوودە بژیو ئاوەڵاترو ئاسوودەتر هەست بە بوونی خۆی وەك هاووڵاتییەك، بکاو رۆڵی خۆی وەك هاووڵاتی بگێڕێت.

لە سەردەمی ئەمڕۆدا کە مرۆڤایەتی بە دەسکەوتی بەرچاوی مرۆییو زانستی گەیشتووەو تێکنۆلۆژی زۆر خێرا، زیاتر پەرە دەگرێو ماسمێدیا تەقینەوەیەکی بەرینی بەخۆوە دیوەو باس لە بەجیهانیبوون بۆتە وێردی سەر زمان، ئەرکی لاوی کورد قورستر لە جارانەو پێویستە لەم قۆناغەدا، ئامادەیی تەواویان هەبێو لەو کاروانە بەجێ نەمێنن.

هەنووکە لە ئێرانو کوردستاندا، رۆژانە لاوانی نووسەر، رۆژنامەوان، رۆشنبیرو چالاکی بوارەکانی مافی مرۆڤ، لە کوڕو لە کچ، لە لایەن رێژیمی ئاخوندیی ئێرانەوە دەگیرێنو لە گرتووخانەکان دەخرێنو هەن نموونەی ئەو لاوانەی کە لە ژێر زەبری ئەشکەنجەو ئازاردا، گیانیان لە دەست دەدەنو بەپەتی سێدارە ئەسپێرێن.

لاوانی کورد، جگە لەوەی میکانیزمی گونجاویان بۆ بەربەرەکانێ لەگەڵ رێژیمدا، لە کوردستان، دیوەتەوە، لە سەر ئاستی ئێرانیشدا، بە کردەوە سەلماندوویانە کە وەك

هێزێکـی کـاراو لێهـاتووە، رێبـەرو رۆڵگێـڕی بزووتنـەوە جیاوازەکـانی دیکـەی دژ بـە دیکتاتۆرین. لە خوێندنەوەیەکدا بۆ لاوانی کـورد لـە کوردسـتانی ئێـرانو رۆڵـی ئـەوان لـە کۆمەڵگەو کاریگەرییان لەسەر رای گشتی، ئەوەمان بە روونی بۆ دەردەکەوێت، کە ئـەوان خوڵقێنەری نوێترین شێوەی خەباتن لە ئەمڕۆی گۆڕەپانی سیاسیی کوردستانی ئێراندا.

مانگرتنە یەك لە دوای یەکەکان، رژانە سەر شەقامەکان، بزووتنـەوە خوێندکارییـەکانو هەوڵدانی لاوانی کورد لە پێنـاو جێگیربـوونی دێموکراسـی لـە ئێـرانو گەیشـتنی کـورد بـە مافـەکانی خـۆی، ئـەو نموونانـەن کـە ئـەمڕۆ گـەواهی ئـەوەن، لـە لایـەن لاوانـەوە، رێـك دەخرێنو رێبـازو شـێوەیان بـۆ دیـاری دەکـرێنو هـەر لـەو پێوەندییەشـدا رۆڵـی لاوان لـە بەدەنگەوەهاتنی داواکانی حیزبی دێموکرات بۆ وەرپێخستنی مانگرتنەکانو بەشدارییان لـە بۆنە جیاجیا نەتەوایەتیو سیاسییەکان، لە بەرچاوەو حیزبی دێموکرات شانازی بە بـوونی وەها توێژێکی چالاك لە کۆمەڵگای کوردستاندا، دەکات.

کۆنگرەی چواردەهەمی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران، چـاوەڕوانی ئەوەشـی لـە لاوانی کوردستان هەیە، لەو خەباتە جەماوەرییەی لە کوردسـتاندا پـەرەی گرتـووە، رۆڵـی چـالاکترو زیـاتر وەئەسـتۆ بگـرنو ئـەو خەباتـە، لـە رۆژو حـەوتوو و مـانگو سـاڵەکانی داهاتوودا، بە ورەیەکی بەرزترەوە، بەڕێوەبەرن.

سەرکەوتن بۆ نەتەوەی کوردو ئازادیخوازان، نەمان بۆ کۆماری ئیسلامی

کۆنگرەی چواردەهەمی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران

پەیامی كۆنگرەی چواردەهەمی حیزب بۆ ژنان

كۆنگرەی چواردەهەمی حیزبی دێموكراتی كوردستانی ئێران، سڵاوی خەباتگێڕانەی خۆی پێشكەشی ژنانی كوردستانی ئێران دەكاو سەركەوتنی ئەوان لە خەبات بۆ دابینكردنی مافو ئازادییەكانیاندا بە ئاوات دەخوازێ.

حیزبی دێموكراتی كوردستانی ئێران، بە چاوی هیواو هومێدەوە دەڕوانێتە خەباتو بەربەرەكانێیەك كە ژنانی كوردستان بەدژی ئیستبدادو سەرەڕۆیی كۆماری ئیسلامی، بۆ لەنێوبردنی ئەو بێعەداڵەتییانەی كە بە ژنانی ڕەوا دەبینێ، بەڕێوە دەبەن. خەباتو بەربەرەكانێیەك كە ئێستا بە شێوەیەكی حاشاهەڵنەگر بۆتە سەنگەرێكی گەورەی بزووتنەوەی میللی ـ دێموكراتیكی خەڵكی كوردستانی ئێران.

ئێمە خوشحاڵو سەربڵندین كە دەبینین بزووتنەوەی ژنان لە كوردستان، بە شێوەیەكی بەرچاو پەرەی گرتووەو خۆی سازمان داوەو تێكۆشەرەكانیشی شانبەشانی تێكۆشەرانی بزووتنەوە سیاسی، فەرهەنگیو كۆمەڵایەتییەكانی دیكەی كوردستان، لە سەنگەری پێشڕەویی خەباتدان.

حیزبی دێموكراتی كوردستانی ئێران، خەباتو تێكۆشانی ژنانی كوردستان لە پێناو مافو ئازادییەكانی خۆیاندا بە خەباتێكی ڕەواو عادڵانەو دێموكراتیك دەزانێو بە هەموو توانای خۆیەوە پشتیوانیی لێ دەكا.

حیزبی دێموكرات، لە تریبوونی بەرزترین ئورگانی خۆیەوە، جارێكی دیكە هاوپێوەندیی حیزبو خەباتگێڕانەی خۆی لەگەڵ ژنانی كوردستان، رادەگەیەنێو دڵنیاتان دەكا كە دەتوانن لەسەر هەموو جۆرە یارمەتیو هاوكاریو پشتیپوانییەكی حیزبی ئێمە، لە خەباتی خۆتاندا، بۆ دابینبوونی مافی ژنانو لەنێوبردنی ئەو هەڵاواردنانە كە بە ژنان ڕەوا دەبینرێ، حیساب بكەن. هەر لەو كاتەدا داوا دەكەین كە بە بەشدرایی زیاترتان لە بزووتنەوەی كوردستاندا، جووڵانەوەی گەلەكەمان بەرینتر بكەنەوەو نەخشی كاریگەرتر بگرنە دەست.

پەیامی كۆنگرەی گەشەكردن و بەجەماوەریتركردنی خەبات بۆ خوێندكارانی ئازادیخواز

خوێندكارانی خەباتكار!

رۆڵە وشیارەكانی وڵات!

ئێوە رێرەوانی رێگای زانست و فێربوون، هەڵگرانی مەشغەڵی ئاگایی‌و وشیاری، وەرگری دەسكەوتە نوێیە جیهانییەكان‌و بەڕێوەبەرانی داهاتووی وڵات، خوێندن‌و فێربوونتان لە شوێنێكی پیرۆزی وەك زانستگا، ئەرك و هەنگاوێكی پێشكەوتووانەو خزمەت بە داهاتووی وڵات و خەڵكە. بارهاتنتان لە زانستگا بە مێتۆدی زانستی‌و رەخنەگرانەو پرسیار ورووژێنەرانە، چاوی دیتنی راستییەكانیان تیژتر و بیرو هزرتان ئاوەڵاتر و هاوكات ئەركی نەتەوەییتان قورستر دەكا. لە كۆمەڵگایەكی ژێردەستی دیكتاتۆری‌و سیستمی كۆنەپەرستی‌دا، ئێوە كڵاورۆژنەی هاتنە ژوورەوەی تیشكی زانایی‌و زانیارین‌و دەبێ ئاگایی‌و لەسەر هەست بوون بگوێزنەوە بۆ قوڵایی كۆمەڵگا.

هاوشان لەگەڵ ئەو ئەركە، لە وڵاتی ژێردەستی دیكتاتۆری‌و چەوسانەوەدا، ئێوە توێژێكی لەسەرهەست و ئارمانجخوازن كە بۆ وەدیهێنانی ئازادی‌و دادپەروەری خەبات و تێكۆشان دەكەن.

هەروەك رابردوو بزووتنەوەی خوێندكاری لە ئێران نیشانی داوە، لە برگە هەستیارەكاندا، ئێوە لە ریزی پێشەوەی سەرهەڵدان و رابووندا بوون و لەم چەند ساڵەی دوایەشدا، نیشانتان داوە كە هەروا كۆڵنەدەر و بەورەن. هێرشی دڕندانەی هێزەكانی رێژیم بۆ شوێنی خوێندن و فێربوونتان، دەرخەری ئەوپەڕی ترسی دەسەڵاتی نەزانپەرستی لە وشیاریی ئێوەیە.

دڵنیاین كە خەبات و رابوونتان دژ بە دیكتاتۆری‌و زۆرداری‌و ستەم، هەروا بەردەوام دەبێ‌و ئێوە یەكێك لە هەڵگرانی ئەركی دابینبوونی دێموكراسی لە ئێراندان و كۆنگرەی

چواردەیەمی حیزبی دێموكراتی كوردستانی ئێران پشتیوانیی حیزب لە خەبات و تێكۆشانتان دووپات دەكاتەوە.

خوێندكارانی چاونەترسی كورد!

ئێوە رۆڵەی بەئەمەگی نیشتمانو نەتەوەكەمان، سەرەڕای خەباتی ئازادیخوازیو دژ بە نەزانپەرستیتان، ئەركی گرنگی نەتەوەییتان لەسەر شان هەڵگرتووەو بەڕێوەی دەبەن.

ئێوە بە خوێندن و پەروەردەبوونتان و گواستنەوەی زانیاریو ئەندێشە بۆ نەتەوە بندەستەكەتان، دژ بە نائاگا هێشتنەوەی خەڵك خەبات دەكەن. رێژیمە پاوانخواز و تاریكبیرەكانی زاڵ بەسەر كوردستان هەردەم هەوڵی لە دواكەوتوویيو نائاگاییدا هێشتنەوەی نەتەوەی كوردیان داوەو ئێوە مۆمی رووناكیدەر لە كوردستانن كە بە هەڵكرانی بەهەزارانتان، ئاسمان و شاخ و شاری كوردستان چراخان دەكەن.

لەلایەكی دیكەوە ئێوە دەنگی مافویستیو ئازادیخوازیی نەتەوەیەكی ژێرستەمن و خەباتی ئێوە بە شوناسی كوردبوونتانەوە، دڕدان بە تاریكیو بە چۆك داهێنانی بێدەنگیی بە زۆر زاڵكراوەو خەباتی مافخوازانەو ئازادیخوازانەتان لە سەنگەری زانستگادا، درێژەی خەباتی نەتەوەیی ـ دێموكراتیكی كورد لە كوردستانی ئێرانە.

ئێوە بە خەبات و سەرهەڵدان و بەرخۆدانتان، پەردە لەسەر چەواشەكارییەكانی دەسەڵاتی زاڵ هەڵ دەدەنەوەو دیماگۆژی و فریوكاریی دەسەڵاتی سەرەڕۆ، لە بیاڤی گشتیدا لەقاو دەدەن و سیاسەت دەكەنە رۆژەڤی جووڵانی جەماوەری.

ئێوە پێشمەرگەكانی كوردستان لەنێو سەنگەری ئازادیخوازی و هزرمەندیی زانستگادان كە سیڕەتان لەنێو چاوانی نەزانیو دیكتاتۆری گرتووە.

كۆنگرەی چواردەیەمی حیزبی دێموكراتی كوردستانی ئێران، كۆنگرەی گەشەكردن و بە جەماوەریتركردنی خەبات، پشتیوانی لە خەبات و تێكۆشانتان دەردەبڕێو پێ

لەسەر ئەوە دادەگرێتەوە كە خەباتی هەمەلایەنەی ئازادیخوازانەی نەتەوەكەمان، هەرچی زیاتر پێویستیی بە بەشداریی سەرجەم چین و توێژەكانی كۆمەڵگا و بەتایبەت توێژی وشیار و ئاگای خوێندكار، رۆڵە تێگەیشتوو و پێشكەوتووەكانی كورد هەیەو بەشداریی هەموو چین و توێژەكان لە خەباتی رەواو مافویستانەی كوردستاندا، وەدیهێنەری رزگاریو گەرەنتیی ئازادی و دێموكراسییە.

كۆنگرەی گەشەكردن و بە جەماوەریترکردنی خەبات، ئێوە خوێندكارانی خەباتكار بە پێشمەرگەی كوردستان لە سەنگەری زانستگا و مەتەرێزی بەربەرەكانێ لەگەڵ رێژیمی نەزانپەرستی دەزانێو پشتیوان و هاورێتانە.

سلاو لە خەبات و تێكۆشانی ئازادیخوازانەو رزگاریخوازانەتان

سلاو لە هزری رەخنەگر و سەردەمییانەتان

سەركەوێ ئازادیو دادپەروەری

كۆنگرەی چواردەیەمی حیزبی دێموكراتی كوردستانی ئێران

پەیامی حیزب و ڕێکخراوە

کوردستانییەکان

بۆ کۆنگرەی چواردەهەم

پەیامی پارتی دێموکراتی کوردستان

بۆ بەڕێز دەفتەری سیاسیی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران!

سڵاوێکی گەرمو برایانە!

بە بۆنەی بەستنی چواردەهەمین کۆنگرەی حیزبە خەباتگێڕەکەتانەوە، حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران، بەختەوەرین گەرمترین پیرۆزباییو دەستخۆشیتان پێشکەشو سڵاوو ڕێزیش ئاراستەی نوێنەرانی کۆنگرەکەتان بکەین.

برایانی بەڕێز! دڵنیاین کە لەم کۆنگرەیەداو لە روانگەی هەستکردنی تەواوتان بە ئەرکی نەتەوایەتیو نیشتمانیو بەرژەوەندی گەلی کوردمانو هەستیاری قۆناغەکەو لە بەر رۆشنایی گۆڕانکارییەکانی دونیا تاوتوێ کردنو لێکدانەوەو هەڵسەنگاندنی وردتان دەبێت بۆ سەرجەم بارودۆخەکان، بۆیە هیوادارین کە دەرەنجامی کۆنگرەکە بەرنامەو بڕیارو راسپاردەی گونجاوی رەنگدانەوەی تێگەیشتنێکی واقیعیانە بێت بۆ چارەسەری کێشەی گەلی کورد لە ڕێگای ئاشتیو گرتنەبەری شێوازی شارستانیو دێموکراسیانەو بە دیالۆگو لێکحاڵی بوونو دوور لە هەر شێوازێکی توندوتیژی کە لەو بڕوایەداین گەلان دەگەێننە مافو ئازادی.

هەر ئەم بۆنەیە بە هەل دەزانین کە ئاماژە بدەین بە پێوەندی برایانەو دۆستانەی پارتیمان لەگەڵ حیزبتانو ئارەزوومەندو خوازیاری بەردەوامیو بەهێزترکردنین لە روانگەی بەرژەوەندی باڵای نەتەوایەتیمان، لە کۆتایشدا دەڵێین هەریمی کوردستان بەرهەمی خەباتو قوربانیدانی بزووتنەوەی کوردایەتیمانو مایەی شانازیە بۆ سەرجەم گەلی کورد، بۆیە پاراستنی دەستکەوتەکانی پەرلەمانو حکومەتی هەرێمو سەقامگیریو هێمنیو ئاسایشی ئەرکی گشت لایەکمانە.

ئیدی بە ئومێدی گەیشتنتان بە ئاواتو سەرکەوتن.

لەگەڵ ڕێزماندا

دەفتەری سیاسیی پارتی دێموکراتی کوردستان

٢٠٠٨/٨/٢١

پەیامی مەکتەبی سیاسیی یەکیەتیی نیشتمانیی کوردستان

بەڕێزان ئەندامانی چواردەهەمین کۆنگرەی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران!

پاش رێز!

بە ناوی مەکتەبی سیاسیی یەکێتیی نیشتمانیی کوردستانەوە، پیرۆزباییەکی گەرمی بەستنی کۆنگرەتان لێدەکەین‌و هیواداریشین ئەم کۆنگرەیەی حیزبە تێکۆشەرەکەتان، کە لە هەلومەرجێکی دژواری هەستیاری پڕ لە شەپۆلی هەڵچوون‌و داچوونی سیاسیی رۆژهەڵاتدا دەبەسترێ، لە داڕشتنی ستراتیژو ئایدۆلۆژیەتی دێموکراسیی هاوچەرخدا، سەرکەوتوو بێ.

ئومێدەوارین، ئەم گۆڕانکارییانەی بۆ رۆژهەڵاتی ناوەڕاست، لە سەردەمی جیهانگیریدا رەچاو دەکرێن، چارەسەری دێموکراسی‌و ئاشتییانەی کێشەی هەموو بەشەکانی کوردستان بەدی بێنێ.

جارێکی دیکە، سەرکەوتنی کۆنگرەکەتان بە ئاوات دەخوازین.

مەکتەبی سیاسیی یەکێتیی نیشتمانیی کوردستان

٢٠٠٨/٩/١٢

پەیامی حیزبی شیوعیی کوردستان

بەڕێزان ئەندامانی چواردەهەمین کۆنگرەی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران!

تێکۆشەرانی رێگای ئازادی‌و دێموکراسی!

سڵاوو رێز

بە ناوی خۆمان‌و سەرجەم شیوعییەکانی کوردستان، بە بۆنەی ئەنجامدانی کۆنگرەکەتان، پیرۆزباییەکی گەرمتان ئاراستە دەکەین‌و هیوای سەرفرازی‌و بەردەوامی‌و سەرکەوتنتان بۆ دەخوازین لە کارەکانی کۆنگرەکەتان.

بەڕێزان! بەڕێوەچوونی کۆنگرەکەتان لە کات‌و سات‌و قۆناخێکدایە کە رۆژهەڵاتی نێوەڕاست بەگشتی‌و گەلەکەمان بەتایبەتی، بە قۆناخێکی یەکجار ناسک‌و هەستیاردا تێپەڕ

دەبێت‌و هاوکێشە سیاسییە جیهانی‌و نێودەوڵەتییەکانی وڵاتەکەمان‌و ناوچەکەمانی خستۆتە بەردەم کۆمەڵێك ئاڵوگۆڕو گۆڕانکاریی ریشەیی.

هەڵبەت ئەمەش بە شێوەیەکی راستەوخۆو ناڕاستەوخۆ کاریگەری بە ئاراستەی ئیجابی‌و سلبی دەبێت بەسەر دۆزی رەوای گەلەکەمان‌و بزووتنەوە ئازادیخوازەکەی، هەربۆیەش داواکارو خوازیاری ئەوەین کە تەوەرە سەرەکییەکانی کۆنگرەکەتان تێڕامان‌و هەڵوەستە کردنتان بێت لەسەر زیاترکردن بۆ یەکخستنەوەو پتەوکردنی ریزەکانی بزووتنەوەی خەباتگێڕانە لەم پارچەیەی نیشتمانەکەمان، هەروەها هەوڵدان بێت بۆ دۆزینەوەی ئالییەت‌و میکانیزمی نوێ بۆ کاراکردنی رۆڵە پەڵەکانی بزووتنەوەی ئازادیخوازی گەلەکەمان لە چوارچێوەی بەرنامەو کارو پرۆژەی هاوبەش رووو بەرهەمهێنانی ئامانجە کوردستانییەکان. دیارە حیزبی شیوعیی کوردستان کە خۆی بە براو دۆستێکی راستقینەی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران دەزانێت، هەر ئەمەش وامان لێ دەکات کە بە چاوێکی پڕبایەخەوە سەیری کۆنگرەکەتان بکەین‌و بە چاوی هیواو هومێدەوە لە دەرەنجام‌و ئاکامەکانی بڕوانین. دڵنیاشین لەوەی کە حیزبێك خاوەنی ئەو مێژووە دوورو درێژە بێت لە خەباتدا، سەرکردەی وەکوو قازی محەممەدو عەبدولڕەحمان قاسملووو دوکتور سادق شەرەفکەندی‌و هەزاران شەهیدی دابێت، سەربەرزانەو بەرپرسیارانەش ئەو قۆناخە تێدەپەڕێنێت، کە یەکبوون‌و تەبایی‌و بەیەکەوە ژیانی دێموکراسییانەش مەرجی سەرەکیی سەرکەوتنە لەم قۆناخەدا.

لەگەڵ رێزماندا

مەکتەبی سیاسیی حیزبی شیوعیی کوردستان

٧ی ٢٠٠٨

پەیامی پارێزەر مستەفا ئیبراهیم،
بەرپرسی مەکتەبی پێوەندییەکان ـ هەولێر

برای تێکۆشەر مستەفا هیجری، سکرتێری گشتیی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران ـ بەڕێز!

برایانی بەڕێزو خۆشەویستی مەکتەبی سیاسی!

خوشك‌و برایانی بەڕێزی ئەندامی کۆنگرەی چواردە!

بە سوپاس‌و رێزەوە رۆژی ٢٠٠٨/٧/١٧، داوەتنامەی ئێوەمان پێگەیشت بۆ بەشداریکردن‌و پشتگیریکردن لە کارەکانی کۆنگرەی چواردەهەمی حیزبە تێکۆشەرەکەتان، کە لە قۆناغێکی مێژوویی دەبەسترێت‌و ناوچەی رۆژهەڵاتی نێوەڕاست گۆڕانکاریی گرینگ بە خۆیەوە دەبینێت بە هۆی پێشهاتەکانی ئێستاو ئایەندەی نزیك. دیارە ئێران‌و کوردستانی رۆژهەڵاتیش دەکەونە نێو بازنەی ئەو رووداوانە. بۆیە پێویستە لە سەر هەموو پارت‌و هێزە سیاسییەکان‌و رێکخراوە جەماوەرییەکان‌و کەسایەتیی نیشتمانی‌و کۆمەڵایەتی‌و رۆشنبیری لە ئاست بەرپرسیارییەتی نەتەوەیی‌و مێژوویی‌دا بن‌و بە یەکڕیزی تواناکانمان‌و خەباتی بەردەوام‌و کاری جیددی لە پێناو دامەزراندنی بناغەیەك بۆ گرێدانی کۆنگرەیەکی نەتەوەیی نیشتمانی کوردستانی گشتی بۆ دانانی ستراتیژییەتێکی دیاریکراو بۆ خەباتی نەتەوەیی کوردستانی تا هەموو هێزە خەباتگێڕەکان لەو چوارچێوەیەدا پابەندی بن.

خۆشەویستان، ئەندامانی کۆنگرە!

لە کاتێکدا گەلی کورد لە هەر چوارپارچەی کوردستان شانازی بە دەسکەوتی مێژوویی حیزبەکەتان دەکات بە دامەزراندنی یەکەمین کۆماری کوردی لە کوردستانی رۆژهەڵات کە لە سەر شانۆی بەرژەوەندیی نێودەوڵەتی لە نێو برا، سەری رێزو نەوازش لە بەرامبەر شەهیدانی حیزبەکەتان دادەنەوێنین لە پێش هەموویانەوە (پێشەوا قازی محەممەد، دوکتور قاسملووو دوکتور شەرەفکەندی)و سەرجەم شەهیدان. داواتان لێ دەکەین بۆ یەکڕیزی‌و کۆکردنەوەی هێزەکان لە گۆڕەپانی کوردستانی رۆژهەڵات بۆ خەباتکردن لەتەك یەك‌و هاوشانی یەك بۆ گەیشتن بە هیواو ئومێدەکانی گەلەکەمان لە ژێر دەستی رێژیمی ئاخوندیی مێزەر بە

سەرەکانو بەرزکردنەوەی ئاڵای کوردستان. ئەو ئاڵایەی کە پێشەوا بە بارزانی نەمری سپارد لەگەڵ سروودی نەتەوەیی (ئەی رەقیب) لە گۆڕەپانی چوارچرا لە شاری مەهابادی قوربانیو فیداکاری.

خوشكو برایانی بەڕێز!

پارتیمان پارتی دێموکراتی کورد لە سوریا (پارتی) کە خەبات دەکات لە پێناو مافی گەلەکەمان لە کوردستانی رۆژئاوا، ئەو بەشەی لە رەوشو بارودۆخێکی زۆر ئاڵۆزدا دەژیت، لە ئاکامی ئەو چەوسانەوە نەتەوەییو رەگەزپەرستانە زۆرەی دووچاری هاتووە وەك تەعریبکردنی ناوی شارو شارۆچکەو شوێنەوارو، بێبەشکردنی لە سادەترین مافی نەتەوەییو مرۆڤایەتیو هاونیشتمان بوون تاوای لێهات گەلی کورد لە خاکی بابو باپیرانی بە بێ خال بە بێ ناسنامە وەك پەناهەندە بژیت.

لە سەر بنەمای یەك چارەنووسو یەك ئامانج ئێمە سەرجەم هێزو توانای خۆمان دەخەینە خزمەت حیزبە تێکۆشەرەکەتانو پشتگیری لە خەباتی ئێوە دەکەینو بە توندی دستتان دەگوشین، ئومێدی سەرکەوتنو سەرفەرازی بۆ کۆنگرەکەتان دەخوازین، بە هیوای بەهێزکردنی پێوەندیی ستراتیژی لەگەڵ حیزبە تێکۆشەرەکەتان لە پێناو گەیشتن بە ئامانجی هاوبەش.

نەمریو سەربەرزی بۆ شەهیدانی نەتەوەی کورد

بژی کورد، بژی کوردستان

پارێزەر مستەفا ئیبراهیم

بەرپرسی مەکتەبی پێوەندییەکان - هەولێر

٢٠٠٨/٨/٢

پەیامی حیزبی سوسیالیستی دێموکراتی کوردستان

بەڕێز دەفتەری سیاسیی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران!

سڵاوو ڕێزی گەرم

سەبارەت بە نووسراوتان لە بەرواری ٢٠٠٨/٣/١٧ کە داوای راو بۆچوونی ئێمەتان کردبوو بۆ کۆنگرەی چواردەهەمی حیزبەکەتان، هیوادارین کۆنگرەکەتان بە بڕیارو راسپاردەی نوێ کارەکانی ئەنجام بدات، کۆنگرەکەتان لە کاتێکدایە کە هەلو مەرجی جیهانو ناوچەییو ئیقلیمیو سیستمی نوێی جیهان گۆڕانی بەسەردا هاتووەو پێویستە کۆنگرەکەتان هەڵسەنگاندنی واقیعیانەی بۆ بکاتو لە سەر بنەمای گونجاندنو چەسپاوی ناوچەکەو دوورکەوتنەوە لە گەمەی سیاسی جیهانی سوودی لێ وەربگیرێتو کاری لە سەر بکرێت.

ئەوەشی کە لە هەموو شت گرنگترە بۆ ئاراستە کردن لەگەڵ ئەو گریمانەو گۆڕانانەی بریتییە لە بەرنامەی راستو درووستو دیدی واقیعیانە لە بوارە جیاجیاکانی سیاسیو دیپلۆماسیو یەکڕیزیو یەك هەڵوێستیو یەك قەبووڵکردنو کارکردن لە سەر خاڵە هاوبەشەکان.

١ ـ پێویستە لەم قۆناغەدا بە باوەڕبوون بە پێکەوە ژیان لە ئێراندا لەگەڵ هەموو چینو توێژەکاندا.

٢ ـ زیاتر بیر لە خەباتی واقیعانە بکرێتەوە بە جۆرێك کە لەگەڵ هەلو مەرجەکەدا بگونجێت.

٣ ـ لەبەرچاو گرتنی تەرازووی هێزو ئەگەرەکانی گۆڕان لەو تەرازوویەدا، دیاریکردنی بەرامبەرو بەدیلەکانو لێکدانەوەی وردی پێکهاتەکان لە هەر حاڵو بارێکدا کە پێشبینی نزیكو دوورن زۆر هەڵوێستی واقعی دەخەملێنێت، ئەوەش بە لێکۆڵینەوەو لەبەرچاوگرتنی دیدی واقیعیانەو سوودوەرگرتن لە دەرکەوتە نوێیەکانی مەیدانی سیاسیی ناوچەکە دێتە دی کە ئەرکێکی گرنگی کۆنگرەکەتانە. لەگەڵ ڕێزماندا

مەکتەبی سیاسیی حیزبی سوسیال دێموکراتی کوردستان

٢٠٠٨/٨/١

پەیامی حیزبی رزگاریی کوردستان

بەڕێز کاك مستەفا هیجری، سکرتێری گشتیی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران!

بەڕێزان ئەندامانی دەفتەری سیاسیو کومیتەی ناوەندی!

هێژایان، ئەندامانی چواردەهەمین کۆنگرە!

سلاوی رزگاریو سەربەخۆبوونتان لێ بێ.

لە پێوەندی بە پێکهێنانی چواردەهەمین کۆنگرەی حیزبە تێکۆشەرەکەتان، بەختەوەرم کە بە ناوی خۆمو ئەندامانی سەرکردایەتیو سەرجەم کادیرانی حیزبی رزگاریی کوردستانەوە گەرمترینو جوانترین پیرۆزباییتان لێدەکەمو هیوای سەرکەوتنی کارەکانی کۆنگرەتان بۆ دەخوازم. بەڕێزان! حیزبە خەباتگێڕەکەتان لە کاتێکدا چواردەهەمین کۆنگرەی خۆی پێکدێنێ کە هێشتا ئاسۆی دۆزی کوردستان رووناك نەبۆتەوە، رەوشی رۆژهەڵاتی کوردستان ئاڵۆزو ناجێگیرە، لە نێو ستەمو نابەرابەریدا تەکان دەدا، بەو هۆیەشەوە هاوسۆزییێکی گەورەتر پێکهاتووە، بەڵام بە داخەوە نەتوانراوە وەکوو پێویست دەکار بکرێ، ئێمە چاوەڕوانین کە حیزبی دێموکرات، حیزبی پێشەواو قاسملووو شەرەفکەندی وەك جاران خاوەنداریێتی لە دۆزی رەوای گەلەکەمان بکاتو رێبەرایەتی هەڵسانەوەی رۆژهەڵاتی کوردستان لە ئەستۆ بگرێو بە لووتکەی سەرکەوتنی بگەیەنێ.

بەڕێزان! ئەگەر وەك مەکۆی هەڵسەنگاندنو بە خۆداچوونەوەو داڕشتنەوەی کارنامەی نوێ چاو لە کۆنگرەی بکرێ، دەبێ بڵێین کە حیزبە تێکۆشەرەکەتان ئەزموونێکی دەوڵەمەندی لەو بوارەدا هەیە، بەو هۆیەشەوە هیواخوازین کە کۆنگرەی چواردەهەم سەرکەوتووانە کۆتایی بە کارەکانی خۆی بهێنێ، راسپاردەو بڕیاری بەسوودو بایەخدار بۆ بەرژەوەندیی دۆزی رەوای گەلەکەمان وەربگرێ.

لە کۆتاییدا سلاوو پیرۆزبایی خۆمان دووپات دەکەینەوەو هیوای سەرفەرازیتان بۆ دەخوازین.

رێکار ئەحمەد، سکرتێری گشتیی حیزبی رزگاریی کوردستان

٢٠٠٨/٨/٤

پەیامی کۆمەڵە، ڕێکخراوی کوردستانیی حیزبی کۆمۆنیستی ئێران

پەیام بۆ کۆنگرەی ١٤ی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران!

بەڕێزان، بەشداربووانی کۆنگرەی ١٤ی حیزبی دێموکراتی کورستانی ئێران!

سڵاوێکی گەرم، بە بۆنەی پێك هاتنی کۆنگرەی ١٤ی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران پیرۆزباییتان لێدەکەین‌و هیوادارین کۆنگرەیەکی سەرکەوتووتان هەبێت.

گەلی کورد لە کورستانی ئێران هەرگیز شەرعییەتی هیچ ڕێژیمێکی ستەمکاری نەسەلماندووەو لە ٣ دەیەی رابردووشدا لە خەباتێکی بێوچان‌و ماندوویی نەناسانەدا لەگەڵ ڕێژیمی کۆماری ئیسلامی دەست‌و پەنجەی نەرم کردووە. ئەو گەلە شایستەی ئەوەیە کە بە مافی دیاریکردنی چارەنووسی خۆی بگات‌و لە ژیانێکی ئاسوودەو ئازاد بەهرەمەند بێت. خەڵکی کرێکارو زەحمەتکێش بەردی بناغەی ئەم مۆقاوەمەتە بوون‌و قورسایی ستەمی نەتەوایەتیش زیاتر لە هەموو چین‌و توێژێکی کۆمەڵ بەسەر ئەواندا شکاوەتەوە. دواکەوتوویی ئابووری کۆمەڵگای کوردستان، نەبوونی لانیکەمی خزمەتگوزاری بۆ ژیان، پێشێل بوونی مافە سەرەتاییەکانیان، ئازارەکانی پێش هەموو کەس بۆ ئەوان بووەو هەر بۆیە سەرکەوتنی دواڕۆژیش هەر بە دەستی بەهێزی ئەوان بینا دەکرێ.

بەڕێزان!

ئەزموونی سێ دەیەی رابردووی کوردستان ئەوەمان پێدەڵێت کە خەڵکی کورد خوازیاری ئەوەیە کە حیزب‌و ڕێکخراوە سیاسییە چالاکەکانی، لە پێناوی خەباتی هاوبەشیاندا لە دژی ڕێژیمی کۆماری ئیسلامی، زۆرترین هاوکاری‌و هاوئاهەنگیان پێکەوە هەبێ، لە کێشەو ناکۆکییەکانی سیاسییاندا هەرگیز دەست بۆ چەك دژ بە یەکتر نەبەن، لەسەر مافەکانی رەوای گەلی کورد بەسەرسەری خەڵکەوە نەچنە پێی هیچ سات‌و سەودایەك، پابەندی هەموو سەرەتاکانی پێکەوە ژیانێکی دێموکراتیك بن، دەسەڵات بە مافی حاشاهەڵنەگری جەماوەر بزانن‌و ڕێز بۆ بڕیاری جەماوەر دابنێن. ئێمە بە سەهمی خۆمان بە هەموو ئەو سەرەتایانە پابەندین‌و لامان وایە کوردستانی شۆڕشگێڕو خۆڕاگر دەتوانێ مەڵبەندێکی نموونە بێ لە کەش‌و هەوایەکی ئازادو ئینسانی. حیزب‌و رەوتە سیاسی‌و کۆمەڵایەتییەکان دەتوانن لە

پێکـەوە ژیـانێکی شارسـتانییانەدا بـۆ بـەرەوپێش بردنـی سـتراتێژی سیاسـی خۆیـان‌و بەجێگەیاندنی بەرنامەی خۆیان، خەبات بکەن.

هیوادارین کۆنگرەکەتان لەم پێناوەدا هەنگاوی بەنرخ هەڵبگرێ.

جارێکی‌تر داوای سەرکەوتن بۆ کۆنگرەکەتان دەکەین.

کۆمیتەی ناوەندیی کۆمەڵە

١٤ی گەلاوێژی ١٣٨٧ی هەتاوی (٤ی ئووتی ٢٠٠٨ی زایینی)

پەیامی کۆمەڵەی شۆڕشگێڕی زەحمەتکێشانی کوردستانی ئێران

بەڕێزان بەشداربووانی کۆنگرەی چواردەهەمی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران!

گەرمترین سڵاوو پیرۆزبایی خۆمان پێشکەش بە کۆنگرەکەتان دەکەینو هیوای سەرکەوتنتان بۆ دەخوازین.

کۆنگرەی چواردەهەمی حیزبی دێموکراتی کوردستان لە بارودۆخێکی زۆر هەستیار لە کۆمەڵگای ئێرانو کوردستاندا بەڕێوە دەچێت. قەیرانی ئابووری، جیهانیو ناوچەیی ڕێژیمی کۆماری ئیسلامیی ئێران هەروا بەردەوامەو بەرەو گرژیی زیاتریش دەچێت. ئابووریی ئێران، تەنیا بە هۆی نرخی زۆر بەرزی نەوت لە بازاڕی جیهانیدا راوەستاوەو لە هەموو بوارێکی دیکەی ئابووریدا روو لە داتەپینە. کێشەی چالاکییە ئەتۆمییەکان هەروا بەردەوامەو کۆدەنگیی جیهانی لە سەر پێشگیری لەو چالاکییە روو لە زیاد بوونە، پشتگیریی ئێران لە تیرۆریزمو ئاژاوەگێڕی لە ناوچەکەدا گرژیو ئالۆزی لە بەشی زۆری ناوچەی رۆژهەڵاتی نێوەڕاست پتر کردووە، سیاسەتی سەرکوتو تۆقاندنو ئێعدام، سیاسەتی داخستنی رۆژنامەکانو دەزگیرکردنی چالاکانی سیاسیو رۆشنبیریو مەدەنی توندوتیژتر لە جاران رەچاو دەکرێو لە بەرامبەریشدا وەستانەوەی خەڵکو بزووتنەوە جەماوەرییەکان درێژەی هەیە. بزووتنەوەی کرێکاران، خوێندکاران، ژنان، لاوان، نەتەوە بندەستەکان بوونەتە بەشێکی نەپساوەی ژیانی کۆمەڵایەتیو سیاسی لە وڵاتی ئێرانو مەترسییەکی گەورەیان بۆ کاربەدەستانی رێژیم خوڵقاندووە. هەمووان لە ئێران خوازیاری گۆڕانو بۆنی ئەو گۆڕانە هەست پێدەکەن.

لەم بارودۆخەدا، جێی خۆیەتی کە حیزبەکانی کوردستانی ئێران هەنگاوی زۆر جیدیتر بۆ کاری هاوبەشو بەتایبەت بۆ پێکهێنانی بەرەیەکی هاوبەشی کوردستانی هەڵگرن. هەروەکوو خۆشتان ئاگادارن، ئێمە لە مێژساڵە خوازیاری هەنگاوگەلی لەو چەشنەینو دەستی ئەو هاوکارییەمان بۆ لای ئێوە درێژ کردووە. ئەو هەنگاوانە ئێستا زیاتر لە هەمیشە پێویستنو زیاتر لە هەمیشەش لە لایەن کۆمەڵانی خەڵکی کوردستانی رۆژهەڵاتەوە داوا دەکرێن. کاری هاوبەش لەگەڵ ئێوە لە بواری سیاسەتی دەرەوەدا یەکێك لەو هەنگاوانەیە کە ئێمە زۆرجار

داواکاری بووینو ئێستاش دووپاتی دەکەینەوە. نزیکییەك کە خۆشبەختانە لە ساڵانی رابردوودا لە نێوماندا بەردەوامە رێگەی بۆ ئەم هەنگاوانە خۆش کردووە.

سەرەڕای گرینگیو کاریگەریی فراوانی ئەو بەرەیە بۆ گەشاندنەوەو متمانە بەخشین بە خەباتی خەڵکی کوردستان، وەها هەنگاوێك دەتوانێ دەورو نەقشی گەلی کورد لە نێو هەموو ئۆپۆزسیۆنی ئێرانو بزووتنەوەکانی ئێرانیش بەرزکاتەوەو کورد بکاتە مێحوەرێکی پتەو بۆ بزووتنەوەی دێموکراسیخوازی لە هەموو ئێرانو هەروەها دەتوانێ سەرەنجی موسبەتی کۆمەڵگای نێونەتەوەییش بۆ لای ئێمە راکێشێ . بە لەبەرچاوگرتنی گرینگیی ئەو هەنگاوەو خێرو قازانجی زۆر کە بۆ هەموانو بۆ هەموو خەڵکی کوردستانو بۆ بزووتنەوەی ئازادیخوازانەی ئێران هەیەتی، بە بڕوای ئێمە پێویستە لەم بارەیەوە هەنگاوی بوێرانە هەڵبگرینو تەنانەت زۆرێك لە پێوانەکانی رابردوو لەبەرچاو نەگرین. بە پێچەوانەش، نەبوونی وەها یەکیەتیو هاوکارییەك دەتوانێ زۆرێك دەرفەتمان لە کیس بداو تەنانەت لە ئەگەری گۆڕاندا ناهەماهەنگی لە نێوان هێزە کوردییەکاندا بهێنینە پێشەوە.

لە کۆتاییدا جارێکی دیکە ئاواتی سەرکەوتن بۆ کۆنگرەکەتان دەخوازینو هیواداریین لە بواری ئەو هاوکارییانەشدا هەنگاوی گەورەو بەرچاو هەڵگرن.

کومیتەی ناوەندیی کۆمەڵەی شۆڕشگێڕی زەحمەتکێشانی کوردستانی ئێران

١٣ی گەلاوێژی ١٣٨٧ی هەتاوی بەرامبەر ٣ی ئاگۆستی ٢٠٠٨

پەیامی كۆمەڵەی زەحمەتكێشانی كوردستان

زۆر بەڕێز دەفتەری سیاسی حیزبی دێموكراتی كوردستانی ئێران!

سڵاوێكی گەرمی دۆستانە، هیوامان خۆشیو سەربەرزیتانە.

بەڕێوەچوونی كۆنگرەی چواردەهەمی حیزبی دێموكراتی كوردستانی ئێران لە ئێوەو هەموو ریزەكانی حیزبەكەتان پیرۆز بێ. هەروەتر لە رێگای ئێوەوە سڵاوی گەرمی خۆمان ئاراستەی هەموو نوێنەرانی كۆنگرە دەكەین. هیواداریین كۆنگرە هەموو ئەو ئەركانەی وا خستوویەتە سەرشانی خۆی، بە سەركەوتوویی بەڕێوەیان بەرێ.

بەڕێزان! كۆنگرەی چواردەهەمی حیزبی دێموكراتی كوردستانی ئێران لە هەلومەرجێكدا بەڕێوە دەچێ كە هەم ئێرانو هەم كوردستان لە بەردەم ئاڵوگۆڕی سیاسیو كۆمەڵایەتی گەورەدان. ئەوڕۆ كۆماری ئیسلامی ئێران لە نێو كۆمەڵگای نێونەتەوەییدا لە هەموو كاتێك زۆرتر تەریك كەوتۆتەوەو، وەك رێژیمێكی دژی ئینسانیو داڵدەدەری تیرۆریسم ناوبانگی دەركردوەو، ئاواش هەڵسوكەوتی لەگەڵ دەكرێ. لە لایەكی دیكەوە بزووتنەوەی رزگاریخوازیی گەلی كورد لە رۆژهەڵاتی كوردستان هەم بە پانتایی هەموو كوردستان هاتۆتە مەیدانو، هەم خەباتی مەدەنیو ئەوڕۆیی تێیدا جێگەو پێگەیەكی زۆرتر لە جارانی بۆ خۆی مسۆگەر كردووە. بزاڤی رووناكبیری، خەباتی ژنان بۆ یەكسانی، خەباتی جەماوەریو دێموكراسیخوازی، هەموویان ئێستا ئیتر بوونەتە پێناسەی بزووتنەوەی گەلی كورد لە رۆژهەڵاتی كوردستان.

ئەو راستیانەی سەروتر ئاماژەیان بۆ كرا، ئەركی مێژوویيو گەورە دەخاتە ئەستۆی حیزبە سیاسیەكانو چالاكوانانی سیاسی. دڵنیاین حیزبی ئێوەو كۆنگرەكەشتان هەست بەو بەرپرسیاریەتە دەكەن، بۆیە چاوەڕوانی هەموو ئەوەیە كە كۆنگرەی چواردەهەم، لە لایەكەوە، رێگاخۆشكەر بێ بۆ تەباییو یەكگرتوویی زۆرتر لە نێو ریزەكانی حیزبیتانو، هەم ببێتە پاڵپێوەنەر بۆ هاوكاریو تەبایی نێو حیزبە سیاسیەكانی كوردستانو بە دڵگەورەییو سینگ فراوانی لەو بارەوە بڕیارو پەسندكراوی هەبێ.

ئێمە وێڕای دووپاتکردنەوەی دۆستایەتی لەگەڵ حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران، لە لای خۆمانەوە حەولی پتەوکردنی ئەو هاوخەباتییە دەدەین. بە پێویستی دەزانین لێرەشدا ئامادەگی خۆمان بۆ هاوکاریو هاوئاهەنگی بەرینتر لەگەڵ ئێوەو، لە پێناو گەشەی بزاڤی نەتەوەییو رزگاریخوزانەی خەڵکی کوردستان، رابگەیەنین. پێمانوایە دیالۆگو هاوکاری دوو فاکتەری سەرەکین کە دەتوانن بزووتنەوەی کوردستان بە هەنگاوی گەورە بەرەوپێش بەرنو ئێمەو ئێوە دەتوانین لەوبارەوە دەوری گەورەتر بگێڕین.

جارێکی دیکە سڵاوی گەرممان ئاراستەی بەشداربوانی کۆنگرە دەکەینو ئاواتی سەرکەوتنو یەکگرتوویی بۆ کۆنگرەکەتان دەخوازین.

لە گەڵ رێزماندا

دەفتەری سیاسیی کۆمەڵەی زەحمەتکێشانی کوردستان

٢/٨/٢٠٠٨ی زایینی بەرابەری ١٢ی گەلاوێژی ١٣٨٧ی هەتاوی

پەیامی پارتی ئازادیی کوردستان

سڵاوێکی برایانەی گەرم

هەواڵی خۆ ئامادەکردنتان بۆ بەستنی کۆنگرەی چواردەهەمی حیزبەکەتان خۆشحاڵی کردین. ئاواتەخوازین کاروبارەکانی خۆسازدان و بەڕێوەچوونی کۆنگرەو ئاکامەکانی بەشێوەی دڵخوازی خۆتانو سەرکەوتووانە کۆتایی پێ بێت.

دۆستانی بەڕێز!

ئێمە لە پارتی ئازادیی کوردستان لەو باوەڕەداین کە گرینگترین ئەرکی هەنووکەیی حیزب و ڕێکخراو و کەسایەتییە سیاسییەکانی ڕۆژهەڵاتی کوردستان، ڕێککەوتنێکی نەتەوەییو پێکهێنانی چوارچێوەیەك بۆ هاوکاریی نێوانیانە. سەرخستنی ئەم ئەرکە گوتاری سیاسیی کورد لە ڕۆژهەڵاتی کوردستان یەکدەخا، هێز و تواناکان گردوکۆ و پێوەندیی نێوان هێزە سیاسییەکانیش دیاریی دەکا.

بۆیە، هیوادارین و چاوەڕوانین کە کۆنگرەی ١٤ی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران، بایەخێکی تایبەتی بدا بە دۆزینەوەی ڕێگاو میکانیزمێك بۆ ئەم پرسە گرینگە.

دۆستانی بەڕێز!

پارتی ئازادیی کوردستان و حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران، هەر لە دامەزرانی پارتی ئازادیی کوردستان لە ٣٠ی گوڵانی ١٩٩١ەوە تا ئێستا، پێوەندییەکی دۆستانەیان لە نێواندا هەبووە. هەر لەو کاتەدا کە ئاواتەخوازین پێوەندییەکانی نێوان هەموو هێزەکان بگەنە ئاستی دڵخواز، لەسەر پتەوترکردنی زیاتری پێوەندیی دۆستانەمانو هاوکاری لە هەموو ئاستەکاندا پێدادەگرینەوە. هیوادارین کۆنگرەی ١٤ی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران، گوڕوتینی زیاتر بە پێوەندیو هاوکاریی خەباتگێڕانەی نێوانمان بدا.

بەڕێزەوە

کۆمیتەی ناوەندیی پارتی ئازادیی کوردستان

٧ی گەلاوێژی ٢٧٠٨ (٢٨ی جولای ٢٠٠٨)

پەیامی مەکتەبی سیاسیی حیزبی زەحمەتکێشانی کوردستان

بۆ بەڕێز دەفتەری سیاسیی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران!

بە سڵاوێکی گەرم

بەبۆنەی بەستنی چواردەهەمین کۆنگرەکەتانەوە سەرەتا گەرمترین سڵاو و پیرۆزبایی خۆمانتان لە (حیزبی زەحمەتکێشانی کوردستان) پێشکەش دەکەین، بەو هیوایەی ئەم کۆنگرەیە وەك لێی چاوەڕوان دەکرێ، کۆنگرەی دیاریکردنی واقیعیانەی ئەرکە هەنوکەییو ستراتیژییەکانی حیزبە تیکۆشەرەکەتان بێت لەپێناو سەرخستنی بزووتنەوەی رزگاریی گەلەکەمان لە رۆژهەڵاتی کوردستانو گەیاندنی بە مافە نەتەوەییو دێموکراتیەکانی.

جێگەی داخە کەوا ریزەکانی جووڵانەوەی رزگاریخوازیی گەلی کورد لە رۆژهەڵات ئاوا بە پەرشو بڵاوی دەبینین، بەڵام لەگەڵ قبوڵکردنی ئەم واقیعە تاڵەش پەرۆشی سەرخستنی ئەرکە نەتەوەییو دێموکراسییەکان لە هەموو لایەك دەخوازێ کە کێشەو گرفتەکان بە دیالۆگ کە زمانی سەردەمە، چارەسەر بکرێو پێوەندییەکی دۆستانەو خەباتگێرانەش لەنێواندا هەبێت.

بەستنی کۆنگرەکەتان بە هەل دەزانین کە لەسەر پتەوکردنی پێوەندیی دۆستانەو دێرینی نێوانمان وەك هەمیشە جەخت بکەینەوە.

پیرۆزباییمان دووبارە دەکەینەوەو هەر سەرکەوتوو بن لە راپەڕاندنی ئەرکەکانتاندا.

مەکتەبی سیاسیی حیزبی زەحمەتکێشانی کوردستان

٢٠٠٨/٧/٢٦

پەیامی سازمانی خەباتی کوردستانی ئێران

بەڕێز دەفتەری سیاسیی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران!

لەگەڵ سڵاوی گەرمو رێزدا

هەواڵی بەستنی کۆنگرەی چواردەهەمی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران کە گەیێنەری هەواڵی ئاڵوگۆڕی پێویستو شیاو بۆ داهاتووی خەباتو هەڵوێستی هاوسەنگەرانەو هاوچارەنووسی لەگەڵ هەموو هێزە شۆڕشگێڕو خەباتگێڕەکانی کوردستانە، بوو بە هۆی دڵخۆشیی ئێمەی هاوسەنگەرو دڵسۆز بۆ هەموو لایەنە خەباتگێڕەکانی کوردستان.

ئومێدەوارین کە بڕیارەکانی کۆنگرەکەتان ببنە هۆی نزیکیی زیاتر لە جەماوەری کوردستانو هاوکاریی زیاتر لەگەڵ هێزە خەباتگێڕەکانی کوردستان.

ئاواتەخوازین کۆنگرەکەتان سەرکەوتوو بێو بەسەر کەندو کۆسپەکاندا زاڵ بن.

سەرکەوتن بۆ کۆنگرەکەتان

سازمانی خەباتی کوردستانی ئێران ـ کومیتەی ناوەندی

٢٧ی پووشپەڕی ١٣٨٧

پەیامی یەکگرتووی ئیسلامیی کوردستان

بۆ بەڕێز حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران!

دوای سڵاوو ڕێز

سەرەتا کۆنگرەکەتان پیرۆز و هیوادارین لە کاروبارەکانیدا سەرکەوتوو بێت.

لەسەر داوای بەڕێزتان ئەم چەند سەرنجە دەخەینە بەردەست کۆنگرەی حیزبتانەوە.

بەڕێزان پێمان وایە تا رادەیەکی زۆر ئەو مەسەلەو باس و خواسانەی چاوەڕێ دەکرێ ببنە تەوەری کۆنگرەی حیزبەکەتان روونن، بەڵام سەرەڕای ئەوە ئێمەش پێشنیار دەکەین ئەم خاڵانەی خوارەوە بەشێ لە تەوەرەو کارنامەی کۆنگرە پێك بێنن:

١ـ وەستان لەسەر پرسی یەکیەتیی ناوخۆیی حیزب و دەستنیشان کردنی ریشە رێکخراوەیی‌و دەروونییەکانی تایبەت بە کەرتبوونەکان و هەوڵدان بۆ یەکخستنەوەی ریزەکان.

٢ـ هەڵسەنگاندنی بارودۆخەکە بەگشتی‌و شێوازەکانی خەباتی ئاشتیخوازانەو دەرفەتەکانی بەردەمی‌و تێڕوانینی جەماوەر.

٣ـ هەڵوێست دەربڕین دەربارەی ئەم شێوە چەکداریەی ئەمڕۆ لە کوردستان دەکرێت بەتایبەتیش کوردستانی ئێران داخۆ چەند دەچێتە خزمەت بەرەوپێش بردنی ئامانجەکانی گەلی کورد؟

٤ـ یەکلاکردنەوی شوناسی ئایدۆلۆژیکی حیزب لەبەر تیشکی گۆڕانەکانی ناوخۆی ئێران‌و دونیا.

٥ـ دیاریکردنی چوارچێوەی تیۆری‌و عەمەلیەکان بۆ پاراستنی ئەزموونی هەرێمی کوردستان و دەستنیشان کردنی گۆڕاوەکان لەم رووەوە.

٦ـ دەسنیشانکردنی سیناریۆکان‌و ئاسۆکانی ئایندەو خوێندنەوەیان لەبەر تیشکی بەرەوپێش بردنی خەباتی ئاشتیخوازانەی گەلی کورد لە کوردستانی ئێراندا.

لەگەڵ ڕێزداو جارێکی‌تر هیوای سەرکەوتنتان بۆ دەخوازین

مەکتەبی سیاسیی یەکگرتووی ئیسلامیی کوردستان

٢٠٠٨/٨/٣

پەیامی پارتی پارێزگارانی دێموکراتی کوردستان

بەڕێز لێژنەی سەرپەرشتی کۆنگرەی چواردەهەمی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران!

سڵاوی خەبات و تێکۆشان

سەرەتا بە بۆنەی گرێدانی کۆنگرەی چواردەهەمی حیزبە تێکۆشەرەکەتانەوە بە ناوی مەکتەبی سیاسیی پارتی پارێزگارانی دێموکراتی کوردستانەوە گەرمترین پیرۆزباییتان لێدەکەین و هیواداریین ئەم کۆنگرەیەتان گڕوتینی زیاتر بداتە خەباتەکەتان و بە بەرنامەو پەیڕەوێکی نوێ و سەردەمیانە درێژە بە تێکۆشانتان بدەن.

گومانی تێدا نیە حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران بە سەرقافڵەی خەباتی کوردایەتی دادەنرێت لە ڕۆژهەڵاتی کوردستان و قوربانییەکی زۆری لەو پێناوەدا بەخشیوە. حیزبەکەتان خاوەنی شەهیدانی سەرکردەو پێشەوای وەك قازی و قاسملوو و شەرەفکەندییە، بۆیە دەبێت هەمووومان بە چاوی ڕێزەوە سەیری مێژووی پڕ لە شانازیی حیزبی دێموکرات بکەین.

برایانی بەڕێز و ئەندامانی کۆنگرە!

ئێوە لە کاتێکدا کۆنگرەکەتان دەبەستن کەوا بارودۆخی ئەمڕۆی کوردستان و ناوچەکەش پێشبینی گۆڕانکاری زۆری لێدەکرێ بۆیە پێویستە ئەم کۆنگرەیەتان ببێتە مایەی زیاتر لەیەکتر نزیکبوونەوەتان لەگەڵ سەرجەم هێز و لایەنەکانیتری ڕۆژهەڵاتی کوردستان و بە تایبەتیش وەك دۆستێکی نزیکی حیزبی دێموکرات ڕێگا بە خۆمان دەدەین کەوا داواتان لێ بکەین هەر لەم کۆنگرەیەدا بڕیاری جوامێرانە بدەن لە پێناو پڕکردنەوەی ئەو کەلێنەی کەوا ئێستا کەوتۆتە نێو حیزبی دێموکراتی کوردستان. بێگومان بەو کارەتان دەتوانن سەرکەوتنی زیاترو بەرچاوتر وەدی بێنن و نێومالی خۆتان یەك بخەن چونکە بە یەکگرتوویی و یەك ڕێبازیتان دەتوانن پلانی دوژمنان پەك بخەن و گەلەکەشمان بەرەو سەرکەوتنی یەکجارەکی ببەن.

دووبارە هیوای سەرکەوتنتان بۆ دەخوازین

مەکتەبی سیاسیی پارتی پارێزگارانی دێموکراتی کوردستان

هەولێر - ٢٨/ ٧/ ٢٠٠٨

پەیامی د. جەواد مەلا، سەرۆکی کۆنگرەی نیشتمانیی کوردستان

بەڕێز حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران!

لەگەڵ سڵاوی ئازادیو سەربەخۆیی

بەڕێزان، نامەکەتان لە برواری ٢٠٠٨/٦/٣ گەیشتە دەستمانو، تێیدا ئاماژەتان کردووە، لە داهاتوویەکی نێزیکدا، کۆنگرەی چواردەهەمینی حیزبەکەتان دەبەستن.

بە ناوی خۆمو ئەندامانی سەرکردایەتیو هەموو ئەندامانو هاوبیرانی کۆنگرەی نیشتمانیی کوردستانەوە، پیرۆزبایی کۆنگرەی ١٤تان لێدەکەین.

لەسەر داوای ئێوەی بەڕێز، تێبینیو پێشنیازی خۆمان بۆ کۆنگرەکەتان دەنێرینو لەو باوەڕەداین، پەسندکردنیان لە خزمەتی خەباتو قوربانیدانی بێئەژمارو ئامانجەکانی لەمێژینەی نەتەوەکەماندا دەبێت. بۆ ئەمەش، ئاماژە دەکەین بە دوو بەڵگەنامەی مێژوویی حیزبی دێموکراتی کوردستان:

١ـ هەروەك هەموولایەك ئاگادارین، رۆژی ٢ی بەهمەن ١٣٢٤ هەتاوی (١٩٤٦/١/٢١ میلادی) کۆگرەی یەکەمی حیزب لە شاری مەهاباد بەڕێوە چوو. لەو کۆنگرەیەدا، بڕیار درا نێوی حیزب، "حیزبی دێموکراتی کوردستان" بێت.

داوا لە کۆنگرە دەکەین، نێوی "ئێران" لە پاشکۆی نێوی حیزبەوە لابەرێتو، بگەڕێتەوە سەر نێوە راستەکە خۆی کە " حیزبی دێموکراتی کوردستان"ە، ئەمەش راستەوخۆ گەڕانەوەیە بۆ ئەو راستییە مێژووییە، کە نەتەوەی کوردو نیشتمانەکەی کوردستان، بەشێکی قانونیو سیاسیو جوگرافی نیە لە ئێران، یان لە وڵاتانی دیکەی وەك عێراقو تورکیاو سوریا، بەڵکوو نەتەوەیەکی سەربەخۆیە، کە نیشتمانەکەی داگیرو دابەشکراوە. لەبەر ئەوە، ئەو سنوورانەی ئێستا، بە دەستکردو نایاسایی دەزانێت.

٢ـ لە کۆنگرەی یەکەمدا کە پێشەوا قازی محەممەد بۆ سەرۆکی حیزب هەڵبژێردرا، بڕیارێکی گرینگو مێژووی دەرکراو، کۆماری سەربەخۆی کوردستان راگەیەندرا. پاش تێپەڕبوونی ٦٣ ساڵ، ئەندامانی حیزبی دێموکراتو، هەموو گەلی کورد، شانازیی بەو

سەردەمەوە دەکەن، کە لە بەشێکی گچکەی نیشتمانەکەماندا، کۆماری سەربەخۆی کوردستان دامەزرا.

لەبەر ئەوە، داوا لە کۆنگرە دەکەین، هەڵسەنگاندنێکی بابەتانە سەبارەت بە بارودۆخی سیاسیی ئەمڕۆکەی کوردستانو ناوچەکە بکات. دروشمی "رفراندۆم بۆ کوردستان"، لەسەر بنچینەی "مافی دیاریکردنی چارەنووس بۆ کورد"، پەسند بکات، کە لە جاڕنامەی مافی مرۆڤی جیهانیدا بڕیاری لەسەر دراوەو دەیان نەتەوە، بە سوودوەرگرتن لەو یاسا نێونەتەوەییە بە رزگاریو سەربەخۆیی گەیشتوون.

بە باوەڕی ئێمە، دروشمی ئێستای حیزب کە "فیدراڵی بۆ کوردستان ـ لە چوارچێوەی ئێران"ـە، خزمەتی ستراتیژو ئامانجەکانی نەتەوەکەمان ناکات. ئەزموونی گرێدانی خەباتی دەیان ساڵەی حیزبی دێموکرات بە چوارچێوەی ئێرانەوە، ئەم راستینەیەشی سەلماندوە کە فیدراڵی، یان ئۆتۆنۆمی، یان هەر داوایەکی دیکەی رەوای گەلی کورد، لە چوارچێوەی وڵاتانی داگیرکەریدا بە تەنێ نایەتەدی، بەڵکوو دەبێتە هۆی دوورخستنەوەی لە ئامانجو پرنسیپە نەتەوەییەکانیشی، کە رزگارکردنی نەتەوەو نیشتمانەکەیەتی لە چەوسانەوەو داگیرکاریی.

٣ـ داوا لە "کۆنگرەی چواردە" دەکەین، لەسەر بنچینەی بیروباوەڕی نەتەوەییەوە، دەنگ بدات بۆ یەکگرتنەوە لەگەڵ باڵەکەی دیکەی حیزب، کە ئێستا بە نێوی "حیزبی دێموکراتی کوردستان"ـەوە خەبات دەکەن. بێگومان، بڕیارێکی وا لە لایەن کۆنگرەوە، هێزو توانای زیاتر بە حیزبی دێموکرات دەبەخشێ. هاوکات دەبێتە هۆی دڵخۆشیو گەڕانەوەی هیواو باوەڕو متمانەی تێکڕای گەلی کورد، بە خەباتو تێکۆشینی حیزبی دێموکراتی کوردستان، لە سەرتاسەری کوردستان.

جارێکی دیکەش، هیوای سەرکەوتن بۆ کۆنگرەکەتان دەخوازم

سەرکەوێ خەباتی یەکگرتووی نەتەوەکەمان، لە پێناوی ئازادیو سەربەخۆییو دامەزراندنی دەوڵەتی سەربەخۆی کوردستاندا!

براتان د.جەواد مەلا، سەرۆکی کۆنگرەی نیشتمانیی کوردستان

٢٠٠٨/٦/٢٠

پەیامی بزووتنەوەی دێموكراسیخوازانی كوردستان

بەڕێز دەفتەری سیاسیی حیزبی دێموكراتی كوردستانی ئێران!

سلاو

بەڕێزان! بەبۆنەی بەستنی چواردەهەمین كۆنگرەتان گەرمترین و جوانترین پیرۆزبایی ئاراستەی ئێوەی بەڕێز و یەكەیەكەی ئەندامانی كۆنگرە دەكەین و هیوای سەركەوتن بۆ كۆنگرەكەتان دەخوازین.

بەڕێزان بەستنی چواردە كۆنگرە خۆی لەخۆیدا نیشانەی پشوودرێژیو سووربوونی ئەم حیزبە دەگەیەنێ لە خەبات و تێكۆشان، لە هەمان كاتیشدا دەست گرتنە بە پرەنسیپەكانی دێموكراتی كە حیزبی دێموكرات لە مێژووی خەباتیدا كردوویەتیە شارێگەی خەباتی ڕۆژانەی.

بەڕێزان! ئۆمێد دەكەین كۆنگرەی چواردە، شێواز و میكانیزمی جوان دەسنیشان بكات و بڕیار و ڕاسپاردەكانی وەڵامدەرەوەی پێداویستیی ئەم قۆناغەی ئەمڕۆی خەباتی ڕەوای میللەتەكەمان بێ.

لێكگرێدانو ئاراستەكردنی ئەم ڕابوونە فیكریو ڕۆشنبیرییە مەدەنییەی ئەمڕۆ لە ناوەوەی وڵات هەیە، كە جەماوەری میللەتەكەمان بەتایبەت توێژی لاوان كە وەك كاردانەوە بەرامبەر بە سیاسەتی ڕەگەزپەرستانەو كۆنەپەرستانەی ڕژێمی كۆماری ئیسلامیی ئێران كردویانەتە چەكی خەبات، شێوازێكی سەردەمیانەیەو گرینگی دەداتە بەر خەباتی نەتەوەیی و دێموكراتی.

لە هەمان كات بۆ ئەوەی كورد لەهەر ئەگەرێكی گۆڕانكاری چاوەڕوانكراو ئامادەگی هەبێو ئەم گۆڕانە لە خزمەت ستراتیژیی نەتەوەییو پرۆسەی دێموكراتیدا بكشێتەوە پێویستە كۆتایی بەم پەرتەوازەییەی نێوان هێزە سیاسییەكان بهێنرێو لەژێر چەترێكدا كۆببنەوە.

بەڕێزان، ئەزموونی هەرێمی كوردستان بە هەموو لایەنە چاكیو خراپەكانیەوە نموونەیەكە لە دەسەڵاتی خۆماڵی كوردی، بۆیە پێویستە بە مەبەستی سوودوەرگرتن بەوردی

هەڵبسەنگێندرێ لەبەر رۆشنایی ئەم ئەزموونە بۆ هەر ئەگەرێکی گۆڕانکاری لە رۆژهەڵات بەرنامەرێژی بکرێ.

لەگەڵ رێزمان

دوبارە هیوا سەرکەوتن بۆ کۆنگرەکەتان دەخوازین و

هەر شاد و سەرکەوتووبن

مەکتەبی سیاسیی بزووتنەوەی دێموکراسیخوازانی کوردستان

٢٠٠٨/٨/١

***

پەیامی پارتی ئازادیی کورد لە سووریا

برای هێژا مستەفا هیجری، سکرتێری گشتیی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران!

برایانی هێژا ئەندامانی مەکتەبی سیاسیو کومیتەی ناوەندی!

برایانی هێژا ئەندامانی کۆنگرەی چواردەهەم!

سڵاوێکی شۆڕشگێڕانە

سەرەتا سوپاسی بۆ ئەو بانگهێشتەی حیزبەکەتان دەکەین کە تایبەت بوو بە بەستنی کۆنگرەی چواردەهەمی حیزبە تێکۆشەرەکەتان. بەم بۆنە گرنگەشەوە خۆشحاڵم کە گەرمترین سڵاوتان بە ناوی خۆمو سەرکردایەتیو ئەندامانی پارتیەکەمان، پارتی ئازادی کورد لە سووریا، ئاراستە بکەم. هەروەها بە ناوی جەماوەرانی لە گەلی کوردو لە رێگەی ئێوەشەوە بۆ تێکۆشەرانو کادیرانی حیزبەکەتانو پێشمەرگە قارەمانەکانتان سڵاو بنێرین. لەگەڵ سەرکەوتن بۆ بەستنی کۆنگرەکەتان.

برایان!

بەستنی کۆنگرەکەتان لەم هەلومەرجە نێوخۆییو هەرێمایەتیو نێونەتەوەییە ئاڵۆزو تێکچڕژاوەدا، بایەخی گەورەی هەیە، کە هاوکاتیشە لەگەڵ ئەو پێشکەوتنو بەرفراوانەی

سەرجەم بوارەکانی لە خۆی دەگرێت، هاوکات ئەو قوربانیدانە گەورانەش کە حیزبە تێکۆشەرەکەتان داویەتی، حیزبی شەهیدانی قازی محەممەدو دوکتور قاسملووو دوکتور سادق شەرەفکەندیو هەڤاڵانیو هەزاران پاڵەوانی دیکەی گەلی کورد لە کوردستانی ئێران، خوێنیان بۆ رشتووەو لە تێکۆشانو خەباتیشدا بەردەوامن بۆ بەدەستهێنانی ئازادیو دێموکراسیو فیدراڵی.

بە تەواوی پاڵپشتی لە دۆزی نەتەوایەتی دێموکراتیکخوازانەتان دەکەین، دۆزی گەلی کوردمان لە کوردستانی ئێران لە پێناو وەدەستهێنانی مافە نەتەوەییو رەواکانی خۆیو دیاریکردنی مافی چارەنووسین، هەروەها بە توندیش ئیدانەی ئەو سیاسەتە شۆڤینیە دەکەین کە رێژیمی ئێران دەرهەق بە گەلی کوردو بزووتنەوە نیشتمانییەکەی پەیرەوی دەکات لە داپۆشینو تیرۆرکاریی بەردەوامو لە سێدارەدانی گەلانی ئێران.

جارێکی دیکە سڵاوتان ئاراستە دەکەینو هیواخوازین کۆنگرەکەتان سەرکەوتو بێتو پێوەندیی نێوان هەردوولامان پتەوترو پێشکەوتووتر بێت.

براتان خەیرەدین موراد

سکرتێری پارتی ئازادی کورد لە سووریا

٢٠٠٨/٧/٣٠

پەیامی بزووتنەوەی دێموکراتی گەلی کوردستان ـ مەکتەبی سیاسی

بەڕێز دەفتەری سیاسیی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران!

دوای سڵاوی گەرم

بەختەوەرین، بۆ کۆنگرەی چواردەهەمی حیزبە تێکۆشەرەکەتان (حیزبی دێموکراتی کوردستان)ی دۆستمان، پەیامی پیرۆزبایی خۆمانو تێکڕای ئەندامانو دۆستو لایەنگرانی بزووتنەوەکەمان (بزووتنەوەی دێموکراتی گەلی کوردستان) پێ ڕابگەیەنین. هیواخوازین کۆنگرەی چواردەهەم هەڵوەستەی جیددی لەمەڕ پرسە نەتەوەییەکان بکاتو بارودۆخی هەستیاری ناوچەکەو کوردستانو ڕۆژهەڵاتی کوردستان بەتایبەت بکات. هەروەك پێمان وایە دەبێ دەست لە نێو دەستی هەموو لایەنە سیاسییەکان بنرێت بۆ پێکهێنانی بەریەکی کوردستانیو نیشتمانی لە پێناو بەدیهێنانی خواستو مافە ڕەواکانی گەلەکەمان لە ڕۆژهەڵاتی کوردستاندا. هەروەها چاوەڕوانیی ئەوەش لە ئێوەی تێکۆشەر دەکرێ کە لایەنێکی بنەڕەتی بن لە کۆکردنەوەی سەرجەم هێزو توانای گەلەکەمان بۆ وەدیهێنانی ئامانجە بەرزەکانی. هەروەك چۆن ئاواتمانە کە ڕۆژێك یەکگرتنەوەی هەموو کەسو لایەنە شۆڕشگێڕو دێموکراتەکان لە چوارچێوەی یەك حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێراندا ببینینو لەو پێناوەشدا ئێوەی بەڕێزو تێکۆشەر ئەرکی سەرەکیتان هەیە.

جارێکی دیکەش پیرۆزبایی خۆمان پێشکەش دەکەین.

هەر شادو سەرکەوتوو بن

مەکتەبی سیاسیی بزووتنەوەی دێموکراتی گەلی کوردستان

٢٠٠٨/٧/٢٥

پەیامی ئەنجومەنی فەرهەنگی و مەدەنیی کوردەکانی خوراسان

دۆستانی بەڕێز!

لەگەڵ سڵاو

ئەنجومەنی فەرهەنگیو مەدەنیی کوردەکانی خۆراسان پێکهاتنی چواردەهەمین کۆنگرەی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران لە ناخی دڵەوە بە ڕێبەرانو تەواوی ئەندامانو لایەنگرانی ئەم حیزبە، بەوپەڕی خۆشحاڵییەوە پیرۆزبایی دەڵێت.

کۆنگرەی حیزبی ئێوە لە ڕەوشێکدا بەڕێوە دەچێ کە ئێرانو ناوچەی ڕۆژهەڵاتی ناڤین لە گۆڕنکاریی گەورەدایە کە خۆی دەتوانێ موژدەدەری بنیاتنانی دێموکراسیی مۆدێڕن لەگەڵ تایبەتمەندییە نوێیە جیهانییەکان لە ئێرانو ناوچەکەدا بێ، بە پێی ئەوەی کە حیزبەکەتان خۆی لەگەڵ بارودۆخی ئێستای جیهاندا گونجاندووە، ئەم گرینگە خۆی دەتوانێ وەك چرایەکی رووناك بە سەر نەتەوەی کوردو کوردستاندا تیشك بڵاو بکاتەوەو شانازیگەلی بە تەواوی بەنرخو بۆ میللەتی کورد بە دیاریی بێنێ.

هەروا کە کوردەکان لە گۆڕینی دەسەڵاتی سیاسی لە وڵاتی عێراقدا دەوری سەرەکیو زۆر گرینگیان لە بنیاتنانی دێموکراسی لەم وڵاتەدا گێڕاوە، کوردەکانی ئێرانو بە تایبەتی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێرانیش بە تێگەیشتوویی‌و ڕێنوێنیی پێویست لە ڕێگەی کۆنگرەی نەتەوەکانی ئێرانی فێدراڵەوە دەتوانێ ئەم گرینگە لە ئێرانیشدا بە ئاکامی کۆتایی بگەیەنێ.

حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران لە ماوەی ئەم ٦٢ ساڵەدا هەورازو نشێوی جۆراوجۆری تێپەڕ کردووەو هەمیشە توانیویەتی بە خۆڕاگریو ماندوونەناسیی تەواو، مەیدانەکانی داخوازییە ڕەواکانی نەتەوەی کورد درێژە پێبدات.

هیواداریـن چواردەهەمین کۆنگرەکەتان زۆر بە کەڵك، پڕدەسکەوتو دەسکەوتی شیاوی بۆ نەتەوەی کورد هەبێو ببێتە هۆی نزیکبوونەوەی سەرکەوتنی ڕۆژانە پەرەگرتووی ئێوە.

ئەنجومەنی فەرهەنگیو مەدەنیی کوردەکانی خۆراسان

ئینگلستان، لەندەن، ١٠ی جوولای ٢٠٠٨

پەیامی پارتی دێموکراسیی بەشدار (KADEP)

بەڕێز سەرۆکایەتیی دیوانی کۆنگرەی چواردەهەمی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران!

KNDEP (پارتی دێموکراسیی بەشدار)، سڵاو و ڕێزی خۆی ئاراستەی چواردەهەمین کۆنگرەی حیزبی ئێوە ئازادیخوازانو تێکۆشەرانی بەڕێزی کوردستانو شەهیدی نەمر قازی محەممەدو حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران دەکات.

تێکۆشانی نەتەوەی کورد بۆ دێموکراسیی، یەکسانیو ئازادی درێژەی هەیە. لەم تێکۆشانەدا، حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران لە بەرخۆدانو خەباتو بیرو بۆچوونەکانی دەرنەچووەو ڕێبازی ون نەکردووەو لە تێکۆشانیدا بەردەوام نرخی گەورە دەداتو داویەتی. لەم تێکۆشانە ڕەوایەدا، بە هەزاران شۆڕشگێڕی قارەمانی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێرانو سەرۆکی بێوێنەو بێهاوتا وەك قازی محەممەد، د.عەبدولڕەحمان قاسملووو د. سادق شەرەفکەندی گیانیان لە دەست داوەو شەهید کراون. ئێمە ئەوان بە ڕێزو خۆشەویستیو حورمەتەوە وەبیر دێنینەوە.

دۆستایەتیو پشتیوانیی ڕێکخراوە تێکۆشەرەکانی هەموو پارچەکانی کوردستان لە یەکتر، ئازادیی کوردستان بەهێزترو ئاسانتر دەکات.

با کۆنگرەی چواردەهەمتان ببێتە هەنگاوێکی گەورە بۆ تێکۆشانی یەکسانی، دێموکراسیو ئازادیی گەلی کورد لە کوردستانی ئێران.

KNDEP پشتیوانیی خۆی لە ئێوەو خەباتەکەتان دەردەبڕێو پێشکەوتنو سەرکەوتنتان بۆ بە ئاوات دەخوازێ.

KNDEP بە داواکاریی دۆستایەتیو برایەتی، سڵاو لە کۆنگرەی چواردەهەمی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران دەکات.

سەرۆکایەتیی پارتی دێموکراسیی بەشدار

KADEP

پەیامی پارتی دێموکراتی کوردستان ـ باکوور

بەڕێز دەفتەری سیاسیی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران!

سڵاوی گەرمو برایانە

ئێمە پارتی دێموکراتی کوردستان ـ باکوور (PDK- Bakur)، پڕ بەدڵ پیرۆزبایی گرتنی ١٤هەمین کۆنگرەی حیزبەکەتان لێدەکەین. هیوادارین کۆنگرەکەتان بە بڕیارگەلی باش بۆ گەلی کوردو وڵاتەکەمان کوردستان بە سەرکەوتنەوە کۆتایی پێ بێ. لە هەمان کاتدا هیوادارین کە ئێوە بە بەرپرسایەتییەوە ئەم رەوشە نەخۆشەی کە بەسەر بزاڤی کورددا هاتووە، ناکۆکیو ناتەباییەکان هەڵسەنگێننو بەسەریاندا زاڵ بنو ببنە رێنیشاندەر بۆ پارچەکانی دیکەی کوردستانیش.

ئەمڕۆ دەرفەتێکی باشە کە بە خۆشییەوە دەتوانین ببینین کە لە هیچ پارچەیەکی کوردستاندا بوارو بەستێنی شەڕی نێوخۆیی نەماوە. لە هیچ پارچەیەکدا کورد لەگەڵ یەکتردا شەڕ ناکەن (هەرچەند پێوەندییەکانی هەموومان گەرمیش نەبێ) ئەمە دەلیلێکی باشە بۆ لەیەکتر نزیکبوونەوەو پێکەوە کار کردن.

ئێمە وەك PDK-Bakur بە باشی دەڕوانینە ئەم رەوشەو لە سەر ئەو باوەڕەین کە رۆژهەلاتی نێوەڕاست لەبەردەم هێندێك ئاڵوگۆڕی گەورەدایە. پێویستە ئێمە کوردەکان هەموو هێزی خۆمان بۆ ئەوکاتە ئامادە بکەینو بتوانین پێکەوە ناکۆکیو کەموکوڕییەکانی خۆمان چارەسەر بکەین، تاکوو هەم بۆ نەتەوەی کوردو هەم بۆ هێزە نێونەتەوەییەکان ببن بە جێگای متمانەو بڕوای تەواوی کوردستانییەکان.

بۆ ئەمە کاتی لەیەك نزیکبوونەوەو پێکەوە کارکردنی هەموو هێزو حیزبە کوردستانییەکان لە هەموو پارچەکانی وڵاتەکەماندا بۆ دانانی ئێستراتێژییەکی هاوبەشی کوردستانی لەسەر پرنسیپە ریالیستەکان هاتووە. هەروەها دەبێت هێزە کوردستانییەکان شانبەشانی یەك بۆ بەرژەوەندییە گشتییەکانی نەتەوەی کورد تێبکۆشنو بۆ ئەمەش پێویستە کۆنسیپتێکی

هاوبەش پێك بێنن، چوونكە هەموو دوژمنو نەیارانی گەلەكەمان بە هەموو هێزو توانای خۆیانەوە دەكەونە دژایەتی لەگەڵ خەباتی رەوای گەلەكەمان.

ئێمە هیوادارین كە كۆنگرەكەتان بە سەركەوتنەوە كۆتایی بە كارەكانی بێنێتو ببێتە خاڵی سەرەتایەكی نوێ لە ئاستی رووداو و پێشهاتە هەرێمییەكان دا.

بژی كوردو كوردستان

PDK-Bakur، كۆمیتەی بەڕێوەبەری

پەیامی كۆمیتەی سیاسیی یەكیەتیی دێموكراتی كورد لە سووریا
(یەكیەتی)

بەڕێز كاك مستەفا هیجری، سكرتێری گشتیی حیزبی دێموكراتی كوردستانی ئێران!

بەڕێز ئەندامانی دەفتەری سیاسیو كۆمیتەی ناوەندی!

هەڤاڵان، دۆستانو لایەنگرانی حدكا!

بەشدارانی بەڕێز!

بە ناوی كۆمیتەی بەڕێوەبەریی حیزبەكەمانەوە، پارتی یەكیەتیی كورد لە سووریە (یەكێتی) و هەموو دوست، ئەندامانو لایەنگرانییەوە، پیرۆزبایی پێكهێنانی كۆنگرەكەتانو هیوای سەركەوتن بۆ كاروبارەكانی دەخوازین.

بێگومان ئێستا نەتەوەی كورد گەورەترین نەتەوە لە جیهاندایە كە لەسەر خاكی وڵاتی خۆی، بێدەوڵەت دەژیو لە مێژوودا تووشی هەموو مێتۆدێكی چەوساندنەوە، دەسبەسەركردنو كوشتوبڕی دڕندانە بووەو هێشتاش لەسەری بەڕێوە دەچێ، بێجگە لەوەی كە لە هەموو مافێكی نەتەوەییو مرۆڤی بێبەش كراوە. گەلی كوردیش وەكوو هەموو گەلانی جیهان مافی خۆیەتیو شایستەی ئەوەیە كە بە ئازادیو سەرفرازی بژی. وەدەستهێنانی ئەو ئارمانجە پیرۆزەش، خەباتێكی بەرفراوانو بەردەوامی دەوێ.

هاوڕێیانی خۆشەویست، بەشدارانی بەڕێز!

حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران، حیزبی پێشەوای نەمر قازی محەممەدو ڕێبەرانی فیداکاری وەکوو دوکتور قاسملوو و شەرەفکەندیو هاوڕێیانی لە سەراسەری کوردستاندا جێگای ڕێزو حورمەتە. ئەو کە بە وشیاریی، دڵسۆزیو هەستێکی بەرپرسیارانە خەباتی گەلی ئێمە لە ڕۆژهەڵاتی کوردستاندا بەڕێوە دەبا، چارەسەرییەکی دێموکراتیک، عادڵانەو ئاشتییانەی بۆ کێشەی کورد دەخوازێ. هەروەها پێوەندییەکی دۆستانەی لەگەڵ هێزو لایەنەکانی دیکەی ئێرانی لە سەر بناغەی باوەڕ بەیەکتربوون لە کارو خەباتدا دامەزراندووەو بەیەکەوە بۆ دێموکراسیو پاراستننی مافی مرۆڤو مانی گەلانی ئێران تێدەکۆشن.

لەم پێوەندییەدا هەنگاوی دامەزراندنی کۆنگرەی نەتەوەکانی ئێرانی فێدراڵ لە گەڵ ١٥ هێزو ڕێکخراوی ئێرانیدا گرینگو بەرچاوەو روانگەو هەڵوێستەکانیشی سەردەمییانەن.

بەڕێزان!

بەرپرسانی کۆماری ئیسلامیی ئێران لە سەراسەری وڵاتو بە تایبەتی کوردستاندا ڕێگەی کوشتوبڕو تێرۆریان گرتووتە بەرو بە بێ هیچ تاوانێک ئاشتیخوازانو چالاکانی مەدەنیو مافی مرۆڤ دەگرنو زیندانیان دەکەنو زۆربەشیان ئێعدام دەکەن. لە لایەکیترەوە ئەو لە بەرنامەی پیتاندنی ئۆرانیۆمدا بە مەبەستی وەدەستهێنانی چەکی ئەتۆمی بەردەوامەو بێگومان دەستپێڕاگەشتنی بەرپرسانی کۆماری ئیسلامی بە چەکی ئەتۆمی، جێگای مەترسییە بۆ هەموو گەلانی ناوچەو ئاشتیی جیهانی.

لە کۆتاییدا ئێمە جارێکیتر هیوای سەرکەوتنتان لە کاروباری کۆنگرەدا بۆ دەخوازینو خۆمان بە پشتیوانیی دۆزی ڕەوای گەلەکەمانو خەباتی ڕەوای حیزبەکەتانە دەزانین.

کۆمیتەی سیاسیی یەکیەتیی دێموکراتی کورد لە سووریا (یەکیەتی)

٢٠٠٨/٨/١

پەیامی حیزبی دێموکراتی پێشکەوتنخوازی کورد لە سووریە

کۆمیتەی ئامادەکردنی چواردەهەمین کۆنگرەی PDKI!

خەباتگێڕو تێکۆشەرانی هێژا ئەندامانی کۆنگرە !

بەڕێز کاك مستەفا هیجری، سکرتێری گشتی !

سلاوی گەرم پێشکەش بە هەمووتان

بە ناوی خۆمو بە ناوی حیزبی دێموکراتی پێشکەوتخوازی کورد لە سووریە، لە ناخی دڵمانەوە پیرۆزبایی ١٤هەمین کۆنگرەی حیزبەکەتان، حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران دەکەینو هیوای سەرکەوتن بۆ کۆنگرەکەتان بە ئاوات دەخوازین. هیوادارین کە کۆنگرەکەتان ببێتە قۆناغێکی گەورە بۆ بەرەوپێشبردنی کارو خەباتەکەتان لە هەموو بوارەکانی سیاسی، رێکخستن، رۆشنبیری، راگەیاندنو... و بۆ بەهێزکردنی رۆڵی ئێوە لە نێو کۆمەڵانی خەڵکی کوردستان لە کوردستانی ئێراندا... .

هەروەها ئاواتە خوازین حیزبی برامان، بتوانێ بڕیارو پێشنیاری گرینگ بدات، تاکوو خەباتەکەی بەرەوپێش بباتو ئەو ئاستەنگیو ئاڵۆزییانەی کە هەن بە شێوەی بەربلاوو بەهێز چارەسە بکاتو رێگا بۆ پێکهێنانی یەکیەتیی بزووتنەوەی کورد لە کوردستانی ئێران بە تایبەتیو یەکگرتوویی نیشتمانی لە ئێران بە گشتی بکاتەوەو لەم پێناوەدا بۆ دامەزرانی سیستمێکی دێموکراتیكو وەدەستهێنانی مافە نەتەوەییو دێموکراتیکەکانی کورد تێبکۆشێ.

لە کۆتاییدا، جارێکی دیکە پیرۆزبایی لە سەرجەم ئێوە بەڕێزان دەکەینو هیوای بەهێزو بەرفروان کردنی ئەو پێوەندییە مێژووییو برایەتییەمان دەکەین کە لە نێوان ئێمە هەر دوو حیزبی برادا هەیە.

حەمید دەروێش

سکرتێری گشتی پارتی دێموکراتی پێشکەوتنخوازی کورد لە سووریە

رێکەوت: ٢٠٠٨/٨/٥

پەیامی کوردیناسیۆنی رێککەوتنی دێموکراتیکی کوردی سووریە

بۆ کۆنگرەی چواردەهەمی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران!

بەڕێزان، کادر، ئەندامانو بەشدارانی کۆنگرە!

ئەمڕۆ لە جیهاندا زۆر ئاڵوگۆڕو پێشکەوتنی گرینگ لە هەموو بوارەکانی تێکنۆلۆژیو شۆڕشی ئینترنێتیو پەیوەندییەکاندا روو دەدەن، واتە ئێمە لە سەردەمی گلۆبالیزمدا دەژینو ئەمانە هەموویان کاریگەریی خۆیان دەخەنە سەر هەرێمی رۆژهەڵاتی نێوەڕاست کە لە نێو پێشڤەچوونی گرینگدا دەژی، بە تایبەتی لە دەیەکانی رابردوو کە بە شێوەیەکی بەردەوام هەتا ئەمڕۆ، بە تایبەت لە بوارەکانی سیاسیو بەرەوپێشڤەچوونی فیکریو فەرهەنگیدا دەردەکەوێ. ئەویش بە شێوەی رێژیمو شەپۆلەکانی کلاسیکو موحافیزەکار، شەڕی گۆڕانو هێزە دێموکراتو پێشکەوتنخوازەکان دەکەن. ئەوانەی وا خەباتو تێکۆشان بۆ گۆڕانکاری دەکەنو دەیانهەوێ گەلەکەیان بگەیەننە قۆناخی ئازادیو رزگاری.

رێژیمی ئیسلامی لە ئێراندا، یەکێك لەو رێژیمانەیە کە ئاستەنگ دەخاتە بەردەم ئاڵوگۆڕەکانو دژی ئازادی، رزگاریو بەرژەوەندیی گەلانەو نوێنەرایەتی بیری گشتگیرو ئوسوولگەرا دەکات.

ئێوە وەك حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران لەم رەوتو قۆناخە مێژووییەدا کۆنگرەکەتان دەبەستنو لە بەرانبەر رێژیمی ئیسلامی لە ئێراندا خەبات دەکەنو تێدەکۆشن، ئێمە هیواداریـنو لەم بڕوایەداین کە حیزبەکەتان دەتوانێ بگاتە بڕیارو پرۆژەی سیاسیو بەو بڕیارانە ئێوە دەتوانن لە بەرانبەر رێژیمی ئێراندا سەرکەوتوو بن.

حیزبەکەتان بە مێژووی درێژو پرشنگدار خۆی دەناسێت، لە کۆماری کوردستانەوە هەتا شەهید دوکتور قاسملوو، د.شەرەفکەندی وەك حیزبی ئەو شەهیدانە هەتا ئەمڕۆ بۆ خزمەت بە دۆزی گەلی کورد خەباتو تێکۆشان دەکاتو لە مەیداندایەو بە هەزاران شەهیدو قوربانی داوەو لە بەرانبەر هەموو جۆرە ئاستەنگو زەختو زۆرێکدا راوەستاوەو خۆڕاگر بووە، ئێمە لەو بڕوایەداین کە حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران بە خۆڕاگریو بەربەرەکانێو بە

ئیرادەو هێزی گەورەی خۆی دەتوانێ هیواو ئاواتەکانی گەلی کورد لە رۆژهەلاتی کوردستان بەجێ بگەیەنێ.

ئێمە وەك رێككەوتنی دێموکراتیکی کورد لە سوریە، پیرۆزبایی لە حیزبی دێموکراتی کوردستانو رێبەرایەتییەکەیو سەرجەم کادرو ئەندامانی دەکەینو بۆ درێژەدان بە خەباتو بەردەوامیی تێکۆشان بۆ رزگاریو وەدیهێنانی مافەکانی گەلی کورد لە رۆژهەلاتی کوردستان.

سەرکەوتنو سەربەرزیتان بۆ بە ئاوات دەخوازین، بۆ کۆنگرە پیرۆزو حیزبە مێژوویییەکەتان ئاواتی سەرکەوتنو سەربەرزی دەخوازین.

سلاوو رێز

کوردیناسیۆنی رێکەوتنی دێموکراتیکی کوردی سووریە

پەیامی پارتی وڵاتپارێزی دێموکراتی کوردستان

بۆ چواردەهەمین کۆنگرەی پارتی دێموکراتی کوردستانی ئێران!

پیرۆزباییەکی گەرم ئاراستەی چواردەهەمین کۆنگرەی پارتەکان دەکەین‌و هیوای سەرکەوتنتان بۆ دەخوازین.

پارتی دێموکراتی کوردستانی ئێران لە مێژووی کوردستاندا جێگایەکی تایبەتیی خۆی هەیە.

پارتی دێموکراتی کوردستانی ئێران نەك تەنها کۆنترین پارتی کوردییە، بەڵکوو یەکێك لەو پارتانەیە کە بیری نەتەوەیی‌و مەشخەڵی ئازادی لە هەر چوار پارچەی کوردستاندا بەرز کردۆتەوەو پێشەنگایەتی کردوە. لەو بڕوایەداین هەر وەك چۆن لە رابردوودا پارتەکەتان لە تێکۆشینی رزگاری نەتەوەییدا رۆڵێکی کاریگەری هەبووە، لە داهاتووشدا بە هەمان شێوە جێ پەنجەی دیار دەبێت.

لە کاتێکدا کە ئەمریکا دەستێوەردانی ئێرانی کردۆتە رۆژەڤ، بەستنی کۆنگرەکەتان‌و ئەو بڕیارانەی کە وەری دەگرن‌و ئەو نەخشەی رێگایەی کە دەستنیشانی دەکەن واتایەکی مێژوویی پێ دەبەخشێت.

گومانمان لەوەدا نیە کە هەلومەرجی رزگاربوون لە رێژیمی دەسەڵاتداری ئیسلامیی ئێران رەخساوەو پارتی دێموکراتی کوردستانی ئێران بە قۆستنەوەی هەلومەرجە لەبارە نێوخۆو دەرەکییەکان قەڵەمبازێکی نوێ تۆمار بکات. هەر لێرەوە متمانەی خۆمان دووپات دەکەینەوە کە تێکۆشینی ئازادی بەسەرکەوتوویی بەئەنجام دەگەیەنن.

دووبارە لە ناخەوە پیرۆزباییەکی گەرم ئاراستەی کۆنگرەکەتان دەکەین.

کۆمیتەی رێکخستنی - پارتی وڵاتپارێزی دێموکراتی کوردستان PWD

پەیامی یەکێتیا کۆمەڵێن کوردستان KOMKAR

بەڕێزان کۆمیتەی ئامادەکاری کۆنگرەی چواردەهەمی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران!

نوێنەرانی ڕێزدار!

خوشكو برایانی تێکۆشەر!

میوانانی دلۆڤان!

بەر لە هەموو شتێك، بە ناوی بەڕێوەبەریی گشتیو هەموو ئەندامانو لایەنگرانی یەکێتیا کۆمەڵێن کوردستان ـ KOMKAR، پیرۆزبایی چواردەهەمین کۆنگرەکەتان لێ دەکەینو لە بەڕێوەبردنی کارو تێکۆشانی ئێوە لەم پێناوەدا سەرکەوتنتان بۆ بە ئاوات دەخوازین.

هێژایان! بێگومان ئێوە کونگرەی چواردەتان لە قۆناغێکی هەستیارو لە نێو بارودۆخێکی زۆر دژواردا دەبەستن. هەتا ئەمڕۆش ڕۆژهەڵاتی کوردستان لە ژێر دەستی ڕێژیمی خوێنڕێژو کۆنەپەرەستدا دەناڵێو خەباتو بەرخۆدانی قوتابییانی تێکۆشەرو پێشمەرگە قارەمانەکانی حیزبی قازی، قاسملووو شەرەفکەندی بۆ ئێمە جێگای ڕێزو شانازییە.

پێشەنگیی حیزبەکەتان لە خەباتی ڕزگاریخوازانەی کوردستاندا سەلماندوویەتی کە لە ڕێگای ئامانجە پیرۆزەکانی نەتەوەی کورد لا نادا‌و هەتا بەدەستهێنانی ئامانجەکانی کۆماری کوردستان، درێژە بە کارو تێکۆشانی خۆی دەدات.

حیزبەکەتان لە خەباتی نیو سەدەی ڕابردوودا، زۆر قوربانیی داوەو هەروەها زۆر جاران لە سەنگەری خەباتدا زەربەی قورسی لێکەوتووە، بەڵام قەت سەنگەری بەرگریو بەرخۆدانی چۆڵ نەکردووەو لە ڕێبازی قازی، قاسملووو شەرەفکەندی دەرنەچووە.

ئێمە وەك KOMKAR بە دۆستایەتیو برایەتیتان هەست بە سەربەرزی دەکەین.

ڕێزداران! کۆنگرەی ١٤هەمی حیزبەکەتان، لە قۆناخی ئەمڕۆدا زۆر ڕۆڵێکی گەورەو بەرچاو دەگێڕێو هیوادارین بڕیاری شیاوو گونجاو لە کۆنگرەکەتاندا بدرێتو بۆ بەرفراوانو ڕێكو پێککردنی ریزەکانتان هەنگاوی بەجێو پێویست هەڵێننو ڕۆڵی مێژوویی حیزبی قازی، قاسملووو شەرەفکەندی سەربەرزانە بگێڕدرێت.

سەرکەوتن بۆ کۆنگرەی چواردەهەمتان

بژی یەکیەتیی هێزە کوردستانییەکان

بژی ئازادیی کوردستان

یەکێتیا کۆمەڵێن کوردستان ـKOMKAR

بەکر تۆپگیدەر، سەرۆکی گشتی

٢٠٠٨/٦/٢٣

پەیامی یەکێتیی نەتەوەیی دێموکراتی کوردستان

سڵاوی سەرخۆبوونوئازادی

بەبۆنەی بەستنی چواردەمین کۆنگرەی حیزبتان (حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران) بەناوی خۆمان و تەواوی ئەندام و لایەنگرانی یەکێتیمان YNDK، پیرۆزبایی بەستنی کۆنگرەتان لێدەکەینوخوازیارین کۆنگرەکەتان سەرکەوتووانە کۆتایی بە کارەکانی بهێنێت.

بەڕێزان: کۆنگرە وێستگەیەکە بۆ تاوتوێکردنی کارەکانی نێوان دوو کۆنگرە، بۆیە سازدانی کۆنگرە لە ژیانی هەموو حیزبو ڕێکخراوێکدا گرنگیی تایبەتیی هەیە، تیایدا خاڵە لاواز و بەهێزەکانی نێو ئۆرگانەکانی حیزب دەستنیشان دەکرێو لەژێر ڕۆشناییان بەرنامە بۆ کارو خەباتی داهاتوو دادەنرێو ڕەوشی سیاسیو ئابووریو کۆمەڵایەتیی وڵات شی دەکرێتەوەو بەو هۆیەوە حیزب پێ دەنێتە قۆناغێکی نوێ لە کارو خەباتدا. ئێوەی بەڕێز و تێکۆشەریش کۆنگرەکەتان لە قۆناغێکی زۆر هەستیاردا ساز دەدەن و کۆنگرەکەتان ڕووبەڕووی کۆمەڵێك پرسی چارەنووسساز و پێوەندیدار بە داهاتووی نەتەوەکەمان لە ڕۆژهەڵاتی کوردستاندا دەبێتەوە، بۆ زیاتر سەرخستن و دەوڵەمەندکردنی کۆنگرەکەتان، ئەم سەرنج و ڕێنوێنیانە دەخەینە بەردەم ئەندامانی بەڕێزو تێکۆشەری کۆنگرەکەتان:

١ـ حیزبی دێموكراتی كوردستانی ئێران هەر لە ڕۆژی دامەزراندنیەوە لە ڕۆژهەڵاتی كوردستاندا ڕۆڵی پێشەنگو ڕێبەراتی هەبووە، بۆیە پێویستە لەم قۆناغەدا ڕۆڵی هەبێت لە كۆكردنەوەی پارت و لایەنەكانی ڕۆژهەڵاتی وڵات و لەژێر چەترێك بۆ یەكخستنی گوتاری سیاسی ـ نەتەوەییمان.

٢ـ كوردستان وڵاتێكی داگیركراو و دابەشكراوە بەسەر چەند دەوڵەتێك و بە زۆریو زۆردارەكی كەلتووری نەتەوەكانی سەردەستی (توركو فارسو عەرەب) بەسەرماندا سەپێنراوە، ئێمەش وەكوو هەموو نەتەوەكانی دنیا مافی خۆمانە كیانو دەوڵەتمان هەبێت بۆیە پێویستە گوتاری سەربەخۆیی كوردستان لە كۆنگرەكەتان گرنگی پێبدەن.

٣ـ لە ڕووی ڕاگەیاندنەوە پێویستە كەناڵە ئاسمانییەكانی ڕۆژهەڵاتی كوردستان:

ئەلف ـ ئاراستەیەكی نەتەوەیی ڕاست و دروستی جەماوەری ڕۆژهەڵاتی كوردستان بكەن.

ب ـ پێشێلكارییەكانی ڕێژیمی ئێران دەرهەق بە نەتەوەكەمان بە زمانە زیندووەكانی جیهان پەخش بكرێ تاوەكوو ڕای گشتیو كۆمەڵگای نێودەوڵەتی لێ ئاگادار بكرێتەوە.

ج ـ ئاراستەكردنی جەماوەر بۆ بەستنی كۆڕو سازدانی خۆپیشاندان و مانگرتنەكان بەشێوەی ئاشتی لە ناوەخۆو دەرەوەی وڵات بۆ بەرەوپێش بردنی خەبات و زیاتر كردنی پیشتگیری وڵاتان بۆ دۆزی نەتەوەییمان.

٤ـ پێشێلكارییەكانی ڕێژیمی ئێران كە دەرهەق بە نەتەوەكەمان دەیكات ڕێكخراوەكانی مافی مرۆڤی لە هەموو دنیادا لێ ئاگادار بكرێتەوەو بەشێك لەم پێشێلكارییانە وەكوو سكاڵا لە دادگا نێودەوڵەتییەكان تۆمار بكرێت.

٥ـ شاندێكی پارت و لایەنەكانی ڕۆژهەڵاتی كوردستان ناوە ناوە پێكبهێنرێو سەردانی وڵاتان و ڕێكخراوە نێودەوڵەتییەكان بكات لەپێناو زیاتر كردنی پشتگیری بۆ خەباتی ڕەوای نەتەوەكەمان.

٦ـ گرنگیدانی زیاتر بە ڕۆڵی ئافرەتان و لاوان و خوێندەڤانان، چوونكە ئەمانە بەشێكی گرنگی خەبات و بەرخۆدانی نەتەوەییمانن لە ئێستاو داهاتوودا.

٧ـ پێویستە سەرکردایەتییەکی سیاسی بۆ ڕۆژهەڵاتی کوردستان لە پارتو لایەنو کەسایەتیی وڵاتپارێزان پێك بهێنرێو هەر ئەم سەرکردایەتییە، خوێندنەوەو پێشبینی بۆ بارودۆخی سیاسیی ڕۆژهەڵاتی کوردستان بکات، چوونکە ئێستا خەریکە گۆڕانکاری لە خۆرهەڵاتی ناویندا ڕوودەدات، بۆ ئەمەش پێویستە ئامادەکاریمان هەبێت، تا سوود لەم گۆڕانکارییانە وەربگرین.

٨ـ بەستنی کۆنگرەیەکی نەتەوەیی سەرتاسەری بە بەشداریی سەرجەم ڕێکخراوو حیزبو لایەنە سیاسییەکان و کەسایەتیو وڵاتپارێزەکان لەسەر ئاستی کوردستانی مەزن، تاوەکوو بە وردیو لە هەموو وارێکەوە شیکردنەوە بۆ بارودۆخی کوردستان بکەین و لەژێر ڕۆشنایی ئەم شیکردنەوانە گوتاری سیاسیمان یەکبخەین و بەرنامە بۆ خەبات و بەرخودانی داهاتوومان بۆ هەر بەشێکی کوردستان بە ڕەچاوکردنی تایبەتمەندییەکانی دابڕێژین.

٩ـ توندو تۆڵکردنی پێوەندیی حیزبی سەرجەم لایەنە سیاسییەکانی کوردستان بە کارێکی گرنگ دەزانین بۆ ئەوەی هەموو لایەکمان سوود لە ڕاوبۆچوونی یەکتر وەربگرین لەپێناو بەرەوپێشەوەبردنی خەباتو تێکۆشانمان لە هەموو بەشەکانی کوردستاندا.

لە کۆتایی خوازیارین بڕیارو ڕاسپاردەکانی کۆنگرەتان ببێتە خاڵی وەرچەرخان بۆ حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران لەپێناو زیاتر بەرەوپێش چوونی خەبات و تێکۆشانمان لە ڕۆژهەڵاتی کوردستاندا.

هەر بژین و سەرکەوتووبن

بۆ کوردو کوردستان

مەکتەبی سیاسیی

یەکیەتیی نەتەوەیی دێموکراتی کوردستان YNDK

٢٠٠٨/٧/٢٦

پەیامی فیدراسیۆنی کۆمەڵە کوردستانییەکان لە سوئێد

بەڕێز دەفتەری سیاسی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران!

بەڕێز دەفتەری نوێنەرایەتیی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران لە فەرانسە!

سڵاوتان لێ بێت

بەناوی فیدراسیۆنی کۆمەڵە کوردستانییەکان لە سوئێد جوانترین پیرۆزبایی بەستنی کۆنگرەکەتان لێدەکەین و هیوای سەرکەوتنیش بۆ کۆنگرەکەتان دەخوازین.

بەڕێزان، دیارە بەستنی کۆنگرەو کۆنفرانسەکان جگە لەوەی کە پیادەکردنی پرۆسەی دێموکراتیە لە هەڵبژاردن و رەخنەو رەخنە لەخۆگرتن و هەڵسەنگاندنی کاروبارەکان، ئەوە لە هەمان کاتیشدا وەرچەرخان و گۆڕانکاریەکە لە سیستمێکی کارکردن و دۆزینەوەی رێگاچارەیەك بۆ هەموو ئەو کێشەو گرفتانەی کە سەریان هەڵداوە، هیوادارین کە کۆنگرەکەتان هەموو ئەو خاڵانە رەچاو بکات و کوردایەتی بکاتە دروشمی خەبات و تێکۆشانی داهاتووتان. داواکاریشین کە کۆنگرەکەتان هەوێن و هاندەرێکی بەهێز بێت بۆ یەکیەتیو یەکگرتنەوەو یەکڕیزی ماڵی کورد، چونکە هەر ئەمانە تاکە زامنی سەرکەوتنەکانی گەلەکەمانن کە بە سەدان ساڵە رۆڵەکانی لە سەنگەری بەرگریدا خەبات دەکەن و بە هەزاران شەهیدی سەربەرزیشی کردۆتە قوربانی بۆ رزگاری کوردستان.

بەڕێزان: ئەمڕۆ کوردستان لە بارودۆخێکی زۆر ناسك و هەستیاردا تێدەپەڕێ، بۆیە لە هەموو رۆژان زیاتر پێویستیمان بە یەکگرتن و بەرزڕاگرتنی بەرژەوەندییە باڵاکانی گەلەکەمان هەیە، هیوادارین بڕیارەکانی کۆنگرە قاڵبێکی نەتەوایەتی لەخۆ بگرێت و لەگەڵ گۆڕانکارییەکانی ئەو سەردەمەشدا خۆیان بگونجێننو دەربڕی خواستو ویستەکانی گەلەکەمان بن.

بەڕێزان: لە مێژووی شۆڕشگێڕیی نەتەوەکەماندا گەلێ دەرفەتی باشمان بۆ رەخساوە کە نزیکترینیان کۆمارە ساواکەی کوردستانە، بەڵام مخابن لەبەر دڕندایەتیی وڵاتانی دەوروبەرو بەرژەوەندیی وڵاتە زلهێزەکانو ناتەباییو ناکۆکیی ناوخۆییمان سەریان نەگرتووە، ئەمڕۆش

لە باشووری كوردستان دەرفـەت و دەسـكەوتێكی مـەزن وەدەسـت هـاتووە كـە پێمـان وایـە یـەكگرتن و یـەكڕیزی گەلەكـەمان و یەكهەڵوێسـتیو یـەك وتـاری سیاسـی زامنـی پاراسـتن و سەركەوتنی ئەو ئەزموونەیە، سەركەوتنی ئەو ئەزموونەش دەبێتە چرایەك و ڕێگـای ڕزگـاریی پارچەكانیتری كوردستان ڕۆشن دەكاتەوە. لـە كۆتاییـدا دووبـارە پیرۆزباییتـان لێدەكـەین و هەر سەرفراز و سەركەوتوو بن.

فیدراسیۆنی كۆمەڵە كوردستانییەكان لە سوئێد

٢٠٠٨/٦/١٦

پەیامی یەکیەتیی شۆڕشگێڕانی کوردستان

بەڕێز دەفتەری سیاسیی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران!

حیزبی دۆستو هاوخەبات!

سڵاوێکی شۆڕشگێڕانە

ئاگادار کردنەوەمان سەبارەت بە بەستنی کۆنگرەی ١٤ی حیزبە تێکۆشەرەکەتانو داخوازیتان بۆ ناردنی پەیامو دەربڕینی راوبۆچوونی یەکیەتیمان، خۆی لە خۆیدا نیشانەی پێوەندیی قووڵی نێوانمانەو رێزگرتنە لە ١٧ ساڵ دۆستایەتیو هاوخەباتیی بێپسانەوەی یەکیەتیی شۆڕشگێرانی کوردستانو حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران.

بەڕێزان:

خەباتو تێکۆشانی پتر لە ٦٣ ساڵی حیزبەکەتانو بەردەوام سەربەرزانە دەرچوون لە تەنگو چەڵەمەکانی رۆژگاری دژ بە کوردو زاڵبوونتان بە سەر کەندو کۆسپەکانی سەر رێگای ئازادیو دێموکراسیو شێلگیربوونتان لە سەر رێگای پڕ لە سەرەوەریی شەهیدان لە لایەکو، لە لایەکی ترەوە هەر چوار ساڵ جارێك سیستماتیك بەستنی کۆنگرە، وێڕای نالەباربوونی هەلومەرجی سیاسیو ئەمنیو پەسەندکردنی بڕیاری شیاوو پێداگرتنتان لە سەر دەستەبەرکردنی مافە رەواکانی نەتەوەکەمان، کۆنگرە لە دوای کۆنگرە، پێگەی تایبەتی پڕ لە خۆشەویستی بۆ کردونەتەوە لە ناو کۆمەڵانی خەڵکی کوردستاندا. ئێستاش خۆ ئامادەکردنتان بۆ بەستنی کۆنگرەکەتان، کۆنگرەی ١٤ی حیزبە خەباتکارەکەتان، لە هەلومەرجێکی تایبەتیدایە. کۆماری ئیسلامیی ئێران، داگیرکەری رۆژهەڵاتی کوردستان، دوژمنی لە ئاشتی نەهاتووی نەتەوەی کوردو نەیاری گەورەی ئازادیو دێموکراسی لە قەیرانێکی جیهانیو ناوچەییو نێوخۆییدایە، لە هەمانکاتیشدا دەستی داوەتە شەپۆلێکی دیکەی گرتوبەندو کوشتو بڕی رۆڵەکانی نەتەوەی کورد لە رۆژهەڵاتی کوردستان، ئەگەرچی کۆدەنگیی کۆمەڵگای نێودەوڵەتی بۆ ملکەچکردنی ئەو رێژیمە دڕندەو تیرۆریست پەروەرە بۆ ویستو داخوازییەکانی نەتەوەیەکگرتووەکان هێندێك گەشبینی لای کۆمەڵانی خەڵکی کوردستانو ئێران درووست کردوە، بەڵام پەرتەوازەییو ناکۆکبوونی حیزبو رێکخراوە

سیاسییەكانی كورد دژ بەو ڕێژیمە لـە گەشـبینیو دڵخۆشـیی خـەڵكی كوردسـتان ڕۆژ بـە ڕۆژ كەمتر دەكاتەوە. لە وەها كاتو ساتێكدا بەستنی كۆنگرە ئەركەكانی ئێوەی قورستر كردوەو هەستكردن بە بەرپرسیاریەتیتان بۆ بڕیاری شیاو ڕێگـە چـارەی گونجـاو بـۆ وەڵامدانـەوە بـە هەلومەرجی تایبەتی هەنووكە زیاد دەكات.

هەر لەو پێوەندییەدا یەكیەتیی شۆڕشگێڕانی كوردستان وێڕای پیرۆزبایی كردنی گـەرم بـۆ بەستنی كۆنگرەكەتانو ئاواتی سـەركەوتنتان لـەم كۆنگرەیـەدا سـەرنجتان بـۆ چـەند خاڵێـك ڕادەكێشێت.

١ ـ كۆماری ئیسلامیی ئێران لە قەیرانێكی فراواندایە، چالاك بوونی زیاتری ئێوە لـە بـواری دیپلۆماسـی لـە دەرەوەی وڵات بـۆ ناسـاندنی زیـاتری سیاسـەتی دژە مرۆڤایـەتی كۆمـاری ئیسلامیی ئێرانو زیاتر لەقاودانی كردارە تیرۆریستییەكانیو زیندووكردنەوەو بە دواداچـوونی كارەساتەكەی ویەنی پێتەختی وڵاتی ئۆتریش، زۆر لە جیدیدایە كە ببێتە تـەوەرێكی گرینگـی باسەكانی ناو كۆنگرەكەتان.

٢ ـ هەر وەكوو هەموو لایەك ئاگاداری لە یەك دووركەوتنـەوەی ڕۆژ لـە دوای ڕۆژی حیـزبو ڕێكخراوەكانی ڕۆژهەڵاتی كوردستانن، بەڵام بـۆ جـارێكی دیكـەش شـرۆڤەكردنی هۆكارەكـانی دووركەوتنـەوەكانو گـەڕان بـە دوای چارەسـەرێكی گونجـاو بـۆ لـە یـەك نزیكبوونـەوە ببێتـە تەوەرێكی پڕبایەخ لە قسەو باسی نێو كۆنگرەكەتان.

ئێمە هیـوادارین لـە پـاش كۆتـایی سـەركەوتووانەی كۆنگرەكـەتان دۆسـتایەتی نێوانمـانو هاوكارییەكانمان بگاتە ئاستێكی بەرزتر.

كۆمیتەی ناوەندیی یەكیەتیی شۆڕشگێڕانی كوردستان

٢٠٠٨/٧/٢٤

پەیامی دەستەی بەڕێوەبەریی کۆمەڵەی نووسەرانی کورد لە ئامەد

ڕێزدار مستەفا هیجری!

سکرتێری گشتیی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران!

ئەندامانی بەڕێزی کومیتەی ناوەندی!

دۆستانی هێژا!

لە پێتەختی وڵاتی پارچەکراو لە ئامەد، لە ناخی دڵمەوە چواردەهەمین کۆنگرەی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران لەگەڵی کورد بە گشتیو بەتایبەتی لە کوردەکانی کوردستانی ئێران پیرۆز دەکەم.

بەو هیوایە کە کۆنگرەکەتان ببێتە سەرەتای جێگرکردنی سیستمێکی دێموکراتیک لە ئێرانو هەوەها وەدیهاتنی سەربەخۆییو ئازادیی کوردستانی ئێران...

ئێمە لە تەڤگەرو کەسایەتیی ئێوەی تێکۆشەرو خۆڕاگردا، پەیڕەویکردن لە خەونەکانی قازی محەممەد دەبینین.

لەگەڵ گەرمترین سڵاوی برایانەمان

دەستەی بەڕێوەبەریی کۆمەڵەی نووسەرانی کورد لە ئامەد

٢٠٠٨/٩/١ ـ ئامەد

پەیامی سەرۆکایەتیی پارتی مافو ئازادی ـ هاك ـ پار

بۆ کۆنگرەی چواردەهەمی حدکا!

ئەو شنەبایەی کە ٢٠ ساڵە جیهان بەرەو گۆڕانکاری حەرەکەت دەدا، بۆتە باهۆزو پایەکانی ڕۆژهەڵاتی نێوەڕاست دەهەژێنێ.

ئەو پایەو ستاتکۆیانەی کە بە سەدان ساڵە گەلەکەمان لە ژێر زوڵمو زۆری ئەوان دا دەناڵێنێ، لە بەریەك هەڵوەشانەوەدان.

گەلی ئێمە لە باشووری کوردستان ئیتر لە رەوشێکی ئازاددایەو سەرلەنوێ پاشەرۆژو داهاتووی خۆی بونیاد دەنێ. هەروەك تێکۆشانو خەبات بۆ ئازادیو رزگاری، لە باکوورو رۆژئاوای کوردستان دا بێراوەستان درێژەی هەیە.

خەباتی گەلەکەمان لە رۆژهەلات بە دەیان ساڵە دژی رێژیمە هۆڤو داگیرکەرەکان بەردەوامەو بۆ هەموو پارچەکانیتر بووەتە لابراتوارێکی بێوێنەو بەرهەمدار. ئەو ئاگرە ئازادیو سەربەخۆییە کە لە مەیدانی چوارچرا روشن کرابوو، هێشتاش لە چیاکانی کوردستاندا شەوق دەداتەوە.

ئەمڕۆش تێکۆشان لە پێناوی ئازادیی گەلی کورد لە رێو رێبازی شەهیدانی نەمر قازی محەممەد، دوکتور قاسملووو دوکتور شەرەفکەندیو شەهیدانیتری کوردستاندا بەردەوامەو یادو بیرەوەریی ئەوانە کە هێزمان پێدەداو رێگامان رووناك دەکاتەوە.

ئێمە لەو بڕوایەداین کە خەباتو تێکۆشان بۆ ئازادی لە رۆژهەلاتی کوردستان بە رێبەریو پێشەنگیی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران سەردەکەوێ.

ئێمە لە سەر ناوی ئەندامو بەرێوەبەرانی پارتی مافو ئازادی، بە رێزو حورمەتەوە سلاو لە بەشداترانی کۆنگرەی ١٤ حدکا دەکەینو هیوای سەرکەوتن بۆ کۆنگرەکەتان دەخوازین.

ئێمە هیوادارین کۆنگرەی چواردەهەمتان بە یەکیەتیو یەکدەنگیو سەرکەوتووانە کۆتایی پێ بێو بە هێزێکی زیاترەوەو لە رێبازی شەهیدانی نەمردا بەرەو ئازادی هەنگاو هەڵ بگرێ.

لەگەڵ رێزو سلاوی برایانە

بژی یەکیەتیو هاوکاریی گەلی کورد

سەرۆکایەتیی پارتی مافو ئازادی ـ هاك ـ پار

ئامەد، باکووری کوردستان

پەیامی مەکتەبی سیاسیی پارتی چەپی کورد لە سووریا

بەڕێزان ئەندامانی رێبەریی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران!

سڵاوو رێز

لە لایەن مەکتەبی سیاسیو ئەندامانی کومیتەی ناوەندیی حیزبەکەمانەوە (پارتی چەپی کورد لە سووریا)، پڕبەدڵ پیرۆزبایی پێکهێنانی کۆنگرەی چواردەهەمی حیزبەکەتان لێ دەکەینو هیوادارین کە کۆنگرەی چواردەهەم سەرکەوتوو بێو جێگای هیواو رەزامەندیی گەلی کورد بەتایبەتی لە کوردستانی ئێران بێ.

هاوڕێیانی بەڕێز!

حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران، حیزبی شەهیدانی سەرکردە قازی، قاسملووو شەرەفکەندییە، ئەو حیزبەیە کە یەکەمین کۆماری دێموکراتیکی کوردی بە نێوی کۆماری کوردستان دامەزراندووە. مێژووی دوورو درێژی حدکا هیواو ئومێدێکی تایبەتی بە هەموو کوردێك دەداو دڵنیاین کە بڕیارەکانی کۆنگرکەشتان، مێژوویی‌و چارەنووسساز دەبن.

ئاواتمانە کە پێوەندییەکانمان بەهێزتر بن، هەروەها چاوەڕوانیمان ئەوەیە کە کۆنگرەی ئێوە هەڵوێستی لەمەڕ گرتن‌و زیندانیکردنی سکرتێری حیزبەکەمان بەڕێز محەممەد موسا محەممەد هەبێ کە لە ۷/۱۹ەوە لە بەندیخانەی سووریەدایە.

رێزو سڵاوی دووبارە لە هەموو بەشداران‌و سەرکەوتن بۆ کۆنگرەی ١٤ی حیزبەکەتان

مەکتەبی سیاسیی پارتی چەپی کورد لە سووریا

قامیشلوو ـ ۲۰۰۸/۷/۳۰

پەیامی کوردیناسیۆنی یەکیەتیی دێموکراتی کوردستان

بەڕێز دەفتەری سیاسیی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران!

لەگەڵ سڵاوێکی گەرمو دۆستانەدا

پێش هەموو شتێك ئەوپەڕی سوپاسو پێزانینی خۆمان وەك "یەکیەتیی دێموکراتی کوردستان" ئاراستەی ئێوەی بەڕێز دەکەین بۆ ئەوەی کە ئێمەتان بەو شێوەیە بەسەر کردەوە، هیوادارین ئەمە سەرەتایەك بێ بۆ هەرچی زۆرتر قووڵبوونی پێوەندییەکانمان بە مەبەستی خزمەت بە گەلەکەمان.

لەمەڕ بەڕێوەچوونی کۆنگرەی چواردەهەمی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران دەبێ بڵێین:

بەو پێیە کە سەدەی بیستو یەکەم، سەدەیەکی جێی بایەخە بە نیسبەت پێشکەوتنە هزرییەکانەوەو بە خێراییەکی سەرسووڕهێنەر چەمكو پێناسەکان بە نیسبەت هەموو شتێکەوە تووشی ئاڵوگۆڕ دەبێ، بۆیە پێویستە لە سەر ئەساسی بیرۆکەیەکی نوێخوازو دێموکراسییەتێکی هاوچەرخ، سەرلە نوێ پێناسەیەکی تازە لە سیستمی بەڕێوەبەری، چۆنیەتیی پێکهاتەی بەڕێوەبەری، عەلاقاتو دیپلۆماسیو ئەوەی بەسراوە بە سیاسەتی نەتەوەییمانەوە بکرێ.

لەو رووەوە کە " حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران" مێژوویەکی پڕ لە شانازیو فەخری تێپەڕ کردووەو هەنووکەش لە کەشو هەوایەکی لەباری سیاسیدایە، دەتوانێ هاوکات لەگەڵ هەوڵ بۆ کۆکردنەوەی هێزە کوردییەکان، بە یارمەتیی پرێسپێکتیڤێکی نەتەوەییو داڕشتنی بەرنامەی نوێو بەسوود، دوای پەسەندکردنی لە کۆنگرەی چواردەهەمیدا، وەك پێشەنگێك جمو جۆڵێکی ئێگجار بخاتە نێو بزاڤی رزگاریخوازانەی گەلی کورد لە رۆژهەڵاتی کوردستانەوە. ئەمەش ناکرێ مەگەر بیرو رامانێکی پیرۆزی نەتەوەیی کەشو هەوای کۆنگرە بتەنێتەوە.

هەوڵ بۆ بەڕێوەچوونی کۆنگرەیەکی ئارامو ئازاد کە گەنج تێیدا بتوانێ گوفتمانی خۆی پێشکەش بکاو بە مەبەستی بە یاساییکردنی، هەوڵو تەقالا بدات جێی سەرنجو بایەخە.

" حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران" هەر لە سەرتاشەوە لەگەڵ بەهاو بایەخدان بە ژنان هاتە ناو ساحەی سیاسییەوە، بۆیە هەنووکەش پێویستە رێژەی بەشداری ژن لە کۆنگرەدا رەچاو بکرێ،و پاڵپشتی لێیان بۆ جێگرتن لەو شوێنانەی مافی خۆیانە، وەك ئەرکێکی نەتەوەیی‌و پیرۆز هەوڵی بۆ بدرێ.

هەوڵ بۆ پاراستنی بەرژەوەندییە ماددی ـ مەعنەوییەکانی نەتەوەی کورد، دەبێ بەردی بناغەی هەر دیدو بۆچوونێك بێ، لەو رووەوە کە کۆنگرە وەك باڵاترین شوێنی بڕیارو پەسەندکردنی ستراتژییەکانی حیزبی دەژمێردرێ، پێویستە دوور بکەوێتەوە لەو پرۆسەو حەرەکەتانە کە زیانیان بە نیسبەت سوودیانەوە گەلێك سەرسوورهێنەرترە.

ئارەزوومان کۆنگرەیەکی سەرکەوتووانەیە بۆ ئێوەی بەڕێز

کوردیناسیۆنی یەکیەتیی دێموکراتی کوردستان

٢٠٠٨/٧/٣١

Peyama Partiya Azadî Ya Kurdî Li Sûriya

Birayê hêja û birêz Mistefa hicrî
Sekreterê partiya Demukrata Kurdistana Îranê
Birayên hêja, endamên Polîtbîro û komîteya Navendî
Biraderên hêja, endamên kongirê çardemîn
Rêz û silavên germ li we bin

Berî hemû tiştî, em sipasiya we dikin, li ser wê vexwendina ku ji partiya me re hatibû rêkirin, bi boneya kongira çardemîn ya partiya we ya xebatkar û em ji aliyê xwe ve vê derfetê bi dilgermî werdigirin, da bi navê komîteya sereke ya partiya xwe – Partiya Azadî ya Kurdî li Sûriyê- û hemû endamên wê û her weha bi navê alîgirên partiyê, rêz û silavên xwe, ji we û hevalên têkoşer û pêşmergeyên qehreman, endamên partiya we re birê kin, tev hêviyên serkevtinê ji gongira we re Hêvîdar dikin.

Birayên hêja!

Diyare ku gongirê we di çarçoveya hin nîrên aloz de tê girêdan, çi li ser asta herêmê an ya navnetewî de bin û di hembêza bûyer û pêvajoyên girîng de dest bi kar dike û ew jî wê stûbariyê dide ser kar û xebata kongirê, da rahêje erk û pêdiviyên qonaxê û rêça lehing û qehremanên mîna nemiran: QAZÎ, QASIMLO, ŞEREFKENDÎ, û bi hezaran hevalên wan bişopîne, çimkî em dizanin ku partiya we, partiya nemir û têkoşeran e, ji ber wê jî, em di wê baweriyê de ne ku hûn cihê hêviya gelê xwe ne û wê ala xebatê di destên we de bilind û serfiraz bimîne ta bigihîjine armancên ku bi xwîna nemiran hatibûn xemilandin, û hûnê karibin tîrêjên azadiyê li ser bingeha demokrasî û federalîzmê, bi hevkarî û piştgiriya miletê kurd yê xeabtkar, di asoyên Kurdistanê de bineqşînin, çimkî sermayên azadiyê miltin û miletê me jî tucarî xwe ji rêça azadiyê nade alî.

Birayên hêja!

Em wek Partiya Azadî, armanca wê ew e ku miletê kurd, li Rojavayê Kurdistanê, di bin bandora pirojeyên tunekirin û nijadperestiyê de rizgar be, piştgiriya xwe ji kar û xebata we re nîşan dike û her weha, mafê miletê kurd li Rojhilatê Kurdistanê, di hembêza mafê çarenûs de dinirxîne û alîkî din ve jî pirojeyên rijîma Îranê yên ku li ser tunekirina pirsa kurd û hemû miletên Îranî, bi rêya girtin û kuştin û bidarvekirinan tên domandin, şermezar û pirotesto dike.
Cardin, em piştgirên ji têkoşîna azadiya kurd re, rêz û silavan bo we dubare dikin û çav li rê ne ku kongira we serkeftî be û bi hêvîne ku birayên we sûdeyê bidin pêşketina têkiliyên di navbera bizava rizgarîxwaziya kurd de û ji wan jî têkiliyên di navbera partiya me û ya we de.
Hûn bimînin di xweşiyê de

03.07.2008
Komîta Polîtbîro
Ya Partiya Azadî ya kurd li Sûriyê

***

Peyama PARTİYA DEMOKRATA PÊŞVERÛ Ya KURD Lİ SÛRİYA

Hejmar: taybet
Bervar.5.8/.2008
Komîteya amadekar ya kongireya 14'mîn ya PDKÎ
Xebatkar û tekoşerên hêja, endamên kongirê..
Berêz: kak Mistefa Hicrî, Sekreterê Giştî..
Silavên germ bo we tevan:
Bi navê xwe û bi navê Partiya Demokrata Pêşverû ya Kurd li Sûriyê, em bi dilgermî kongireya 14'mîn ya partiya we, Partiya Demokrat a Kurdistana Îranê, pîroz dikin û serkevtinê ji kongireya we re dixwazim û hêvîdarim ku ev kongireya we

bibe qonaxek mezin ji bo: pêşvebirina kar û xebata we di hemû warên: siyasî, rêxistinî, rewşenbîrî, ragihandinî.. de û ji bo xurtkirina rola we di nav miletê Kurd li Kurdistana Îranê de..
Her wiha em hêvîdar in ku partiya we ya bira, bikare bi biryar û pêşniyarên girîng derkeve ku xebata we ber bi pêşve bibe û aloziyên ku hene bi xurtî çareser bike û rê veke li ber pêkanîna yekîtiya tevgera Kurdî li Kurdistana Îran bi taybet û ya nîştimanî li Îran bi giştî, ji bo avakirina rejîmek demokratîk û bidestxistina mafê miletê Kurd yê netewî û demokratîk..
Di dawiyê de carek din em we tevan pîroz dikin û hêviya xurtkirina wan pêwendiyên dîrokî û biratî dikin ku di navbera her du partiyên me yên bira de hene..
Serkevtin bo kongireya 14’mîn ya partiya we
Hemîd Derwîş Sekreterê Giştî yê Partiya Demokrata Pêşverî Kurdî li Sûriyê

Peyama Partiya Yekîtiya Kurd Li Sûriya

Birayê têkoşer birêz Mistefa Hicrî Sekreterê Giştî yê Partiya Demukrata Kurdistana Îranê, Birayên têkoşer endamên Deftera Siyasî,
Spasiya we dikin, bo nameya ku we arasteyê me kiriye, ji bo lidarxistina kongireyê we ya çardehemîn, ya partiya hevkar.
Bi vê helkefta girîng, em pîrozbahiyê li tevahiya endamên kongire dikin û daxwaza serkeftin ji kongirê dikin, di kar û erkê xwe de.
Birayên hêja, kongireya we di rewşeka herêmî û navdewletî ya gellek girîng de tê lidarxistin, ji ber ku rejîma meleyan çareserkirina pirsa neteweyî li Îranê ret dike û azadiyên takekesî û giştî û mafê mirovan binpê dike, digel destêwerdana kar û barên navxweyî yên dewletên cîran û yên herêmê û herwiha hewildana wê ji bo bibe dewleteka xwedî çekên etomî, ji aliyê herêmî û navdewletî ve, nema tê qebûlkirin, ev yek jî, tirsê ne tenê li ser dewletên cîran û yên herêmê dirust dike, lê

belê li ser aştiya cîhanê jî, lewra civata navdewletî vê yekê ret dike.
Di vê rewşa han de, win kongireya xwe li dardixînin, kongireya partiya ku, me naskiriye, xebatên xwe yên Kurdistanî û bi şehîdên xwe yên nemir wek Pêşewa Qazî Mihemed, Dr. Ebdulrehman Qasmilo û Dr. Şerefkendî, ev şehîdan ne tenê sembolên we ne, lê belê yên me hemûyan in.
Em di vê baweriyê de ne ku hûn wan kelem û tengahiyên li pêş pêvajoya xebata xwe ji holê rakin û hûn dê bikaribin biryar û rênemayên bixenger bo pêşvebirina xebata xwe di vê dema niha de û her wisa bihêzkirina partiya xwe.
Hevalno, endamên kongirê, Em li benda wê yekê ne ku kongireya we biryara handana tevgera Kurdistanî bide, bo ku kongireyekî kurdistanî lidarxîne, ji bo dîtina çarçoveyekê ji hêzên Kurdistanî re, pişt bi nêhrîneka hevbeş li ser pirsên kurdistanî girê bide, ji bo ku bibe lêvegerek û nûneryatiya gelê Kurdistanê bike, di meydanên herêmî û navdewletî de. Birano, partiya me Partiya Yekîtiya Kurd li Sûriya, di wê baweriyê de ye ku doza Kurd li Sûriyayê ne tenê mafên welatî ne, lê belê doza xake jî, ji ber ku Bakurê Sûriya parçeyeke ji Kurdistana hatî parçekirin, her wisa xebat dikin ji bo ku Sûriye bibe dewletekî demokrat û ne navendî û tê de doza kurdî were çareserkirin û deverên kurdan bibe yekeyeka îdarî, kurd li deverên xwe, bibin xwedî desthilata teşrî, û tenfîzî û dadgehî û li gor rêjeya gel, di hikumeta navendî de pişkdar be.
Birano, em hewl didin bo pêkanîna peywendiyên herî baş, di navbera herdu partiyan me de û cardin serkeftinê bo kongirê we dixwazin.

Lîjneya Siyasî ya
Partiya Yekîtî Ya Kurd li Sûriya

Peyama PARTİYA DEMOKRATA KURDİSTAN-BAKUR

Ji bo Deftera Siyasî ya Partiya Demokrata Kurdistana Îranê
Silavên germ û birayane
Em PDK-Bakur, pir bi dilgermî pîrozbahiya girêdana 14'mîn Kongireya we dikin. Em hêvîdarin Kongireya we bi biryarên baş ji bo Kurd û welatê me Kurdistan bi serkevtin dawî bi kongireya xwe bîne. Di heman demê de em hêvîdarin ku hûn bi berpirsiyariyê ev rewşa nexweş ya ku bi ser bizava Kurd hatiye ji nakokî û ji lihevnekirinê helsengînin û bi ser wan de zal bibin û bibin rênîşander ji bo parçeyên din yê Kurdistanê jî. Îro derfetek başe ku bi kêfxweşî em dikarin bibînin ku li hîç parçeyekî Kurdistanê, zemînî şerê navxweyî nemaye. Li hîç parçeyek Kurd şerê hevdu nakin -Her çend pêwendiyên me hemûyan germ jî nebe- eva başe ji bo lihevnêzîkbûn û bihevre karkirinê. Em PDK-Bakur bi başî li wî rewşê dinêrin û hizir dikin ku Rojhilata Navîn li ber guhartinên mezin de ye. Pêwîst e em Kurd bi hemû hêza xwe ji bo wê demê amade bibin û bikaribin bi hevre nakokî û kêmasiyên xwe çareser bikin. Da em hem ji bo miletê Kurd jî ji bona hêzên navneteweyî bibin cihê bawerî û hêvîya tevaya Kurdistaniyan. Ji bo wê çendê dema nêzîkbûn û bihevre karkirina hemû hêz û partiyên Kurdistanê li hemû parçeyên welatê me hatiye ji bo danîna stratejiyek hevpar a Kurdistanî li ser prensîpên realîst. Her wiha, divê hemû hêzên Kurdistan mil bi mil ji bo berjewendiya giştî ya miletê Kurd têbikoşin û ji bona vî jî konseptekî hevbeş pêk bînin. Ji ber ku tevaya dijmin û xêrnexwazên miletê me bi hemû hêz û teqeta xwe dikevin pêşiya xebata rewa ya miletê me. Em hêvîdarin ku kongireya we bi serketî dawî bi karên xwe bîne û bibe xala destpêkirinek nû di asta rûdan û pêşhatên herêmî de.
Bijî Kurd û Kurdistan

PDK-Bakur - Komîteya Rêveber

Peyama Civata Çandî Û Sivîl Ya Kurdên Xorasanê

Hevalên hêja!
Digel silavan.
Civata Çandî û Sivîl a Kurdên Xorasanê lidarxistina çardehemîn Kongreya PDKÎ bi dil û can ji rêberî û hemû endam û alîgirên wê partiyê pîroz dike.
Kongreya Partiya we di rewşekê de birêve diçe ku Îran û devera Rojhilata Navîn di halê guhartinên mezin de ye ku dikare mizgînîderê cihgirkirina demokrasiya nûjen be bi taybetmendiyên nû ên cîhanî di Îran û herêma Kurdistanê de. Ji ber ku partiya me herdem xwe li gor rewşên rojavê cîhanê nîşan daye, eva bi xwe dikare weke çirayeke ronî ji bo gelê Kurd û Kurdistanê biçiriske û şanaziyên mezintir ji bo neteweya Kurd bidest bixe.
Her wekî ku kurd di cîbicîkirina desthilata siyasî di welatê Îraqê de rola eslî û gellek girîng di avakirin û cigirkirina demokrasiyê di wî welatî de dilîzin. Kurdên Îranê û nemaze PDKÎ bi lêzanîna hewce û rêveberîkirina jêhati, ji rêya Kongreya Neteweyên Îrana Federal ve dikare vê pêvajoyê li Îranê bigehîne encamê.
PDKÎ di heyamê van 62 salên xebat û têkoşîna xwe de avraz û nişîvên zaf derbaz kirine û hertim karî ye bi payedarî û xebata bêrawestiyan pêvajoya xwestekên rewa û berheq ên neteweya kurd bidomîne. Em hêvêdar in ku çarde hemîn kongreya partiya me pirr dewlemend be û deskevtên mezin û girîng û jêhatî ji bo gelê Kurd bigire û em ji bo we hêviya serkevtinên bêtir dikin.

Civata Çendî û Sivîl a Kurdên Xorasanê
Îngilîstan, London, 10’ê Tîrmeha 2008

Peyama Rêkeftina Demokratîk Ya Kurdên Sûriyê

Ji bo Kongira çardemîn ya Partiya Demokrata Kurdistana Îranê
Berêzan Kadir û endam û beşdarvanên Kongirê
Îro di cîhanê de gellek guhertin û pêşveçûnên girîng çêdibin li ser hemû astên teknolojî û şoreşa enternetî û pêwendiyan, yanî em îro di serdema gilobalîzmê de dijîn û ev hemû bandorê xwe li ser herêma Rojhilata Navîn dike ê ku pêşveçînên girîng dijî û bi taybet di deh salên dawî de yê ku berdewamin heta roja îro de, bi taybet di warên siyasî û bihevçûna fikrî û çandî de, ev jî diyar dibe bi şêweyên rejîm û şepolên kilasîk û muhafizekar û şerê guhertin û hêzên demokrat û pêşverû dikin. Yê ku tekoşîn û xebat ji bo guhartina dikin û dixwazin gelê xwe bigihînin qonaxa azadî û rizgarî. Rejîma Îslamî li Îranê yek ji wan rejîman e ku astengan li pêş guhertina derdixin û li dijî azadî û rizgarî û berjewendiya gelin û temsîla fikrên şimûlî û isûlî dikin.
Hûn Partiya Demokrata Kurdistana Îranê, Kongireya xwe li dar dixin, divê pêvajo û qonaxa dîrokî de û hûn beramberî rejîma Îslamî li Îran xebat û tekoşîn dikin, em bi hêvî û bawerin ku partiya we wê bikaribe bigehe biryar û pirojeyên siyasî û bi van biryaran hûnê karibin li hember rejîma Îranê bisekinin. Partiya we tê naskirin bi dîroka xwe ya demdirêj, ji Komara Kurdistanê heta şehîd Dr. Ebdulrehman Qasimlo, Şerefkendî, wek partiya şehîdan heta dema îro bi xebat û tekoşîn doza gelê Kurd dike û bi hezaran şehîd û qurbanîdan li hember hemû curên astengî û zor û zehmet, lê belê Partiya Demokrata Kurdistanê li ber xwe da bi îrade û hêzên mezin, baweriya me ev e ku hûn dikarin hêviyên gelên Kurdistana Rojhilat bi cih pêk bînin.
Em wek **Rêkeftina Demokratîk ya Kurd li Sûriya**, Partiya Demokrata Kurdistana Îranê û serokatiya wê û hemû kadro û endaman pîroz dikin, li ser xebat û berdewamiya tekoşînê ji bo rizgarî û bidestxistina mafên gelê Kurd li Rojhilatê Kurdistanê.

Ji Kongireya we re ya bi rûmet û partiya we ya dîrokî serkevtin û serfirazî dixwazin.

Silav û rêz

Kordînasiyona Rêkevtina Demokratîk ya Kurd li Sûriyê

***

Peyama Seroka Buroya Kurdî ya Pêwendî û Agahdariyê Li Brukselê

Bruksel, 09.06.2008

Mîrza Xusro Ebdullahî

Berpirsiyarê Buroya pêwendiyên navneteweyî yê Partiya Demokrat a Kurdistana Îranê- Parîs

Hevalê hêja Xusro!

Gelek spas ji bo vexwendina kongireya 14'emîn a partiya we. Em we ji dil pîroz dikin û di xebata we ya zor û giranbuha ji bo gelê Kurd serfiraziyê hêvî dikin.

Em dizanin ku rê hîn li ber me Kurdan dûr û dirêj e û ku bi tenê bi vîzyon û bîneke fireh emê karibin rojekê bigihêjin mafên xwe. Guhertinên cîhanî yên ku îro gelek zû dibin, şandek in ji Kurdan re, ji bo ku ew wan ji tenêtiyê dûr dixin û dehf didin navenda cîhanê. Loma, divê ku em jî xwe hinek biguherînin û li gora cîhana nuh bilivin. Em bawer dikin ku Partiya we ev tişt baş têgihîştiye û xebata xwe di vê çarçevê de dajo.

Tevî gelek silavan,

Pervîn Cemîl
Seroka Buroya Kurdî ya Pêwendî û Agahdariyê
Bruksel

Peyama Enistîtuya Kurdî ya Brukselê Ji Bo Kongreya 14'hem A PDKÎ

Xusro Ebdullahî
Berpirsiyarê Buroya pêwendiyên navneteweyî yê PDK-Î
Min vexwendina we ya ji bo Civîna Giştî ya PDK-Î stend. Ez ji dil pîroz û serfiraziyê ji we re hêvî dikim. Rêzdarên hêja, berpirsiyar û endamên PDK-Î û beşdarên bi rûmet, min gelekî dixwest di vê roja qedirbilind de beşdarî vê civîna we ya giştî bikim. Lê mixabin ezê nikaribim. Pirr xemgîn im.
Her çende nikarim beşdar bibim jî, dilê min bi we re ye û ji we re mezintirîn serketin hêvî dikim.
Weke birayekî we yê piçûk û saziyeke Kurdistanî ji Civîna we ya Giştî hêvî dikim ku hun her derfetê xwe ji bo yekbûnê pêk bînin. Ez û Enistîtuya Kurdî ya Brukselê her tim di xizmeta Kurdistaniyan de ne. Eger tiştek hebe û li me bikeve, di çarçewa derfetên xwe de, ser seran ser çavan pêk tînin.

Derwêş Mihemed. FERHO
Serokê Enstituya Kurdî ya Brukselê
Bruksel, 08.06.2008

***

Peyama Serokatiya Partita Maf û Azadiyan HAK-PAR

Bayê ku ev 20 sal e dinyayê ber bi guhartinê ve diherikîne, bûye baxoz û hemê statukoyên Rojhilata Navîn dihejîne. Ew statukoyên ku bi sedan sal e gelê me di bin zilma wan de dinale, terrk lêketiye û li ber hilweşandinê ne. Gelê me yê li Başûrê Kurdistanê êdî di rewşek azad de ye û ji nû ve pêşeroja xwe ava dike. Tekoşîna azadî û rizgariyê, li Bakûr û Rojavayê Kurdistanê jî bênavber dom dike. Tekoşîna gelê me yê

Kurdistanê ku bi dehan sal e li dijî rejîma hov û dagirker didome, ji bo hemû perçeyên din bûye labaratuwareke bêhempa û berhemdar. Ew agirê azadî û serxwebûnê ku li meydana Çarçirayê hatibû vêxistin, hê jî şewqa xwe li çiyayên Kurdistanê belav dike.
Îro jî tekoşîna azadiya Gelê Kurd di rê û şopa ku ji aliyê şehîdên nemir Qazî Mihemed, Qasimlo, Şerefkendî û şehîdên din yên Kurdistanê ve hatiye vekirin, tê meşandin û yadên wan e ku hêz dide me û riya me ronî dike. Em li ser wê baweriyê ne ku dê tekoşîna azadiyê ya li Rojhilatê welatê me, bi rêberî û pêşengiya Partiya Demokrata Kurdistana Îranê bi serkeve.
Em bi navê endam û birêveberên Partiya Maf û Azadiyan bi rêz û hurmet silav li beşdarên Komcivîna Partiya Demokrata Kurdistana Îranê dikin û ji Komcivînê re serkevtin hêvî dikim.
Em hêvîdar in ku dê Komcivîna 14'an ya Partiya Demokrata Kurdistana Îran di nav yekîtî û yekdengiyê de bi serkevtî derbas bibe û bi hêzeke xurt û rêkeftî di riya şehîdên nemir de ber bi azadiyê ve bimeşe.
Ligel rêz û silavên biratî.
Bijî yekîtî û hevkariya Gelê Kurd

Serokatiya Partita Maf û Azadiyan-HAK-PAR
Amed-Bakûrê Kurdistanê

Peyama Desteya Reveber ya Komela Nivîskarên Kurd li Amedê

Rêzdar Mustafa Hicrî
Sekreterî Giştî Yê Partîya Demokrat a Kurdîstana Îranê
Endamên Payeberz Yên Rêveberiya Navendî
Dostên Qedirgiran;

Ji payîtextê weletê perçebûyî ji Amedê, bi hestên herî nazenîn, 14emîn Kongra Partiya Demokrat a Kurdistana İranê bi tevahî li Gelê Kurd, bi taybetî li Kurdên Kurdistana Îranê piroz be.

Bi hêviya ku ev Kongre bibe detpêka bicîhkirina pergelake demokratîk li Îran û herweha cibicîkirina serxwebûn û azadiya Kurdistana Îranê…

Em di tevger û kesayeta we ya tekoşer û bexwedêr de peyrewiya xewna Qadî Muhammed dibînin.

Bi germtirîn silavên birayene re…

Desteya Reveber ya Komela Nivîskarên Kurd li Amedê
Amed 01/09/2008

Peyama Desteya Reveber ya Komela Nivîskarên Kurd li Amedê

Rêzdar Mustafa Hicrî
Sekreterî Giştî Yê Partîya Demokrat a Kurdîstana Îranê
Endamên Payeberz Yên Rêveberiya Navendî
Dostên Qedirgiran;

Ji payîtextê weletê perçebûyî ji Amedê, bi hestên herî nazenîn, 14emîn Kongra Partiya Demokrat a Kurdistana İranê bi tevahî li Gelê Kurd, bi taybetî li Kurdên Kurdistana Îranê piroz be.

Bi hêviya ku ev Kongre bibe detpêka bicîhkirina pergelake demokratîk li Îran û herweha cibicîkirina serxwebûn û azadiya Kurdistana Îranê…

Em di tevger û kesayeta we ya tekoşer û bexwedêr de peyrewiya xewna Qadî Muhammed dibînin.

Bi germtirîn silavên birayene re…

Desteya Reveber ya Komela Nivîskarên Kurd li Amedê
Amed 01/09/2008

پەیامی کەسایەتییە کوردستانییەکان

بۆ کۆنگرەی چواردەهەم

پەیامی بەڕێز نەسرین قاسملوو

سڵاو لە کۆنگرەی ١٤ی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران!

دۆستانی خۆشەویست، لە کاتێکەوە کۆنگرەی سێی حیزب بەڕێوە چوو، واتە ٣٥ ساڵ پێش، حیزبی دێموکرات بە مەودای دوو تا چوار ساڵ بە شێوەی ڕێك و پێك کۆنگرەکانی خۆی پێك دێنێ، نەمر دوکتور عەبدولڕەحمان قاسملوو لە ڕێکەوتی کۆنگرەی سێوە تا ١٩ ساڵ لەمەوبەر لە پلەی یەکەمی حیزبدا بووەو پاش کوژرانی ناوبراو و دوکتور سەعید، حیزب سەرەڕای تەواوی کێشەکان توانیویە بە باشی لەسەر پێی خۆی راوەستێ. ئەم راستییە هێزی تەشکیلاتیو دێموکراتیك بوونی حیزب دەسەلمێنێ.

مۆڵەت بدەن لێرەوە وەبیری بهێنمەوە کە مێژووی حیزب، مێژوویەکی پڕ لە جووڵەیە، پاش ئەوەی کە شای ئێرانو سوپاکەی توانیان زەبرێکی قورس لە حیزب بدەن، بەو هیوایەی کە حیزب لە نێو ببەن، چەند کەسی نیشتمانپەروەر بڕیاریان دا کە حیزب زیندوو رابگرن. ئەوان ساڵگەلێکی زۆر دژواریان تێپەڕ کردو زۆربەیان لەم ڕێگەیەدا شەهید بوون.

خەبات بۆ ئازادیو دابینکردنی مافە نەتەوەیییەکان، خەباتێکی دژوارە. حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران، خوێنێکی زۆری بۆ ئازادیی کوردستان داوە. تا ئێستاش کۆتایی بەم خەباتە نەهاتووە. دۆستانی خۆشەویست، دنیای ئەمڕۆ بە خێرایی بەرەوپێش دەچێ بەڵام حکوومەتی ئاخووندەکان بەرنامەیەکی جیا لە پێشکەوتنی نەتەوەیی هەیە. هیوای نەتەوەی کورد بە ئێوەیەو چاوەڕوانیی ئەوان ئەوەیە کە خەباتی خۆتان تا سەرکەوتنی کۆتایی درێژە پێبدەن.

هۆی ئەوەی کە ئەمڕۆ ئێوە لەم کۆنگرەیەدا بەشدارن، دەبێ ئەوە بێ کە دەنگی هاونیشتمانانی خۆتان دەبیستنو ئامادەن وەڵامدەری چاوەڕوانییەکانیان بن.

ئاواتی من بۆ ئێوە، ئەوەیە کە گوللەکانی دوژمن هیچکات پێتان نەگاتو تا زیندوون، سەرکەوتن ببینن.

نەسرین قاسملوو، پاریس ـ ١٨ی ژووئەنی ٢٠٠٨

پەیامی بەڕێز عەزیز محەممەد

بەڕێز دەفتەری سیاسیی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران!

بەڕێزان ئەندامانی چواردەمین کۆنگرەی حیزب!

سڵاوێکی گەرم

لە ناخی دڵەوە پیرۆزباییتان لێدەکەم بە بۆنەی بەستنی کۆنگرەکەتانو هیوای سەرفرازیو سەرکەوتنتان بۆ دەخوازمو رووەو پتەوکردنی کولتووری بە یەکەوەژیانی دێموکراسییانەو قووڵکردنەوەی پرۆسەی تەباییو هاوکاریو یەکدەنگیتان لەسەر رێگای یەکخستنەوەی ناوماڵی حیزبیو سیاسیتان لە پێناوی زیاتر کاراکردنی رۆڵی بزووتنەوەی حیزبیو سیاسیتان، لە پێناوی زیاتر کاراکردنی رۆڵی بزووتنەوەی ئازادیخوازیی گەلەکەمان لە کوردستانی ئێران.

بەڕێزان، بەچاوی ئومێدو بە خۆزگەی زۆرەوە لە کارو چالاکیو دەرەنجامەکانی کۆنگرەکەتان دەڕوانمو چاوەڕوانی هەواڵی خۆشو ئیجابیتان لێ دەکەم.

ئازیزانم، کۆنگرەکەتان لە کاتێکدا ئەنجام دەدرێت کەوا ناوچەکە بەگشتیو گەلەکەمانو بزووتنەوە شۆڕشگێڕیەکەی بەتایبەتی بە قۆناخێکی هەستیارو چارەنووسسازدا تێپەڕ دەبێت، دیارە ئەگەر تەباییو یەکڕیزی زەروورەتی هەموو قۆناخەکانی ئەزموونی تێکۆشان بێت، ئەوا لە سەردەمی ئێستادا پتەوکردنو قووڵکردنەوەی گیانی ئەو تەباییو یەکڕیزییە زیاتر وەکوو پێداویستی زەروورەتی خۆی دەسەلمێنێت.

لە کۆتاییدا سەری رێزو نەوازش بۆ شەهیدانی حیزبە تێکۆشەرەکەتان دادەنەوێنمو منیشو هەموو کوردێکیش بە چاوی پڕ لە بایەخو هیواوە لە حیزبەکەی قازی محەممەدو عەبدولڕەحمان قاسملوو و د. سادق شەرەفکەندی دەڕوانین.

دڵسۆزتان، عەزیز محەممەد

٢٠٠٨/٧/٢٨

پەیامی بەڕێز مامۆستا شێخ عێزەددین حوسەینی

بەڕێز حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران!

لەگەڵ ڕێزو سلاوێکی گەرمی کوردانە.

لەو کاتەدا کە ئێوە بەرەو کۆنگرەی چواردەهەم خۆتان ئامادە دەکەن، دەمهەوێ تەبریکو پیرۆزبایی خۆم بە ئەندامانی کۆنگرەو لەوێشەوە بە هەموو تێکۆشەرانی حیزبی دێموکرات پێشکەش بکەم.

لەو کاتە پڕهەستو چارەنووسسازەدا ـ بۆ نەتەوەی کورد ـ بەتایبەت لە ڕۆژهەڵاتی کوردستان، هەموومان دەبێ زۆر دڵسۆزانەو بە هەستی مەسئوولییەتەوە، زیاتر لە رابردوو بەرژەوەندیی نەتەوەی کوردمان لەبەرچاو بێ.

بە پێی خێرایی ئاڵوگۆڕەکان کە ڕۆژبەڕۆژ لە دنیاو بەتایبەت لە ناوچەی ئێمە روو دەداو بۆ هەماهەنگی لەگەڵ بزووتنەوەی نێوخۆیی ئێران زۆر گرینگی بدرێ بە رۆڵی خوێندکاران، جەوانانو ژنان.

هومێدەوارم کە کۆنگرەی چواردەهەم پڕ بێت لە پیتو بەرەکەتو سەرکەوتوو بێ.

سەید عێزەدین حوسەینی

١٣٨٧/٣/٢٢

پەیامی دوكتور محەممەد سدیق خۆشناو، سەرۆكی زانكۆی سەلاحەدین

بۆ برایانی بەڕێزم لە سەرۆكایەتیی حیزبی دێموكراتی كوردستانی ئێران!

سڵاوو ڕێز...

بە بۆنەی بەستنی كۆنگرەی ١٤ی حیزبە ئازادیخوازەكەتان، بە ناوی خۆم و زانكۆی سەلاحەدینەوە پیرۆزباییەكی گەرم ئاراستەی ئێوەی بەڕێز دەكەم.

بەڕێزان...

ئەگەر لە ڕوانگەی بیری نەتەوەیی‌یەوە بە وردی سەرنجی مێژووی گەلانی سەر ڕووی زەمین بدەین، دەبینین هەوڵی دامەزراندنی قەوارەیەكی سیاسیی و سەربەخۆ هەروەها خەباتی ئازادی بۆ گەیشتن بە مافە ڕەواكان، بە قووڵی لە لای ئەم گەلانە ئامادەییان هەیە.

وەك تێبینی دەكرێت هەر لە كۆنەوە زۆربەی گەلانی جیهان لە دوو ڕێگەوە هەوڵی بەدەستهێنانی مافەكانیان داوە، ئەوانیش بریتین لە ڕێگەی دیالۆگو دێموكراسییەت یاخود خەباتی چەكداریو توندوتیژی.

بەڵام لە دونیای ئەمڕۆدا، خەباتی ڕزگاریو پتەوكردنی گیانی برایەتیو بەیەكەوەژیان لە داوایەكی مرۆڤدۆستییەوە، پەرپوەتەوە بۆ فەزایەكی فراوانتر. ئەمەش بووەتە یەكێك لەو پرنسیپە بنەڕەتییانەی كە دونیای ئەمڕۆو سیستەمی نوێی جیهانی تەنیوەتەوە. كە ئەویش بیری دێموكراسیی و ئازادیخوازیو بەیەكەوەژیانە. دیارە ئەمەش هەموو فیكرو پانتاییە داخراوو دۆگماكانی خستۆتە بەردەم حەتمیەتی گۆڕانو چاكسازیی.

من لەم دەرفەتە مێژوویی‌یەدا، دەتوانم هەر ئەوەندە بڵێم، كە زۆر بەختەوەرم دەبینم ئەمڕۆ هوشیاریی نەتەوەیی نەوەی نوێ گەیشتۆتە ئەو ڕادەیە، كە بە ڕاشكاویی و قەناعەتەوە جەخت لە سەر ئەوە دەكەنەوە، كۆ دەبنەوە، بەڵێ ئەمڕۆ بوونو مانەوەی هەر گەلێك پەیوەستە بەو چەترەی كە لە ژێریدا كۆ دەبنەوەو، لە ڕێگەی لێكحاڵیبوونو بە یەكەوە ژیاندا مافەكان بەدەست دەهێنرێت.

هیـوادارین بەسـتنی کـۆنگرەی چـوارده ببێتـه هـۆی کردنـەوەی دەرگـا داخراوەکـان. هەروەها ببێته مایەی بەهێزکردنی هەستی نەتەوەیی. هەروەها ببێته مایـەی بـەهێزکردنی هەستی نیشتمانی له کوردستانی رۆژهەڵات بەتایبەتی.

له کۆتاییدا هیـوادارین لـەو ئامـانجو لـەو دروشمـه سـتراتیژییانەی خـەباتی لـه پێنـاودا دەکەن، هەنگاوی جیددیو کاریگەر بهاوێژن.

هەر شادو سەرکەوتووبن.

د. محەممەد سدیق خۆشناو

سەرۆکی زانکۆی سەلاحەددین / هەولێر

٢٠٠٨/٨/١٤

پەیامی سەلاح بەدرەدین

بەڕێز دەفتەری سیاسیی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران!

مـن وەکـوو دۆسـتێکی دڵسـۆزی حیزبـی دێمـوکرات، حیزبـی پێشـەواو هـەژارو هـێمنو قـاسملووو شـــەرەفکەندی، ســـڵاڤێن گـــەرمو برایانـــه بـــۆ هـــەمی ئەنـــدامی کـــۆنگرەی چواردەهەمین دەنێرم. هیوادارم سەرکەوڤتانه بی بۆ بەرژەوەندیی گەلی مه له کوردستانی ئێران. هەروەها چاودێری هەنگاوی چاك دەکەین بەرەو یەکگرتنی بزووتنـەوەی نەتـەوەیی کورد له رۆژهەڵاتی وڵات.

جارەکتر سڵاڤێن برایانه، سەلاح بەدرەدین

هەولێر ٢٠٠٨/٧/٢٠

پەیامی بەڕێز د.گوڵموراد مورادی

دۆستانی خەباتکاری رێبەرایەتیی حیزب!

هاوڕێیانی خۆشەویستو بەشداربووانی بەڕێز!

ئەگەر ئەم پەیامە بە زمانی زگماکی خۆمو ئەو جۆرەی کە کۆنگرەی ١٤ دەیهەوێ، نانووسم، دەبێ لەعنەت لەو کەسەی بکەم کە رێگرم بوو لە بەردەم فێربوونی نووسین بە زمانی زگماکیو، سەرەڕای هەوڵی زۆرم لەو پێناوەدا هێشتا نەمتوانیوە لە نووسیندا بە زمانی زگماکی وەك فارسی فێر بم، کەوابوو ببورنو هەر بەو زمانی فارسییە کە دەینووسم لێم وەربگرن. پێش هەموو شتێك، گەرمترینو دۆستانەترین سڵاوەکانی خۆم پێشکەشی هەموو خەباتکارانو درێژەدەرانی رێگای نەمران قازی محەممەدی دامەزرێنەرو دوکتور قاسملووی بووژێنەری حیزبو دوکتور شەرەفکەندی (کاك سەعید)ی هێمای ئاشتی دەکەم. هیوادارم لە لایەن ئێوە، درێژەدەرانی رێبازی ئەو گەورە پیاوانەوەی کە گیانی خۆیان لە رێگای ئامانجە بەرزەکانی حیزبدا بەخت کرد، لەم کۆنگرەیەدا هەنگاوی ئەرێنی بۆ نزیکبوونەوەو یەکگرتنەوەی رێبەرایەتیی حیزبو بە قازانجی نەتەوەی کورد هەڵ بگیرێت.

دۆستانو هاوڕێیانی بەڕێز!

هەروەها کە زۆربەی ئێوە شارەزای بیروبۆچوونی منو هەزاران کوردی دڵسۆزی دیکەنو وەك نووسراوەکانی من کە پاش کۆنگرەی ٨و ٩ بۆم ناردبوونو لە دوایین وتارمدا کە ماوەی ساڵێك لەمەو پێش بڵاوم کردەوە، بە هیچ شێوازێك لەگەڵ جیابوونەوە لە نێو ریزەکانی ئێوە خەباتکارانو کادرو ئەندامەکانی رێبەرایەتیی حیزبدا نەبوومو نابم. لە راستیدا ئەم جیابوونەوەیە گەورەترین زەبری دەروونیی بۆ هەموو دۆستانی حیزبو زیاتر لە هەموویان بۆ من بووەو پاش تێپەڕبوونی زیاتر لە ساڵێك هێشتا نەمتوانیوە ئەو راستییە قبووڵ بکەم کە حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران بووە بە دوو حیزب، ئەگەرچی ئیدی کار لە کار ترازاوە.

ئێستا لە لایەکەوە دەبێ دان بەو راستیەدا بنێین، بەو مەرجەی کە بە هەر شێوەیەك پێش بە پەرەپێدانی دوژمنایەتی لە نێو بەدەنەی حیزب دا بگیرێتو رێبەرایەتیی هەردوولا دەستی هاوکاریو هاوخەباتیی یەکتر بگرنو نابێت هیچ پاساوێکیش بهێنرێتەوە. لەبەر ئەوەی کە دوو رەوتی حیزب لەباری ئیدئۆلۆژییەوە کەمترین کێشە لە نێوانیاندا هەیە.

دۆستانی خۆشەویست!

ئەم بابەتە ئۆلتیماتۆم نیە، بەڵکوو داخوازو تکا لە کەسایەتییە شارستانییەکانی نێو حیزبە. من بە ناچار ئەوەم قبووڵ کردووە کە حیزب ئێستا بۆ دوو باڵی جیاواز دابەش کراوەو ئێمە تەنیا ئاوات دەخوازین کە هەر دوو باڵەکە لە رێگای خزمەت بە ئامانجەکانی گەلدا هەنگاو هەڵبگرن.

لە لایەکی دیکەوە منو کەسانی وەك من کە بە ئارمانجی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران وەفادار ماوین، نامانهەوێ لە هیچ لایەکەوە بڵێین یا ببیستین: "کۆمەڵێك لە حیزب چوونە دەرەوەو لە دواڕۆژدا دەگەڕێنەوە"، یان وشەی کوردیی "لادەران" لە نێو هێندێك لە ئەندامانذا ببیسترێ. لە راستیدا ئەم وتانە، لە باری دەروونییەوە کاریگەریی خراپ لەسەر ورەی کادرەکانو ئەندامانی حیزب دادەنێت. بۆیە دەبێت هەموومان لەو جۆرە رادەربڕینانە خۆ بپاریزرن. دۆستانی خۆشەویست! ئەگەر هەموو دنیا دۆستی ئێمە بن هێشتا کەمە، بەڵام ئەگەر لە هەموو دنیادا تەنیا دوژمنێکمان هەبێت زۆرە.

ئەو رستەیە وتەی دایکی نەخوێندەواری منە کە تەنانەت زمانی فارسیی نەدەزانیو ٥٦ ساڵ لەمەوپێش وەك پەندو وانەیەك بە منی گوتۆتەوە.

هاوڕێیانی خۆشەویست! بۆ من هەمووی ئێوە لە تێکۆشەرانی بە شەرەفی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێرانن کە هێندێك لە ئێوە پێشینەی زیاتر لە پەنجا ساڵ خەباتی ماندوویی نەناسانەتان لەم حیزبەدا هەیە کە خۆڕاگریی ئێوەو ئەو هاوڕێ خەباتکارانەی کە دواتر هاتوونەتە نێو ریزەکانی حیزبەوەو لێهاتوویيو شارەزایی خۆیان نیشان داوە، شایانی رێزلێنانە. بەو حاڵەشەوە من لە خۆڕا ناڵێم کە هەموو چالاکییەکانی تاك بە تاکی

ئێوە ١٠٠٪ ئەرێنی بووەو هیچ هەڵەیەك رووی نەداوە، قەد وانەبووەو لێمان روونە هەر کەسێك کە خەبات دەکات تووشی هەڵە دەبێت، بەڵام ئەمە نابێتە هۆی ئەوەی کە لەخۆبردوویی ئێوە، پێشمەرگەکانی گەلی کورد لە بەرچاو نەگیرێت. هەرگیز وانیە.

هەر جۆرە بە لاڕێدا چوونێك کە بۆ ئێمەی مرۆڤ لە رێڕەوی رێبازی کۆمەڵانی خەڵکدا روو بدات بابەتێکی سروشتیە. دڵنیام هیچ کام لە ئێوە بەڕێزان بۆ گەیشتن بە پۆستو ئامانجی تاکەکەسی ئامادە نین تووشی هەڵە بن. بێگومان هەموو ئێوە دڵسۆزانە لە پێناوی ئارمانجی بەرزی گەلدا هەنگاو هەڵ دەگرنو ئەگەر هەڵەیەکیش رووبدات ـ کە بێگومان رووی داوە ـ بە بەشێك لە ئەزموونە تاڵەکانی دەزانینو وانەی لێوەردەگرین. لە راستیدا ئەگەر من تووشی هەڵە نەبووم، بێگومان چالاك نەبوومە، کەوابوو هەر کەسێك خەبات نەکات تووشی هەڵەش نابێت.

هاوڕێیانی بەڕێز!

من نە هەلپەرستمو نە دەمهەوێت لە لای رێبەرانی هەرکام لە باڵەکانی حیزب، خۆم خۆشەویست بکەم، بەڵکوو بەم بابەتەو بابەتەکانی پێشتووترم وەك فیلسۆفی بە ناوبانگی ئێرانی دەڵێت، کارێکم کردووەو دەیکەم کە رەنگە "دوو سوپا لە دژی خۆم بخرۆشێنم". من ئەو کارە دەکەم بە هۆی ئەوەی کە بڕوام وایە بە هەڵەدا ناچمو بە جێگەو پێگەی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران لە ئاستی جیهانیدا بایەخ دەدەم، لەبەر ئەوەی کە دەمهەوێ بە رێبازو ئارمانجی ئەم حیزبە وەفادار بمێنم. من دەزانم لە کۆتاییدا سەرکەوتن بۆ گەلی کورد دەبێتو ئێوەش بێ هیچ پێچو پەنایەك کۆڵەکەی ئەو گەلە دەبن. هەربۆیە پێداگری لەسەر ئەو بڕوایە دەکەمو نامهەوێ دوژمنان چەپڵەمان بۆ لێبدەن، جیابوونەوەو لێکترازان لە نێو کۆمەڵەو حیزبی دێموکراتو حیزبەکانی دیکەی نەتەوەی کورددا، کارێکی دوژمن شادکەرەو دەبیت دان بەو راستییەدا بنێینو نەهێڵین دوژمن لە پەرتەوازەیی ئێمە شاد بێت.

هاوڕێیانی بەڕێز!

لـە هـەموو ئێـوە بەشـداربووانو بـە تایبـەت ئەنـدامانی بـەڕێزی ڕێبەرایـەتیی حیـزب، دڵسۆزانە داوا دەکەم کە هەنگاوێك هەڵ بگرنو بەندگەلێك لە کۆنگرەدا پەسند بکەن کە بوار بۆ یەکگرتنەوە یان هاوکاریی نێزیکی چالاکانی حیزب خۆش بکەن. بێگومـان بـۆ ئـەو مەبەستە دەبێت فیداکاری بکەنو تەنانەت لە بەشێك لە مافە بێئەملاو ئـەولاکانی خۆتـان چاوپۆشـی بکـەن. دڵنیـا بـن دۆڕاوی ئـەو کایەیـە، ئەوانـەن کـە نایانـەوێ تۆسـقاڵێك لـە هەڵوێستەکانیان پاشگەز ببنەوەو لەم پێناوەدا کارشکێنی دەکەن.

هیوادارم کۆنگرەکەتان سەرەتایەك بێت بۆ دۆستایەتیو یەکگرتنەوە لە نێوان دوو باڵی حیزبو هەروەها لە نێوان ئێمەی کوردو زۆرتر لە هەمووان ئەندامانی بەڕێزی ڕێبەرایـەتیی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران، بە هەردوو باڵییەوە.

من دوو مانگ لەمەو پێش دەقی ئـەم پەیامـەم بـۆ کـۆنگرەی ١٤ی باڵەکـەیتری حیـزب ناردوە.

وێڕای گەرمترین سڵاوەکان

براتان گوڵموراد موورادی

هایدلبرگ ٢٨ی ئاڤریلی ٢٠٠٨

پەیامی بەڕێز کەریم ئەحمەد

هاوڕێیانی بەڕێز لە کۆمیتەی ناوەندی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران!

سلاوی هاوڕێیانە!

بە دڵخۆشییەوە نامەکەتان بە دەستم گەیشتن، سەبارەت بە بڕیاردانتان بۆ گرێدانی کۆنگرەی حیزبە تێکۆشەرەکەتان کە خەباتێکی نەپساوەو لە خۆبووردوانە دەکات لە پێناو چارەنووسی گەلی کوردستان لە ئێران، سەرەڕای ئەو کۆسپ و بەربەستانە کە ڕووبەڕووی دەبنەوە.

چەندم پێخۆشبوو یەکێك لە بابەتە سەرەکییەکانی خشتەی کاری کۆنگرە، ئەو بابەتە گرنگو هەستیارە بوایە کە ئەویش یەکیەتیی حیزبە تێکۆشەرەکەتانە، کە کۆڵەکەیەکی سەرەکییە بۆ وەدیهێنانی ئامانجەکانی گەلی کوردستانی ڕۆژهەڵات، بۆ وەدەستخستنی مافە نەتەوەییە ڕەواکانیو دێموکراسییەت.

کاتێك حیزبە سەربەرزەکەتان بەهێزو یەکگرتوو بێت، ئەوە بێگومان بزاڤی رزگاریخوازی کوردستانیش لە بارێکی شیاوو باشتر دەبێو دواجار بزووتنەوەی دێموکراتیك لە ئێران دەبێتە جێگای باوەڕی جەماوەری ئێران بە هەموو نەتەوەکانیەوە.

بە ئەنجام گەیاندنی یەکیەتیی حیزبە تێکۆشەرەکەتانو پێکەوەنانی بەرەیەکی کوردستانی بۆ وەدیهێنانی بەرەیەکی دێموکراتی لە ئێراندا، دەبێتە خاڵێکی وەرچەرخان بۆ ڕێکخستنو جۆشدانو ئامادەباشی کردنی هێزە پێشکەوتنخوازەکان لە ئێران بۆ رابوونی گەل بە هەموو چینە پێشکەوتنخوازو نەتەوە زوڵملێکراوەکان لە پێناو دێموکراتییەتو مافی نەتەوەکان بە ئامانجی دابینکردنی شێوازێکی شیاو بۆ چارەی دێموکراتی بۆ مەسەلەی نەتەوەیی لە دەوڵەتێکی فرەنەتەوەدا، لە کاتێکدا ڕێژەی نەتەوە چەوساوەکان لە ئێران زیاتر لە ٦٠٪ی گەل پێك دێنن، بە بەراورد کردن لەگەڵ نەتەوەی فارسی دەسەڵاتدار کە ڕێژەکەی لە کۆی گشتیی ئەم نەتەوانە کەمترە.

لە کاتێکدا ئەو سەرەتاو راستییانە بەرچاو دەخەم، بەڕێزتانیش باش دەزانن‌و دەرکی پێ دەکەن، بەڵام وەبیرهێنەرەوەیان سوود بە خەباتگێڕان دەگەیەنێ.

لە کۆتاییدا ئاواتی سەرکەوتنی کۆنگرەکەتان دەخوازم لە ئەرکە پیرۆزەکەیدا.

بژی حیزبی دێموکراتی کوردستان لە ئێران بۆ وەدیهێنانی بەرەیەکی دێموکراتی لە ئێراندا.

هاوڕێتان کەریم ئەحمەد

٢٠٠٨/٨/١

نامەی پیرۆزبایی‌و دووپاتکردنەوەی پشتگیریی دوکتور پەری مستەفا قەرەداغی

بەبۆنەی کۆنگرەی چواردەهەمی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران گەرمترین پیرۆزبایی ئاراستەی سەرکردایەتیی حیزبەکەتان و گشت کادیرو ئەندامانی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران دەکەم لە کوردستان و لە دەرەوەی وڵات و هەروەها پیرۆزبایی‌و سەرفرازی لە بنەماڵەی شەهیدان‌و کەسوکاری پێشمەرگە قارەمانەکان دەکەم و بە دەرفەتی دەزانم کە بەناوی خۆم و رێکخراوەکەمان، رێکخراوی چاودێری مافی مرۆڤی کورد لە کوردستان و لە ئەمریکا پشتگیری‌و هاوپەیمانیەتی‌و دۆستایەتیی خۆمان بۆ حیزبەکەتان دووپات بکەینەوە کە ئەنجامدانی کۆنگرەی حیزب پێوەر و رەنگدانەوەی پرنسیپەکانی دێموکراسی‌و مافی مرۆڤە.

هیوای سەرکەوتن بۆ کۆنگرەکەتان دەخوازین.

خوشکتان د. پەری مستەفا قەرەداغی

رێکخراوی چاودێری مافی مرۆڤ

پەیامی بەڕێز عیزەدین مستەفا ڕەسووڵ

خوشك و برایانی خۆشەویستو تێکۆشەر!

ئەندامانی کۆنگرەی چواردەهەمی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران!

سڵاوێکی گەرمی برایانەو تێکۆشەرانە

پڕبەدڵ پیرۆزبایی کۆنگرەی چواردەهەمینی حیزبە تێکۆشەرە بەردەوامەکەتانتان لێ دەکەم و هیوای سەرکەوتن و بڕیاری سوودمەندم بۆتان هەیە.

بێگۆمان سێ پەیکەری پێشەوا ـ قاسملوو ـ شەرەفکەندی، پەیکەری سەربەرزیو شەرەفمەندیەو لە یاد و دڵو دەروونی هەموو کوردێکی بەشەرەفدا و چرای ڕێی بینینە لای هەموو کوردێك.

کە باسی کۆنگرەی حیزبە تێکۆشەرەکەتان دێت، هەموو دڵسۆزێکی ئەو حیزبەو مەسەلەکەی باسکردنی یەکگرتنەوەی ئەو حیزبە بە یاددا دێت. بەڵام بۆ کەسێکی وەك من کە لە پەنجا ساڵ زیاترە ئەو حیزبەم ناسیوەو دۆستی ئەو و ڕێبازەو زۆربەی سەرکردەکانیو ئەندامانیم و شەرەفی ئەوەم هەیە کە خوێنی نزیکترین کەسم لەپاڵ خوێنی شەهیدی مەزن دوکتور قاسملوودا رژاوەو دڵنیام لەوەی کە خۆی کردبوو بە سوپەر بۆ پاراستنی، ئەوا رایەکیترم هەیە. من لام وانیە ئەوەی پێی دەڵێن دوو باڵی حیزبی دێموکرات، دوو باڵی یەك حیزب بن. با سەرکردەکان و ئەندامانی هەردوو لا ساڵانێکی زۆری تێکۆشانیان لە قەوارەی یەك حیزبدا بردبێتە سەر.

ئێستا ئەو برایانە حیزبێکی ترن. خۆیان جیابوونەوەیان لە (بەدەنە)ی حیزبە یەکگرتووەکە هەڵبژارد. زۆربەیان هەر ئەو کەسانەن کە جاری پێشووش جیابوونەوە. بەندە شەرەفی ئەوەشم هەبوو کە لە بارێکی زۆر مەترسیدا لەپاڵ هاوڕێیانمدا هاتووچۆیەکی زۆرم بۆ یەکگرتنەوە کرد.

بەڵام ئێستا بە قەناعەتەوە دەڵێم ـ یەکگرتنەوە هەر جیابوونەوەی بەدواوەیە. با ئێستا لەڕووی ئایدیۆلوژیو دروشمەوە جیاوازی کەمتریش بێت.

با دان بەوەدا بنێین کە ئێستا دوو حیزب هەیە. با یـەکێکیان لـەویتر جیابووبێتـەوە. وا ئەو برایانە بە لابردنی ناوی (ئێران) ناوی خۆیان جیا کردۆتەوە. بە گۆڕینی ناوی رۆژنامەو کلێشەکەشی ـ تەواو گـۆڕینێتر دێتـە پـێش چـاو. بـا شـەڕ لەسـەر ئـەوە نەکـەین کـە کـێ میراتگری ئەو پەیکەرە سێکوچکەیەیە. ئەوە مێـژوو و دوارۆژی خـەبات دەیسـەلمێنێ. بـا دان بـە دوو حیزبیـدا بنـێین و وردەوردە رێگـای دانوسـتاندنی هێمانـە بگرینـە بـەرو وەك کەسێکی ئەوتۆ سەیری یەکتر بکرێت کە ساڵانێکی زۆر پێکەوە بوون و ئێسـتا دوو حیـزبن بەناوی جیاوازەوەو بڕیاری میراتگریش بدرێتە دەست جەماوەری بەشـەرەفی کوردسـتان، ئەگەر ئەو سیفەتە میراتگرییـە سـوودێکی هـەبێت. کـە بێگۆمـان هەیـەتیو لەبـەر ئەوەیـە ئێستا ئەو برادەرانەش بە بەرزی باسی شەهیدان قـاسملوو و شـەرەفکەندی دەکـەن. (کـە جـاری پێشـوو وا نـەبوو). خـەڵکی تێکۆشـەری رۆژهـەڵاتی کوردسـتان لەگـەڵ خـەڵکی بەئەمەگی گەلانی ئێراندا چاوەڕێی گۆڕانی گـەورەن و کوردسـتانیش بـەرەو ئاسـۆی هیـوا دەڕوا. با بەو چاوەوە سەیری ئێستاو دوارۆژ بکەین وکـاری بـۆ بکـەین. بێگومـان ئێـوەش بەو رێگەیەی هەموو شـەهیداندا، بەتایبـەتی بـە رێگـەی قـاسملوودا وا دەڕواننـە کارەکـەو کۆنگرەی چواردەهەمتان هـەر ئێسـتگەیەکی گـەورە دەبێـت لەسـەر رێگـەی ئـەو کاروانـە مەزنەدا.

پیرۆزباییتان لێ دەکەم. هیوام وایە هەر وەك ئەو دۆستە دێرینـەی حیزبـی دێمـوکرات و شەهیدان دوکتور قاسملوو دوکتـور شـەرەفکەندیو شـەهیدانیتری حیزبـە بەشـەرفەکەتان تەماشام بکەن.

رێی خەبات دوورەو ئاسۆ دیارە

هەر سەرکەوتوو بن

جارێکیتر سڵاو بۆ هەمووتان، بۆ حیزبەکەتانو بۆ کۆنگرەی چواردەهەم

هەر بژین

برای دڵسۆزتان، عیزەدین مستەفا رەسووڵ، ٢٠٠٨/٨/١٢

پەیامی دوکتور نەجمەدین کەریم، سەرۆکی ئەنستیتۆی کورد لە واشنگتۆن

برای بەڕێزو تێکۆشەر کاك مستەفا هیجری!

بەڕێزان ئەندامانی کۆنگرە!

بە ناوی ئەنستیتۆی کورد لە واشنگتۆن بە بۆنەی دەستپێکردنی کۆنگرەکەتان پیرۆزبایتان لێ ئەکەینو لە خزمەت بە گەلەکەمان سەرکەوتنتان بۆ ئاواتە خوازین.

کۆنگرەکەتان لە کاتێکدا ئەگیرێ کە رژێمی فاشیستی ئێران لە هێرشی دڕندانەی بۆ سەر گەلەکەمان بەردەوامە بۆیە ئەمڕۆ بۆ سەرکەوتنمان لە هەموو کاتێك زیاتر پێویستمان بە هێزی گەلەکەمان هەیە.

ئێمە دڵنیاین کە حیزبی دێموکرات بەردەوام ئەبێت لە خەباتو کۆششی بۆ ئەوەی سەرکەوتن بۆ گەلی کوردستانی ئێران وەدەست بێنێتو بەردەوام ئەبێت بۆ بەدیهێنانی بەرەی کوردستانی.

لە کۆتاییدا هیوام سەرکەوتنتانە،

سەرکەوتن بۆ خەباتی گەلی کوردستان

براتان دوکتور نەجمەدین کەریم

سەرۆکی ئەنستیتۆی کوردی واشنگتۆن

٢٩ی مای ٢٠٠٨

پەیامی سەرۆکی کۆنگرەی نەتەوەیی کورد لە ئامریکای باکوور

ڕێزداران!

جەنابی کاك مستەفا هیجری، سکرتێری گشتیی حیزبی دێموکراتیکی کوردستانی بندەستی ئێران، ئەندامانی سەرکردایەتیی حیزب، ئەندامان و بەشدارانی کۆنگرە، مۆڵەتتان لێ دەخوازم کە پیرۆزبایی کۆنگرەی نەتەوەیی کورد لە ئەمریکای باکووریتان پێ ڕابگەیەنم و هومێدی سەرکەوتنی کۆنگرەی چاردەی حیزبتان بۆ بخوازم. بەو هیوایەی کە ئەو کۆنگرەیە بکەوێتە چارچێوەی بە خۆداچوونەوەو پێداچوونەوەی فەرهەنگی ڕێبەرایەتیی پێشەوای نەمر بە جۆرێك کە ڕەویشی لەخۆبووردەیی و لێبووردەیی وی وەبیر بهێندرێتەوەو جارێکی دیکە بکرێتە سەرمەشقی خەباتی نەتەوایەتیی خەڵکی کوردستانێ.

فەلسەفەی ڕێبەرایەتیی پێشەوا، فەلسەفەی ڕاوەگواستنی ڕێبەرایەتیی نەتەوایەتی بۆ قۆناخێکی شکۆمەندترو کوردستانیتر بوو ـ بە شێوەیەك مەرامە نەتەوایەتییەکان لە لای وی لە سەرووی هەموو مەرامنامەو تێزی حیزبایەتیو تێڕامانینی شەخسیی بوو ـ هەر لە بەر هەندێشی داخوازی کۆنگرەی نەتەوەیی کورد لە ئامریکای باکوورێ لە کۆنگرەی چواردەی حیزب ئەوەیە کە فەرهەنگی ڕێبەرایەتیی ئەو پێشەوا مەزنە جارێکی دیکە بکرێتە هزری قوتابخانەی کوردایەتیو حیزبایەتیش بە گیانی لێبووردەیی وی دە نێو ئەو قوتابخانەدا ئەدا بکرێ. تەنێ دە نێو ئەو فەرهەنگەدایە کە جارێکی دیکە ئومێد بە ئایندەکی ڕووناك لە نێو میللەتی ستەمدیدەمان لە کوردستانی بندەستی ئێرانێ دەگەشێتەوە!

بەشدارانی ڕێزدار لە کۆنگرە، ئاشکرایە هەتا ئەو ڕۆژەی حیزبی دێموکراتیك دوولکانە کاری خۆی بکا، ڕێژیمی داگیرکەری ئێرانێ سەرکەوتووانەتر کاری خۆی دەکا. چونکە، ئەو دوولکییە درێژە بە لاوازکردنی دینامیك و مکانیزمی خەباتی نەتەوایەتیمان لەو بەشەی کوردستانێ دەداو بە هەندێش مەلاکانی تارانێ خۆشکام، و ڕووحی پێشەوای مەزنی کوردانیش ناخۆشنوودتر دەبێ.

لە بەر هەندێ رێبەرانی دڵسۆزی خەباتی بزاڤی ئازادیی نیشتمانیی کوردستانی بندەستی ئێرانێ ئەرکێکی گرانی مێژوویی‌و ئەخلاقییان دە ئەستۆدایەو بەرپرسن بەرامبەر بە پاراستنی یەکرِیزیی حیزب‌و شکۆمەندراگرتنی میراتی شەرافەتمەندانەی پێشەواو وەسیەت‌و ئامۆژگارییەکانی وی کە لە دواساتەکانی ژیانی خۆی، روو لە میللەت فەرمووی "یەك بگرن!"

ئیدی بەو ئومێدەی ئەو کۆنگرە بنەمای پرۆسێسی وەدۆزینی چارەیەك بۆ کۆتاییهێنان بەو دووبەرەکییە بەنا بکا کە تێیدا یەکگرتنەوەی هەمیشەیی حیزبی دێموکراتیك سەقامگیر بکاو بە هەندێ پەیامی دڵسۆزانەی نەتەوەیی بۆ پێشەوای نەمر، سەیف‌و سەدری قازی بهەنێرین.

لە کۆتاییدا، جارێکی دیکە هیوای سەرکەوتنتان بۆ دەخوازم. هەر سەربەرزو سەرکەوتووو یەکگرتوو بن.

کرمانج گوندی،

سەرۆکی کۆنگرەی نەتەوەیی کورد لە ئامریکای باکوورێ June21/2008

پەیامی خاتوو دۆڕیە عوونی

بەڕێز كاك خۆسرەو!

لە میسرەوە گەرمترین سڵاوەكانم بە بۆنەی چواردەیەمین كۆنگرەی حیزبی دێموكراتی كوردستانی ئێرانەوە پێشكەش دەكەمو هاوپێوەندیی خۆم لەگەڵ خەباتی ئەو حیزبە لە ڕێگای بەدەستهێنانی مافە ڕەواكانی گەلی كورد مافی ئەم گەلە بۆ دیاریكردنی چارەنووسی خۆی بە دەستی خۆی دەردەبڕم.

هیوادارم كە ئەم كۆنگرەیە، سەرەتایەك بێ بۆ یەكگرتووبوونی هەرچی زیاتری ریزەكانی گەلی كوردو كۆنگرەی داهاتووی حیزبەكەتان لە سەر خاكی كوردستان بەڕێوە بچێ.

بژی كوردو كوردستان!

دۆڕیە عوونی، ڕۆژنامەڤانو نووسەر

قاهێرە - ١٨ی ژووئەنی ٢٠٠٨

پەیامی بەڕێز كەمال بوركای

بۆ حیزبی دێموكراتی كوردستانی ئێران!

هاوڕێیانی هێژاو خۆشەویست!

هیواخوازو داواكارم كە كۆنگرەی چواردەتان بە سەركەوتن كۆتایی بە كارەكانی بێنێت، بۆ كارو خەباتەكەتانو هەروەها ئازادیی گەلو وڵات بڕیاری گونجاوو پێویست بدرێت.

سڵاوی گەرم لە هەموو بەشدارانی كۆنگرەو هەموو هاوڕێیانی خۆشەویستی PDKI.

كەمال بوركای، ٢٩ی حوزەیرانی ٢٠٠٨

ستۆكهۆڵم

پەیامی بەڕێز ئارژەن ئاری

بەڕێز مستەفا هیجری، سکرتێری گشتیی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران!

ئەندامانی بەڕێزی رێبەرایەتیی حیزب!

دۆستانی هێژا!

ماوەیەکی کەم لەمەوبەر، ئێوە بە شکۆیەکی گەورەوە ٦٣هەمین ساڵڕۆژی دامەزراندنی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێرانتان جێژن گرت. بە هیوای داهاتوویەکی تەمەن هەزار ساڵو گەش بۆ ئێوەو حیزبەکەتان.

من وەك کوردێك لە پێتەختی وڵاتی پارچە پارچەکراو لە ئامەدەوە لە ناخی دڵمەوە پیرۆزبایی چواردەهەمین کۆنگرەی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران لە هەموو گەلی کورد بە گشتیو بەتایبەتی لە کوردەکانی کوردستانی ئێران دەکەم.

هیوادارم ئەم کۆنگرەیەتان ببێتە هەنگاوی وەدیهاتنی سیستمێکی دێموکراتیك لە ئێران داو هەروەها دەستەبەربوونی سەربەخۆییو ئازادیی کوردستانی ئێران...

من لە بزووتنەوەو کەسایەتیی تێکۆشەرو خۆڕاگری ئێوەدا، پەیڕەوکردنی خەونەکانی قازی محەممەد بەدی دەکەم.

لەگەڵ گەرمترین سڵاوی برایانە

ئارژەن ئاری ـ شاعیر

٢٠٠٨/٩/١ ـ ئامەد

پەیامی بەڕێز تۆسنێ رەشید

کـۆنگرەی چـواردەهەمی حیزبەکـەتان (حیزبـی دێمـوکراتی کوردسـتانی ئێـران)، "کۆنگرەی چارەسەری" بـە دڵو گیـان لێتـان پـیرۆز دەکـەم. لـە رۆژهـەڵاتی نێوەڕاسـتدا ئـاڵوگۆڕو گۆڕانکـاریی زۆرو گـەورە پێـك هـاتوون کـە راسـتەوخۆ کاریگـەرییان لـە سـەر چارەنووسی گەلی کورد هەیە. لەم هەلومەرجەدا گەلەکەمان پێویستیی زیاتری بـە حیزبـی دێموکراتی کوردستانی ئێران هەیە، حیزبێك کە زیاتر لە ٦٠ ساڵە پێشەنگی خـەباتی گـەلی کوردە لە رۆژهەڵاتی کوردستان.

لێکدابڕانو پارچە پارچـە بـوون، گەلەکـەمان نائومێـد دەکـا، هیـوادارم کـۆنگرەی ١٤، کۆنگرەی چارەسەری، ببێتە یەکیەتیو تەبایی ریزەکانی حدکاو چارەسەری پرسی کورد.

بژی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران

بژی ئازادیی گەلی کورد

د. تۆسنێ رەشید

پەیامی بەڕێز پەروین جەمیل

بـەڕێز خوسـرەو عەبـدوڵڵایی، بەرپرسـی دەفتـەری پێوەندییـە نێونەتەوەیـیـەکانی PDKI!

هاوڕێی خۆشەویستم، خوسرەو!

زۆر سپاس بۆ دەعوەتنامـەتان بـۆ ١٤هـەمین کـۆنگرەی حیزبەکـەتان. ئێمـە لـە نـاخی دڵمانەوە پیرۆزباییتـان لێ دەکـەینو لـە تێکۆشـانی بێوچـان و پیرۆزتانـدا بـۆ گـەلی کـورد هیوای سەربەرزی بەئاوات دەخوازین.

ئێمە دەزانین کە رێگای بەردەم ئێمە کوردەکـان دوورو درێـژەو تـەنیا بـە پشـوودرێژی دەتوانین رۆژێك بگەینە مافەکانمان. ئەو ئاڵوگۆڕانەی کە ئەمڕۆ زۆر بە خێرا دێنە پێش بـە

شانسو بەختێكی باش بۆ كورد دەژمێردرێن. هەر بۆیە پێویستە ئێمەش هێندێك بگۆڕدرێینو بە پێی نۆرمەكانی سەردەم بجولێینەوە. ئێمە لەو باوڕەداین كە حیزبەكەتان بە باشی لەو راستییە تێگەیشتووەو خەبات لە چوارچێوەیەدا درێژە دەدا.

لەگەڵ رێزو سڵاو

پەروین جەمیل

سەرۆكی ناوەندی كوردیی پێوەندیو ئاگاداری ـ برۆكسێل

برۆكسێل، ٢٠٠٨/٦/٩

پەیامی دەروێش محەممەد فەرهۆ سەرۆكی ئەنستیتۆی كوردی برۆكسێل

بەڕێز خوسرەو عەبدوڵڵایی، بەرپرسی پێوەندییە نێونەتەوەییەكانی PDKI

دەعوەتنامەی ئێوەم بۆ كۆنگرەی PDKI وەرگرت. لە ناخی دڵمەوە پیرۆزباییتان لێ دەكەمو هیوای سەربەرزیو سەركەوتنتان بۆ بە ئاوات دەخوازم.

بەڕێزان بەرپرسانو ئەندامانی PDKIو بەشدارانی هێژای كۆنگرە، زۆر حەزم دەكرد كە لەو رۆژە پیرۆزەدا لە كۆنگرەكەتاندا بەشداری بكەم. بەڵام بە داخەوە ناتوانمو بەم هۆیەوە زۆر غەمگینو نارەحەتم.

هەرچەند ناتوانم لە كۆنگرەی ١٤ی حیزبەكەتاندا بەشداری بكەم، بەڵام دڵم لەگەڵتانەو بۆ ئێوە گەورەترین هیوا بەئاوات دەخوازم.

وەك برایەكی بچووكتانو رێكخراوێكی كوردستانی، ئاواتی ئەوە دەخوازم كە كۆنگرەكەتان لە هەر مەجالو دەرفەتێك كە بۆی دەڕەخسێت، بۆ یەكیەتیو یەكگرتوویی هەوڵ بدات. منو ئەنستیتۆی كوردی برۆكسێل هەموو كات لە خزمەتی كوردستانییەكان داین. ئەگەر ئەركو كارێك بكەوێتە سەر شانمان، تاكوو لە سەر سەروچاو بەجێی بێنین.

دەروێش محەممەد فەرهۆ، سەرۆكی ئەنستیتۆی كوردی برۆكسێل

بروكسێل ٢٠٠٨/٦/٨

پەیامی بەڕێز نەسرەدین سیلوانەیی

بەڕێز سکرتێری گشتی، دەفتەری سیاسی، کۆمیتەی ناوەندیو ئەندامانی کۆنگرەی ١٤، ڕێگام پێ بدەن جوانترین پیرۆزبایییەکانم بە هەڵکەوتی پێکهێنانی کونگرەی ١٤ی حدکا کە یەکێك لە گرینگترین کۆنگرەکانی مێژووی حدکا دەبێ، پێشکەش بە ئێوەی بەڕێزان و خەباتگێڕان بکەم.

بەڕێزان، ڕەمزی سەرکەوتن، بەرەوپێشچوون و گەیشتن بە ئامانجەکانمان تەنیا بە یەك ڕێگادا مسۆگەر دەبێ، ئەویش یەکیەتی، یەکبوون و یەکڕیزییە، من لەو بڕوایەدام کە ئەو خاڵە دەبێ ببێتە جێگای باس و گەنگەشەی نێوان ڕێبوارانی ڕێگای شەهیدانی هەمیشە زیندووی ئێمە، پێشەوا قازی محەممەد، دوکتور قاسملوو و دوکتور شەرەفکەندی.

ئێمە ئەمڕۆ لە کوردستان، ڕۆژهەڵاتی نێوەڕاست و جیهاندا لەگەڵ ڕەوشێکی زۆر ئاڵۆزدا بەرەوڕووین. نیشانەکانی ئەوە کە کۆماری ئیسلامی خوازیاری درووستکردن و بەرەوپێشبردنی چەکی ئەتۆمییە، قسەکانی سەرۆك کۆماری ئیسلامیی ئێران کە دەیهەوێ دەوڵەتی ئیسرائیل لەنێو بەرێت و هەروەها پشتیوانیکردنی لە ڕێکخراوەکانی توندڕەوی تیرۆریستی دەبنە هۆی ئەوەی کە دەنگی ئێمە بەرزتر و گوێگرانی دۆزەکەمان زیاتر بن. بەڵام بۆ ئەوەیکە PDKI بتوانێ لەو ڕەوشەدا خاوەن هەڵوێست و کاریگەرییەکی ئەرێنیو پۆزەتیڤی هەبێ، پێویستی بە ڕیفۆرم و ئیستراتێژییەکی سەردەمییانەو مۆدێڕن هەیە.

هاوڕێیانی خۆشەویست! لە قۆناغی زۆر گرینگ و دەرفەتێکی زێڕین و مێژوویی کە ئەمڕۆ بە هەڵکەوتنی کۆنگرەی ١٤ی حیزب لە دەستتان دایە، پێویستە کە شیکردنەوەی روون لە رابردووی PDK بکرێت و بەرنامەو ئیستراتێژییەکی سەردەمییانەو، مۆدێڕن بۆ گەیشتن بە ئامانجەکانی دابنرێ. بۆ ئەوە، من چەند پێشنیارێك دەخەمە بەرچاوتان:

سەردەمی ئەمڕۆ سەردەمی شەڕ و پێکدادانی چەکداری نیە، بەڵام سەردەمی رووناکبیریو دیپلۆماسییە. بۆ ئەم بوارە پێویستی بە کادرگەلی زۆر پسپۆر لە بوارەکانی دیپلۆماسیو پێوەندییەکانە لە ئاستەکانی ناوخۆو نێونەتەوەییدا بکەونە نێو ریزی

ڕێبەرایەتی. ئەمڕۆ لە هەموو وڵاتانی ڕۆژئاوادا PDKI خاوەنی دەیان کچ و کوڕی لێهاتوو، خوێنگەرم و نیشتمانپەروەرە کە دەتوانن ڕۆڵێکی زۆر گرینگ لـە بـوارە جۆراوجۆرەکـانی تایبەت بە دیپلۆماسیدا بگێڕن. بەڵام بەداخەوە لە ئاستی پێویـستدا نەتـەنیا کـار لەسـەر ئەوان نەکراوە، بەپێچەوانە بەهۆی بیرتەسکیی هەندێك لە ئەندامانی ڕێبەرایەتیو ڕێوەبـەر کـە ڕێبەرایـەتی وەك هیـوای خۆیـان و تـاقمی خۆیـان دەیانـدیت، هیچـکات ڕێگایـان بـەو کەسانە نەدەدا کە بە ساڵانە وەك باڵوێزی کوردستان و بەتایبەت PDKI خەبات دەکەن و تێکۆشاون، بکەونە نێو ریزی ڕێبەرایەتیی ئەو حیزبـە. ئەمەیـە کـە دەبیـنین ڕێبەرایـەتیی حیزبـی دێمـوکرات نزیـك بـە ٢٠ سـاڵە لـەنێو بازنەیـەکی بچـووکدا هـەڵ دەبـژێردرێت. بـۆ ئەوەیکە حیزبێکی سیاسی بتوانێ درێژە بە ژیانی سیاسیی خۆی بدات و ڕۆڵێکـی ئـەرێنی بگێڕێت، پێویستی بە ڕیفۆرمی ئەرێنی، ڕێبەرایەتییەکی ئەکتیڤ، شارەزاو، کراوەی هەیە. بەداخەوە، پاش شەهیدابوونی ڕێبـەرانی ناشدار و هەمیشـە زینـدووی کـورد و PDKI، د. قاسملوو و د. شەرەفکەندی، ئەم مەرج و پێوانەیە نەماوەو PDKI زیاتر خۆی لە (خەڵك) دوور خستووەو بازنەی ڕێبەرایەتیی بچووکتر بووە.

وەك ڕووبار (چەم)ێك ئـاوی کـانیو جووگەلـەکان لێـی جیـا ببێتـەوە بـەرەو وشـکبوون دەچێ. لەو کاتەوە تا ئێستا ڕێبەرایەتیی PDKI بۆتە مەیدانی ڕکەبەرایـەتیی نیگـاتیڤ، عەشـیرەیی، ناوچـەگەراییو نادێموکراتیـك. بـۆ وێنـە لـە کـۆنگرەی ٨ تـا ئـەمڕۆ دوو جیابوونـەوە درووسـت بـوون و چـەند کەسـێکیش بەشـێوەی سـەربەخۆ لـە ڕێبەرایـەتی چوونەتە دەرێ.

ئەگەر کەسێك بە وردیو قووڵی بڕوانێتە ئەو سیناریۆیە، دەبینێ کە تەنیا ئەگەرێك کـە PDKIی خستۆتە ئەو ڕۆژە، مەقامو پلەخوازییە، ئەویش تەنیا بۆ ئەو کەسانەی کە لەنێو ئەو بازنە بچووکەیەی ڕێبەرایەتیدان. لـە حاڵێکدا کـە هـەموو ئەنـدامێکی PDKI شـایانی مـەقام و پلـەی لێهـاتووی خۆیـەتی. بـە مـەرجێك کـە ئـەو پلـەو مەقامـە بـە شـێوەیەکی دێموکراتیك پێی درابێت. هەڵبەتە یەکێك لە هۆکارەکانی ئەوە کە پۆست و بەرپرسـایەتیو

پله لەنێو PDKIدا، کەم بایەخ کردوە، ئەوەیە کە بەرژەوەندییەکانی حیزبی بوونەتە قوربانیی بەرژەوەندییە تاکەکەسیو تاقمییەکان. بۆ ئەوەیکە ئەو رەوشە بگۆڕدرێت، پێشنیار دەکەم کە بەرپرسانی کۆمیتەکانی هەر وڵاتێك وەك نوێنەری رەسمیی PDKIو بە پلەی موشاویر (راوێژکار)ی کۆمیتەی ناوەندیی حیزب دیاری بکرێن کە وەك کەسایەتیی سیاسی بتوانن لەگەڵ بەرپرسان و کاربەدەستانی وڵاتانی جۆراوجۆردا کۆ ببنەوە. بەم شێوەیە دەرگای داخراوی رێبەرایەتیی حیزب دەکرێتەوەو لاوانی وڵاتپارێزو شارەزاو بەهێز و تواناو وزەیەکی نوێوە دێنە مەیدان و بە زمانەکانی زیندووی جیهان دەکەونە نێو رێبەرایەتی. هەم PDKI دەبێتە خاوەن ئەندامی رێبەرایەتیی نوێو هەم ئەندامانی PDKI لە هەندەران بە دلگەرمی دەکەونە نێو خەباتێکی بێوچان و هەمیشە رێفۆرمەکانی نۆژەن و مۆدێرنکردنەوە بە شێوەیەکی پراکتیکی جێبەجێ دەکرێن کە بێگومان ئەم کارە لە بەرژەوەندیی حیزبی دێموکراتی کوردستان و کوردایەتی داویە.

لەگەڵ رێز و حورمەتی بێپایانم و ئاواتی سەرکەوتن بۆ ئێوە تێکۆشەران

نەسرەدین سیلوانەیی

ئوستراليا ـ شاری Perth

Peyama Kemal Burkay

Hevalên Delal,

Hêvî û daxwaz dikim ku Kongira we ya 14’an bi serkevtin derbaz be, ji bo karên partiya we û ji bo azadiya gel û welat biryarên delal bistîne.

Ji hemû beşdarên Kongirê û hemû hevalên delal yê PDK Îranê ra silavên germ.

Kemal Burkay
29 Hezîran a 2008
Stokholm

***

Peyama Arjen Arî

Rézdar Mustafa Hicrî Sekreterî Giştî Yé Partîya Demokrat a Kurdîstana Îrané

Endamén Payeberz Yén Réveberiya Navendî, Dostén Héja;

Di demeke néz de, bi coşeke mezin we 63yemîn salvegara damezrandina Partiya Demokrat a Îrané pîroz kir. Bi héviya dahtûyeke temen hezar sal, liserpémayîna ta ebed!

Weke kurdekî, ji payîtexté weleté perçebûyî ji Amedé, bi hestén herî nazenîn 14emîn Kongra Partiya Demokrat a Kurdistana İrané bi tevahî li Gelé Kurd, bi taybetî li Kurdén Kurdistana Îrané piroz dikim. Bi hévî û omîdewar im, ku ev Kongre bibe péngava bicîhkirina pergelake demokratîk li Îran û herweha cibicîkirina serxwebûn û azadiya Kurdistana Îrané…

Ez di tevger û kesayeta we ya tekoşer û bexwedér de peyrewiya xewna Qadî Muhammed dibînim.

Bi germtirîn silavén birayene re…

Arjen Arî
Şair
Amed 01/09/2008/

Peyama Seroka Hînbûnê

Birêz Xosro Ebdullahî
Berpirsiyarê buroya peywendiyên navneteweyî
Yê Partiya Demokrat a Kurdistana Îranê
Xwîşk û birayên hêja!

Ez gelek şa û bextewer im ku yek ji partiyên me yên neteweyî û qedîm, Partiya Demokrat a Kurdistana Îranê, di van rojan da kongireya xwe ya çardemîn pêk tîne.

Sed heyf û mixabin ku ji tengbûna zeman û derfetan ez nikarim beşdarî kongireya we ya nirxbilind bibim.

Ez dê gelek dilxweş bim, ku hûn vê peyama min a nacîzane wek nîşaneya bi we ra parvekirina coş û heyecanê bipejirînin.

Bi van hestan kongireya we ya bilind û hemû beşdarên wê yên hêja ji dil û can silav dikim.

Rêzdaran,

Neteweya me bi giştî di nava pêvajoyeke zîz da ye. Nemaze di van salên dawî da di warê netewebûn û bihêzbûnê da serketinên girîng hatin bidestxistin.

Lê divê em ji bîr nekin ku ji çaran sêyên welatê me hîn di bin nîrên dewletên dagirker da dinale.

Xurtkirina hestên neteweyî û avakirina yekîtiyeke misoger, wek peywir ji her demê bêhtir li pêş me ye, ku Partiya Demokrat a Kurdistana Îranê, jiyeke dirêj terxan kiriye ji bo vê peywira giranbiha.

Mîna parçeyên din ên welatê me, Rojhilatê Kurdistanê jî di pêşengiya partiya we da gelek ewladên xwe şehîd daye ji bo vê rêya pîroz. Bîranînên Pêşewa Qazî Mihemed, pakrewan Dr. Ebdulrehman Qasimlo û Dr. Sadiq Şerefkendî, zindîtir in ji heman demê û ronahiyê didin rêya me ji bo gihîştina armancên mezin.

Ez serbilind im bi neteweya Kurd, hêviya min bihêztir e, ji hemû deman ku kongireya we dê bikare biryarên pêwîst

werbigire û hemû gelên me yên li rojhilatê welêt hilîne bin sîwana xwe û ji nû ve xwe ava bike, li ser xîmên xwe yên dîrokî.
Bi hestên ji dil, biserketinê dixwazim ji kongireya we ya hêja ra.
Digel rêz û silavan

Aso Agace, Seroka Hînbûnê
Berlîn, 17.06.2008

***

Peyama Dr. Tosinê Reşîd

Kongreya XIV, ya Hizba Dêmokrata Kurdistanî Îran, Kongreya “Çareseriyê” bi dil û can pîroz dikim. Li Rojhilata Navîn guhastinên mezin pêk tên û raste-rasî tesîra xwe ser çarenûsa gelê Kurd. Di van şertan de pêvîstiya gel bêtir bi rêberiya Hizbî Dêmokratî Kurdistanî Îran heye, rêxistina ku bêtirî 60 salî pêşengiya gelê Rojhilata Kurdistanê kiriye.
Perçebûn gel bêhêvî dike. Hêvîdar im Kongra XIV, Kongra “Çareseriyê” bibe kongra yekîtiyê, kongra bihêzkirina cêrgên Hizbî Dêmokratî Kurdistanî Îran, kongra rênîş ji bo çareseriya pirsa Kurd. Bijî Hizbî Dêmokratî Kurdistanî Îran! Bijî Azadiya Gelê Kurd!

Dr. Tosinê Reşîd

Peyama çend Lavên Devera Urmiyê

zor be rez u xodan qeder endamen reberayetiya pdki u lejneya bereve ber ya kongera 14e !
silav u hormet je vere em heviya serkevtene je boo ve u kongera14e dexazin
amade booyen berez!
kongera 14e ya pdki de haleke de te gerten ko rejima irane zedeter le heme jaran le ben zext u guvasha emrika u yeketiya evropa u be geshti
donyaya nav neteveyi daye be tavanen dest jere geheshten be cheken kom koj u ben pe kerena mafe merov u tepe ser kerena gelen azadi xwaz u … u le aliye den le nava velat ji be hevl u xabata gelen bendest yen irane u yek je van gele kord boo
jehgir kerena demokrasi u be dest ve inana mafen seretayi u insani toshi ters u dele ravke booye u grten u eadama lavan u xondkaran u mamostaya de isal de geheshte asteke heri zor , le gelen irane be tekrayi u gele kord be xasmani boo gehishten be azadiye be hevi neboone u eadam u bend kerena lavan u mamostayan u xebat kara ne kari gelen iran chav tersiyayi be ket,u gele kurd zede ter le gelen den de bereya deji rejime de vestiyaye u de ve reye de nerxeki heri boha anko qorbani kerena bashterin u xebatkar terin kesen xwe,
le nehe de ve qonagha nehe de xelke kordistane be avayeke lezgin chav le reya kongera 14 e ne u hevi daren ko ev kongereye bekare gorankariye berchav u hevce de bername u esasname u cora xebata pdki de cheket, em be korti parek le van teshten ko me baveri heye nehatine keren yan be qosori hatine keren:
1_diyar kerena shevazeke xebata no u karteker le deji rejima irane be berchav gertena egera deste verdan u heresha leshkeri ya emrika u velaten derve .

2_xebata teshkilata pdki zor levaze u tene be belav kerena terakt u cd yan xolase booye ev ji de rojen taybeti de,modern kerenu be roj kerena shevaza teblighate , xelke be tekrayi laven xondkar nekaren rojname u govar u … pdki be binen u bexonen tene be reya internete nebe ko ev ji zaf keshen ve hene u pareke kem le xelke dest perageheshten be internete heye.
3_hozora peshmerge de nava xelke kordistane teshtki peviste ko heta nehe boshatiyek zaf chekeriye u be goman henek partiyen den dexazen ve booshatiye be heboona xwe de nava kordistane de teji ken, hatena kader u peshmergen je hati boo nav axa kordistane de kare hem ve boshatiye teji beket u hem teshkilata nav xoo be hez beket u ger u tenek zedeter bed eve teshkilate u laven shoreshger.
4_sansora xeberi ko de nav ragehandena pdki de heye le hember partiyen den behe rakeren yan kem reng keren,boo nemone shehid boona 3 peshmergen pdk_i le 23e gelaveja isal ko peshter de nav refen pdki de boon le che ragehandenen pdki de nehat bas keren u zor be tefavet jee r der baz boon.
5_gertene pasha siyaseteke nerm u osoli le hember ev berayen le pdki joda booy vek: ve hevl dan boo zaverendena dobareya van boo nav partiya pdki deu eger her chenebe peyda kerena mekanizmeke boo tehemol kerena hev do u pekeve shol keren de bereyeke de.
6_pdki nekariye heta nehe veko hevce heye de nav xelke dervey velat veko evropa u ciyen den nefoze be ket u le heboona van estefade be ket ,
be hez kerena defteren nonerayetiya pdki le derveyi velat ko be Karen peyvendiyen xwe tevi xelke kord le derveyi velat zedeter u bashter beket ko bekaren le heboona xelke boo chekerena hereketen mezen veki re pivan u…

7_cheboona bereyeke partiyen kord le rojhelata kordistane de de qonagha nehe de hevceyiyek heri mezene,hevl dan boo che kerena bereyeki kordi be cedi.
Ser keve tevgera gele kurd boo be dest ve inana mafen revayen xwe .
Ser kevti be kongera 14e.

Chend laven devera urmiye.

پەیامی حیزب و ڕێکخراوە ئێرانییەکان

بۆ کۆنگرەی چواردەهەم

پەیامی کۆنگرەی نەتەوەکانی ئێرانی فیدراڵ

هاوڕێیانو هاوخەباتانی خۆشەویست!

کۆنگرەی نەتەوەکانی ئێرانی فیدراڵ، بەبۆنەی بەستنی چواردەهەمین کۆنگرەی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران، لەگەڵ گەرمترین سڵاوەکاندا، پیرۆزباییتان پێ دەڵێ.

چواردەهەمین کۆنگرەی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران لە قۆناخێکی زەمانیدا بەڕێوە دەچێت کە نەتەوە ستەملێکراوەکانی ئێران لەگەڵ توندترین سەرکوتەکاندا بەرەوڕوون. لاوانی ئێمە زۆرتر لە جاران دەکەونە بەر هێرشو لە بەندیخانە ترسهێنەرە ئیسلامییەکاندا، پاش زیندانی تاکەکەسیی درێژماوە دەدرێنە بێدادگا رواڵەتییەکانو ئەشکەنجەو ئێعدام دەکرێن. لەو حاڵەشدا هەموو خەڵکو نەتەوە ئێتنیکیو فەرهەنگییەکانی دانیشتووی ئێران، رۆژ لەدوای رۆژ زیاتر بەرەو یەکسانیخوازیو ئازادیخوازیی قووڵ، سەربەخۆو مۆدێرن هەنگاو دەنێن.

چواردەهەمین کۆنگرەی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران، لە حاڵێکدا بەڕێوە دەچێت کە هاوشان لەگەل نەتەوەکانی ئێراندا، ژنان، کرێکاران، لاوان، خوێندکارانو کەمایەتییە ئایینی، فەرهەنگیو زمانییەکانیش بۆ بەدەستهێنانی مافە مرۆییەکانی خۆیان زیاتر لە جاران پێیان ناوەتە گۆڕەپانی خەباتەوە. بەڵێ، دەسەڵاتی دژەمرۆیی مەلاکانو هاوبەشەکانیان زیاتر لە جاران کەوتۆتە نێو گەمارۆی تێکۆشەرانی رێگای ئازادیو مافخوازان، بەڵام بەو حاڵەشەوە، هێندێك راستی نەویستی نێو ئۆپۆزیسیۆن، بە بێ لەبەرچاوگرتنی راستییەکان بە داتاشینی شوناسێکی ناڕاستو داماڵراو لە خەڵکی ئێران، جارجار بۆ سەرکوتی نەتەوەکانی ئێران، لەگەڵ کۆماری ئیسلامیدا دەبنە هاودەنگو ئەمە لە حاڵێکدایە کە سیاسەتە ئابوورییەکانی رێژیم، خەڵکی ئێرانو بەتایبەت نەتەوە ستەملێکراوەکانی گیرۆدەی هەژاریو رۆژرەشییەکی تاقەت پڕووکێن کردوە. سیاسەتی دەرەکیی دووڕووانەو بناژۆخوازانەی رێژیم، لە پاڵ زێدەخوازییە ناوکییەکەیدا، ئێران بەرەو ئاقاری مەترسیی بەرەنگاربوونەوەیەکی سەربازیی کاولکەر دەباتو بەو هۆیەوە، یەکگرتوویی هەموو هێزە پێشکەوتوو، ئازادیخواز،

مرۆڤتەوەرو مافخوازەكان بۆ رزگاریی نیشتمان لە هەڵوەشانەوەیەكی مێژوویی، زیاتر لە جاران بۆتە پێویستییەكی بەپەلە.

چواردەهەمین كۆنگرەی حیزبی دێموكراتی كوردستانی ئێران، لە حاڵێكدا بەڕێوە دەچێت كە حیزبو رێكخراوو پێكهاتە سیاسیو فەرهەنگییە ناوچەییەكانی سەر بە نەتەوەكانی ئێران، یەكتریان دۆزیوەتەوەو دەست لە نێو دەستی یەكتر، لە كۆنگرەی نەتەوەكانی ئێرانی فێدراڵدا، بۆ رزگاریی سەرانسەریی ئێران لە دەست سەرەڕۆیی، نایەكسانی، ستەم، نایەكسانیی یاساییو فەرهەنگی بوونەتە هاودەنگو هاوهەنگاوو هاوخەبات.

بێگومان حیزبی دێموكراتی كوردستانی ئێران، حیزبی قاسملووەكانو شەرەفكەندییەكان، كە یەكێك لە گەشەسەندووترینو كۆنترین حیزبەكان لە ریزی پێشەوەی خەباتی نەتەوەكانی ئێراندایە، هەروەك رابردوو، بە لەبەرچاوگرتنی هەموو لایەنەكانی خەباتی هەنووكەیی خەڵكانی ئێران، سەربەرزانە لە كۆنگرەكەی خۆی دێتە دەرەوەو داخوازییەكانی نەتەوەی خۆی دیسانیش روونتر دەخاتە بەرچاو.

هاوسەنگەران!

ئێمە هیوادارین هەموو ئەو شتانەی لە چواردەهەمین كۆنگرەی حیزبی دێموكراتی كوردستانی ئێراندا پەسند دەكرێن، وەك بڕیارەكانی كۆنگرەكانی دیكەی حیزب، رچەشكێنی رێڕەوێك بێت كە هەموومان لە پێورانیدا هاوبەشین، تاكوو بەوپەڕی هێزەوە لە رێگا پیرۆزەكەمان كە ئازادیی خەڵكی ئێران بۆ ئێرانێكی ئازاد، ئاوەدانو گەشاوەیە، نێزیكتر ببینەوە.

هاوسەنگەرانی خۆشەویست!

باش دەزانین یەكگرتوویی ئێمە لە دژی سەرەڕۆیی سیاسی، ئەمنیەتیو فەرهەنگیی رێژیمی تاوانباری ئاخوندیی ئێران كە لە كۆنگرەی نەتەوەكانی ئێرانی فێدراڵدا خۆی دەنوێنێ، فاكتەرێكی بەهێزو جێگرەوەیەكی تۆكمە لە بەرانبەر ئەو رێژیمەدایەو ئەمڕۆ زۆربەی چالاكانو هێزەكانی ئۆپۆزیسیۆن لە نێوخۆو دەرەوەدا دان بە گرنگیو رۆڵو جێگەی شوێندانەری لە داهاتووی ئێراندا دەنێن. ئەوە بەهۆی هیممەتی ئێمەو سیاسەتە دروستەكانی

کۆنگرەی نەتەوەکانی ئێرانی فێدراڵ بووە کە ئەوانیش روانگەو بۆچوونێکی وەهایان لەم هاوبەندییە مەزنە بۆ دروست بووە.

ئێمە هیوادارین چواردەهەمین کۆنگرەی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران، گرنگییەکی تایبەتی بەم یەکگرتوویییە مێژووییەیە بدات تاکوو رێگەی هاوکاریی هەرچی زیاتری ئێمە روونا کترو ئاشکراتر بێت.

هاوخەباتانو هاوڕێیانی خۆشەویست!

لە کۆتاییدا جارێکیتر پێکهاتنی چواردەهەمین کۆنگرەی حیزبی قاسملووەکانو شەرەفکەندییەکان بە هەموو بەشدارانی کۆنگرەکە، هەموو ئەندامانو رێبەرایەتیی ئەو حیزبەو بەتایبەت خەڵکی چاونەترسی کوردستان، پیرۆزبایی دەڵێینو لە ناخی دڵەوە سەرکەوتنی زیاترتان بۆ بە ئاوات دەخوازین.

کۆنگرەی نەتەوەکانی ئێرانی فێدراڵ

بریتانیا، لەندەن

١٠ی جوولای ٢٠٠٨

پەیامی لیژنەی سیاسی - بەڕێوەبەریی ڕێکخراوی فیداییانی گەلی ئێران (زۆرینە)

هاوڕێیانی خۆشەویست!

بەڕێوەچوونی چواردەهەمین کۆنگرەی حیزب بە ئێوە ئەندامانو لایەنگرانی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران پیرۆزبایی دەڵێینو لە ناخی دڵەوە، سەرکەوتنتان لە بەڕێوەبردنی ئەو ئەرکانەی کە لە پێناو پەرەپێدانی دێموکراسیی نێورێکخراوەیی، نۆژەنکردنەوەی تیۆریکو ڕێکوپێککردنی بەرنامەی سیاسیی حیزب بە ئەستۆتان گرتووە، بۆ بەئاوات دەخوازین. ئێمە هیوادارین کۆنگرەی چواردەهەم لە پێناو بردنەسەرەوەی تواناو لێهاتوویی هەرچی زیاتری حیزب، بردنە سەرەوەی ڕێزی لە نێو خەڵکداو چالاکترکردنی ڕۆڵی حیزب لە هێنانە مەیدانو ڕێکخستنی هێزە ئازادیخوازو دێموکراتەکانی وڵاتەکەمان هەڵوێستی ڕچەشکێن بگرێتو بەش بە حاڵی خۆی بە دووربینیو بەرچاوکردنی هەلومەرجی گشتیی وڵات، بە کردەوەی شیاو، ڕێگای هاوکاری، هاوبەندیو یەکیەتیی کاری سیاسیی هاوبەش لەگەڵ ئەو هێزانەی کە بۆ دابینکردنی ویستە دێموکراتیکەکانی خەڵك، یەکسانیی یاسایی نەتەوەکانی نیشتەجێی وڵاتو دامەزراندنی دێموکراسی لە ئێراندا خەبات دەکەن، هەموارتر بکات.

دۆستانی خۆشەویست!

لە وڵاتی ئێمەدا بۆ هاوکاریی حیزبو ڕێکخراوەکان، یەکیەتیی کارو چێکردنی ئاڵترناتیڤی دێموکراتیکو سێکۆلار، تواناو بواری شیاو هەیە. زۆربەی حیزبو ڕێکخراوە دێموکراتو چەپەکان کە خاوەن پێشینەو هێزی کۆمەڵایەتین بۆ بەدیهێنانی ئامانجو بەرنامەی سیاسیو کۆمەڵایەتی خەبات دەکەن. بەڵام لەم نێوانەدا جێگای هێزێکی یەکخەر، هێزێك کە کۆتایی بە پەرتەوازەییو پەرتەوازەکارییەکانی ئێمە بداتو دوورەدیمەنێکی گەشو هیوابەخش بخاتە پێش چاوی خەباتی بەردەوامی خەڵك لە سەرانسەری ئێراندا، بەتاڵە. درێژەدانی ئەم دۆخەو بۆشایی ڕێبەری بەدەر لەوەی کە بەدیهاتنی کام داخوازیی دێموکراتیك لە سەرووی بەرنامەکانی هەرکام لە ئێمەدا بێت، لە بەرژەوەندیی ڕێژیمو بە زیانی هەموو حیزبو

ڕێكخـراوە پێشـكەوتنخوازەكانو بزاڤـی دێموكراسـیخوازیی خـەڵكی ئێراندایـە. ئێمـە لـەو بڕوایەداین كە كۆی گشتیی هێزە كۆماریخواز، دێموكراتو سێكۆلارەكانی ئێـران هێـزو توانـای ئـەوەیان تێدایـە كـە ئاڵترنـاتیڤێكی وا پێـك بێـنن و بەرەوپێشچـوونی وڵات بـە ئاراسـتەی بەدەستهێنانو دابینكردنی یەكسانیی یاسایی نەتەوەكان، دێموكراسیو كۆمارییـەت مسـۆگەر بكەن.

هاوخەباتانی خۆشەویست!

كۆی بارودۆخی سیاسـیو ئـابووریی وڵات پێویسـتیی تێكۆشـانی هاوبەشـی بـۆ چـێكردنی ئاڵترناتیڤی دێموكراتیكی دەسەڵات، دووقات كردووە. لە هەلومەرجی هەنووكەییـدا ئەگەرچـی ڕێژیم بە پتەوكردنی سـەركوتو پەرەپێدانی كەشـوهەوای ئەمنیـەتی لـە سەرانسـەری وڵاتـدا توانیویـەتی تـا ڕادەیـەك پـێش بـە بەرزبوونـەوەی ناڕەزایەتییـە گشـتییەكان بگرێـت، بـەڵام سەرەڕای بەكاربردنی توندترین گوشارەكان نەیتوانیوە دەنگی بزووتنـەوە كۆمەڵایەتییـەكان كپ بكاتەوە. بزووتنەوەی خوێندكاران، ژنانو كرێكاران هێشتا هەر زیندووو چالاكەو خـەباتی ئـەوان بـە شـێوازگەلی جۆراوجـۆر درێـژەی هەیـە. لـە ناوچـە نەتەوەییەكانـدا كـە یەكێكـە لـە گرنگترین ناوەنـدەكانی مشتومڕی خـەڵك لەگـەڵ كۆمـاری ئیسـلامیدا، حیزبـەكان، ڕێكخـراوە نادەوڵەتییەكانو چالاكانی مافی نەتەوایـەتی بوێرانـە لـە داخوازەكـانی خـەڵكی ئـەم ناوچـانە بەرگری دەكەن. بە كورتی، ئێران لە نێوخۆدا لـەجۆشو كوڵدایـەو بـە زیـادبوونی هەڵاوسـانو پەرەگرتنی خێرایی هەژاریو بێكاری لە كۆمـەڵگادا هەلومـەرجێك پێـك هـاتووە كـە شـیمانەی سەرهەڵدانی شۆڕشـگەلی لـەناكاو لـە سـەر بنـەمای ناڕەزایـەتیی گشـتی لـە زیادبووندایـە. لـە بەستێنی ئەم هەلومەرجەدا ڕۆژ لە دوای ڕۆژ توێژو گرووپەكان زیـاتر بـەو ئاكامـە دەگـەن كـە كۆماری ئیسلامی داهاتوویەكی نیە، بەڵام لە هەمان حاڵدا بۆ تێپەڕین لە ڕێژیم، ئاڵترنـاتیڤێكی دێموكراتیك نابینن كە دوورەدیمەنێكی ڕوونیان بۆ بخاتە بەرچاو. دووپاتبوونەوەی ئـەزموونی عێراقو ئەفغانستان بۆ خەڵكی ئێران نەك هەر هیوابەخش نیە بـەڵكوو نیگـەرانی لـە مـەڕ ئـەو شتەی كە بە ناوی دێموكراسی لەو وڵاتەدا ڕوویداوە، بۆتە فاكتەرێكی بەربەست بۆ لێڕوانینی خەڵك.

هاوڕێیانی بەڕێز!

پێداگریی ئێمە لە سەر پێویستیی چێكردنی ئاڵترناتیڤ، هەم بە هۆی سەرنجدان بە هەلومەرجی بەرچاوی خەباتی خەڵكو ئاستی پێشكەوتنی بزووتنەوەو هەم ڕۆڵو گرینگیی حیزبی دێموكراتی كوردستانی ئێران لە بزووتنەوەی دێموكراتیكی ئێمەدایە. حیزبی دێموكراتی كوردستانی ئێران وەك یەكێك لە حیزبە خاوەن پێشینەكانی وڵات لە یەكێك لە ناوچە نەتەوەییە گرینگەكانی ئێران لە مافە نەتەوایەتییەكانی خەڵكی كوردستان داكۆكی دەكاتو بە درووستی لە سەر چارەسەری دێموكراتیكو یەكسانیخوازانەی پرسی نەتەوایەتی لە ئێرانی یەكگرتوودا پێداگری دەكات. بەم هۆیشەوە كۆنگرەی ئێوە هەر بڕیارێك لە سەر داهاتووی حیزب بدات، كارتێكەریی دەبێت لە سەر بزووتنەوەی دێموكراتیكی خەڵكی ئێمە.

ئاشكرایە كە لە ئێراندا هیچ ئاڵوگۆڕێكی دێموكراتیك ناتوانێ ڕووبدات بە بێ ئەوەی كە ویستی دێموكراتیكو ڕەوای خەڵكی كوردستانو نەتەوەكانی دیكەی نیشتەجێی وڵات دابین بكات. ئەمڕۆ پرسی نەتەوایەتی لە ئێراندا كەتوارێكە كە هەر هێزێك بیهەوێ نكۆڵی لێ بكاتو پێویستیی چارەسەری دێموكراتیكی لە بەرچاو نەگرێت، ئاكامێكی بێجگە لە تەریككەوتنەوەی لە كۆمەڵگادا نابێت. ئێمە پێكەوە بەستراوی‌و بەهێزكردنی متمانەی نێوان خەڵكو مسۆگەركردنی یەكپارچەیی وڵات لە دانپێدانان بەم ڕاستییەو بەدەستهاتنو دابینكردنی یەكسانیی یاسایی نەتەوەكانو پەرەپێدانی هەرچی زیاترو قووڵتری دێموكراسیو ئازادیدا دەبینین.

لە كۆتاییدا بۆ جارێكیتر، وێڕای دەربڕینی ئاواتی خۆمان بۆ سەركەوتنی كۆنگرەكەی ئێوەو ڕاگەیاندنی گەرمترین سڵاوو پیرۆزباییمان، هیواداریین كە حیزبی دێموكراتی كوردستانی ئێران بتوانێت لە ژێر تیشكی ئامۆژگارییەكانی دوكتور قاسملووی نەمردا دەسكەوتگەلی زیاترو بەنرختر بەدەست بێنێت.

وێڕای سڵاوی هاوڕێیانە

لیژنەی سیاسی - بەڕێوەبەریی ڕێكخراوی فیداییانی گەلی ئێران (زۆرینە)

چوارشەممە ٢٩ی جۆزەردانی ١٣٧٨ - ١٨ی ژووئەنی ٢٠٠٨

پەیامی حیزبی خەڵكی بەلووچستان

دۆستانو هاوڕێیانی حیزبی دێموكراتی كوردستانی ئێران!

شێلگیریو لەخۆبردوویی كادرەكان، ئەندامان، پشتیوانانو سەرجەم پێشمەرگەكانی حیزبی دێموكرات لە ماوەی خەباتی ٦٣ ساڵەی خەڵكی كوردستان بۆ بەدەستهێنانی مافە نەتەوەیی‌یەكانی نەتەوەی كورد نە تەنیا وێردی سەر زمانی دۆستو دوژمن بووە، بەڵكوو وەك كۆڵەكەو هێمای خۆڕاگریو خەباتی دێموكراتیكی نەتەوەیی بۆ نەتەوە ژێردەستەكانی دیكەی ئێرانیش بووە كە خۆی دەسكەوتێكی شیاوی ستایشو ڕێزلێنانە.

دۆستانو هاوڕێیان، لەم قۆناخە هەستیارەدا لە سەردەمی مێژووییمان كە هاوپێوەندیو یەكپارچەیی حیزبو ڕێكخراوەكانی نەتەوە ژێردەستەكانی ئێران بە كەمایەتیو گرینگی تایبەتی هەیە، بە دڵنیایی‌یەوە بوونی پرسگەلێكی گرینگ بۆتە هۆی پێكهاتنی ناكۆكی لە حیزبی دێموكراتدا كە پێویستی بە هێنانەئارای گەلاڵەیەكی نوێ لە حیزبی دێموكراتی كوردستانی ئێراندا هەیە كە ئەویش بە هەبوونی فیداكارگەلێكی مۆعجزە خولقێنی وەك ئێوە چارەسەر دەكرێ.

بەم هۆیەوە هیوادارین كە لەم كۆنگرەیەدا بتوانن بە تێگەیشتوویی‌و وردبینی ئاستەنگو كەموكورییەكانی حیزبی دێموكراتی كوردستانی ئێران وەلا بنێنو ڕێكارگەلێك بهێننە ئاراوە كە نەتەنیا ببنە هۆی نزیكیو هاوپێوەندیی هەرچی زیاتری دوو تیكەی جەستەی حیزبی قازی محەممەد، قاسملوو، شەرەفكەندیو هەزاران پێشمەرگەی ناوونی ڕێگای ئازادیی خەڵكی كوردو كوردستان، بەڵكوو ڕێگە بۆ یەكیەتیی بە كردەوەو نزیكیی هەرچی زیاتر لە نێوان ڕێكخراوە كوردستانییەكانی دیكەا بكاتەوەو هێمایەك بۆ ڕێكخراوەكانی نەتەوەكانی دیكەی بەندكراو لە ڕێگەی خەبات بۆ دێموكراسیو لابردنی ستەمی نەتەوەیی لە ئێراندا بێ.

یەکگرتوویی‌و هاوپێوەندیی دووبارەی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران بەو رادەیە دۆستانی خەڵکی کوردستان شاد دەکات کە دوو تیکەبوونی دوژمنانی نەتەوەی کوردی شاد کرد.

لە ناخی دڵەوە هیوای سەرکەوتن بۆ پێکهێنانی چواردەهەمین کۆنگرەی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران‌و دەستڕاگەیشتن بە ڕێکارەی کردەکییەکان دەخوازین.

حیزبی خەڵکی بەلووچستان

٢٠٠٨/٧/١

پەیامی کۆمیتەی هاوئاهەنگیی شوورای کاتیی سوسیالیستە چەپەکانی ئێران

دۆستانی بەڕێز!

پێکهاتنی چواردەیەمین کۆنگرەی حیزب، لە ناخی دڵەوە پیرۆزبایی دەڵێین‌و بۆ ئێوە لە داڕشتنی سیاسەتەکانی حیزب‌و بڕیاردان لە ڕێڕەوی ئەو ئەرکە گرینگانەی کە لە بەردەمتاندایە هیوای سەرکەوتنی هەرچی زیاتر دەخوازین.

دۆستانی بەڕێز!

کۆنگرەی ئێوە لە ڕەوشی ئاڵۆزی ڕۆژانە پەرەگرتووی بارودۆخی ئێران‌و شەڕو قەیران‌و کێشەو بەرەی مەترسیدار لە ناوچەدا بەڕێوە دەچێ. لە ئێراندا، گوشارە ئابووری، کۆمەڵایەتی‌و فەرهەنگییەکان، هەڵاواردن‌و زۆرداری لە شێوازی جۆراوجۆردا، هەڵاوسان، بێکاری، هەڵاتنی مێشکەکان‌و سەرمایەکان، هەڕاجی سەرچاوەو سامانە نەتەوەیی‌یەکان، گەندەڵی‌و بەرتیلخۆری هەر ڕۆژەو ڕەهەندێکی بەرینتر بە خۆیانەوە دەگرن‌و وەڵامی دەسەڵاتدارانی نیزامی ویلایەتی فەقیە بە داخوازییەکانی خەڵك، بە پشێوییەکان‌و دژەبایەخەکانی ئێستا، پەرەدان بە سەرکوت‌و توندوتیژی‌و قەیرانخولقێنی نێوخۆیی‌و دەرەکییە.

لە ڕۆژهەڵاتی نێوەڕاستدا، گرەکانی ئاگرێك کە پێنج ساڵ لەمەوبەر بە هۆی لەشکرکێشیی ویلایەتە یەکگرتووەکانی ئەمریکا بۆ سەر عێراق هەڵایسا، هەروا بڵێسەیان دێ‌و شەڕو کوشتوبڕو ئاڵۆزی‌و ناسەقامگیریی تەواوی ناوچەی گرتۆتەوە.

لە وەها ڕەوشێکی ئاڵۆزو دژواردا، درێژەدان بە خەبات زیاتر لە پێش پێویستی بە وشیاری، تێگەیشتوویی، دووربینی‌و ڕووناکبینییەو هەر حیزب‌و ڕێکخراوێکی سەربەخۆو ئازادیخواز دەبێ سیاسەت‌و بەرنامەکانی خۆی بە لەبەرچاوگرتنی ئەم ڕەوشەو بە سەرنجدان بە ڕووداوەکانی ساڵەکانی ئەم دواییانەو ئێستاو ئەزموونە بەنرخەکانیان‌و بە جووڵان لە دادەکان‌و ڕاستییەکانی هەنووکە دابڕێژێ.

بردنەپێشی سەرکەوتووانەی خەبات لە هەمان کاتدا پێویستیی بەوە هەیە کە ریزە نێوخۆییەکانی خۆمان هەرچی زیاتر یەکگرتوو بکەین. پاراستنی یەکیەتیی نێوخۆیی، پاراستنی یەکگرتوویی حیزبیو پێشگرتن لە جیابوونەوە، پێویستیی نەرمی نواندنو تێگەیشتنو رەچاوکردنی بنەما دێموکراتیکەکانی بەشدارکردنی هەمووان لە چوونە پێشەوە بەرەو بەدەستهێنانی ئامانجەکانە.

سەرەڕای ئەوە، رەوشی هەنووکە ئەوە دەخوازێ کە لە هێزە پەرشو بڵاوەکانی ئێستای کۆماریخوازەکان یەکیەتییەکی بەهێز بۆ بەربەرەکانێی کاریگەر لەگەڵ نیزامی دواکەوتوو ـ مەزهەبیی ویلایەتی فەقیهدا پێك بێت. یەکیەتییەك کە بتوانێ وەك ئامرازێکی بەکەڵك لە بردنە پێشو سەرکەوتنی خەباتدا کار بکات. پێویستی یەکیەتیی هێزەکان لە راستیدا ئاکامی لۆژیکیی پێویستە ئاشکراکانی خەباتو بارودۆخێکە کە تێیداین.

خەبات دژی کۆماری ئیسلامی و کۆتاییهێنان بە دەسەڵاتی، کۆتاییهێنان بە دواکەوتوویی، هەژاری، گەندەڵیو هەڵاواردنو زەبروزەنگێ لە رێگەی ئەوە پێك هاتوو، پێویستی بە رێکخستنی خەباتی هاوبەش، یەکیەتیی هێزەکانو هاندانی خۆڕاگریی گشتی دژی ئەم نیزامەو دەستدرێژییەکانی بۆ سەر مافو ئازادییەکانی خەڵکە. ئەم یەکیەتییە لە لایەکەوە لەسەر پێك گەیشتنو نەرمی نیشاندانو لە لایەکی دیکەوە لە سەر بنەمای ئوسوولیو روون دابرێژرێو بەرنامەکەی زایەڵەی پێداویستییەکانو ئەو پرسانە بێت کە بزاڤی ئازادیخوازانەی خەڵکی ئێران هەنووکە لەگەڵیدا بەرەوڕووە.

ئەم یەکیەتییە دەبێ هەم لەگەڵ نیزامە سیاسی ـ کۆمەڵایەتییەکان بە تایبەتمەندیی دژە دێموکراتیكو کۆنەخوازانەی لە چەشنی کۆماری ئیسلامیو پاشایەتی سنووربەندیی هەبێو هەم دوورەدیمەنێکی روون لە نیزامی جێگرەوە واتە کۆماری دێموکراتیکی داهاتوو لە بەرامبەر خەڵکدا بکاتەوە.

بە بڕوای ئێمە کۆماری فیدراڵو دێموکراتیك ئەو دوورەدیمەنو جێگرەوەیەیە کە دەتوانێ وەڵامدەری پێویستییەکانی دێموکراسی لە ئێراندا بێ. کۆماری فێدراڵ دەبێ بە شێوەیەك بێ کە بتوانێ بەرابەریی مافەکانی گشت هاوڵاتییان، نەتەوەکانو ئیتنیکە ئێرانییەکان دابین

بکاتو پێکەوەژیانی لەمێژینەو پێوەندییە مێژووییەکانی نێوان تەواوی خەڵكو نەتەوەکانی نیشتەجێی ئێران پتەو بکات. ئەم نیزامە فێدراڵییە دەبێ لە سەر پێکهاتەیەك دابمەزرێ کە هەم لە لایەك ئیمکانی بەرابەریی مافەکانو بەشداریی تەواوی خەڵك لە سەرجەم ئۆرگانەکانی بەڕێوەبەرییو یاسادانانەدا لە کاروباری ناوچەییدا دەستەبەر بکاتو هەم لە لایەکی دیکەوە گەشەسەندنی ڕێكوپێکی ئابووری، کۆمەڵایەتیو فەرهەنگی لە سەرانسەری وڵاتدا دابین بکات.

دۆستانی بەڕێز!

هاوتەریب لەگەڵ هەوڵی ماندوونەناسانە بۆ دابینکردنی مافە مرۆڤی، نەتەوەییو فەرهەنگییەکانی هاووڵاتییانی کورد، حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران لە ماوەی ساڵگەلێکی درێژدا لە ڕێگەی دامەزرانی ئێرانێکی ئازادو دێموکراتیکدا خەباتی کردووەو لەم ڕێگەی هەوڵو خەباتەدا نرخگەلی زۆری داوە. هەوڵو خەباتێك کە لە ساڵەکانی ئەم دواییانەدا لەگەڵ خەساری گەورەی لە دەستدانی ڕێبەرانی وەك قاسملوو و شەرەفکەندی بەرەوڕوو بووە. هەوڵو خەباتێك کە بێدوودڵی لە ڕەوشی هەستیاری ئێستاشدا بێ لەرزۆکبوون درێژەی دەبێ. گەیشتن بە ئازادیو مافی شارۆمەندیو دابینکردنی مافە نەتەوەییو فەرهەنگییە تایبەتییەکانی ئیتنیكو نەتەوە جۆراوجۆرەکانی ئێران، تاکە ئامانجی هاوبەشە کە لە هەلومەرجی ئێستادا تەنیا لە ڕێگەی خەباتی هاوبەشی تەواوی ئازادیخوازانی کۆماریخواز بۆ گەیشتن بە دێموکراسی لە ئێراندا دەتوانێ بە ئاکام بگات. پرشو بڵاوییو جیایی هێزەکان لە خەبات بۆ دامەزرانی ئێرانێکی ئازادو دێموکراتیك نە بە قازانجی دابینکردنی مافە نەتەوەیییەکانو نە لە ڕێڕەوی یارمەتیدان بە جێگیربوونی ئازادیو دێموکراسی لە ئێراندایە.

بە لەبەرچاوگرتنی ئەم ڕاستییە پێویستە سەرجەم هێزە ئازادیخوازە نیشتمانپەروەرەکان لە بەرانبەر هەوڵو بەرنامەکانی هێزە هێژموونخوازە دەرەکییەکانو هێزە ڕەوش ناسراوە نێوخۆیییەکان بۆ پەرەدان بە ناکۆکییە ئیتنیکی، نەتەوەییو مەزهەبییەکان بە وشیاریو هەستیارییەوە بەربەرەکانێ بکەن.

حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران لە رابردوودا ئەم هەستیارییەی نیشان داوەو لە خەباتی دوورو درێژدا دژی ئیمپریالیزم، سەرەڕۆیی‌و دواکەوتوویی زاڵ بەسەر ئێراندا بە ئاگاداربوون لە تێکەڵیی قازانج‌و بەرژەوەندییەکانی گشت خەڵك، دروشمی "دێموکراسی بۆ ئێران‌و خودموختاری بۆ کوردستان"ی هێناوەتە ئاراوە. ئەمڕۆش چاوەڕوانین‌و دڵنیاین کە حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران بە وەفاداریی بەم نەریتانەو وەفاداری بە ئارمانەکانی قاسملووو پێداگری لەسەر ئەوە کە چارەنووسی ئێران بە دەستی خەڵکی ئێرانەو لە رێگەی خەباتی هاوبەشیان بۆ گەیشتن بە ئازادی، سەربەخۆیی‌و یەکپارچەیی وڵات دیاری دەکرێ، درێژە بە خەباتی خۆی دەدات.

لە کۆتاییدا جارێکی دیکە بۆتان لە بەڕێوەبردنی ئەرگە گرینگەکانی بەردەمتاندا، سەرکەوتنی هەرچی زیاتر بە ئاوات دەخوازین‌و ئاواتە خوازین کۆنگرە بە لێکدانەوەی رێئالیستانەی رەوشی ئێران‌و ناوچەو بەگرتنەبەری سیاسەتگەلی پێویست‌و داڕشتنی رێنوێنیگەلی سیاسی‌و رێکخراوەیی، هەنگاوگەلی گەورەو کاریگەر لە رێڕەوی جێبەجێکردنی ئەو ئەرکانەدا هەڵ بگرێت.

کۆمیتەی هاوئاهەنگیی شوورای کاتیی سوسیالیستە چەپەکانی ئێران

٣٠ی جۆزەردانی ١٣٨٧

پەیامی یەكیەتیی فیداییانی گەلی ئێران

دۆستانی بەڕێز!

پیرۆزبایی پێكهاتنی كۆنگرەی چواردەهەم لە تەواوی ئێوە، ئەندامان، كادرەكانو پێشمەرگەكانی حیزبی دێموكراتی كوردستانی ئێران دەكەینو لە ناخی دڵەوە سەركەوتنی كۆنگرە بە ئاوات دەخوازین.

دۆستانی خۆشەویست!

كۆنگرەی ئێوە لە رەوشێكدا بەڕێوەدەچێ كە وڵاتەكەمان زیاتر لە هەر كاتێكی دیكە لەگەڵ قەیرانە نێوخۆییو دەرەكییەكاندا بەرەوڕووییە. رێژیمی كۆماری ئیسلامی لە ماوەی سێدەیە حكومەتی سەرەڕۆیانەیدا هەمیشە هەوڵی داوە بە پەرەدان بە قەیران لە سیاسەتی دەرەوەیدا، تێغی سەركوتی خۆی تیژتر بكات، بەڵام بە تایبەتی لەم چەند ساڵەدا بە پەرەگرتنی قەیران لە سەر پرۆژەی ناوكی، وڵاتی ئێمە زیاتر لە پێش تەریك كەوتۆتەوەو لە بەرانبەر گەمارۆ ئابوورییەكانو تەنانەت مەترسیی هێرشی نیزامیدایە. دەزانین كە كێشەو بەرە لە پێوەندییەكانی دەرەوەدا هەمیشە لە لایەن كۆماری ئیسلامییەوە كەڵكی نێوخۆیی لێوەرگیراوە. لە ماوەی ساڵانی ئەم دواییانەدا هاوتەریب لەگەڵ پەرەگرتنی قەیران لە گۆڕەپانی نێونەتەوەییدا گوشاری حكومەت بۆ سەر خەڵك زیاتر بووە. سەركوتی خەباتی خەڵك بە گشتی كرێكاران، ژنان، خوێندكارانو چالاكانی بزاڤە نەتەوەییەكان رەهەندێكی بەرینتری گرتووە. ئێعدامە سیاسییەكان جارێكی دیكە پەرەیان سەندووە. دەستبەسەركردنەكان، ئەشكەنجەو دادگایی كردنەكانی پشتی درگا داخراوەكان زیاتر بوون. رۆژێك نیە هەواڵی دەستبەسەركردنو دادگاییكردنی خەباتگێڕانی بزاڤە كۆمەڵایەتییەكانو چالاكانی ئۆرگانە مەدەنییەكان بڵاو نەبێتەوە. داكۆكیكارانی مافی بەرابەر بۆ ژنان، چالاكانی سەندیكاییو پارێزەرانی مافە كرێكارییەكانو یان خوێندكاران، مامۆستایانو ئوستادەكان زەبریان لێنەدرێ، ئەمڕۆ ئیتر لە كۆمەڵگای ئێمەدا سڕینەوەی مافە سەرەتاییەكانی گشت خەڵكی ئێران بۆتە كارێكی رۆژانە.

ئێستا هەموومان لەگەڵ ئەو پرسیارەدا بەرەوڕووین کە بۆ سەرەڕای ئەو هەمووە خەباتە کۆماری ئیسلامی توانیویەتی نزیکەی سێ‌دەیە بە سەر چارەنووسی خەڵکی ئێراندا زاڵ بێ؟ ڕێگای کۆتاییپێهێنانی ئەوە، کامەیە؟ ئێمە هەمیشە پێداگریمان کردووە کە کۆماری ئیسلامی لەمپەری سەرەکیی جێگیرکردنی دێموکراسی لە ئێراندایە. لابردنی ئەم کۆسپە بێ خەباتی یەکگرتووانەی تەواوی هێزە ئازادیخوازەکان شیاوی وێنا کردن نیە. بە یەکگرتوویی لە بەرەیەکی بەرین لە هێزو ڕەوتەکانی چەپو دێموکراتی کۆماریخوازە کە دابینکردنی داخوازییە ڕەواکانی کرێکارانو زەحمەتکێشان، دەستبەرکردنی مافە دێموکراتیکو بەرابەرەکانی نەتەوەکانی ئێران، بەرابەریی ژنانو پیاوانو جێگیربوونی ئازادییە سیاسییەکان دەتوانێ لە ئێراندا جێگیر بێ.

هاوخەباتانی بەڕێز!

ئێمە شانازیی بەوەوە دەکەین کە حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران، یەکێك لە یەکەمین ڕەوتەکان بووە کە پێی لەسەر پێوەندیی خەباتی خەڵکی کوردستان لەگەڵ خەباتی سەرانسەریی ئێراندا داگرتووە ئەوە لە سەردەمی نەمر دوکتور عەبدولڕەحمان قاسملوودا، لە درووشمی دێموکراسی بۆ ئێرانو خودموختاری بۆ کوردستاندا ڕەنگ دەداتەوە. بۆ ئێمە جێگای هیوایە کە حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران لە خەبات بۆ دێموکراسی لە ئێراندا، یەکێك لە بەهێزترین هێزە ئازادیخوازەکان بووە. حیزبی ئێوە، ئەم هاوپەیمانییە لەمێژینەیەی ئێمە، نەتەنیا لە خەبات بۆ بەدەستهێنانی داخوازییە مێژوویییەکانی خەڵکی کوردستان دەورێکی بەرچاوو مێژووی گێڕاوە، بەڵکوو مەرجی سەقامگیرکردنی دەستکەوتەکانی خەباتی خەڵك لە کوردستاندا بە جێگیربوونی دێموکراسی لە ئێراندا، زانیوە.

ڕێکخراوی ئێمە کە داکۆکیکاری دێموکراسیو دادپەروەریی کۆمەڵایەتی لە ئێراندایە لە حیزبی ئێوەدا لە مێژەیە هاوپەیمانێکی دۆزیوەتەوە کە ڕوونکردنەوەی چارەنووسی لەگەڵ کۆماری ئیسلامیدا بە مافی بێئەملاو ئەولای خەڵکی ئێران زانیوە.

هاوپەیمانێك لەسەر ئەوە پێی داگرتووە کە دێموکراسی لە ئێراندا نەتەنیا لە ڕێگەی دەستێوەردانەکانی زلهێزەکانەوە، تەنیا بە ئیرادەو هەڵوێستی خەڵکی هەموو نەتەوەکانو

سەرجەم خەڵکی ئێران جێگیر دەبێ. هاوپەیمانێك کە بێهیچ چەشنە بەرچاوتەنگییەك لە هەوڵدا بووە کە هێزی شکڵدان بە یەکیەتییە بەرینەکان لە ڕێگەی گەیشتن بە دێموکراسی لە ئێراندابێ.

دۆستانی بەڕێز!

ئێمە پێشتریش رامانگەیاندووە کە ڕێکخراوی ئێمە وەك دۆستو هاوڕێو هاوسەونگەری حیزبی ئێوە، لەوەی کە درز کەوتۆتە نێو ریزەکانی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێرانەوە بە قووڵی بە داخە. هەنووکە لە هەر هەوڵێك بۆ یەکپارچەییو یەکیەتیی ریزەکانی حیزبی ئێوە پێشوازی دەکات، خۆشمان ئامادەین لەم چەشنە هەوڵانەدا هاوڕێو یار لەپاڵ ئێوەدا بین. ئێمە بە باشی دەزانین کە کلیلی چارەسەرکردنی ئەم کێشەیە لە دەستی خۆتاندایە. هەوڵی ئێمە دەتوانێ تەنیا لە خزمەت یارمەتیدانی بەدەستهێنانی داخوازیی دۆستەکانمان لە هەردوو لایەندابێ نە زیاتر. پێشنیاری ئێمە وەك دۆستی لەمێژینەی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران بۆ کۆنگرەی ئێوە ئەوەیە کە سەرەڕای گشت ناکۆکییەکان، جیایی لە تەشکیلاتدا نابێ شوێن لەسەر درێژەی ئەو ڕێگا هاوبەشەی کە هەموومانو لەوانە بەشی دیکەی بەدەنی بنەماڵەی گەورەی حیزبی ئێوە بەڕێوەی دەبا، دابنێ. ئاواتی ئێمە ئەوەیە کە حیزبی ئێوە بەسەر پرشو بڵاویی لە ریزەکانی خۆیدا زاڵ بێو لە چوارچێوەی حیزێکی بەهێزو یەکگرتوودا دەربکەوێ. هیواداریین کۆنگرەی ئێوە بە رووکراوەییەوە رێوشوێنێك بگرێتە پێش کە جیایی لە ریزەکانی بنەماڵەی گەورەی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێراندا، ئاستەنگی سەر ڕێگای هاوکاریو هاوڕێی ئەوان لە خەبات بۆ ئارمانی هاوبەشو مێژوویی حیزب نەبێ.

دۆستانی بەڕێز!

ئێمە چاوەڕوانین کە پەسندکراوەکانی کۆنگرەی ئێوە ڕێگە نەتەنیا بۆ یەکیەتی لە ریزەکانی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران، بەڵکوو سەرتر لەوە، بە پێداگریی زیاتر لەسەر هەڵوێستە سەربەخۆ، ئازادیخوازانەو خەباتگێڕانەکانی تا ئێستای خۆتان، بۆ یەکیەتیی بەرینی هێزەکانو لایەنە ئازادیخوازەکان لە بار بکات.

ئەگەر تا دوێنێ یەکیەتی بۆ دێموکراسی پێویستیی کۆمەڵگای ئێمە بوو، ئەمڕۆکە ئیمکانی دەستێوەردانی نیزامی پەرەی گرتووەو ئاڵترناتیڤ سازیی لە لایەن دەوڵەتە گەورەکانەوە کاری بۆ دەکرێ، بۆتە کارێکی حەیاتی. ئێمە بۆ لەبارکردنی ئەم ڕێگەیە هیوامان بە کۆنگرەی ئێوە هەیە.

جارێکی دیکە بۆ ئێوەو هاوسەنگەرانی بەڕێزو کۆنگرەکەتان ئاواتی سەرکەوتن دەخوازین.

کۆمیتەی ناوەندیی ڕێکخراوی یەکیەتیی فیدائیانی گەلی ئێران

مانگی پووشپەڕی ١٣٨٧

پەیامی دەفتەری سیاسیی حیزبی دێموكراتیكی ئەلئەهواز

هاوڕێیانو هاوسەنگەرانی بەڕێز!

مۆڵـەت بـدەن بـە بۆنـەی پێكهـاتنی ١٤هـەمین كـۆنگرەی حیزبەكەتانـەوە، حیزبـی قـازی محەممەدەكان، قاسملووەكانو شەرەفكەندییەكانو ... لـە لایـەن خۆمـانو خـەڵكی عـەرەبی بندەستی هەرێمی عەرەبستان (ئەلئـەهواز یـان خووزسـتان) پیرۆزبـایی خۆمـان بـە ڕێبـەریی حیـزبو هاوڕێیـانی دیكـەی بەشـدار لـە كـۆنگرەدا پێشـكەش بكـەین. ئاواتـەخوازین كـە ئـەم كۆنگرە گرینگە وەك كۆنگرەكانی دیكەی پێشووی حیزب ببێتە هۆی سەركەوتنو سەربەرزیی زیاتر لە پێشی حیزبی ئێوەو خەڵكی قارەمانی هەرێمی كوردستان.

دۆستانو هاوڕێیانی هاوسەنگەر!

كۆنگرەی حیزبی دێموكراتی كوردستان لـە كاتێكدا پێـك دێ كـە دەسـتە خوێناوییـەكانی ڕێژیمی ئێستای تاران هەروا سێبەری لەسەر جەسـتەی كوردسـتانەو نیشـتمانی ئێـوەی، وەك هـەرێمی عەرەبسـتانو هەرێمـەكانی دیكـەی شـوێنی نیشـتەجێبوونی نەتـەوە ژێردەسـتەكان بەتەواوی مێلیتاریزە كردوە. كۆنگرەكەتان لە كاتێكدا بەڕێوە دەچێ كـە نەتـەوەی كـورد لـە ئێـران وەك نەتـەوە غـەیرە فارسـەكانی دیكـەو دووخـراو لـە حكوومـەتكردن لـە ئێرانـدا، لـە ناڕەزایەتییـــە خەڵكییـــەكان دژی زۆردارانـــی ئاخوونـــدی ســـەرڕێژ بـــووە. ڕێـــژیمێك كـــە سەرەتایی‌ترین داخوازییە ڕەواكانی نەتەوەی كورد بە توندی سەركوت دەكات. بەڵام ڕاستیی سێ ساڵ لەمەوبەر لە كۆنگرەی ١٣ەوە نیشانی داوە كە ئەم سەركوتانە ویستی خەڵكو هێزە پێشـڕەوەكانیان ـ وەك حیزبـی دێمـوكراتی كوردسـتانی ئێـران ـ بـۆ بەدەسـتهێنانی ئـازادی، پتەوترو قایمتر كـردووەو بـەم هۆیەشـەوە حیزبـی ئێمـەو حیزبـی ئێـوە بـە پێـی ڕەسـاڵەتو بەرپرسایەتیی مێژوویی خۆیان لەو بڕوایەدان كـە دەسـت لـە دەسـتی یەكداو هـاوڕێ لەگـەڵ نەتەوەكانی دیكەی نیشتەجێی ئێران هاوكاریو یەكیەتیی خۆیان پتەوتر بكەن تا بتـوانین لـە ڕێگەی هێزێكەوە كـە پشـتیوانی گـەلانی ژێردەسـتەی ئێرانـە، بـۆ پێشخسـتنو جێگیركردنـی دێموكراسـی، دادپـەروەریی كۆمەڵایـەتی، فێـدراڵیزم، حكوومـەتی یاسـا، مافـەكانی مـرۆڤ،

بەرابەریی مافەکانی ژنانو دەستەبەربوونی مافەکانی کەمینەکان لە ئێراندا خەباتی هاوبەش بکەین.

هاومەتەرێزان!

حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران تا ئەمڕۆ لە ڕێگای ئازادیدا نرخی زۆری داوە کە یەکێك لە دیارترینیان نەمر دوکتور قاسملووە، کە حیزبی ئێمە لێبڕاوانە چەندین جار رایگەیاندووە ـ و هەنووکە رادەگەیەنین ـ کە نەمر دوکتور قاسملوو شەهیدانی ناسراوی دیکەی کوردستان تەنیا بۆ نەتەوەی کورد نین، بەڵکوو ئەم هاوڕێ شەهیدانە، هێمای خەباتی خەڵکی عەرەبی ئەهوازو هێزە پێشڕەوەکانیان بوونو، ئێمەش وەك ئێوە بە هەبوونی خەباتگێڕانێکی ئازا کە مێژووی سیاسیی کوردستانیان دەوڵەمەند کردووە، شانازیی دەکەن.

هاوڕێیانی بەڕێز!

هەروا کە دەزانن رەوشی سیاسیی ئێستای ئێرانو ناوچە بە تەواوی قەیراناویو لەوپەڕی هەستیاریدایە ـ بەم پێیە هاوکارییەکانی ئێمە لە نێوخۆو دەرەوەدا دەبێ رێکخراوترو پتەوتر بێ.

دامەزراندنی کۆنگرەی نەتەوەکانی ئێرانی فێدراڵ لە فێوریەی ٢٠٠٥ کە حیزبی ئێمەو ئێوە لە دامەزرێنەرانین، یەکێك لە دیارترین خەباتو هاوکاریی هاوبەشمان بووەو نموونەیەکی ئاشکرای یەکیەتیی بەکردەوەی ئێمە دژی رێژیمی ئێرانە. هاتنەئارای جیددی کۆنگرەی نەتەوەکانی ئێرانی فێدراڵ لە نێو ئۆپۆزیسیۆنی نێوخۆو دەرەوەی ئێرانداو هەروەها لە ئاستی نێونەتەوەییدا، شایەتی بەرچاوی درووستیی دروشمەکانو رێگاکەمانە. حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران وەك یەکێك لە لەمێژینەترین حیزبە سیاسییەکانی مێژووی نوێی ئێران، دەتوانێ حیزبی ئێمە، حیزبی هاوپێوەندیی دێموکراتیکی ئەلئەهواز وەك هاوبەشو هاوڕێ لە خەبات دژی دیکتاتۆریی مەزهەبیو تۆتالیتێری ئێران بێنێتە ئەژمارو ئێمە بە دڵنیایییەوە رادەگەیەنین کە یەکگرتوویی نەتەوەکانی کوردو عەرەبو نەتەوەکانی دیکەی نیشتەجێی ئێران وەك فارس، تورك، بەلووچ، تورکمەن، لۆڕو نەتەوەکانی دیکەو گرووپە ئێتنیکی ـ زمانی ـ عەشیرەییەکان سەرکەوتنی ئێمە دەستەبەر دەکات. لە کۆتاییدا جارێکی

دیکە کۆنگرەی ١٤ی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران بە رێبەری، کادرەکان، ئەندامان، لایەنگرانو بە تەواوی ئەندامانی حیزبو لە هەموو گرینگتر بە نەتەوەی خەباتگێڕو قارەمانی کورد پیرۆزبایی دەڵێینو هیوامان سەرکەوتنتانە.

دەفتەری سیاسیی

حیزبی هاوپێوەندیی دێموکراتیکی ئەلئەهواز

جوولای ٢٠٠٨

پەیامی حیزبی میللەتی ئێران

هاونیشتمانان! هاوڕێیانی بەڕێز!

گەرمترین سڵاوەکانی حیزبی میللەتی ئێران پێشکەشتان بێت. لەگەڵ ڕێزماندا بۆ هەموو گیانبەختکردووانی مەزنی نەتەوەکەمان لە هەموو شوێنێکی ئێرانی خۆشەویستدا، لە کوردی دلێر، ئازەرییە خەباتگێڕەکان، بەلووچە بەغیرەتەکان، تورکمانە بوێرەکان و هەموو ئەو هاونیشتمانانەی کە لە پێناوی ئازادی و سەربەخۆیی و یەکسانیی سەرتاسەریدا گیانی شیرینی خۆیان پێشکەش بە نەتەوەکەیان کرد. گەرمترین پیرۆزباییەکانی ئێمە لە نێوخۆی نیشتمانە بریندارەکەمانەوە، بە بۆنەی پێکهێنانی چواردەهەمین کۆنگرەتان قبووڵ بکەن.

هاوڕێیانی خۆشەویست!

ئێمە لە حیزبی میللەتی ئێراندا بە پێڕەوی لە وانەکانی ڕێبەرانی سەربەرزمان داریووش و پەروانە فرووهەر، گیانبەختکردووانی ڕێبازی دێموکراسی، یەکگرتوویی نەتەوەیی، سەربەرزیی هەموو نەتەوەی ئێران و ژیانی ئابڕوومەندانەی دوور لە هەر جۆرە هەڵاواردنێك لە نێوان هەموو قەومە ئێرانییەکاندا، لەو باوەڕەداین: ئێران موڵکی هاوبەشی هەموو ئێرانییەکان و فەرهەنگی نەتەوەیی ئێران تێکەڵاوێك لە فەرهەنگی کوردەکان و قەومەکانی دیکەی ئێرانە و ئەو یەکیەتی و تێکەڵاویی بە سرووشتی ـ مێژووییە بە درێژایی هەزاران ساڵ پێت و زیندوویی ئەو فەرهەنگەی زۆرتر کردووە تا ئەو ڕادەی کە کوردەکان بەردەوام لە ڕیزی پارێزەران و بەرەڤانانی ڕاستەقینەی هەبوون، سەربەخۆیی و یەکیەتیی نیشتمانەکەمان بوونە.

هاوڕێیانی بەڕێز!

ئەگەرچی جیاوازیی ڕەنگ، زمان، ئایینزا، بیرو ... نکۆڵی هەڵنەگرن، بەڵام هەرگیز ناتوانن پاساوێك بۆ هەڵاواردن و نایەکسانیی ڕەگەزی، قەومی و کۆمەڵایەتی بن. هەلومەرجی ئەمڕۆی جیهان بەتایبەت ناوچەکە زۆر هەستیارە، بەهۆش بین لە هەڵوێستی دووبەرەکیساز خۆمان بەدوور بگرین کە ئاو بە ئاشی سەرەڕۆیی و ئێستێعماردا ڕشتنە، بەو پێیە ئێمە هەنگاوی یەکەم بۆ دەرچوون لە بنبەستی هەنووکەیی کۆمەڵگاو گەیشتن بە دەسەڵاتێکی

دێموکراتیکو فرەلایەن بە هاوبەندیی نەتەوەیی هەموو ئێرانییەکان، بەدەر لە توندوتیژییە خاکو خەڵک فەوتێنەکان دەزانین.

هاوڕێیانی بەڕێز!

هەروەك ساڵانی پێشوو، بۆ کۆنگرەکەتان سەرکەوتنو بۆ هەموو ئێرانییەکان، یەکیەتی، ئازادیو یەکسانیی کۆمەڵایەتی بە ئاوات دەخوازین.

هاوبەندیی نەتەوەیی ئێرانییەکان هەنگاوی یەکەم لە پێناوی رزگاریی نەتەوەییدا

بە هیوای دامەزرانی سیستمێکی دێموکراتیکو فرەلایەن

شادو سەرکەوتوو بن

سکرتاریای حیزبی میللەتی ئێران ـ تاران

٢١ی جۆزەردانی ١٣٨٧ی هەتاوی

پەیامی کەسایەتییە ئێرانییەکان

بۆ کۆنگرەی چواردەهەم

پەیامی بەڕێز دوکتور عەلیڕەزا نووریزادە

برایانو خوشکانی سەربەستم لە حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران!

خۆشەویستەکانم بەوپەڕی شادییەوە لە پێکهاتنی کۆنگرەی حیزبی خەباتگێڕ، سادق، پاکدڵو سەربەرزی دێموکراتی کوردستانی ئێران ئاگادار بووم.

بۆ من جێگای شانازییە کە ئەمساڵیش پەیامێك بۆ کۆنگرەتان بنێرم. حیزبێك کە زیاتر لە نیو سەدەیە بە شێوەی عاشقانە ئاڵای خەباتی لە ڕێگای ئازادیو خەڵکسالاریدا لە دەستدایەو لەم ڕێگەیەدا ژمارەیەك لە لێهاتووترین ڕێبەرانو کادرەکانی خۆیو لە سەرووی هەموویانەوە نەمر دوکتور قاسملوو، دوکتور سادق شەرەفکەندی لە پاڵ هاوڕێیانی قارەمانو لەخۆبوردوویان کاك عەبدوڵڵا قادری، نووری دێهکوردی، ئەردەڵانو ... و هەڵبەت قازیی گەورەی کوردستانو ئێرانی پێشکەش کردوە.

هەڵبەتە کە بۆ هەر ئێرانییەك بەدەر لە تیرەو مەزهەب حیزبێکی شانازی خوڵقێنەو من کە لە مێژەیە لە دوورو نزیکەوە خەباتی حیزبم لەژێر چاوەدێریدا بووە لە ناخی دڵەوە حیزبی ئێوە ستایش دەکەمو لە هەبوونی پێوەندیی ڕۆحی لەگەڵ ئەم حیزبەدا پڕ لە غرووروو سەربەرزیم. لە ساڵی ڕابردووەوە جیابوونەوەی ژمارەیەك لە هاوڕێیانی ئێوە ماوەیەکی زۆر کەڵکەڵەی بیری منو هۆکاری دڵەڕاوکێو نیگەرانیم بوو، بەڵام بەخۆشییەوە دیم کە حیزبی ئێوە بە چاوکراوەیی هاودەنگ لەگەڵ هاوڕێیانی جیابۆوەدا مۆڵەتی نەدا کۆماری نەزانیو ستەمو گەندەڵی ویلایەتی فەقیە لەم جیاوازییە کە بە گومانی من هەوری بەهارەو زۆر درێژە ناکێشێ، کەڵکی خراپ وەربگرێ. دەزانم کە ئێوە دەتوانن مۆری کۆتایی لەسەر ئەم جیابوونەوەیە بدەنو، جارێکی دیکە یەکدڵو یەکدەنگ بۆ بەدەستهێنانی داخوازییە ڕەواکانی هاونیشتمانانی ئێرانیی خۆتان لە لایەکو، خەڵکی مەینەت چێشتووی کوردستانی ئێران لە لایەکی دیکەوە هەوڵەکانی خۆتان زیاد بکەن.

ئەمڕۆ ڕێژیمی دواکەوتوویی‌و گەندەڵیو فریوکاری لە لووتکەی زەبوونیو سووکیو بێئابڕوویدا، بە سەرکوتی بەربڵاو، ئێعدام، ئەشکەنجەو تۆقاندن هەوڵ دەدا تەمەنی ناپیرۆزی خۆی وەك زالوو درێژ بکاتەوە. بەڵام من لەو بڕوایەدام هەروا کە ئێوەش لەگەڵمدا هاوڕان،

هەوڵــە بــێ فایــدەکانی رێــژیم بــە جێگایــەك ناگــەن. ویلایــەتی فەقیــە درندانــەترین، دواکەتووانەترین و گەندەڵترین سیستم لە ماوەی مێژووی درێژی نیشتمانی ئێمەدا بووە. ئەمڕۆ تەنانەت زۆربـەی رۆحانییـەکان رێـژیم بـە زاڵـم و گەنـدەڵ و تاوانبـار دەزانـن، ئاواتـەخوازم لـە کۆنگرەی خۆتاندا بە لەبەرچاوگرتنی روانینی پـڕ لـە هیـوای خـەڵکی ئێـران و دڵـەکانی پـڕ لـە خۆشەویستیی خەڵکی کوردستان، بە ژەنینی ئاوازی دۆستایەتی و هاوپێوەندی و هـاودەنگیی، جارێکی دیکە نیشانی بدەن کە قاسملوو هەرچەند لە ژێر خاکدا نوسـتووە بـەڵام رۆحـی ئـەو، دەرسەکانی ئەو زایەڵەی پڕ لە مۆسیقای ئەو لـە دڵـەکان و یادەکـانی ئێـوەدا هـەرمان دەبـێ و ئێوەش هەروا کە تا ئەمڕۆ لە پاڵ خەباتگێڕانی دیکەی ئێراندا بۆ رووخاندنی کۆماری نـەزانی و ستەم و گەندەڵی ئیرادەی خۆتان پتەوتر کردوە.

لەندەن

دوکتور عەلیڕەزا نووریزادە

١٠ی پووشپەڕی ١٣٨٧ (٣٠ی ژووئەنی ٢٠٠٨)

پەیامی بەڕێز ئەبولحەسەن بەنیسەدر

بەشداربووانی بەڕێزی کۆنگرەی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران!

وێڕای سڵاوێکی گەرم

راستە کە رێژیمی مافیا سەربازیی ـماڵییەکان کە بەرهەمی ویلایەتی رەهای فەقیهە، باشترین دەرفەتێك کە بۆ گەشەکردنی ئێران لە بواری ئازادیو سەربەخۆییدا بەدەست هاتووە، لە کیس دەدات. راستە کە تەنیا بە فەوتاندنی دەرفەتەکان رازی نابێت، بەڵکوو بەردەوام بە خولقاندنی قەیرانە نێوخۆییو دەرەکییەکان خەڵکی ئێران لە نێوخۆدا، لە نێو بازنەی هەژاریو توندوتیژیو لە دەرەوەش لە نێو بازنەی ئاگردا دەهێڵێتەوە. راستە کە لەگەڵ رەوتە شەڕخوازەکانی ناوچەو جیهاندا بۆ بردنی وڵاتو ناوچەکە بەرەو هەڵدێری شەڕ هاوکارەو هەنووکەش وڵاتی خستۆتە ژێر گوشاری ئابووریی بەردەوام. بەڵام ئەوەش راستە کە خەڵکی ئێران رۆژ لە دوای رۆژ، زیاتر لەو راستییە تێدەگەن کە دەتوانن بۆخۆیان هەستنەوەو دەسەڵاتی سەرەڕۆیان بڕووخێننو ویلایەتی کۆماری خەڵکی دامەزرێنن.

ئێستا ئێرانییەکان تێدەگەن کە گۆڕانکاریی لە نێوخۆداو بە هەستکردنیان بە بەرپرسایەتی بۆ بەهرەمەندبوون لە سەربەخۆییو ئازادیو مافەکانی خۆیان وەك مرۆڤە کە لە ئاکامدا بە دەستی دێنن. ئێرانییەکان نەك هەر رۆژلەدوای رۆژ زیاتر تێدەگەن کە لە ئاستی نەتەوەییدا، ئازادی بە بێ سەربەخۆیی بەدی نایەت، بەڵکوو لەو راستییە گرینگەی دیکەش تێدەگەن کە لە نێو هەر تاکێکی مرۆڤیشدا، ئازادی بە بێ سەربەخۆیی هێزی بڕیاردەر بەدی نایەت. باوەڕمەندبوونی ویژدانی گشتی بە جمکایەتیی سەربەخۆییو ئازادیی تاكو کۆمەڵگا، دابینکەری دێموکراسییە کە دەبێ هیوادار بین و تێبکۆشین هەرچی زووتر ئێرانییەکان پێی بگەیەن. لەڕاستیدا، تا کاتێك هەموو ئێرانییەك لە بڕیاردانی بەتاکی خۆیو لە رێبەرایەتیی کۆمەڵگاکەیدا سەربەخۆیی بەدەست نەهێنێ، سەرەڕۆیی گشتیی خەڵكو بەو پێیەش دێموکراسی بەدی نایەت. رێکخراوە سیاسییەکان کە دامەزرانی دێموکراسییان کردۆتە ئامانجی خۆیان، بێگومان دەزانن کە ئەگەر لە نێو رێکخراوەکانی خۆیاندا، بنەمای سەربەخۆییو ئازادیی ئەندام لەبەرچاو بگرن، نەك هەر یارمەتیدەری بەدیهاتنی ئاڵترناتیڤی

شیاوی بەڕێوەبەریی وڵات بە شێوازی دێموکراتیك دەبن، بەڵکوو کۆمەڵگاکەیان لەوە دڵنیا دەکەنەوە کە دەتوانن بە شێوازی دێموکراتیك وڵاتەکە بەڕێوە بەرن.

بە لەبەرچاوگرتنی ئاراستەی گشتی کە ئاڵوگۆڕی کۆمەڵگای ئێرانی، لە ئیتنیکە پێکهێنەرەکانیدا گرتوویەتە بەرو بە لەبەرچاوگرتنی بارودۆخی ناوچەو سەرنجدان بەو راستییە کە رێژیم بوونی خۆی لە ترس خستنە نێو دڵی کۆمەڵگادا دەبینێ، گەڕانەوە بۆ نێوخۆ، بە واتای گرنگیدان بە رووخانی سەرەڕۆیی، لە رێگەی پێکهێنانی بزووتنەوەیەکی گشتی لەسەر بنەمای سەربەخۆییو ئازادی، پێویستییەکی تەواوی هەیە. ئەزموونەکانی وڵاتانی دراوسێی ئێران، ئێرانییەکانی بەو باوەڕە گەیاندوە کە دەستێوەردانی دەرەکی - تەنانەت ئەو کاتەی کە رێژیم سەرەڕۆییەکی نێزیك بە سەرەڕۆیی گشتگیر بێت - زیادکردنی کێشەیەك بە کێشەکانو بۆ ماوەیەکی نادیار، نیشتمانی خۆت بە وڵاتی خوێنرێژیو کاولکاریکردنە. ئەو خەڵکە بۆیان هەیە پرسیار بکەنو دەپرسن: ئەگەر ئێران بۆتە خاوەن ئەو پێگە نێونەتەوەییە کە دەتوانێ بێباك لە دەستێوەردانی هێزی بێگانە، لە باری سەربەخۆییو ئازادیدا گەشە بکات، بۆچی خەڵك نەتوانن بە پشت بەستن بە خۆیان هەستنەوەو جارێك بۆ هەمیشە دەوڵەتی خەڵکسالار بنیات بنێن؟

لەڕاستیدا، هەرکاتێك کە تاقمێك بانگەشەی ئەوە بکەن کە خەڵك هێزی ئەو کارەیان تێدا نیە، بێگومان پێی وایە خەڵك توانای ژیان لە سێبەری دێموکراسییاندا نیەو بەم بۆچوونە، چییەتیی خۆی ئاشکرا دەکاتو دێموکراسی بۆ ئەو تاقمە زیاتر لە بیانوویەك نیە. ئامانجی سەرەکیی گەیشتن بە دەسەڵاتە، ئەوەش بەنرخی زاڵبوونی بێگانە بەسەر وڵاتداو گۆڕینەوەی بە نیشتمانی مەرگو وێرانی، گومانی تێدا نیە کە پرسی پێکهێنانی ئاڵترناتیڤێکی هەڵگری سەربەخۆییو ئازادیو توانا لە بەڕێوەبردنی وڵات لە نێو ئاشتیی نێوخۆییو دەرەکیدا بە پرسی سەرەکی دەزانن کە حیزبی ئێوەو هەموو ئەو رەوتە سیاسییانەی کە دەیانەوێ لە ئێرانێکی ئازادو سەربەخۆدا بژین، دەبێ بە شێوازێکی جیددی کاری بۆ بکەن.

سەرکەوتنی کۆنگرەکەتان لە خوای مەزن بۆ بە ئاوات دەخوازم

٢٢ی جۆزەردانی ١٣٨٧

پەیامی بەڕێز دوکتور حسێن لاجوەردی

کردنەوەی کۆنگرەی چواردەی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران بە تاکە تاکەی ئێوە پیرۆزبایی دەڵێمو ئاواتەخوازم دەسکەوتەکانی ئەم کۆنگرەیە موژدەدەرو دیاریهێنەری ئازادییە بنەڕەتییەکان بۆ تەواوی خەڵکی ئێران بێ.

هاونیشتمانان، دۆستانو دێرینترین خاوەنانی نیشتمانی ئێران!

لەمڕۆدا هیچ مرۆڤێکی خەباتگێڕو ئازادیخواز ناتوانێ لە خۆبووردەیی‌یەکانو گیان لەسەر دەستدانانەکانی ئێوە لە ڕێگای ئازادیو دێموکراسی لە ئێراندا لەبەرچاو نەگرێ.

یەکێك لەو خاڵە پڕ بایەخانەی کە من هەمیشە قامکم لەسەر داناوە پێڕەوییو درێژەدان بە سیاسەتێکە کە دەبێ بەهەق نەمر دوکتور قاسملوو بە بنیاتنەری بزانینو، ئەوەش سیاسەتو ئامانجێکی درێژماوەیە کە بنەماکەی لەسەر یەکپارچەیی ئێرانو ساوکەکردنی دێموکراسی لە وڵاتدا داڕێژرا بوو و هەمیشە ئەم ئامانجەی گرتبووە بەرو لەو بڕوایەدا بوو کە بە بەڕێوەچوونی، گشت خەڵکی ئێران دەتوانن بە مافی بەرابەری خۆیان بگەن. بێ دوودڵی یەکێك لە گەورەترین هۆیەکانی تێرۆری دوکتور قاسملوو دەبێ لەوەدا بزانین کە ئیدەکان، ئەندیشەکان، کردووەو خۆشەویستیی روو لە زیادیی ڕۆژانەی ئەو بوو کە ڕێژیمی ترساندبوو، چوونکە ئەو لەمێژە بوو کە چیدیو تەنیا موڵکی کوردەکان نەبوو و زۆرێك لەو بڕوایەدا بوون کە ئەو ڕزگاریدەرو بەرزکەرەوەی هاواری ئازادی لەسەرانسەری ئێراندا دەبێ.

ئەمڕۆ تاکە تاکەی ئێوە لە جێگای ئەودا دانیشتوونو سەرەڕای مەسەلەو کێشەگەلی زۆرو لەبەردەمدا کە بۆ هەمووومان روونە، ڕێگاکەی درێژە پێدەدەن. هەوڵو گیان فیدایی‌یەکانتان بەرز دەنرخێنمو دەستی هەمووتان بە گەرمی دەگووشمو نەوتراو ناهێڵمەوە کە:

نابێ لەبیری بکەین کە ئەم پەڵەڕەشو سووکایەتیو بێشووناسییە کاتێك لەنێو دەچێ کە گشتمان قەبووڵی بکەین کە کۆماری ئیسلامی لە تەواویەت، گشتییەتو هەبوونیدا، گەورەترین کۆسپی سەر ڕێگای دامەزرانی دێموکراسیو بەرابەرییەو، دەبێ لە نێو بچێ.

لەگەڵ هیوای سەرکەوتن بۆ کۆنگرەی ئێوەو بە ئاواتی ئازادیی ئێران

دوکتور حسێن لاجوەردی ـ لەندەن، ٥ی پووشپەڕی ١٣٨٧ (٢٥ی جوولای ٢٠٠٨)

پەیامی بەڕێز دکتور حسێن تاهێری

بەڕێز سکرتێری گشتی، ئەندامانی دەفتەری سیاسی، کومیتەی ناوەندی، ئەندامانو نوێنەرانی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران!

سڵاو

سەرەتا ڕێگام پێبدەن پیرۆزبایی هاتنی کۆنگرەی چواردەهەمتان لێ بکەم. ئەمە باشترین دەرفەتە بۆ ئێوە هەتا لە دەستکەوتەکانی رابردووتان سوود وەربگرن بۆ داڕشتنی سیاسەتو ستراتیژیی داهاتووتان. من بڕوام بەوە هەیە کە ئێوە ئەو کارە بە باشی ئەنجام دەدەن.

دەمەوێ سوپاستان بکەم بۆ ئەوەی دەرفەتتان پێ داوم تێڕوانینەکانی خۆمتان لەگەڵ باس بکەمو تیشک بخەمە سەر هێندێك بابەت، بەو هیوایە لە باسەکانتاندا لەبەرچاویان بگرن.

ئێمە لە کوردستان، رۆژهەڵاتی نێوەڕاستو جیهاندا لەگەڵ قەیرانێکدا بەرەوڕووین. دەوترێ کە کۆماری ئیسلامیی ئێران لە هەوڵی گەشەدان بە چەکی ناوکیدایە. ئەم کێشەیە نیگەرانیی زۆری لێ کەوتۆتەوە. پەیامە بەردەوامەکانی سەرکۆماری ئێران کە دەڵێ: "ئیسرائیل دەبێ لە نێو بچێ"، نیگەرانیی زیاتری پێك هێناوە. ئێرانی خاوەن چەکی ناوکی، مەترسییەکی گەورەتر دەبێ بۆ سەر بەرژەوەندییەکانی رۆژئاوا. رۆژئاواییەکان دەزانن کە رێگەدان بە ئێران بۆ گەیشتن بە چەکی ناوکی، دەبێتە هەڵەیەکی ستراتیژی. وڵاتە یەکگرتووەکان لە بارودۆخێکدا نیە هێرش بکاتە سەر ئێران، بەو حاڵەش رێگەدان بە ئێران بۆ گەشەدانو دەستڕاگەیشتن بە چەکی ناوکی، مەترسییەکە زیاتر دەکا. بە بڕوای من ئێران رێگای پێ نادرێ گەشە بە چەکی ناوکی بدا. پرسیارم لە ئێوە ئەوەیە، ئایا ئەگەر ئەمریکا بڕیار بدا رێژیمی ئێران بگۆڕێ، ئێوە ئامادەیی ئەو ململانێیەتان هەیە؟

ئەم بارودۆخە دەرفەتێکی باشیش بۆ حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران پێك دێنێ هەتا بە شێوەی گونجاو کێشەی کورد بەرێتە ئاستی نێونەتەوەییو تیشک بخاتە سەر پێشێلکارییەکانی مافی مرۆڤ لە ئێراندا. ئەم کۆنگرەیە دەبێ گەشە بەو ستراتیژییە بدا.

هەڵبەت ئەمە پێویستیی بە دیپلۆماسییەکی بە ئێعتێبارو شوێندانەر هەیە. دیپلۆماسی ڕێگای سەرکەوتنی هەموو بزووتنەوەکانە. چەندین دەیەو لە ماوەی خەباتی چەکدارانەدا، کوردەکان کوژراون‌و یەکتریان کوشتووە. جگە لەوە گرفتی ئەوان بە باشی نەگەیشتۆتە کۆمەڵگای نێونەتەوەیی. دیپلۆماسی بە تایبەت لە هەلومەرجی نێونەتەوەیی ئەم سەردەمەدا، زۆر گرینگە. ئەگەر من لە جێگەی ئێوەدا بوایەم‌و تەنیا ٥ کەسم هەبوایە، سێ کەسیانم بۆ کاری دیپلۆماسی دادەنا.

داهاتووی کوردستان لە مەترسیدایە. حکوومەتی ئێران بە پێی نەریتی چەوسێنەرانەی خۆی هەوڵ دەدات داهاتووی هەر جۆرە خەباتێکی گەلی کورد بۆ گەیشتن بە مافی دیاریکردنی چارەنووس لە نێو بەرێ کە تێوەگلاندنی لاوان بە ماددە هۆشبەرەکان یەک لەوانە. ئەو ماددانە بوونەتە یەکێك لە کێشە سەرەکییەکان‌و مەترسییان خستۆتە سەر بناغە کۆمەڵایەتییەکانی کۆمەڵگای کوردەواری. داهاتووی کوردستان بەستراوەتەوە بە لاوانەوە. ئەم نەوەیە بەرەو رووخان دەچێ‌و مەواد بەکار دێنێ‌و موعتاد دەبێ. ئەگەر حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران، یان هەر ڕێکخراوێکی کورد دەیەوێ داهاتووی هەبێ، لەڕاستیدا ئەگەر کوردستان دەیەوێ داهاتووی هەبێ، پێویستە لاونمان رزگار بکرێن. ئەمە ئەرکی ئەم کۆنگرەیەیە کە دەبێ ڕێگاچارەیەکی بۆ بدۆزێتەوە.

حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران بۆ ئەوەی لە خەباتی نەتەوایەتیدا سەرکەوتوو بێ، پێویستە داهێنان‌و گۆڕانکاری بکا. لەم جیهانە لە حاڵی گەشەسەندنەی ئێستادا، ئەگەر کەسێك بە جیددی کار بکاو هەوڵ بداو بە باشترین شێوە کارەکە بەڕێوە بەرێ، سەرکەوتوو دەبێ.

سەرکەوتنی ئێوە بەستراوەتەوە بە داهێنانەکانتانەوە. هەموو رۆژێك دەبێ بیر لەوە بکەنەوە پێویستە چی بکەن بۆ ئەوەی بەرەوپێش بچن‌و شتەکان باشتر بکەن.

بۆ گەیشتن بەو مەبەستە پێویستیتان بە کاری هاوبەشە. ئێوە پێویستیتان بەوەیە ئەندامانتان پەروەردە بکەن‌و تواناکانیان بەرنە سەرێ هەتا بتوانن لە پرۆسەی بڕیاردانندا هاوکاریتان بکەن. لاوان دەتوانن لەو حاڵەدا رۆڵێکی گرینگ بگێڕن. ئێوە دەبێ نەوەی نوێ

باش پەروەردە بکەن بۆ ئەوەی توانای رێبەریکردنیان تێدا درووست بێ. ئەزموونی نەوەی بەساڵداچوو لەگەڵ وزەو نەوەی لاو هاوکارییەکی باش دادەڕێژێ. سەرکەوتنی ئێوە بە تێکەڵکردنی ئەو دوو نەوەیەوە بەستراوەتەوە.

سەرەنجام، دەمەوێ سەبارەت بە باسی ئیدئۆلۆژی لە کۆنگرەدا ئاگادارتان بکەمەوە. ئەوە باشە کە لە ئاستی روناکبیریدا هێندێك باس سەبارەت بە تێڕوانینە ئیدئۆلۆژیکە جیاوازەکان بکرێ. لە هەر حاڵدا باسی ئیدئۆلۆژی لە نێو حیزبە سیاسییەکاندا جیایی‌و لاوازبوونی خەباتی نەتەوەیی کوردی لێ دەکەوێتەوە. سەردەمی باسی ئیدئۆلۆژی بەسەر چووە. پێم خۆشە ئەوەتان لێ بپرسم کە ئایا جیاوازییەك دروست دەبێ ئەگەر حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران بە شوێن "سانترالیزمی دێموکراتیك"، "سوسیال دێموکراسی" یان "سوسیالیزمی دێموکراتیك"دا بچێ. من لەو باوەڕەدام کە ئەم کۆنگرەیە زیاتر واقعبینانە دەبێ‌و ئەو بابەتانە کە پێبەندن بە باسە ئیدئۆلۆژیکەکانەوە، دەخاتە ژێر گوشار.

هیوای سەرکەوتن‌و کۆنگرەیەکی باشتان بۆ دەخوازم. هیوادارم بڕیارەکانتان لەم کۆنگرەیەدا رێگای سەرکەوتن بۆ خەباتی نەتەوایەتیی گەلی کورد خۆش بکەن.

سەرکەوتوو بن

دوکتور حسێن تاهێری ـ میلبۆرن ـ ئوسترالیا

٢٠ی ژوویەنی ٢٠٠٨

پەیامی بەڕێز بەهمەن نیروومەند

هاوڕێیانی خۆشەویست!

وێڕای سڵاو بۆ گیانی پاکی هاوڕێیان عەبدولڕەحمان قاسملوو، سادق شەرەفکەندیو هەموو ئەو هاوڕێیانەی کە لە پێناو ئازادیو سەربەخۆیی ئێراندا گیانیان بەخت کرد، پیرۆزبایی پێکهێنانی چواردەهەمین کۆنگرەی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێرانتان لێ دەکەم. بەو هێوایەی کە ئەو کۆنگرەیە بە داڕشتنی بەرنامەی گونجاوو دەرکردنی بڕیارگەلی پێویست، بتوانێت هەنگاوێکی نوێ لە ڕێبازی پڕشانازیی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێرانو بەرەو پێشبردنی بزاڤی یەکسانیخواز، دێموکراتیکو ئازادیخوازیی نیشتمانەکەماندا بهاوێژێ.

کۆنگرەی ئێوە لە هەلومەرجێکدا پێکدێ کە قەیرانێکی قووڵو سەخت، هەموو ڕۆژهەڵاتی ناڤینو دەوروبەری گرتۆتەوە. دوو وڵاتی دراوسێی ئێمە، ئەفغانستانو عێراق، ئێستا لە لایەن سوپای ئامریکاو هاوپەیمانانەوە داگیر کراون، نیشتمانی خەڵکی ستەملێکراوی فەلەستین، پاش تێپەڕبوونی ٤٠ ساڵ هێشتا لە ژێر داگیرکاریی ئیسرائیلدایەو لوبنان لە مەترسیی شەڕێکی نێوخۆیی تازەدایە. نیشتمانی ئێمەیش لە بەرامبەر مەترسیی هێرشی سەربازیدایە کە ئەگەر رووبدات نەك هەر ئێران، بەڵکوو هەموو ناوچەکە دەکاتە پارچەیەك ئاگرو لەوانەیە شەڕی سێهەمی جیهانیی لێ هەڵ گیرسێت.

لە نێوخۆی ئێراندا، ڕێژیمی گێچەڵخوازو سەرکوتکەری ئیسلامی بە شێوازێکی بێوێنە بۆتە ڕێگر لە بەردەم ئازادیو تەناهیی خەڵکدا. هەژاری، گرانی، ئێعتیادو لەشفرۆشی هەرا دەکاتو دەسەڵاتێ کە بانگەشەی ئەوە دەکات بڕیارەکانی لە لایەن خوداو محەممەدو مەهدییەوە وەردەگرێت، کۆمەڵگای ئێرانی بە جۆرێك تووشی گەندەڵی کردووە کە لە مێژووی چەندین هەزار ساڵەی ئێمەدا بێوێنەیە. لە حاڵێکدا کە دەسەڵاتی دووڕوو بانگەشەی یەکسانیی خوداوەندی دەکەن، کەمینەیەکی چووك بۆ پاراستنی هێزو دەسەڵاتی خۆی لە هیچ تاوانێك خۆ نابوێرێ، ئێعدامەکان، دەستبەسەرکردنەکان، ئەشکەنجە لە نێو گرتووخانەکانو دەستدرێژی بۆ سەر مافی ژنان، پیاوان، منداڵان، دەستدرێژی بۆ سەر مافی کەمینە

نەتەوەیی‌و ئایینییەکان، لە پاڵ تاڵانی سامانی نەتەوەیی ئێمەدا رۆژ لە دوای رۆژ پەرە دەستێنێ. لە بەرامبەردا - ئەمە لە شانازییەکانی نیشتمانی ئێمەیە- مێژووی ئێمە سەلماندوویە کە ئێرانییەکان هیچ کاتێك نەچوونەتە ژێر باری کۆتی سەرەڕۆیی‌و، ئەگەر سەرکوت بووە، بەرخۆدانیش بووە. ئێستا دەتوانین بە دڵنیاییەوە بڵێین کە هەر بەو جۆرەی کە نەتەوەی ئازای ئێمە خۆی لە دەسەڵاتی مەغوولەکان، عەرەبەکان‌و سەرەڕۆیی پەهلەوی - ئەو رێژیمە دەستنیشان کراوەی رۆژئاوا - رزگار کرد، رێژیمی ئیسلامیش دەهاوێتە نێو زبڵدانی مێژووەوە. ئەرکی ئێمە، واتە ئەرکی هەموو ئێرانییەکان - کە دڵیان بۆ چارەنووسی ئەم وڵاتە لێ دەدات - پتەوترکردنی خەبات‌و رێکخستنی بەرخۆدانی هاوبەشە.

هاورێیان ئەگەر لە شۆڕشی دژە سەرەڕۆیی رێبەنداندا کە تۆماری پاشایەتی پێکەوە هەڵپێچا، دوورە دیمەنی بزووتنەوە رووناك نەبوو. ئێستا سێ ساڵ ئەزموونی سەرەڕۆیی ئیسلامی هێڵەکانی جێگرەوەی ئەو رێژیمەی بە روونی کێشاوە‌و هێزە نەتەوەیی‌و پێشکەوتووەکانی کۆمەڵگای ئێمە بە دروستی تێگەیشتوون کە رێگای رزگاریی ئێمە بێجگە لە کۆمەڵگایەکی سەربەخۆ‌و ئازاد‌و دێموکراتیك‌و بەدەر لە هەر جۆرە ئیدئۆلۆژییەکی ئایینی‌و نائایینی نیە کە لەوێدا خەڵك بێ لە بەرچاوگرتنی پێکەوە بەستراوەیییە رەگەزی، ئایینی‌و نەتەوەییەکانیان، راستەوخۆ لە دیاریکردنی چارەنووسی خۆیان‌و چارەنووسی هەموو کۆمەڵگادا بەشدار بن. سیستمێك کە تێیدا هیچ بەربەست‌و هەڵاواردنێك لە بەرامبەر پەرەپێدانی زمانی زگماکی‌و فەرهەنگ‌و نەریتی نەتەوەیی‌و خۆجێییدا نەبێت. ئەو خەیانەتکار‌و نیشتمانفرۆشانە کە ئەمڕۆ دڵیان لە گرێوی پشتیوانیی دەوڵەتە بێگانەکان‌و لەوانە ئامریکادایە‌و تەنانەت بە راشکاوی، یان بە نهێنی، لە ئەگەری هێرشی ئامریکا‌و ئیسراییل بۆ نیشتمانەکەمان پێشوازی دەکەن، دەبێ بزانن کە خەڵکی نیشتمانی ئێمە، لە کورد‌و بەلووچ‌و فارس‌و ئازەرییەوە بگرە تا عەرەب‌و تورکمەن لە هیچ کاتێکدا ئامادەی وڵات فرۆشی نین‌و ئێستاش کاری وا ناکەن. ئەگەر ئێمە باوەڕمان بە خودموختاری، دێموکراسی‌و ئازادی هەیە، دەبێ بزانین کە ئەم ئامانجانە تەنیا‌و تەنیا بە هێزی لە بن نەهاتووی خەڵکی ئازای وڵاتەکەمان بەدی دێت‌و چارەنووسی خەڵکی ئێمە نە لە واشنگتۆن‌و لەندەن‌و برلین‌و نە

لـە پێکـەن‌و مسـکۆ، بـەڵکوو لـە تـاران‌و تـەورێزو مـەهابادو زاهێـدان‌و شـیرازو خورەمشـارو مەشـهەددا دیـاری دەکرێـت. هیـوادارم کـۆنگرەی ئێـوە لـەم ڕێـڕەوەداو لـە پێنـاو پاراسـتنی یەکپارچەیی نیشتمانی ـ کە خەڵکی بەغیرەتی کورد هەمیشە لە پارێزەرانی بەهێزی بوونـە ـو هــەروەها لــە بەرەوپێشــبردنی خــەبات بــۆ ســەربەخۆیی، ئــازادی‌و دێموکراســیی وڵاتــی خۆشەویستمان ئێراندا ڕچەشکێن بێت.

بەهمەن نیروومەند

پەیامی بەڕێز پرۆفیسور دوكتور حەسەن شەتەوی

پەیام بۆ كۆنگرەی ١٤ی حیزبی دێموكراتی كوردستانی ئێران!

بەشدارانی بەڕێزی كۆنگرە!

لە هەلومەرجی ئێستای خەبات بۆ پێداویستییەكانی شۆڕشی نەتەوەكەماندا سەركەوتنی كۆنگرەی چواردەهەم ئاواتەخوازم. كۆنگرە پێویستە وەڵامدەری پرسیارەكانی جووڵانەوەی گەلی كورد بەگشتیو بەتایبەتی گەلی ئێمە لە رۆژهەڵاتی كوردستان بێت.

لەم كۆنگرەیەدا جێی دەستەیەك لە ئەندامانی حیزب كە ساڵیانی ساڵە پێكەوە هاوسەنگەر بوون، بەتاڵە. ئەو بۆچوونە سێبەری لەتبوونی خستووتە سەر هێزە سیاسییەكانی رۆژهەڵاتی كوردستانو بەمجۆرە خەباتی ئازادیخوازانەی هێزە سیاسییەكانی رۆژهەلاتی كوردستان رۆژبەرۆژ لاوازتر دەبێت. میوانانی بەرێز، هۆی سەرنەكەوتنی رزگاریخوازانەی نەتەوەی كورد تەنیا سیاسەتی سەركوتكەرانەی دەوڵەتانی داگیركەری كوردستان نیە، بەڵكوو پارچەپارچە بوون، ناكۆكیی ناوخۆیی، نەبوونی ستراتێژیو پلاتفۆرمێكی سیاسی هەموو هێزە سیاسیەكانو هەرێم پەرەستی هۆیەكی بەرچاوی ئەم سەرنەكەوتنانەیە. لە رۆژهەڵاتی نێوەڕاستدا رووداوە سیاسییەكان ئەوەندە خێراو بەپەلەو رۆژانە دەچنە پێش، كە هێزی سیاسیی زیندوو پێویستە بۆ رووداوكان، تاكتیكو میكانیزمی سیاسی بە پێی ساتو كاتی رووداوەكان، دارێژێ.

زیاتر لە ٢٠ ساڵە حدكاو هێزە سیاسیەكانی رۆژهەڵاتی كوردستان چاوپێكەوتن لە پشت دەكات. بەڵام تاكوو ئێستا نەمانتوانیوە ئەگەر لەسەر كاغەزیش بێت پێكەوە ئالترناتیوێك بۆ خەباتەكەمان بدۆزینەوە. پاش دامەزرانی كۆماری ئیسلامی هەموو هێزەكانی فارس وەكوو حیزبی توودە، فیدائیەكانی ئەكسەرییەت، ئەقەلییەت، موجاهدین و تاكوو تاقمێكی لە شاپەرستان چوونە باوەشی حكوومەتی شوینیستی كۆماری ئیسلامیو هەوڵیان دا نیشان بدەن كە كۆمونیستی ئیسلامی پێویستە، یان ئیسلامی چەپی پێویستە. یارمەتیی بەنرخی ئەم هێزانە بوو بە سەقامگیرتر بوونی حكوومەتی فارسی شوینیستو لەبەینچوونی ئۆپۆزیسیۆن كە تاكوو ئێستا دەوامی هەیە.

ڕێـژیمی کۆنەپەرسـتی تـورك و ئێـران بـە سـەدان بەهانـەو بـە سـەدان هـەزار سـەرباز و مـودێرنترین فرۆکـەو تانـك و تـۆپ، هێرشـی هێناوەتـە سـەر کوردسـتان و بـە سـەدان رۆڵـەی نەبەزی کورد، لە کوردسـتانی بـاکوور شـەهید کـردووە. ئەگـەر لـە بـەینی هێزەکـانی کـورددا یەکیەتی ببایە دەبا هەموومان پێکەوە بەرەنگاری ئـەو دوژمنانـەی گـەلی کوردمـان کردبایـە؟ جوابەکەی مەعلوومە.

هاوڕێی شەهید، دوکتور عەبدولڕەحمان قاسملوو، لە پەیامی خـۆی لـە ڕێبەنـدانی ١٣٦٧ ـ فێوریەی ١٩٨٩ لاپەڕەی ٥ی کوردستان دەفەرمێ: "چوونکە دەزانین کە ڕێژیمێکی دیکتاتۆر، تەنیا بە دانی درۆشمی توندوتیژ ناڕووخێ، بۆ ئەم مەبەسـتە هێزێکـی ڕێکخـراو و بەدەسـت و برد پێویستە. بۆیە دەبێ لە هەموو دەرەتانێك بۆ پێکهێنانی بەرەیەکی بەرین لە هەموو هێزە دێموکراتیکـەکان کـەڵك وەربگیرێ. حیزبـی ئێمـە ئێشـتاش لـەو بڕوایەدایـە کـە هەلومـەرجی پێکهێنانی بەرەیەکی تەواو بەرەبەرە ئامادە دەبێ".

پـاش نزیکـەی ٢٠ سـاڵ پێکهێنـانی بەرەیـەکی یـەکگرتووی نیشـتمانی لـە کوردسـتانی ڕۆژهەڵات لەبـەینی حیزبـە کوردییەکانـدا، حیزبـی دێمـوکراتی کوردسـتانی ئێـران، یەکیـەتیی شۆڕشـگێرانی کوردسـتان، ڕێکخـراوی خـەبات، پـارتی ژیـانی ئـازادی کوردسـتان، پـارتی سـەربەخۆیی کوردسـتان، حیزبـی دێمـوکراتی کوردسـتان، ئـەرکێکی مێژووییـە. بـۆ ئـەم مەبەستە پێویست نیە هەموو ڕێکخراوە سیاسییەکانی بەشدار ئیدئۆلۆژی، بەرنامەی سیاسیو ستراتژییان هەبێت. هەر حیزبو ڕێکخراوێك دەتوانێت سەربەخۆیی خۆی بپارێزێت. بـە بـڕوای من زۆر دروشمی هاوبەش هەن کـە دەتـوانن بناغـەی دامەزرانـدنی بەرەیـەکی یـەکگرتوو دژی ڕێژیمی خوێنمژی کۆمـاری ئیسـلامی بـن. ئەگـەر ئـەو ئیمکانـە لـە رۆژئـاوا نیـە دەتـوانین لـە دەرەوەی وڵات لەگەڵ ڕووناکبیرانو کەسایەتیی کورد و نیشتمانپەروەر بۆی هەوڵ بدەین.

بەو هیوایە کە کۆنگرەی ١٤ بۆ وەدیهێنانی ئەم ئەرکە مێژووییە هـەوڵی ڕاسـتەقینە بـداو کۆنگرە سەرکەوتوو بێت.

بەسپاسەوە

پرۆفسور دوکتور حەسەن شەتەوی

پەیامی حیزبە بیانییەکانی

دۆستی حیزبی دێموکرات

بۆ کۆنگرەی چواردەهەم

پەیامی ڕێکخراوی نەتەوەو گەلە بێنوێنەرەکان

هاوڕێیانی بەڕێز!

بە بۆنەی چواردەهەمین کۆنگرەی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێرانەوە، خۆشحاڵم کە لە لایەن ڕێکخراوی نەتەوەو گەلە بێنوێنەرەکانەوەو بە ناوی گشت ئەندامانی ئەم ڕێکخراوەوە، هاوپێوەندی لەگەڵ گەلی کورد لە کوردستانی ئێران دەرببڕمو پێلەسەر پشتیوانی لە هەوڵو خەباتی چەندین دەیە ئاشتیخوازانەی ئێوە دژی زوڵمو سەرکوتەکانی ڕێژیمی ئێران داگرم.

ڕێکخراوی نەتەوەو گەلە بێنوێنەرەکان پێشێلکردنی مافە بنەڕەتییەکانی گەلی کورد لە کوردستانی ئێران لە لایەن حکوومەتی ئێرانەوە، لەوانە لەژێرپێنانی مافی ئازادیی رادەربڕینو خۆپیشاندانی ئاشتیخوازانە مەحکووم دەکات.

UNPO، ناڕەزایەتی لەسەرکوتی داکۆکیکارانی مافەکانی مرۆڤ لە کوردستانی ئێراندا کە لە ژێر سەرکوتو زۆرداریی بەردەوامدا، لەوانە کوشتنو دەستبەسەرکردنی سەرەڕۆیانە لە لایەن حکوومەتی ئێرانەوەن، دەردەبڕێو داوا لە کۆمەڵگای نێونەتەوەیی دەکا خێرا لە هەمبەر رەوشی گەلی کورد لە کوردستانی ئێراندا سەرنجێکی زیاتر نیشان بداو بە بانگهێشت کردنی حکوومەتی ئێران بۆ دامەزرانی حکوومەتێکی خودموختاریی بەربڵاو لە کوردستاندا، دەروەستیو پێبەندیی خۆی بە مافەکانی مرۆڤ دەربڕێ.

UNPO، بانگ لە گشت ئەندامانی خۆی دەکات لە ڕێگای پشتیوانیو هەروەها رەنگدانەوەی رەوشی گەلی کورد لە کوردستانی ئێراندا لە بڵاوکراوەکانی خۆیاندا لەگەڵ حیزبی هاوسەنگەری خۆیان، حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران هاوپێوەندیی دەربڕن.

بەو پەڕی ڕێزەوە

ماریۆ بووسفاچین، Mario Busfachin، سکرتێری گشتیی UNPO

لاهە (هولەند) - ١٠ی ژووئەنی ٢٠٠٨

پەیامی حیزبی سوسیالیستی فەڕانسە

بەڕێز خۆسرەو عەبدووڵڵایی، بەرپرسی پێوەندییەکانی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران!

هاوڕێی خۆشەویست!

لە ڕێگای نامەی ڕێکەوتی ٢٠٠٨/٥/٢٨ی ئێوەوە لە پێکهاتنی نزیکی کۆنگرەی چواردەیەمی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران ئاگادار بووین، زۆر سپاستان دەکەین.

حیزبی سوسیالیستی فەڕانسە گرینگییەکی گەورە بۆ پێوەندییە دۆستانەکانی کە ماوەیەکی دوورو درێژە لەگەڵ حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێراندا هەیەتی دادەنێ. ئەم پێوەندییە لەسەر بنەمای پشتگیریی پتەوی حیزبی سوسیالیستی فەڕانسە لە مافەڕەواکانی گەلی کورد لە ئێراندا داڕێژراوە. ئێمە هەمیشە، هەم لە خەباتی ئێوە بۆ دەستەبەرکردنی مافەکانی کوردەکان لە ئێرانداو هەم لە ڕۆڵی ئێوە لە بزاڤی دێموکراتیزەکردنی ئێراندا پشتیوانیمان کردووە. ئاگاداری ئەو کێشەو لەمپەرانەی کە بە هۆی سەرکوتی بێبەزەییانەی ڕێژیمی ئێرانەوە لە گەڵیاندا بەرەوڕوون، هەین. بۆیە هیوای یەکگرتوویی‌و سەرکەوتن بۆ کۆنگرەکەتان دەخوازین.

وێڕای پێداگری لەسەر هاوپێوەندی لەگەڵ حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێراندا، داوامان لێتانە کە گەرمترین سڵاوەکانی حیزبی سوسیالیستی فەڕانسە بە بەشدارانی کۆنگرەی ١٤ی حیزبەکەتان بگەیەنن.

مووریس برود، **Maurice Braud**

پاریس ـ ٢٠٠٨/٧/٤

پەیامی حیزبی کۆمۆنیستی فەڕانسە

هاوڕێیانی بەڕێز!

بۆ حیزبی کۆمۆنیستی فەڕانسە جێگای خۆشحاڵیی زۆرە کە بە بۆنەی چواردەیەمین کۆنگرەی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێرانەوە سڵاوە زۆربرایانەکانی خۆیتان بۆ دەنێرێ. ئێمە بە باشی ئاگاداری خەباتی ئێوە لە رەوشێکی دژواردا کە ئاکامی بوونی رێژیمی دیکتاتۆرو تێئۆکراتی جێگیر لە تاراندایەو هەروەها رەوشی بە تەواوی ئاڵۆزی ناوچەیی هەین. ئێمە جارێکی دیکە جەخت لەسەر هاوپێوەندیی خۆمان لەگەڵ خەباتێکی ئازایانە کە ئێوە بۆ جێگیرکردنی دێموکراسیو رەچاوکردنی مافەکانی مرۆڤو هەروەها دژی رێژیمێك کە هیچکات لە دەستبردن بۆ کردەوەی توندوتیژانە، بێبەزەییانەو سەرکوت دژی هێزە سیاسیو کۆمەڵایەتییەکانی ئێران خۆی نەپاراستووە دەکەین.

تاوانی ئەم هێزانە تەنیا ئەوەیە کە خوازیاری حکوومەتێکن کە پێبەندی یاسا، دەستبەرکردنی ئازادییە بنەڕەتییەکان، بە تایبەتی ئازادییە سیاسییەکانو هەروەها ئازادییەکانی مافو کەرامەتی مرۆڤ بۆ ژنان بێ.

هیوای سەرکەوتنی تەواو بۆ کارەکانی کۆنگرەکەتان دەخوازینو جارێکی دیکە پێ لەسەر مەیلو ویستی خۆمان لەسەر درێژەدان بە هاوکاریو پێوەندیی لەمێژینە لەگەڵ حیزبەکەتاندا دادەگرین.

لەگەڵ گەرمترین سڵاوی دۆستانە

حیزبی کۆمۆنیستی فەڕانسە

پاریس - ٢ی ژووئەنی ٢٠٠٨

پەیامی حیزبی سەوزەکانی فەڕانسە

دۆستانی خۆشەویست!

کۆنگرەکەتان لە هەلومەرج‌و بارودۆخێکی تایبەت‌و هەستیاردا دەبەسترێت. لە لایەك رێژیمی ئێران بە سەرۆکایەتیی مەحموود ئەحمەدی نژاد، هیچکات بە رادەی ئەمڕۆکە، لە پەراوێزو تووشی ناکۆکی‌و ئاریشە نێوخۆیی‌یەکان نەبووە. سەرەڕای ئەوەیکە، ئەحمەدی نژاد وەك یەکێك لە خراپترین‌و گوێ لە مستترین مۆرەکانی رێژیمی ئاخووندی، وەکوو یەکێك لەو مۆرانەی کە لە سەردەمانی پاش خومەینیدا لە جینایەتە بێ‌ئەژمارەکاندا دەستی هەبووە، وەك مۆرەیەکی بەرچاوی شێوازی سەرکوتی ئاشکرا کە بە پشتیوانیی بێ‌ئەملاوئەولای خامنەیی بە دەسەڵات گەیشتووە، هەروا درێژە بە سەرکوت‌و کوشتاری تەواوی ئەو کەسانەی کە ئامادەی ملکەچبوون‌و قبووڵی ئەو رێژیمە دیکتاتۆرە مەزهەبی ـ نیزامییە نین، دەدا. لە لایەکی دیکەوە، کۆنگرەی ئێوە، پاش پێنج ساڵ دوای هێرشی ئامریکا بۆ سەر عێراق، وەك یەکێك لە مەسەلە ئیستراتێژیکەکان لە ئاستی جیهاندا، بەرێوە دەچێت. لەو کاتەوە کە ئامریکا، بۆ ئەوەی بتوانێ خۆی لەو زلکاوەی کە بە دەستی خۆی تێی کەوتووە رزگار بکات، لە هەوڵی ناسەقامگیرکردنی تەواوی ناوچەکە، بە تایبەت ئێران دایە. "جۆرج بووش" سیاسەتی یەك بان‌و دوو هەوای بەکار هێناوە. دەست بە سەر سامانی وڵاتە داگیرکراوەکاندا دەگرێ، لە تەواوی ناوچە هەستیارەکان دا بنکەی نیزامی‌و سەربازی دادەنێت.

شەڕی سەلیبی دژی تەوەری شەڕ وەڕێدەخات کە سنوورەکانی ناڕوونن! جیهان بەرەو شەڕێك دەباتە پێش کە نە کۆتایی دیارەو نە سنوورەکانی. ستراتێژیی جۆرج بووش کە لە سەر بنەمای ناردنی دێموکراسی لە رێگای چەکەوەیە، خۆی لە بیچمی پرۆسەیەی رۆژهەڵاتی ناڤینی گەورەدا دەبینێتەوە، بەرەوپێش دەبرێ. دیکتاتۆریی مەلا کۆنەپەرەستەکانی ئێرانی بە دەردی شەڕی سەلیبی‌و پێشگیرانەی "نێئۆ کۆنسرواتۆرەکانی" ئامریکا دێت. هەردوولایەن، دەزانن کە چۆن لەگەڵ یەکتری هاوکاری بکەن.

وڵاتە یەکگرتووەکانی ئامریکا هێزە نیزامییەکانی لە ناوچەکەدا سەقامگیر دەکاو گونجاو لەگەڵ بەرژەوەندییەکانیدا هەڵسوکەوت دەکا. ئەگەر ئەو بەرژەوەندییانە لە لایەن

دیکتاتۆریی مەلاکانەوە دابین بکرێ، وڵاتە یەکگرتووکان کارێك ناکات کە ئەو بەرژەوەندییانە لە درێژخایەندا بکەونە مەترسییەوە. بەڵام بە پێچەوانە، ئەگەر رێژیمی مەلاکان ببێتە لەمپەری سەر رێگایان، وڵاتە یەکگرتووەکان بە گوشارو کەرەستەی پێویست دژیان هەڵوێست دەگرێ.

هەر بەم هۆیەوە ئامریکاییەکان لە بەکارهێنانی ئەو بیانووانەی کە بۆ شەڕ دژی "سەدام حوسێن" کەڵکیان وەرگرت، دوو دڵی نیشان نادەن، ئەڵبەت بە گونجاندن لەگەڵ بارودۆخی تازەدا. لەو چوارچێوەدایە باس لە سەر بەرنامەی ناوکیی ئێران گرینگییەکی تایبەتی هەیە.

حیزبی سەوزەکانی فەڕانسە، لایەنگری رۆژهەلات ناڤینێکی بێ چەکی ناوکییەو ئەو هەڵوێستە هەموو وڵاتانی ناوچەکە لەوانە: ئیسرائیلو پاکستانیش دەگرێتەوە کە پێویستە دەست لە دروستکردنی چەکی ناوکی بکێشنەوەو بە پێی پەیماننامەی پەرەنەدان بە چەکی ناوکی کار بکەن.

هەر ئەو زلهێزانەی کە لە ساڵەکانی ٧٠ی زایینیدا، ئێرانیان بۆ دەستڕاگەیشتن بە چەکی ناوکی هان دا، هەنووکە بانگەشەی ئەوە دەکەن کە دەیانهەوێ ئەو چەکە لە کۆماری ئیسلامی قەدەغە بکەن. گومانی تێدا نیە کە ئەحمەدینەژاد بە کەڵکوەرگرتنی ئەبزاری، لە غووری خەڵکی ئێران دەیهەوێ ئەو چەکە لە خزمەت بەرژەوەندییەکانی رێژیم دا بەکار بێنێ.

لە نێوان ماوەشدا، ئاغای بووش لە هەوڵی ئەوەدایە کە جۆرێك ئیمپراتووریی عوسمانی دروست بکات کە لە ژێر چەتری ئامریکادا بێ. ئەو سیاسەتە، وەك دەیبینین لە مەڕ عێراق درێژەی هەر ئەو سیاسەتی ژێر پشتگیرییەی بریتانیاو فەڕانسە لە ساڵەکانی ٢٠دایە. لە راستیدا نێئۆ ئیمپرالیزم، فۆرمۆلە ئامریکایەکەی هەمان سیاسەتی داگیرکەرییە کە لە سەدەی بیستەمدا بەکار براوە. ئامانجی راستەقینەی وڵاتەیەکگرتووەکانی ئامریکا لە ئێراندا، بە هیچ شێوەیەك پەرەدان بە دێموکراسی نیە، بەڵکوو دەستپێکردنەوەی هەمان کارە کە رێکخراوی سیا لە ساڵەکانی ٥٠ی زایینیدا دەیکردو ئەویش لە ژێر کۆنترۆڵ گرتنی سەرچاوەگە ستراتێژیکەکانی ئێران. یانی زاڵبوون بە سەر رێگاکانی ناردنی نەوتو گازەدا.

ئـەو سیاسـەتە، سیاسـەتێکی مەترسـیدارە، چـوونکە دەبێتـە هـۆی بـەهێزکردنی ئوولتراکۆنسـرواتۆرەکانی ڕێـژیم. بـەو مانایـە کـە ڕێـژیم لـە ژێـر نـاوی خـەبات دژی دەسـت تێوەردانەکانی ئامریکادا، کەش و هەوای چوونە پێشەوە بـەرەو دێموکراسـی، بـە زیـاترکردنی سەرکوت دادەخات.

ئەم سیاسەتە مەترسیدارە، چوونکە مافە نێونەتەوەییەکان دەخاتە ژێر پێ و هیچ ڕۆڵێـك بۆ ڕێکخراوی نەتەوەیەکگرتووەکان بۆ پێشگیری لە پێکۆڵەکان دانانێ. ئـەو سیاسـەتە، ئیـزن بە هەر وڵاتێك دەدا کە وەکوو ئامریکا لە عێراق دا، لە ژێر ناوی هەنگاوی پێشگیرانەدا هێـرش بکاتە سەر دراوسێکانی خۆی. ڕێژیمی دیکتاتۆری ئێران کە لە شـەڕی ئێـران و عێراقـدا گیـانی ڕزگار بوو، دەتوانێ لە کـاتی مەترسـیی نێوخۆییـداو لـە بەرامبـەر شۆڕشـێکی دێموکراتیکـدا، شەڕ لە سنوورەکانی خۆیدا هەڵ گیرسێنێت.

کۆمـەڵگای نێونەتـەوەیی دەبـێ یارمـەتیی گـەلانی ناوچـەکە بـدا. بـە بـێ دەسـتێوەردانی وڵاتانی بێگانەو شەڕ کە لە ڕاستیدا چەندین دەیەیە بۆتە ئازارو برینی سەرەکیی ناوچەکە، تا بتوانن چارەنووسی خۆیان بە دەستەوە بگرن و لە شەڕی دیکتاتۆرەکـان ڕزگاریـان بێـت. لـەو بوارەدا، ئورووپا دەتوانێ بە گرتنە بەری سیاسەتێکی وشیارانەو گوشاری دێموکراتیکانـە بـۆ سەر ڕێژیمی ئێران، ڕۆڵی خۆی بگێڕێت. ئورووپا نابێ ڕێژیمی ئێـران لـە پـەراوێز بـاوێ، نابـێ تـەنیا خۆشـی بـە دیـالۆگی بنیاتنـەرەوە ببەسـتێتەوە. ئورووپـا دەبـێ جیـا لـە تـەواوی پێشێلکارییەکانی مافی مرۆڤ لە ئێراندا، پشتیوانی لە هێزە دێموکراتەکانی ئێران بکات.

حکوومەتی فەڕانسەو پارلمانی ئەو وڵاتە، بـە هاوکـاریی یەکیـەتیی ئورووپـا پێویسـتە کـە سەرەنجی تایبەت بە گۆڕانکارییە سیاسییەکانی ئێران بدەن و دەست بە داهێنانگـەلێك بکـەن کـە بـەم شـێوەیە نیشـانی بـدەن کـە داهـاتوو پێوەندییـەکی بـە یـاریی فراکسـیۆنەکانی نێـو ڕێژیمەوە نیە. بەڵکوو بۆ ئەوان هەنگاوو هەڵوێسـتەکانی کۆمـەڵگای مـەدەنی کـە هێـزو وزەی هێزەکانی ئۆپۆزسیۆنیش لەوانەوە سەرچاوەی گرتوو لە پلەی یەکەمدایـە، جێگـای سـەرنجە. کۆمپانیا فەڕانسەییەکان بۆ نموونە: کۆمپانیای تۆتاڵ (TOTAL) دەبێ لـەو بـوارەدا زیـاتر وشیار بن و ئاگایـان لـە بەرپرسـایەتیی خۆیـان لـە هەمبـەر پێشـهاتە سیاسـی، کۆمەڵایـەتی و

ژینگەییەکانی دەرەنجامی چالاکییەکانیان بێ. ئاڵترناتیڤی دێموکراتیك لە بەرامبەر ڕێژیمی دیکتاتۆری ئێران و کێشەی دەستێوەردانی ئامریکادا، تەنیا تایبەت بە ئێران و ئێرانییەکان نیە. کۆمەڵگای مەدەنی لە تەواوی ڕۆژهەڵاتی ناڤیندا تووشی ئاریشەو گیرو گرفتی هاوشێوەیە کە یەك لە سێی خەڵکی شارنشین لە خۆ دەگرێت. بەشێك لە چینە مامناوەندییەکان بە شێوەیەکی ئاسایی دەبوو لە سێبەری بە جیهانیبووندا بە نان و ئاوێك بگەن نەك تەنیا هیچیان دەست نەکەوتووە، بەڵکوو هێزو دەسەڵاتی ئەوانیش ڕۆژ بە ڕۆژ لە حاڵی کەمبوونەوەدایە.

دۆستانی بەڕێز!

خەباتی ئێوە بۆ گەیشتن بە مافی دیاریکردنی چارەنووسی خۆتان، بە روونی دەری دەخات کە هەتا تەواوی گەلانی ئێران بەتایبەت گەلی کورد بە هەموو مافە فەرهەنگی ـ کۆمەڵایەتی و سیاسییەکانی نەگات، لە سەقامگیری و گەشەسەندنی راستەقینە لە ئێراندا، هەواڵێك نیە. خەباتەکەتان کە دێموکراسی لەگەڵ مافەکانی کورددا گرێداوە، لەو بوارەدا نموونەیە و هەروەها خۆتان دەزانن ئێمە بە تەواوی پشتیوان و پشتگیری خەباتەکەتانین.

دۆستانی خۆشەویست!

مەبەست پشتیوانی لە گرووپێك دژی گرووپێکی دیکە نیە، بەڵکوو مەبەست یارمەتیدانی گەلانی ئێرانە، بۆ ئەوەی بتوانن بە قۆرتنەوەی تەواوی هەلەکان، ویستی خۆیان لە رێڕەوی سیاسەتێکی جێگای پەسەندی زۆربەی خەڵکدا بێننە دی. سیاسەتی پێشکەوتن بەرەو دێموکراسی، حکوومەتی یاسایی و جیایی دین لە دەوڵەت.

بە پاراستنی ئەسڵی ویلایەتی فەقیه، کە بە شێوەی دوگمێکی نەگۆڕی لێهاتووە. ڕێژیمی ئێران شیاوی گۆڕان و گۆڕانکاری نیە، چوونکە لە سەر ئەو بنەمایەیە کە فلان و فیسار کەس، دژبەری لە خۆ بەربژارکردن لە هەڵبژاردندا بێ بەشی دەکات. دێموکراسی تەنیا لە کاتێکدا لە ئێراندا ساوکە دەبێ پرسی لائیسیتە واتە جیای دین لە دەوڵەت و پرسی دارشتنی دێموکراتیکی دەزگای دەوڵەت چارەسەر کرابن .

ریفۆرمخوازان رەوایی خۆیان لە ئاکامی دۆڕاندنی ململانێکاندا لە رێرەوی دەستەبەرکردنی مافە دێموکراتیکەکانیاندا، لە دەست دا. بەڵام ئەوە کۆتایی کێشەو گرفتەکان نیە، ویستو داخوازییو دەنگگەلێکی دیکە بەرز دەبنەوە، هەروەك دەبینین کە دەنگی بووتیمار لایەنگری ژینگە بەرز بۆتەوە ئێوەش لە ژێر ناوی کۆنگرەی نەتەوەکانی ئێرانی فیدراڵدا، لەگەڵ هەموو ئەو رێکخراوانەی کە بۆ خەبات دژی رێژیمی دیکتاتۆری ئاخووندیو دابینکردنی مافە دادپەروەرانەکانی گەلانی ئێران راپەڕیون لە دەوری یەکتری کۆ بوونەوە، نیشانتان داوەو نیشانیش دەدەن کە ئەو هاوارە دادپەروەرانەیە هیچکات کپ نابێ.

دۆستانی بەڕێز!

هیوادارین کە کۆنگرەی داهاتووی حیزبەکەتان لە کەشو هەوایەکی ئازاد لە کوردستانی رزگارکراودا بەڕێوە بچێتو ئێمەش بە بەشداری لە کۆنگرەکەتان بیرو بۆچوونی خۆمان دەربڕین.

بژی یەکگرتووی نێونەتەوەیی

لەگەڵ سڵاوی برایانەدا

پاتریك فاربیاز، بەرپرسی پێوەندییە نێونەتەوەییەکانو

نوێنەری حیزبی سەوزەکانی فەڕانسە

لە فۆرمە نێونەتەوەییەکان بە ناوی Altermondialisation

پەیامی حیزبی سوسیال دێموکراتی سوئێد

بۆ حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران!

دۆستانی بەڕێزی سوسیال دێموکرات!

لەگەڵ ئاراستەی سڵاو بۆ کۆنگرەکەتان پشتیوانیی خۆمان لە خەباتی بێوچانتان لە پێناو ئازادیو دێموکراسی، ئەویش لەو هەلو مەرجە دژوارەی کە ئێوەی تێدان دەر دەبڕین.

گرتنی کۆنگرەکەتان لە خۆیدا سەنەدێکیترە بۆ ئیسباتی دێموکراتبوونی حیزبەکەتان.

ئێمە وەك حیزبی سوسیال دێموکراتی وڵاتی سوئێد لەگەڵ هەموو ئۆرگانەکانی سەر بە حیزب داوای سەرکەوتن بۆ کۆنگرەکەتان دەکەین.

ماریا ئولوسکوگ، سکرتێری حیزب

ئان لیندە، بەرپرسی پێوەندیی نێونەتەوەیی حیزب

٢٠٠٨/٦/٢٧

پەیامی حیزبی سیناسپیمۆس
(حیزبی هاوپەیمانیی بزاڤەکانی چەپو لایەنگری ژینگە)

بەڕێز خوسرەو عەبدوڵڵایی، بەرپرسی بەشی پێوەندییەکان لە دەرەوەی وڵات!

هاوڕێی بەڕێز!

وێڕای گەرمترین سڵاوەکان بۆ کۆنگرەی ١٤ی حیزبو ئاواتی سەرکەوتن لە کارەکانی کۆنگرەدا. هاوپێوەندی لەگەڵ خەباتی ڕەوای حیزبەکەتان لە ڕێڕەوی بەدەستهێنانی مافەکانی گەلی کورد، دێموکراسی، دادپەروەریو ئاشتی لە ڕۆژهەڵاتی ناڤینداو هەروەها دژی ڕێژیمی سەرەڕۆو دەستێوەردانە دەرەکییەکان رادەگەیەنین.

لەگەڵ سڵاوگەلی دۆستانەدا

دێپارتمانی پێوەندییە نێونەتەوەیییەکانی حیزبی سیناسپیمۆس، Synaspimos

ئاتێن - ١٨ی ژوئیەی ٢٠٠٨

پەیامی یەکیەتیی چەپی فینلاند

دۆستانی بەڕێز!

ئاواتی باشترین سەرکەوتن بۆ هەوڵو خەباتێك کە لە رێڕەوی دامەزرانی جیهانێك لەسەر بنەمای دادپەروەریی و هاوپێوەندی بەرەوپێشی دەبەن، دەکەینو خوازیاری باشترین دەستکەوتەکان بۆ کۆنگرەی چواردەی حیزبەکەتانین.

هاوپێوەندی لەگەڵتاندا دەردەبڕین.

مارتی کوورهوونێن، Martti Korhonen

سەرۆکی یەکیەتیی چەپی فینلاند

سیریپا پووهاکا، Siripa puhakka

سکرتێری گشتیی یەکیەتیی چەپی فینلاند

هێلسینکی - ١٨ی ژووئەنی ٢٠٠٨

پەیامی پارتی سوسیالیستی گەلی دا نمارك

دۆستانی بەڕێز لە حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران!

ئێمە لە پارتی سوسیالیستی گەلی دانمارك، سەرفرازین بەوەی کە دەتوانین گەرمترین سڵاوی خۆمان پێشکەش بە ئێوە بکەین و ئاواتەخوازین کە کۆنگرەی چواردەتان لەم هاوینەدا پڕ لە سەرکەوتن بێ.

هیوادارین کە دوارۆژ سەرکەوتن بۆ حیزبی ئێوە، ئاشتی بۆ ناوچەکەتان و ئەمنییەت بۆ گەلی کورد بەدیاری بێنێ. ئێمە هەروا درێژە بە پێوەندیمان لەگەڵ حیزبی ئێوە دەدەین و بە جیددی هەوڵ دەدەین بە هەموو توانامانەوە پشتیوانی لە چارەسەری ئاشتییانەی کێشەی کورد لە ئێران، تورکیەو رۆژهەڵاتی ناوەڕاستدا بکەین. پارتی سوسیالیستی گەل، هیوای سەرکەوتنتان بۆ دەخوازێ لە تێکۆشانی داهاتووتاندا.

بە نوێنەرایەتی لەلایەن بەڕێز "ویلی سوێندال"

سەرۆکی پارتی سوسیالیستی گەل

بە گەرمترین سڵاومان

ئینگێ دووس یۆرتلۆند، سکرتێری کاروباری نێونەتەوەیی

پەیامی حیزبی سوسیالیستی چەپی نورویژ، SV

سڵاوی حیزبی سوسیالیستی چەپو بەرپرسی پێوەندییە نێونەتەوەییەکانی SV، (Ivar yohansen) بۆ حدکاو کۆنگرەکەی.

کوردەکانی ئێران ئەمڕۆ لە دۆخێکی دژوار و چەتووندا دەژین. مافی خوێندن بە زمانی زگماکیو پەرەپێدانی فەرهەنگی بۆ کوردەکانی ئێران نیەو لەلایەن کاربەدەستانی ئێرانەوە بەتوندی دژایەتی لەگەڵدا دەکرێت.

لەو وڵاتەدا کوردەکان مافی پێکهێنانی رێکخراوی سیاسیی خۆیانیان نیەو میدیای ئازادیش هەلو دەرفەتی کارکردنی پێ نادرێت. هەر کوردێك کە خوازیاری مافە بنچینەییەکانی خۆی بێت، لەلایەن کاربەدەستانی ئێرانەوە تووشی توندوتیژی، ئەشکەنجە، گرتووخانەو تەنانەت رووبەڕووی مەرگیش دەبێتەوە. ئێمە وەك حیزبی سوسیالیستی چەپی نۆرویژ لەو باوەڕەداین کە، بارودۆخی کوردەکانی ئێران جێی نیگەرانییە.

رێژیمی ئێران دەبێ رێز لە مافەبنەڕەتییەکانی کوردەکان کە لە جاڕنامەی جیهانیی مافی مرۆڤی رێکخراوی نەتەوەیەکگرتووەکاندا هاتووە، بگرێت. حیزبی سوسیالیستی چەپ و کوردەکانی ئێران پێکەوە، حەز و ویستێکی هاوبەشیان لە خەبات بۆ دابینکردنی مافی مرۆڤ لە ئێراندا هەیەو، هەروەها باوەڕی هاوبەشیان بۆ چارەسەری کێشەکان، بەر لەهەر شتێك لەرێگای ئاشتییەوە هەیە.

هاوپێوەندیی نێونەتەوەیی یەکێك لەو ئەسڵەسەرکیو بنەڕەتییانە بوو کە حیزبی ئێمەی لەسەر دامەزراوەو هەنووکەش یەکێ لەو مژارە گرینگانەیە کە SV بایەخی پێدەدا.

هاوپێوەندیی SV و کوردەکانی ئێرانو باوەڕ بەوە کە ئێمەو ئێوە تێکۆشانێکی هاوبەشمان بۆ ئازادیو ئاشتی لەنێوان گەلانی جیهاندا هەیە، بابەتێکی بنەڕەتییە. ئیڤار یووهانسن Ivar Yohansen، بەرپرسی پێوەندییە نێونەتەوەییەکانی SV، وێڕای هەموو ئەندامانی SV، پیرۆزبایی بەستنی کۆنگرەی چواردەیەمی PDKI دەکاو هیوادارین کۆنگرەیەکی سەرکەوتوو و پڕبەرهەمتان هەبێ.

٢٠٠٨/٨/٢٤

پەیامی ئیلیزابێت دێکری وارنێر، سەرۆکی ژنێڤاکاڵ

بەڕێزان نوێنەرانی کۆنگرەی چواردەهەمی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران!

ژنێڤاکاڵ، پیرۆزبایی خۆی پێشکەش بە حیزبی دێوکراتی کوردستانی ئێران دەکاو بە بۆنەی گرتنی چواردەهەمین کۆنگرەی‌و ئاواتەخوازە ئەم کۆنگرە هەنگاوێکی بەسود بێ بە مەبەستی بەرەوپێشبردنی ئاشتی‌و مافی مرۆڤ بۆ خەڵکی کوردستانی ئێران.

ژنێڤاکاڵ لەم دەرفەتە کەڵك وەردەگرێ‌و پیرۆزبایی لە حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران دەکا بە هۆی ئیمزاکردنی پشتگیری لە قەدەغەکردنی تەواوی مینی دژە نەفەرو هەروەها هاوکاریکردنی بۆ خاوێنکردنەوەی مین لە ڕێکەوتی ٤ی دێسامبری ٢٠٠٧ لە ژنێڤ لە لایەن بەڕێز مستەفا هیجری، سکرتێری گشتیی حیزبەوە.

حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران بەو ئیمزایەو دەستهەڵگرتن لە بەکارهێنانی ئەو چەکە کوشەندەیە، هۆگریی تەواوی خۆی بۆ پشتگیری‌کردن لە خەڵکی مەدەنی پیشان داوە. سەرەڕای ئەوەیش حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران بە نۆرمە مرۆڤایەتییەکان بە تایبەت یاسا نێونەتەوەیی‌یەکانی مرۆڤایەتی‌و مافەکانی مرۆڤ پێبەند بووەو لە هەموو قۆناخەکانی خەباتدا ڕێزیان لێدەگرێ.

ژنێڤاکاڵ بۆ بەرەوپێشبردنی ئەو ئامانجە، حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران هان دەدا هەتا ڕێبەرایەتییەکەی‌و ئەندامانی ڕابێنێ‌و بۆ خاوێنکردنەوەی ئەو ناوچانەی مینی تێدایە، هاوکارییان دەکا. ژنێڤاکاڵ داوا لە حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران دەکا لە ڕێگای پێوەندییەکانی‌و کاریگەریی خۆیەوە ڕێکخراوەکانی ئۆپۆزیسیۆنی کوردستانی‌و ئێرانی بە قەناعەت بگەیەنێ کە بەو پرنسیپە پێبەند بن‌و بە ئیمزاکردنی ئەو گرێبەستە بچنە چوارچێوەی شوورای نەتەوەکانەوە یان هاوپەیمانییەکانی لەگەڵ ڕێکخراوەکانی دیکە.

جارێکی دیکە بە بۆنەی پێداگریی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران لە سەر نۆرمە مرۆڤایەتییەکان پیرۆزبایی لەو حیزبە دەکەین. ژنێڤاکاڵ ئاواتەخوازی سەرکەوتنی کۆنگرەی چواردەهەمی ئەو حیزبەیە.

ئیلیزابێت دێکری وارنێر، سەرۆکی ژنێڤاکاڵ، ١ی جوولای ٢٠٠٨

پەیامی حیزبی سوسیال دێموکراتی ئوتریش

بەڕێز مستەفا هیجری، سکرتێری گشتیی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران!

هاوڕێیانی خۆشەویست!

لەوەی کە ئێمەتان لە گرتنی چواردەهەمین کۆنگرەی حیزبەکەتان لە داهاتوویەکی نزیکدا ئاگادار کردەوە، لە لایەن حیزبی سوسیال دێموکراتو خۆمەوە، زۆر سپاستان دەکەم. حیزبی سوسیال دێموکراتی ئوتریش خراپیی بارودۆخی وڵاتەکەی ئێوە بە وردبینییەکی زۆرەوە رەچاو دەکاتو لەگەڵ ئێوەدا دۆستایەتیو هاوپێوەندیی خۆی دەردەبڕێت. ئێمە بە تەواوی لەو پرنسیپو نەریتە دێموکراتییانە ئاگادارین کە بە سەر ژیانی نێوخۆییو رێکخستنی ئێوەدا زاڵن. ئەگەرچی ناتوانین لە کۆنگرەکەتاندا ئامادە بین بەڵام بۆ حیزبەکەتان ئاواتی گرتنی کۆنگرەیەکی سەرکەوتووو پڕبەرهەم دەخوازینو دڵنیاین کە کۆنگرە بناخەکانی سەرکەوتنی حیزبەکەتان لە داهاتوودا دادەڕێژێت.

وێڕای سڵاوی برایانە

ئاندرەئاس شیدێر

سکرتێری پێوەندییە نێونەتەوەییەکانی حیزبی سوسیال دێموکراتی ئوتریش

وییەن - ٢٥ی ژوئەنی ٢٠٠٨

پەیامی کەسایەتییە

بیانییە دۆستەکانی

حیزبی دێموکرات

بۆ کۆنگرەی چواردەهەم

پەیامی دوکتور بێرنارد گرانژۆن

دۆستانی بەڕێز!

لە شوێنە دوورەکاندا، لە نێوان چیاکانی کوردستاندا، ئەو چیایانەی کە بۆ ئێمە سەرچاوەی بیرەوەرییە شیرینەکانن، چواردەیەمین کۆنگرەی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران پێك دێ. ژمارەیەك لە مرۆڤە خاوەن ئیرادەکان کە بە ئازایی بۆ جەهانێکی باشتر لە ڕێڕەوی دادپەروەری، ئاشتیو دێموکراسیو پێبەندیی بە مافەکانی مرۆڤو بە فەرمی ناسینی تایبەتمەندییە فەرهەنگیو شوناسییەکان خەبات دەکەن. لە دەوری یەکدی کۆ دەبنەوە تا ئەم ئوسوولو بایەخانە لە شێوەی بەرنامە بۆ چالاکیی داهاتوو بخەنە ژێر تیشکی باسو لێکدانەوەوە. خەبات بۆ جەهانێکی باشترو کوردستانێکی ئازاد کە ئەم بایەخو ئوسوولانەی تیا رەچاو بکرێن، بەرنامەیەکی بەرینە کە شایەت بۆ کەسانێکی زۆر لە خەونێك زیاتر نەبێ، بەڵام بۆ خەباتگێڕانی حیزبی دێموکرات کە ئێمە لە نزیکەوە ئاشنای ئازایەتی، بەردەوامیو راوەستاوبوونیانین نەتەنیا خەون نیە، بەڵکوو شیاوی بەدەستهێنانو دەستڕاگەیشتنە. گرێك کە ئەم خەباتگێڕانە لەسەر گردەکانی کوردستان وەك گڕەکانی نەورۆز هەڵیان گرساندووە، سەرتر لە کوردستانی ئێران هێمای هیواداری بۆ سەرجەم گەلانی جیهانو هەلگری بەرپرسایەتییەکی قورس بۆ دەستپێکردنی بڵێسەی ئەم گڕەیە.

ئێمە لە ناخی دڵەوە ئاواتەخوازین کۆنگرەی ئێوە لە کەشێکی هێمنو بەگرتنەبەری رێوشوێنی پڕ بەرهەم لە رێڕەوی بەدەستهێنانی ئامانجەکانو بایەخەبەرزەکانتان بەرەوپێش بچێو ببێتە هۆی یەکیەتیی ئێوە لە دەوری ئامانجە بەرزەکانی ئازادیو دێموکراسی کە دوکتور قاسملوو هەڵی بژاردبوو.

لەگەڵ پێشکەشکردنی سڵاوەکانی تەواوی ئێکیپی پزیشکانی جیهان

دوکتور بێرنارد گرانژۆن، سەرۆکی پێشوو و سەرۆکی ئیفتیخاریی ئێستای رێکخراوی پزیشکانی جیهان ـ مارسی

١٨ی ژووئەنی ٢٠٠٨

پەیامی خاتوو "کلاودیا رۆت" Claudia roth،

بەڕێز مستەفا هیجری، سکرتێری گشتیی حدکا !

بەشدارانی بەڕێز،

دۆستانی خۆشەویست،

کۆنگرەی ١٤ی حدکا لە کاتێکی دژواردا بۆ وڵاتەکەتانو خەڵکی ئەوێ بەڕێوە دەچێ. دەسەڵاتی ناوەندی دیارە هەموو ئەهرۆمەکانی ئابووریو سیاسی لە ئیختیاردایە بەڵام توانای چارەسەرکردنی خێرای موشکیلە ئابووری، سیاسیو کۆمەڵایەتییەکانی نیە.

بێجگە لەوەش شایەدی پێشێلکارییە بەربڵاوو نەهادینەکراوەکانی مافی مرۆڤین کە رۆژانە لە هەموو بەشەکانی وڵات دا دەخولقێندرێن.

بێحورمەتیو پێشێلکردنی مافەکانیمرۆڤ لە ئێران دا تەنیا بە بواری سیاسی مەحدوود نابنەوە بەڵکوو مافە تەواو سروشتییەکانی کولتووریش دەگرنەوە. لەوانە مافەکانی کەمایەتییە قەومییەکان لە ئێرانو هەروەها کەمایەتییە مەزهەبیو جینسییەکانیش.

حدکا یەکێک لە رەسەنترینو بەرابردووترین خەباتگێران بۆ وەدیهێنانی مافەکانی کەمایەتییە قەومییەکان لە ئێرانە. بە لە بەرچاوگرتنی پەرەئەستاندنی گلوبالیزمو ئۆگریی گشتیی هەموو هێزە دێموکراتەکانی ئێران، ئێوە بە پێداگرتن لە سەر بایخە دێموکراتیکەکان لە بەرامبەر وەدیهینانی ئەو ئامانجامە دا بەرپرسایەتییەکی تایبەتیتان لە سەر شانە. رەدکردنەوەی ماجراجوویی نیزامیو سووربوون لە سەر ئەسڵی دووری لە توندو تیژی بە شێک لەو بایەخەن.

رەوتێکی باشو بڕیاراتی روو لە داهاتووو رێنوێن بۆ کۆنگرەکەتان بە ئاوات دەخوازم.

لەگەڵ سڵاوی دۆستانە

کلاودیا رۆت، سەرۆکی حیزبی سەوزەکانی ئاڵمانو

ئەندامی کۆمیسیۆنی پێوەندییەکانی دەرەوەی پارلمانی ئاڵمان

ژووئەنی ٢٠٠٨

پەیامی بەڕێز کریستۆف پێرۆن

بەڕێز کاک مستەفا هیجری!

کاك خوسرەوی بەڕێز!

وەك سەرۆکی پێشووی ڕێکخراوی هاوکارییە دەرمانییە نێونەتەوەیی‌یەکانو ئەندامی ڕێکخراوی پزیشکانی جیهانی، بەوپەڕی خۆشحاڵییەوە بۆ ئێوەو تەواوی ئەندامانی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران هیواخوازم کە کۆنگرەکەتان کۆنگرەیەکی چارەسازو پڕدەستکەوتو پڕبەرهەم بێت.

بارودۆخی کوردستانی ئێران بە شێوەی ئێستا جێگای خۆشحاڵی نیە، هەڵبەت لە بەراورد لەگەڵ کوردەکانی عێراق کە بە خودموختاری گەیشتوونو توانیویانە هێدی هێدی لە ماوەی ئەو چەند ساڵەی دوایدا ئاشتیو ئازادی سەقامگیر بکەن. مخابن کوردەکانی کوردستانی ئێران تاکوو هەنووکە ئەو دەرفەتو شانسەیان بۆ نەڕەخساوە.

بۆ نەتەوەکەتان سەقامگیربوونی ئاشتیو ئازادی لە چوارچێوەی کوردستانێکی ئازادو خودموختاردا هێواخوازمو دڵنیاشم کە ئەندامانی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران بۆ دەستەبەرکردنی مافەکانیان لە هیچ خەباتو تێکۆشانێك درێغ ناکەن.

نەبوونی ئیمکانی چالاکیی ڕێکخراوە ناحکوومییەکان لە نێوخۆی ئێراندا، ئەو ئیزنە بە ئێمە نادات کە لە پاڵ خەڵکی کورد، لە ئێراندا بین وەك رابردوو چڕتر لە جاران یارمەتیتان بدەین. بەڵام دڵنیا بن کە ئەگەر ڕۆژێك وەها هاوکارییەك پێویست بکات، ئێمە بە شانازییەوە هەموو ئیمکاناتی دەرمانی لە ئیختیاری گەلی کوردن دەنێین.

بە هیوای گرتنی کۆنگرەیەکی پڕدەستکەوتو پێشکەشکردنی گەرمترین سڵاوەکان

دوکتور کریستۆف پێرۆن D. Christofhe perrok

سەرۆکی پێشووی ڕێکخراوی هاوکارییە دەرمانییە نێونەتەوەیی‌یەکان (A.M.I)

پاریس - ٢٢ی ژووئیەی ٢٠٠٨

پەیامی بەڕێز خاتوو "ئووتا تساپف" Uta Zapf

زۆر بەڕێز مستەفا هیجری، سکرتێری گشتیی حدکا!

بە بۆنەی پێکهێنانی ١٤هەمین کۆنگرەی حدکاوە سڵاوی هاوپێوەندیی فراکسیۆنی حیزبی سوسیال دێموکرات لە پارلمانی ئاڵمانو هەروەها سڵاوی دۆستانەی شەخسیی خۆمتان پێ ڕادەگەیەنم.

ئێشو ئازاری گەلی ئێوەو خەباتتان بۆ ئاشتیو ئازادی، هەمیشە هاودەردیو هاوپێوەندیی ئێمەی لەگەڵە.

گەلی ئێوە دەیان ساڵە بە هیوای گەیشتن بە ئازادی، ڕێزلێنانو پاراستنی کەرامەت، بە هیوای ڕێزگرتن لە مافەکانی مرۆڤو ئاشتی تێدەکۆشێ. ئێمە لە هەوڵەکانتاندا بۆ وەدیهێنانی ئەو بایەخانە لە پەنای ئێوەداین.

باسو لێکدانەوەی باشو بڕیاری ژیرانە بۆ کۆنگرەکەتان بە ئاوات دەخوازین.

هیوای قووڵم ئەوەیە کە وڵاتانو گەلانی ناوچەکەتان چارەسەرێك بۆ موشکیلاتەکانیانو ڕێگا بۆ پێکەوەژیانێکی ئاشتیخوازانە بدۆزنەوە.

لە پشتگیریو هاوپێوەندیو دۆستایەتیی ئێمە دڵنیابن.

لەگەڵ سڵاوی هاوپێوەندییانە

ئووتا تساپف، (حیزبی سوسیال دێموکراتی ئاڵمان)، سەرۆکی "کۆمیسیۆنی چاکداماڵینو کۆنترۆڵی تەسلیحاتی"و هەروەها ئەندامی "کۆمیسیۆنی پێوەندییەکانی دەرەوەی پارلمانی ئاڵمان"

١٩ی ژووئەنی ٢٠٠٨

پەیامی بەڕێز دوکتور کریستینا کۆیڤوونێن

سلاو لە کۆنگرەی چواردەی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێرانو خەباتی گەلی کورد لە ئێران لە پێناو ئازادیدا.

ولاتانی رۆژئاوا لە پێوەندی لەگەڵ کێشەی کورد بەتایبەت کێشەی کورد لە ئێراندا بێدەنگن. هیوادارم ئەو بێدەنگییە بە زوویی کۆتایی پێ بێت. هیوای سەرکەوتن بۆ چواردەهەمین کۆنگرەی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران دەخوازم.

هێلسینکی - ٢٦ی ژووئەنی ٢٠٠٨

دوکتور کریستینا کۆیڤوونێن، کۆمەڵناسو نووسەر لە پێوەندی لەگەڵ کێشەی کورددا

***

پەیامی رێزدار کریس هانا، ئەندامی پارلمانی ئوستralیا

بەڕێز مستەفا هیجری، سکرتێری گشتیی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران!

سکرتێری گشتیی خۆشەویست!

بە بۆنەی چواردەیەمین کۆنگرەی حیزبەکەتانەوە، گەرمترین سڵاوەکانم بە ئێوەو گشت نوێنەرانی بەشدار لە کۆنگرەدا پێشکەش دەکەم.

هیوادارم ئەم کۆنگرەیە لە رێڕەوی یەکیەتیو دابینکردنی ئامانجەکانی گەلی کورد لە ئێراندا سەرکەوتوو بێ.

دڵنیام ئەم کۆنگرەیە سەرچاوەی هاوکاریی سەرجەم نوێنەران بۆ بەدەستهێنانی مافە نەتەوەییەکانی کورد لە چوارچێوەی ئێرانێکی دێموکراتیکو فێدراڵدا دەبێ.

بە تەواوی هاوبیرتانمو ئاواتی پڕ بەرهەمترین سەرکەوتن بۆ کۆنگرەی چواردەی حیزبەکەتان دەخوازم.

دۆستی وەفاداری ئێوە

کریس هانا، Kris hanna، ئەندامی پارلمانی ئوسترالیا

٢٤ی ژووئەنی ٢٠٠٨

پەیامی ئوولریکه لووناچێك

بۆ حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران!

بەڕێز جەنابی سکرتێری گشتی!

پارتی سەوزی ئوتریش زۆر بە وردی بەداوداچوونی رووداوەکانی ئێران دەکات. لەو پێوەندییەدا، نەتەنیا کێشەی پرۆگرامی ناوکیی ئێران ئێمەی بەو خۆوە خەریك کردووە، بەڵکوو پرسی پێشێلکردنی مافی مرۆڤ، بە تایبەت مافی ژنان، کەمایەتییە نەتەوەیی و مەزهەبییەکانو کۆمەڵایەتییەکان (هۆمۆ سێکسوێلەکان) و رۆژنامەوانانو بەرتەسکبوونەوەی هەرچی زیاتری جموجۆڵی سیاسیی جیابیران لەو وڵاتەدا بۆتە هۆی نیگەرانیی زۆری ئێمە.

وەك بینیمان هەڵبژاردنەکانی ئەم دواییانەی پارلمان لە ئێراندا، زۆر نادێموکراتییانە بەڕێوە چوون. هەموو ئەو کاندیدانەی کە وەك ڕێفۆرمخواز نێویان لێدەهێنرا مافی خۆپاڵاوتنیان پێنەدرا. پارتی سەوزی ئوتریشیش وەك حدکا لەو باوەڕەدایە کە تەنیا رێگاچارە بۆ ئێران، پشتگیری لە ئۆپۆزیسیۆنی دێموکراتو ئازادیخوازی ئەو وڵاتەیە کە دەتوانێت ئاڵوگۆڕی بنەڕەتی پێك بێنێت.

بەڕێزان، پیرۆزبایی گرتنی کۆنگرەی ١٤ی حدکا دەکەمو هیوای سەرکەوتن بۆ کۆنگرەکەتان دەخوازم.

ئێرانێکی پلۆرالیستو دێموکراتیك نەتەنیا لە بەرژەوەندیی وڵاتانی رۆژئاوادایە، بەڵکوو پێش هەموو کەس لە بەرژەوەندیی خەڵکی ئێراندایە، کە رۆژانە مافەکانیان پێشێل دەکرێن.

لەگەڵ سڵاوی دۆستانەم

ئوولریکه لووناچێك، ئەندامی پارلمانی ئوتریش، فراکسیۆنی سەوز جێگری وتەبێژی نێونەتەوەیی پارلمان، وتەبێژی پارتی سەوز لە بواری نێونەتەوەییو سیاسەتی گەشەپێدان

٢٠٠٨/٦/٢٧ ـ ڤیەن

پەیامی کاترین کامێرۆن پۆرتێر
سەرۆك شووراى رێبەریی مافی مرۆڤ

بەڕێز مستەفا هیجری، سکرتێری گشتیی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران!

وەك لایەنگری لەمێژینەی کورد، ئاشنا بە هەموو زەجرو مەینەتییەکانی خەڵکە سەربەرزەکەتان کە ساڵانێکی زۆرە دەیانچێژن، هەم. هەروەك ئاگادارن، ئەو سەرکوتە مێژووییەیە لە ئاستێکی بەربڵاودا لە ئێران بەردەوامەو رێژیمی تاران کەمایەتییە نەتەوییو ئاینییەکان کە لە راستیدا زۆرینەی هاووڵاتییانن لە مافەکانیان بێبەش دەکات. کارەساتانە، ژنان دووقات سەرکوت دەکرێن بە هۆی ئەوەیکە هەڵاواردنی جێنسی بنیادینەو هەمەلایەنە کراوە.

من هاوشان لەگەڵ رێکخراوەکەم، شورای رێبەری بۆ مافی مرۆڤ، دەبمە پاڵپشتی خەڵکی کوردو هەموو ئێرانییەکان کە تەنیا بەهۆی شوناسیان خراونەتە پەراوێزو قۆڵبەست کروان. پیرۆزبایی لە هەوڵو تێکۆشانی ئێوە بۆ باشترکردنی رەوشی چەوساوەکان دەکەم کە بۆ ئامانجی بەرزی مافی مرۆڤو ئەرکەکان تێدەکۆشن.

تکایە دڵنیا بن کە دەتوانن لەسەر شورای رێبەری بۆ مافی مرۆڤ بۆ گەیاندنی هانای کوردو هەموو خەڵکانی دەنگ کپکراوی دیکەی ئێران بۆ واشێنگتۆن حەسێب بکەنو هەر وەك ئێمە بە کۆمەڵ بۆ تیشك خستنەسەر ناعەداڵەتییە شاردراوەکان تێدەکۆشینو ئاجێندای مافی مرۆڤی جیهانی بەرز رادەگرین.

بەڕێزەوە

کاترین کامێرۆن پۆرتێر

سەرۆکی شورای رێبەری بۆ مافی مرۆڤ

پەیامی بەڕێز تیلمەن سوێلخ، Tilman Zulch

بۆ دەفتەری سیاسی، بەشدارانی کۆنگرەی ١٤و هەموو ئەندامانو لایەنگرانی حدکا !

بەڕێزان، دۆستان !

بۆ من جێگای شانازیو هاوکات خۆشحالییە کە لە ئێوەو بەشدارانی کۆنگرەی ١٤، بە بۆنەی دەستپێکردنی کۆنگرەکەتان پیرۆزبایی بکەمو سەرکەوتنی زۆرتان بۆ داهاتوو بۆ بە ئاوات بخوازم.

حدکا کە لە ١٦ی ئووتی ١٩٤٦ لە مەهاباد دامەزرێنرا خاوەنی رابردوویەکی تراژیکو خەمهێنەرە، چوونکە ئەندامانو رێبەرانی بە شێوەیەکی ترسناک خراونەتە ژێر چاوەدێری، سەرکوتو ئەشکەنجەکراون، رفێندراون، زیندانی کراونو کوژراون.

ئێمە قەت ئەو ٥٠ هەزار خەڵکی بێدیفاعو پێشمەرگانە لە بیر ناکەین کە پاش دەسەڵات بەدەستەوەگرتنی خومەینی کوژران.

بەڵام حدکا خاوەنی سوننەتێکی بەرزیشە، سوننەتی خەبات بۆ ئازادیو خودگەردانی گەلی کورد لە ئێرانەو نوێنەرێکی ناسراو و لە رادەی نێونەتەوەیی جێگای رێزی پتر لە ١٠ میلیۆن کوردی ئێرانە. رێکخراوی مافی مرۆڤی ئێمە ٤٠ ساڵە پشتگیری لە مافەکانی نەتەوەی کورد لە ئێرانو داواکانی بۆ وەدەستهێنانی خودموختاری و دێموکراسی، دەکا.

سەرۆکانی حدکا د.عەبدولڕەحمانی قاسملوو و د.سادقی شەرەفکەندی کە لە لایەن مەئموورانی ئێرانەوە ترسنۆکانە لە ڤیەنو بێرلیندا کوژران، بۆ ئێمە لەبیر نەکراون.

چەندە قابیلی دەرکە کە گەلی کورد لە بارودۆخی ترسناکی جیاوازدا بە چەک دژی دیکتاتۆرانو بکوژانی بەکۆمەڵ داکۆکی لە خۆی کردووە، ئەوەندەش ژیرانەیە کە لە هەلومەرجی دیکەدا لە رێگای ئاشتیخوزانەوە بۆ ئامانجەکانی تێبکۆشێ.

ئێران وڵاتێکی فرەگەلییە، کورد، ئازەربایجانی، تورکمەن، عەرەب، بەلووچ، قەشقایی، لوڕی خزمی کورد، ئاسووری، ئەرمەنیو هتد... زۆرایەتیی خەڵك پێك دێنن. بەو جۆرە نیشانەگەلێك بەدی دەکرێن کە ئێران لە داهاتوودا بەسەر شوینیزمدا زاڵ ببێو ببێتە فیدراسیۆنێکی راستەقینە.

بێجگە لەوەش، زۆرایەتیی گەورەی لاوانی ئێران خوازیاری ئازادیو دێموکراسین. بۆیە داهاتوو هی خەباتی ئاشتیخوازانەی ئێوەیە. لەو پێوەندییەدا حکوومەتی هەرێمی فیدراڵی کوردستانی عێراق رێنیشاندەری داهاتوویەکی باشترە.

رێکخراوی نێونەتەوەیی داکۆکی لە گەلانی لە مەترسیی کەوتوو (GfbV) لە داهاتووشدا لەگەڵ حدکا هاوکاری دەکاو چاوەڕوانی پێشنیارەکانی ئێوەیە.

لەگەڵ سڵاوی بە دڵەوە

تیلمەن سوێلخ، سەرۆکی رێکخراوی نێونەتەوەیی داکۆکی لە گەلانی لە مەترسیی کەوتوو

ئەندامانی بەڕێوەبەریی رێکخراوی نێونەتەوەیی داکۆکی لە گەلانی لە مەترسیی کەوتوو

٢٠٠٨/٦/٢٥

پەیامی بەڕێز "پاولۆ کاساکا" Paulo casaca

بەڕێز سکرتێری گشتیی خۆشەویست!

دۆستانی خۆشەویست!

بەبۆنەی پێکهاتنی کۆنگرەی ١٤ی حدکا نەمتوانی ئەو دەرفەتە لەکیس بدەم بەبێ ئەوەی پەیامێکی پشتیوانی لە خەباتتان بۆ وەدیهێنانی بایەخە دێموکراتیکەکان و ئاشتی، کە هەمووومان بڕوامان پێیانە، بۆ بنێرم.

ئەمن رێز لە هەموو ئەو کەسانە لە حیزبی ئێوەدا دەگرم کە گیانیان لەپێناوی بەرگری لە مافەکانی کوردەکانی ئێراندا بەخت کردوەو لەگەڵ باشترین ئاواتەکانم بۆ دامەزراندنی ئێرانێکی دێموکراتیک، ئازادو پێهەڵگەر (بردبار) کە تێیدا رێز لە مافەکانی کەمایەتییە نەتەوەیی‌یەکان بگیرێ، کۆنگرەیەکی زۆر موسبەت و سازندەتان بۆ بەئاوات دەخوازم.

لەگەڵ رێزمدا

پاولو کاساکا، ، ئەندامی "فراکسیۆنی حیزبە سوسیالیستو
سوسیال دێموکراتەکانی پارلمانی ئوروپا"و
هەروەها ئەندامی "هەیئەتی پارلمانی ئوروپا بۆ پێوەندی لەگەڵ ئێران"
٢٢ی مای ٢٠٠٨

پەیامی "ئێلێنا بالێنسیانۆ"، Elena Valenciano

پێم خۆشە بەناوی خۆم و حیزبی سوسیالیستی کرێکاری ئیسپانیاوە جوانترین سڵاوی خۆمتان پێشکەش بکەم و کۆنگرەیەکی پڕدەستکەوت و سەرکەوتووتان بۆ بەئاوات بخوازم.

وەك سوسیالیستەکانی ئیسپانیا لەو دەرفەتە کەڵك وەردەگرین بۆ ناردنی پەیامی هاوپێوەندی، دۆستایەتیو پشتیوانی لەگەڵ هاوڕێیانی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران و بە ئاواتی ئەوەی کە بتوانن بەتەواویو سەربەستییەوە لە ژیانی سیاسیی ئێراندا بەشدار بن، ئێرانێك کە ڕێز بۆ ئازادییەکانی تاکەکەسیو بەکۆمەڵو هەروەها مافی مرۆڤ و بایەخەکانی دێموکراتیك دابنێ.

بەڕێزەوە

ئێلێنا بالێنسیانۆ، سکرتێری پێوەندییەکانی دەرەوە

مادرید - ١٨ی ژووئەنی ٢٠٠٨

پەیامی بوودیل سێ بلووس، پارلمانتار لە حیزبی ژینگەی سوئێد

لەگەڵ سڵاو

ئێمە وەك پارتی ژینگەی سوئێد هیوادارین کە کۆنگرەیەکی زیندووو سەرکەوتووتان هەبێت. هاوکات هیوای ئەوە دەخوازین کە لە باسەکانتاندا ژینگەو کاریگەری لە سەر ژیانی مرۆڤ لە بیر نەکەن. بەتایبەتی کە ئێستا لە بەرامبەر کارکردی کەشو هەوا، مەترسیی کەمبوونی خۆراكو تێکەڵبوونو یەکسانی کە هەر سێکیان گرێدراوی یەکن.

لەگەڵ ڕێزدا

بوودیل سێ بلووس، پارلمانتار لە حیزبی ژینگەی سوئێد

پەیامی بەڕێز بێرنارد دووران، باڵوێزی پێشووی فەڕانسەو ڕاوێژکاری کاروباری دەرەوەو هەیئەتی دەوڵەت

برای بەڕێز، کاك خوسرەو عەبدوڵڵایی!

دەتوانی لە لایەن منەوە، پەیامی ژێرەوە بە کۆنگرەی چواردەهەمی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران پێشکەش بکەیت.

وەك داکۆکیکاری جیددیو لێبڕاوی گەلی کوردو گەلانی ژێر ستەمی دیکەی جیهان، بۆ کارەکانی چواردەیەمین کۆنگرەی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران ئاواتی سەرکەوتنی تەواو دەخوازمو هیوادارم کە لە کوردستانو هەموو شوینەکانی دیکەی جیهاندا، ئوسووڵی مافو دادپەروەری وەك بنەمای پێوەندیی نێوان گەلانی جیهان، سەرکەوێت.

من کە بە مافی دابینکردنی چارەنووسی گەلان بە دەستی خۆیان، وەك یەکێك لە بنەماکانی شۆڕشی فەڕانسە لە ساڵی ١٧٨٩دا پێبەندم، هیوای هاتنی ئەو ڕۆژە دەکەم کە گەلی کوردیش لە کوردستانی ئێران، ئازادانە لە سەر بە چارەنووسی خۆی بڕیار بدات.

لەگەڵ ڕێزی برایانەم

بێرنارد دووران

پاریس ٦ی ژووئەنی ٢٠٠٨

پەیامی خاتوو ژوولیت مانس

دۆستانی خۆشەویست!

بۆ من زۆر جیگەی خۆشحاڵییە کە ئەو پەیامەتان کە هەڵگری دۆستایەتیو پشتیوانیکردنە بۆ بەڕێ دەکەم. ساڵانێکی دوورو درێژە کە من لەگەڵ خەباتو بەرخۆدانی ئێوەدا ئاشنام. ئەو دژواریو ناخۆشییانەی کە هەروا لە گەڵیاندا رووبەڕوون، من ئازار دەدا. بەڵام بە هۆی ئەوەیکە حیزبێکی بەپرنسیپو دێموکراتیکن، هیچ جۆر گومانێکی تێدا نیە کە دەتوانن خەبات دژی ناعەدالەتییەکانو زوڵمو زۆرەکان بە لووتکەی سەرکەوتن بگەیەنن.

سەرەنجام گەلی کوردیش رۆژێك دەبێ بە مافی رەوای خۆی کە بریتییە لە خودموختاریو بە فەرمی ناسینی شوناسی خۆی بگات.

تەنیا ئەو کاتەیە کە ئەم گەلە دەتوانێ وەڵامی شیاو بە ویستو داخوازیو پێداویستییەکانی ژنانو پیاوانێك کە کۆمەڵگای کوردەواری پێکدێنن، بدات، بەرابەر بوونیان لە بەرامبەر یاسادا بە فەرمی بناسێو رەچاو بکاتو وڵاتی شیاوی خۆی پێك بێنێت.

لەگەڵ رێزی دۆستانەم

ژوولیت مانس Juliette Minces

نووسەرو کۆمەڵناسو بەرپرسی رێکخراوی ژنان (Elle)

پاریس - ١١ی ژووئەنی ٢٠٠٨

پەیامی دوکتور مێریلا گاڵتی

بەڕێز کاک مستەفا هیجری، سکرتێری گشتیی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران!

بەڕێز کاک خۆسرەو عەبدوڵڵایی، بەرپرسی بەشی پێوەندییەکانی حیزب لە دەرەوەی وڵات!

دۆستانو ئەندامانی بەڕێزی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران، زۆر سپاستان دەکەم کە منتان بۆ بەشداری لە چواردەیەمین کۆنگرەکەتاندا بانگهێشت کردووە.

دڵنیام کە خەباتو تێکۆشانو فیداکاریی بێوچانی ئێوە، دەبێتە هۆی سەرکەوتنی کۆنگرەکەتانو هەمیش بە ئاکام گەیشتنی خەباتو چالاکیی بەردەوامی ئێوە لە ڕێڕەوی پێکهێنانی ژیانێکی ئاشتیخوازانەو دێموکراتیکی هاوبەش بۆ کوردەکانو هەموو گەلانی ئێران.

حکوومەتو دەوڵەتەکان دەبێ ئەوە قەبووڵ بکەن کە پرسی کورد، وەك یەکێك لە پرسە گەورەکانی رۆژهەڵاتی ناڤین تەنیا لە ڕێگای وتووێژەوە چارەسەر دەبێ.

بۆ ئێوەو هەموو نوێنەرانی بەشدار لە کۆنگرەدا، هیوای سەربەرزیو کۆنگرەیەکی پڕ دەستکەوتو سەرکەوتووانە دەخوازم.

لەگەڵ سڵاوگەلی دۆستاندا

دوکتور مێریلا گاڵتی

رۆژنامەوان - لێکۆڵەرو نووسەر

رۆم (ئیتالیا) - ژووئەنی ٢٠٠٨

***

راسپاردەکانی
چواردەهەمین کۆنگرەی
حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران

راسپاردەکانی چواردەهەمین کۆنگرەی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران

کۆنگرەی چواردەهەمی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران کە لە رۆژی ١٣٨٧/٦/٢٠، کارەکانی خۆی دەست پێکرد، لە کۆبوونەوەی دوارۆژی کاری کۆنگرەدا ئەم بە تێکڕای دەنگ ئەم بڕیارو راسپاردانەی خوارەوە پەسند کردن:

١ـ راپۆرتی کومیتەی ناوەندی کە بۆ ماوەی دوو رۆژ کەوتە بەرباس و پاش هەڵسەنگاندنێکی قووڵو هەمەلایەنەو رەخنەگرانە، لەلایەن کۆنگرەوە بە تێکڕای دەنگ، پەسند کرا.

٢ـ لەبەر ئەوەی لە چوارچێوەی سیستمی سیاسیی کۆماری ئیسلامیدا، داخوازە بنەڕەتییەکانی خەڵکی کوردستانی ئێران، واتە فێدراڵیزم لەسەر بنەمای نەتەوەیی و لە چوارچێوەی ئێرانێکی دێموکراتیکدا نایەتە دی، کۆنگرە لەسەر وەلانانی کۆماری ئیسلامی وەك پێشمەرجی دامەزرانی دێموکراسیو دەستەبەرکرانی مافە نەتەوایەتییەکانی گەلی کورد لە کوردستانی ئێراندا، پێدادەگرێتەوە.

٣ـ کۆنگرە سیاسەتو هەڵوێستی بەرپرسانەی کومیتەی ناوەندیی حیزب بەرامبەر بە حیزبو رێکخراوە سیاسییە ئێرانیو کوردستانییەکان بەدروست دەزانێو هەر لەو کاتەشدا رێبەرایەتیی هەڵبژێردراوی کۆنگرەی چواردەهەمی حیزب رادەسپێرێ کە بۆ پتەوترکردنو بەهێزترکردنی دۆستایەتیو هاوکاریو هاوپێوەندیی هێزە نیشتمانپەروەرو دێموکراتو ئازادیخوازەکانی کوردستانو ئێران، درێژە بە هەوڵو تێکۆشانی خۆی بدات.

٤ـ بە لەبەرچاوگرتنی پەرەسەندنی خەباتی ژنانی کوردستانو ئێران بۆ ئازادی، دێموکراسی، عەدالەتو یەکسانی، کۆنگرە داوا لە رێبەرایەتیی داهاتووی حیزب دەکا کە بەرنامەو پلانی کارسازو گونجاو بۆ گەشەپێدانو کاراترکردنی رۆڵی ژنان لە نێو حیزبو بزووتنەوەی میللی ـ دێموکراتیکی کوردستاندا دابنێو کۆسپەکانی سەر رێگای تێکۆشانیان بە پێی ئێمکان، تەخت بکات.

٥ـ کۆنگرەی چواردەهەمی حیزب، راکێشانی هێزی زۆرتری لاوان بۆ نێو ریزەکانی تەشکیلاتی حیزبو بزووتنەوەو دروستکردنی هەلومەرجی لەبار بۆ هەڵدانو گەشەکردنیان "لە نێو تەشکیلاتدا لە هەموو بوارەکانی کارو بەرپرسایەتیدا"، بە ئەرکی رێبەرایەتیی تازەی حیزبو هەموو ئەندامانی حیزب دەزانێو داوا لە رێبەرایەتیی هەڵبژێردراوی کۆنگرەی چواردەهەم دەکا، کە بەرنامەو پلانی گونجاو بۆ جێبەجێکردنی ئەو ئەرکە دابرێژێ.

٦ـ کۆنگرە بە ئەرکی سەرشانی رێبەرایەتیی حیزبی دەزانێ، کە بۆ پەرەپێدانی راگەیاندنی حیزب، لە فۆرم نێوەرۆکدا، زۆرتر تێبکۆشێو لەو مەیدانەدا بۆ بەهێزترکردنو دەوڵەمەندترکردنی هەمەلایەنەی تەلەویزیۆنی تیشک، رادیۆ دەنگی کوردستانی ئێران، رۆژنامەی کوردستانو بەربلاوترکردنەوەی چاپەمەنیو تەبلیغاتیی حیزب هەوڵی کاریگەر بدا.

٧ـ کۆنگرە، رێبەریی هەڵبژێردراوی کۆنگرەی چواردەهەمی حیزب رادەسپێرێ کە بۆ جێگیرکردنو بەهێزترکردنو بەجەماوەریترکردنی خەباتی کۆمەلانی خەڵکی کوردستان، لە هەموو تواناو زەرفییەتەکانی حیزبو بزووتنەوەی کوردستان کەڵك وەرگرێو بۆ لە نێوبردنی کۆسپەکانی سەر رێگای جێبەجێبوونی ئەم ئەرکە تێبکۆشێ.

٨ـ کۆنگرەی چواردەهەمی حیزب، بنەماکانی سیاسەتی دەرەوەی حیزب پەسند دەکاو داوا لە رێبەریی تازەی حیزب دەکا بۆ بەهێزترکردنی پێوەندیی دۆستانە لەگەڵ حیزبو رێکخراوە پێشکەوتووەکانی جیهان، بزووتنەوە دێموکراتیکو ئازادیخوازو کۆڕو کۆمەڵە نێونەتەوەییو مرۆڤدۆستەکان، وڵاتانی دێموکراتو پێشکەوتوو تێبکۆشێو بۆ راکێشانی پشتوانیی ئەوان بۆ لای خەباتی مافخوازانەی گەلەکەمان، هەوڵی زۆرتر بدا.

٩ـ کۆنگرەی چواردەهەمی حیزب، بە لەبەرچاوگرتنی هەلومەرجی هەستیاری ئێستای خەباتو تێکۆشانی گەلەکەمان لە کوردستانی ئێرانو، لە راستای بەجەماوەریترکردنی خەباتدا داوا لە هەموو ئەو تێکۆشەرانەی حیزب دەکا کە لە سالانی رابردوودا بەهۆی جۆراوجۆر لە ریزەکانی حیزب دوور کەوتوونەتەوە، سەرلەنوێ تێکۆشانی خۆیان لە ریزەکانی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران، دەست پێ بکەنەوە تا بە یەکرێزییەکی پتەوو بەرپرسایەتییەوە بەرەوپیری ئەرکە پیرۆزو مێژووییەکانی بزووتنەوەی میللی ـ دێموکراتیکی

گەلەکەمانەوە بچین. هەر لەو پێوەندییەدا، کۆنگرە رێبەریی تازە رادەسپێرێ کە بۆ چالاک کردنەوەی ئەو تێکۆشەرانەی کە خوازیاری تێکۆشانو خەبات لە ریزەکانی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێراندان، دەرفەتی شیاو پێك بهێنێو لەو بارەوە هەنگاوی پێویست هەڵبێنێتەوە.

١٠- کۆنگرەی چواردەهەمی حیزب، کومیتەی ناوەندیی تازەی حیزب رادەسپێرێ کە گرنگیی پێویست بدا بە رێکخراوە مەدەنییە جۆراوجۆرەکانی چالاك لە کۆمەڵگای کوردستانو جیهانداو پشتیوانی لە هەوڵو تێکۆشانی ئەوان بۆ گەشەپێدانی بزووتنەوەی دێموکراتیكو حەقخوازانەی کوردستان، بکات.

١١- کۆنگرە، رێبەرایەتیی تازە حیزب رادەسپێرێ کە بە مەبەستی راگەیشتن بە سکاڵاو کێشە جۆراوجۆرەکانی کادرو پێشمەرگەو ئەندامو ئورگانەکانو چارەسەرکردنی کێشەکانیان، کومیتەیەکی تایبەت پێك بێنێو زەمینەی کارو تێکۆشانی هەمەلایەنە بۆ ئەم کومیتەیە دەستەبەر بکا.

١٢- بە لەبەرچاوگرتنی بایەخی سیاسیو ژێئۆپۆلۆتیکیی پارێزگاکانی کرماشان، ئیلام، بۆ بزووتنەوەی رزگاریخوازانەی کوردستان، کۆنگرەی چواردەهەمی حیزب داوا لە رێبەرایەتیی تازەی حیزب دەکا کە گرینگیی تایبەت بەو ناوچانە بداو لە سیاسەتو بەرنامەکانی تێکۆشانی خۆیدا سەرنجی پێویستیان بداتێو لە زەرفییەتی ئەو پارێزگایانە، بۆ خزمەت بە بزووتنەوەی کوردستان زۆرتر کەڵك وەربگرێ.

١٣- کومیتەی ناوەندیی هەڵبژێردراوی کۆنگرەی چواردەهەم، پێویستە بایەخی زۆرتر بە کۆنگرەی نەتەوەکانی ئێرانی فێدراڵ بداو بۆ پتەوترکردنو چالاکترکردنی تێبکۆشێ.

١٤- بە مەبەستی جێگیرکردنی پرنسیپە تەشکیلاتییەکانو بۆ رێزنان لە زەحمەتو تێکۆشانی هەموو تێکۆشەرانی حیزب، میکانیزمو پێوانەیەك بۆ وەبەرچاوگرتنی خزمەتو تێکۆشانیان بدۆزرێتەوەو پلەی تەشکیلاتییان بۆ دیاری بکرێ.

١٥- کۆنگرەی چواردەهەمی حیزب، کومیتەی ناوەندیی تازەی حیزب رادەسپێرێ کە بایەخی زۆرتر بە رێکخستنو سازماندانی رێکخراوەکانی حیزب لە دەرەوەی وڵات بدات.

هەروەها پێداویستییەکانی بۆ دابین‌و دەستەبەر بکاو لە هێزو توانای تەشکیلاتی حیزب لە دەرەوە زۆرتر کەڵك وەرگرێ‌و هەلومەرجی بەشداریکردنی ئەندامانی حیزب لە دەرەوەی وڵات، لە کاروباری حیزبدا، دەستەبەر بکات.

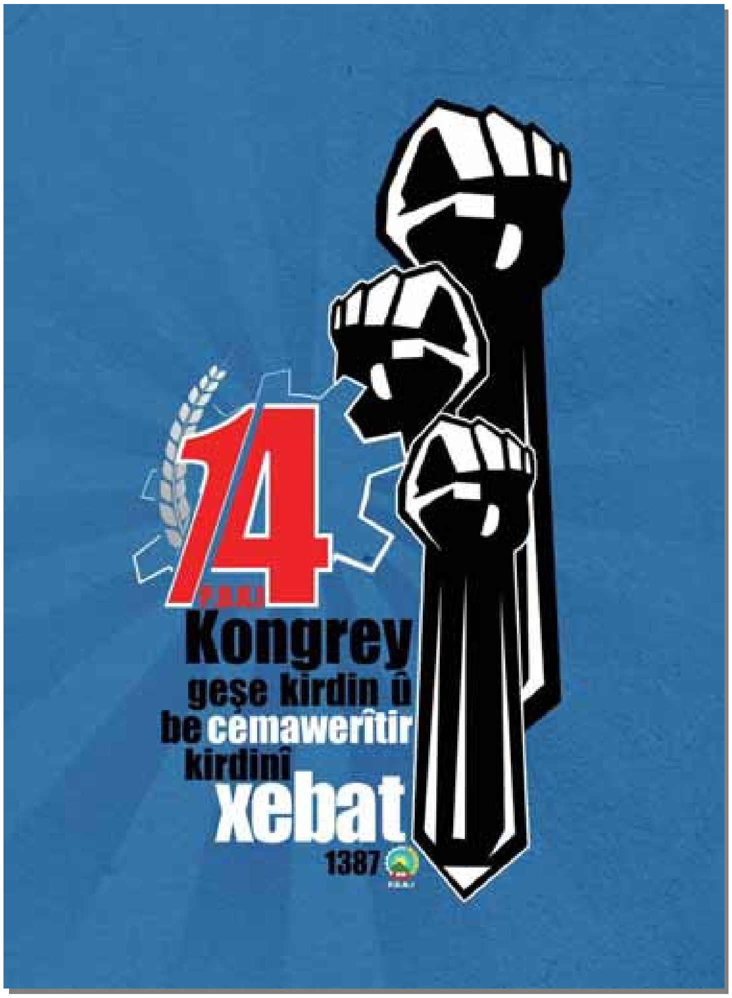

کۆمیسیۆنی چاپەمەنیی

حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران